JAZZ. BLUES. EMPROVIZE MÜZİK DERGİSİ

JAZZ

TEMMUZ•AĞUSTOS•EYLÜL 1996 • SAYI 3 • 150.000TL

3. İSTANBUL CAZ FESTİVALİ

3. PARLIAMENT JAZZ FESTİVALİ

ELLA FITZGERALD

ECM

JAZZ KENTİ PARİS

YAVUZ BAYDAR

NEFESLİ PİYASASI

STAN GETZ

DÜNYA FESTİVALLERİ

ISSN 1300- 8846
03
9 771300 884607

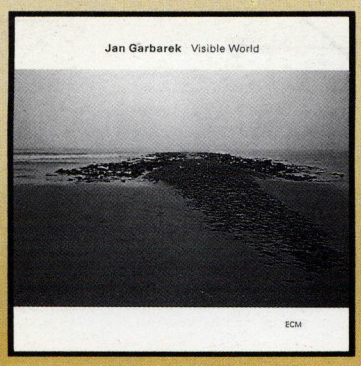

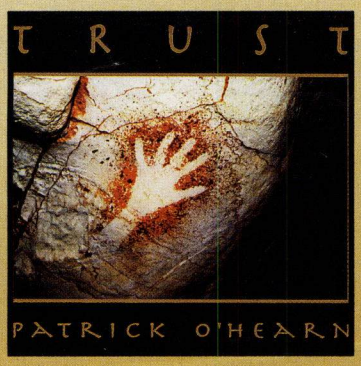

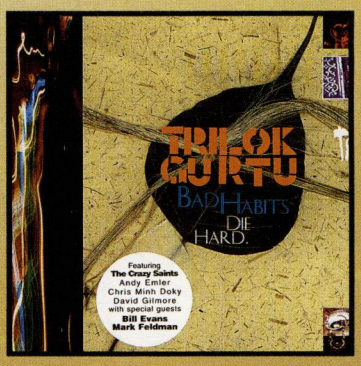

Dünyanın kendi alanlarında en ileri ve saygın markaları; en geniş Jazz, Klasik Müzik ve Audiophile CD koleksiyonları, en gelişmiş ses ve görüntü düzenleri en popüler Audio Visual konseptleri, en yeni Home Theater ve Surround Sound teknolojileri, anahtar teslimi İleri Kumanda - Kontrol Ev Otomasyon sistemleri; Adcom / AMX / Anthem AudioQuest / Auvidis / Bellaphon / Boston Acoustics / B&W / Chesky / CMP / Concord Denon / ECM / Enja / Harmonia Mundi / Higher Octave / Infinity / Magnepan Mark & Levinson / Martin Logan / Mission / Monster Cable / Narada / Proceed Reference Recordings / Rel / Opus 111 / Solid / Sonic Frontiers / Telarc / Thiel / Verabra Vidikron - Faroudja.

B&W 600 Series
Home Theater
Speaker System

AKUSTA

HOME THEATER & AUDIO GALLERIES

AKUSTA NİŞANTAŞI: Abdi İpekçi cad. Zati apt. 40/2 Nişantaşı-İstanbul (212) 241 65 50 / 51
AKUSTA MASLAK: Atatürk Oto San. Nazmi Akbacı Ticaret Merkezi, D Blok Mağazaları 95-96 Maslak-İstanbul (212) 276 49 28 / 34
* TÜM MARKALAR TÜRKİYE'DE **RKD LTD** TARAFINDAN TEMSİL EDİLMEKTEDİR. AKUSTA BİR **RKD LTD** KURULUŞUDUR.

içindekiler

5 **NARDIS**

6 **RIFFS**
YENİ JAZZ KİTAPLARI, SERGİLER, HABERLER / ALİ PERRET, LEVENT ÖGET, SARP KESKİNER

16 **BLUE NOTE**
NEWYORK'UN ÜNLÜ KLÜBÜNÜN ÜÇ AYLIK VE KOPENHAGEN JAZZ KLÜBÜNÜN PROGRAMI

17 **KİM NEREDE BİZDE**
İSTANBUL, ANKARA VE İZMİR'DE JAZZ'I YAŞAYABİLECEĞİNİZ MEKANLAR, SANATÇILAR

20 **ŞU JAZZ DEDİKLERİ**
ALİ SÖNMEZ'İN KALEMİNDEN ÖNEMLİ NOTLAR

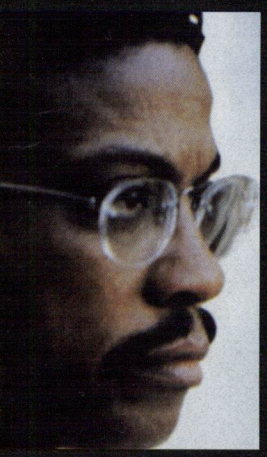

24 **DÖRTTEBİR**
3. ULUSLARARASI İSTANBUL CAZ FESTİVALİ / Hülya Tunçay
3. PARLIAMENT JAZZ FESTİVALİ/Merih Akoğul
YAPI KREDİ GENÇLİK FESTİVALİ/Serdar Karabatı

36 **SON MEZUR**
CHET BAKER / Tunçel Gülsoy
ELLA FITZGERELD / Sibel Köse

40 **AD-LIB**
STAN GETZ / Deniz Dündar

42 **ECM**
Orhan Kahyaoğlu

48 **Hİ-Fİ**
3000 DOLARA ÇOK İYİ BİR DİNLENME SİSTEMİNE SAHİP OLABİLİRSİNİZ / Tunç Bozoğlu

54 **RÖP.**
BURHAN ÖÇAL / Raife Polat
İLHAN ERŞAHİN / Cem Yegül
EARL KLUGH / Yavuz Baydar

60 **PORTRE**
KEITH JARRETT / Osman Tümay

66 **FOKUS**
İSTANBUL NEFESLİ PİYASASINDA SON DURUM

68 **ANILAR**
• *KARMAŞIK BİR HAYAT YAŞAMINA RAĞMEN YETENEKLİ, TUTARLI, BÜYÜLEYİCİ: STAN GETZ / Cihat Şener*
• *MÜZİSYENİN MALZEMESİ NEDİR? Mahmut Yalay*
• *BIG BAND ANILARI: JAZZIN EN BÜYÜK TOPLULUĞU DUKE ELLINGTON ORKESTRASI Orhan Argun*

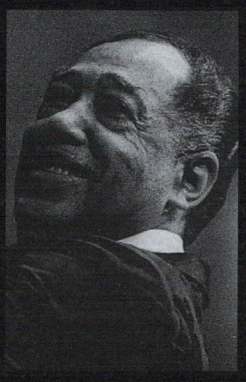

72 **DR. JAZZ**
NOTA OKUMASINI BİLİYOR MUSUNUZ? Rene Macaroğlu

74 **CD REVIEWS**

84 **KÖRLEME**
3. İSTANBUL CAZ FESTİVALİNDE ÇALACAK OLAN İKİ ÜNLÜ GİTARCIMIZ NEŞET RUACAN VE ÖNDER FOCAN'LA YAPILAN BLIND-FOLD TESTİ

85 **BULMACA**

88 **DÜNYADA FESTİVALLER**
AMERİKA VE AVRUPA'DA YER ALAN TÜM FESTİVALLER, TARİHLERİ, BAŞVURU ADRES VE TELEFONLARININ YER ALDIĞI BU BÖLÜMDE, BU YIL KATILAN SANATÇILARI DA BULABİLİRSİNİZ.

98 **JAZZ RADYOLARI**
AÇIK RADYO, TRT3, HÜR FM, RADYO FOREKS, CAPİTOL VE RADYO ODTÜ PROGRAMLARI, FREKANSLARI

N A R D I S

Merhabalar,

İstanbul'un kültür sanat yaşamı aslında her zaman renkli ve yoğun biliyorsunuz ama, şu son zamanlar bir başka yoğun biz jazz severler için. Nisan sayımızı dizgiye hazırlarken büyük heyecanla başlayan **Yapı Kredi** konserleri İstanbul Valiliği ve Emniyeti'nin kurbanı oldu. Olanlar Earl Klugh, Diane Schuur ve Tuna Ötenel Gruplarına oldu bence. Sonraki günlerde toparlanmaya çalışılan ve konserler için değil, spor karşılaşmaları için yapılmış bu salon, pekçok uluslararası etkinliğe ev sahipliği yapan/yapacak olan İstanbul'un çaresizliğinin de kanıtı oldu. Neden adının değiştiğini hala anlamadığım Açıkhava'dan başka, ulaşım sorunlarının dehşetle yaşandığı metropolümüzde hiçbir alternatif mekanın olmaması çok üzücü.

Sizler bu sayıyı elinize aldığınızda **3. Parliament Superband Jazz Festivali** henüz bitmiş ama o hızla **3. İstanbul Caz Festivali** başlamış olacak. Her iki festivalde de jazz dünyasının önemli isimleri İstanbul'da olacaklar. Hem zaman hem de bütçe açısından hepimizin zorlanacağı görünüyor. Ayrıca İstanbul dışında yaşayıp da bu etkinlikleri izleyemeyenlere ya da olur a, sizin yakalayamadıklarınız olursa, işte onlar için biz orada olmaya çalışacağız.

Elektronik yayıncılık gündemde. Kentimizde ise günlük yazılı ve görüntülü medyanın dahi hızına yetişemediği etkinliklerin yaşandığını düşünürsek bizim yapmak istediğimiz daha çok anlaşılır. **Boyut Yayın Grubu**'nun büyük desteğiyle üç ayda bir çıkan dergimiz sizlere festivallerin magazin yönünü vermeyecek. Onun için bu sayıda, bundan sonraki sayılarımızda okuduklarınız sizleri şaşırtmasın. Örneğin bu sayımızda apar topar, konser bile veremeden İstanbul'dan ayrılan Earl Klugh ile Yavuz Baydar'ın yaptığı röportajı bulacaksınız. Ali Sönmez jazz kentlerinden Paris'i anlatıyor. Ella Fitzgerald'ı Ankaralı şarkıcı arkadaşımız Sibel Köse'nin kaleminden uğurladık. Orhan Kahyaoğlu ECM ile ilgili bilgiler yazdı. Hi-Fi Klubü tüm üyeleriyle dergimiz için çalışıyor sanki. Osman Tümay, İstanbul Caz Festivali'nin kapanış konserini yapacak olan Keith Jarrett'ı yazdı. Tunç Bozoğlu yazısında her açıdan en iyi müzik dinleme sistemlerine nasıl sahip olabileceğimiz hakkında çok yararlı olduğuna inandığım bilgiler verdi. Tunçel Gülsoy Chet Baker'i anlattı. İlginizi çekecek pekçok konu, sanatçı ve fotoğrafla dolu bir sayı oldu. Pera'dan Sabahattin Özbakır Bey'in yardımlarıyla İstanbul'da nefesli piyasasındaki son durumu ilgilenenler için araştırdım.

Ayrıca sadece Türkiye'de değil dünyada jazz'lı günler yaşanıyor. Pekçok ülkede festivaller hızla devam ediyor. Uluslararası kaydına girmiş bu festivallerin organizasyonlarını yapan kurumların telefon ve adreslerini, hatta bu yıl katılan sanatçıları bulabileceğiniz bir 'guide' da biz hazırladık.

Ekim sayımıza kadar, hepinize iyi konserler...

ZUHAL FOCAN

Kapak Fotoğrafı (Keith Jarrett): Münir H. Göle

JAZZ

AYLIK DERGİ

GENEL YÖNETİM

Boyut Yayıncılık ve Tic. A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni
Bülent Özükan
Genel Koordinatör
Uğur Büke
Genel Müdür
Nilgün Özükan
Sorumlu Yönetmen
Saba Karabey

YAYIN & REKLAM YÖNETMENİ
Zuhal Focan

KATKIDA BULUNANLAR
Ali Taylan Cemgil, Engin Işık, Fehmi Özbilek, İ. Atıl İnaç, Dr. Metin Kalender, M. İlhan Babaoğlu, Nezih Yeşilnil, Salih Nazım Peker, Suna Suner

TASARIM
Kreatif Yönetmen
Murat Öneş
Sanat Yönetmeni
Mehmet Edeoğlu
Sayfa Tasarımı
Yıldız Ertan

TEKNİK
Matbaa Müdürü: Memduh Arslan
Renk Ayrımı - Repro Delta System
Sorumlu: Atilla Kuturman
Renk Ayrımı: İzzet Özbay, Şenol Şenoğlu
Repro Teknik: Ömer Kulak
Montaj: Ali Babayiğit
Baskı: Sami Gökırmak

SATIŞ & ABONE
Satış Müdürü: Adnan Demirtaş
Satış Koordinatörü: Güven Turan
Abone İşleri: Aynur Topal, Necati Hızal, Tuncay Uyuşkan, Mustafa Çebi
Arşiv: Oktay Özer

MUHASEBE
Muhasebe Müdürü: Jale Ürper
Sedef Erdinç, Sultan Olgeç, Kazım Doğan

İDARE
İdare Amiri: Hüseyin Kutlu
Ulaşım: Hüseyin Akkuş

Yazışma Adresi
e mail: boyut@turk.net
Jazz
PK 701 Şişli 80225 / İstanbul
Telefon: 0 212 231 40 80 (5 Hat)
225 85 41 (6 Hat)
Fax: 0 212 240 48 24 / 246 62 66

Basıldığı Yer
Boyut Matbaacılık A.Ş.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar- Ambalajcılar Sitesi
No: 109, Bağcılar-İstanbul
Telefon: 0 212 629 05 72 (3 Hat)
Fax: 0 212 629 05 75
AYLIK DERGİ
Fiyatı: 150.000 TL (KDV dahil)
K.K.T.C. fiyatı: 150.000 TL.

BOYUT YAYIN GRUBU

© 1996 BOYUT YAYINCILIK ve TİCARET A.Ş.
Cumhuriyet Cad. No:317 Nur Han 80230 Harbiye/İSTANBUL

Kral'ın Kaseti Çıkıyor

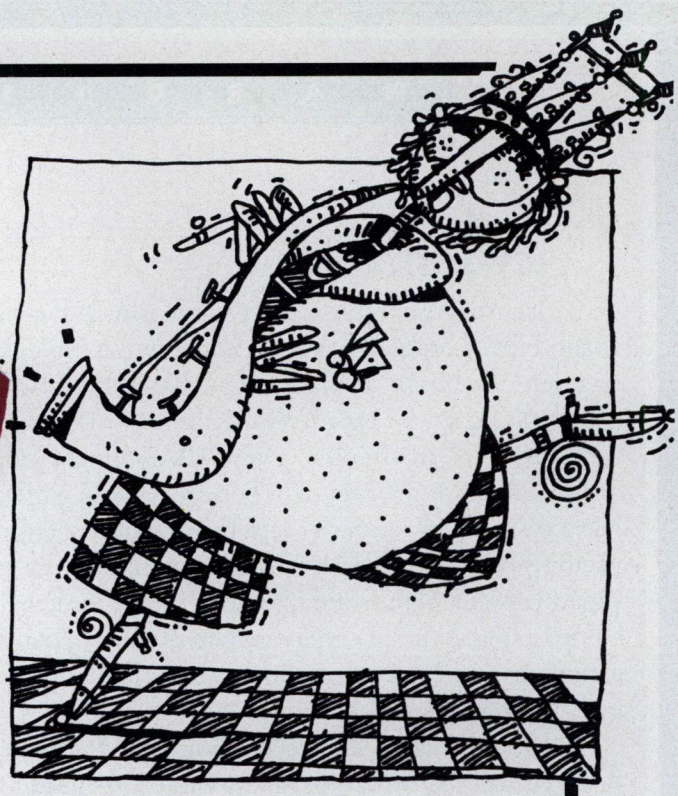

Bu kral, arabesk kralı falan değil. Uzak bir kral. Taa Uzak Doğu'nun batı kıyısında Tayland'ın full-time kralı Bhumibol Adulyadej. 68 yaşındaki kral hazretleri 50 yıldır saksofon çalar. 40 yıldır da yakın akrabaları ve dostlarından oluşan bir jazz grubu var. Adı, Aw Sor Wansuk (Cuma Grubu). Kral hazretleri mutlaka Cuma'ları bu grupla jazz yaptığı için. Kral önemli jazz'cılarla çalışmış; Benny Goodman, Duke Ellington, Luis Armstrong, Lionel Hampton, Count Basie gibi jazz'ın klasik ustalarıyla. Bunca yıldan sonra ilk kaset ve CD çalışması yakında çıkıyor. "Daima Kalbimizde: Haşmetmeaab Kral Hazretlerinin Yorumları" adıyla, 62 parçadan oluşan 47'si kendi bestesi, dört CD'lik, kutusu 60 $'a, 4 kasetlik seti 12 $'a satılacak. Geliri, kamu hizmetlerine harcanmak üzere.

CD'deki parçalar başkent Bangkok'ta Kral Hazretlerinin de çaldığı iki konserde kaydedildi. Kimlerle mi? Jazz severlerin çok yakından tanıdığı Count Basie ve Orkestrası, Diane Schuur ve Triosu, Frank Foster and the Non-Electric Company, Herbie Hancock, Wayne Shorter, Theolonious Monk ve daha başkaları. Bu sanatçılar Bangkok Ulusal Tiyatrosu'nda dehşet bir jazz ziyafeti çektiler. Programda Kral'ın 40 yıldır grubuyla çalmaya başladığı açılış parçası da vardı. Ünlü piyanist Hancock, bascı Keala Kaumehiwa ve gitarcı Ofer Ganor yorumladılar. Tayland Kralı, 2.Dünya savaşı sırasında İsviçre'deymiş. Jazz'ı orada tanımış, sevmiş. Önce trompete merak sarmış ama cılız bir çocuk olduğundan "fazla üşür de ölür" diye korkmuş annesi. Saksofona sardırmış, 15 yaşında. Zamanla bazı parçaları Broadway'de, Avrupa radyolarında da çalınmış. Şimdi dünyanın ünlü jazz'cıları kapısına kadar gidiyorlar.

Edip Emil Öymen

Aksanat'da JAZZ

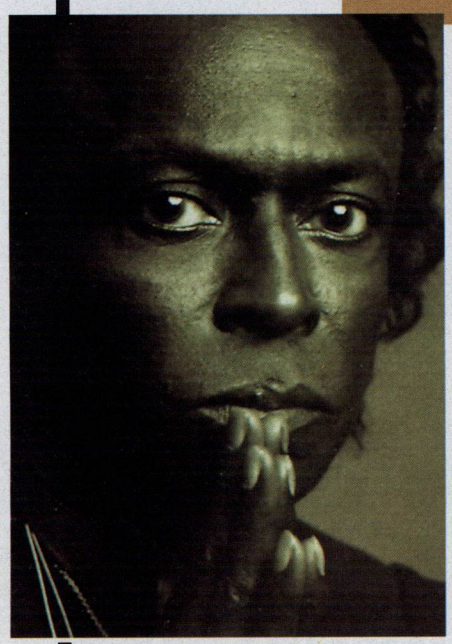

Aksanat jazz programında 4 Temmuz Perşembe saat 12:30'da ve 13 Temmuz Cumartesi saat 14:30'da laser disk'den Branford Marsalis'in "Steep" adlı videosunda Sting, Herbie Hancock, Spike Lee ve Delfeayo Marsalis'le de röportajların yer alıyor.

26 Temmuz Cuma saat 12:30'da ise Miles Davis'in 3 Kasım 1989'da 10. Paris Jazz Festivali sırasında çekilen son görüntülerinin yer aldığı kayıtları laser disk'den izleyebilirsiniz. Sanatçıya basta Benjamin Rietveld, keyboardda Kei Akagi, saksofon ve fültde ise Kenny Garret eşlik ediyorlar. Bildiğiniz gibi Aksanat, Ağustos ayında etkinliklerine ara veriyor.

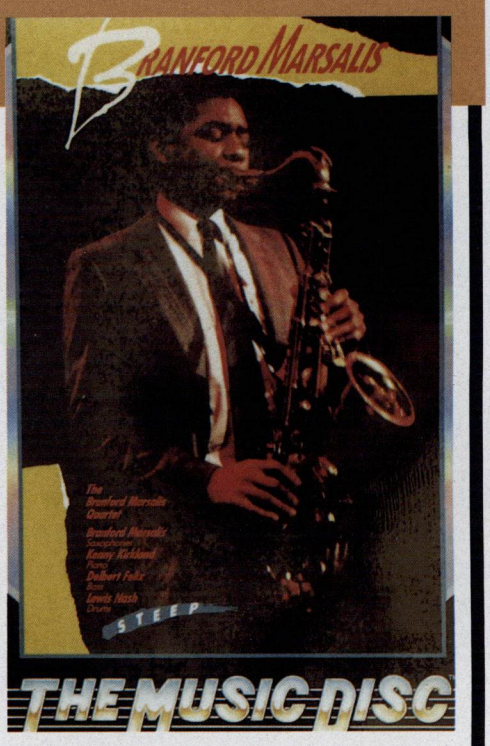

3. Kuşadası JAZZ FESTİVALİ Yapıldı

Takip edenler bilir, 2 senedir Kuşadası'nda bir haftalık bir jazz festivali düzenleniyor. Tipik jazz sevdalısı Füsun Levet'nin olağanüstü gayretleriyle düzenlenen bu festivalin bu yıl üçüncüsü geçtiğimiz ay Üç Boğa Jazz Klübü'nde yapıldı. Füsun Levet, Paris'de yaşıyor. Komşuları, dostları, arkadaşları herkes müzisyen. En sevdiği komşusu Charlie Parker'ın eşi Chan Parker, geçen yılda olduğu gibi yine festivalin onur konuğu idi.

25 Haziran Salı günü Peter King Quartet vardı. Peter King altocu bir İngiliz. Piyanoda Steve Melling, basda İzmirli Kürşat And, davulda ise yine ıngiltere'nin en iyilerinden Ian Thomas vardı.

26 Haziran Çarşamba günü Piyanist Patrice Galas vardı. Galas, İspanya'daki bir festivalde Stan Getz'le birlikte 8000 kişi önünde çalmış bir isim. Dexter Gordon, Griffın, Dizzy, Kenny Clarke, Manu Dibango ile plakları var. Galas'a basda Duylinh Nguyen, davulda Philippe Combelle, vokalde ise Amerikalı Gilda eşlik ettiler.

27 Haziran Perşembe Ahmet Gülbay Trio vardı. Ahmet Gülbay Paris'te yaşayan olağanüstü bir piyanist. Philippe Le Van, Christophe Le Van adlı ikiz kardeşlerle o akşam son derece ritmik bir olayı yaşattılar.

28 Haziran Cuma akşamı Tuna Ötenel Quartet vardı. Piyanoda Tuna Ötenel'e, basda Kürşat And, Nicolai Kriov, tenor saksofonda Eric Breton vokalde ise Sibel Köse eşlik ettiler.

29 Haziran Cumartesi festival Leata Beşlisi ile bitti. Jean Michel Vallet piyanoda, Claire Michel alto, tenor saksofon ve flütde, Frederic Renard gitarda, Sebastian Jimenez bas gitarda, Aliosha Zanotti ise davul'daydılar.

Füsun Levet, türlü sıkıntılarla kotarmaya çalıştığı bu festivali sürdürmeye niyetli. Fakat özel dostluklar, arkadaşlıkların da ötesinde böyle gayretli, çalışkan insanlara Kuşadası gibi, her dilden her milletden insanı biraraya toplayan merkezlerin Belediye veya özel kurum ve kuruluşlarının da desteği gerekli.

Peter King

Fotoğraf: Atıl İnaç

"Sessizliğin Sesi"

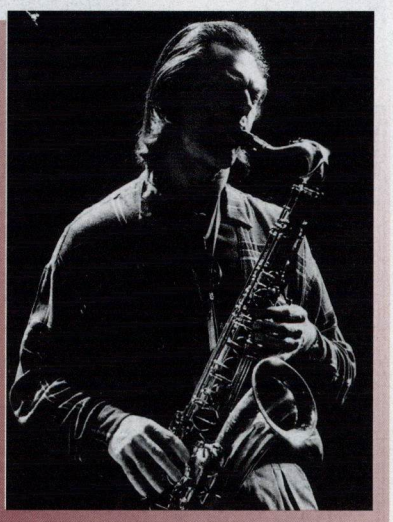

Münir H.Göle'nin Afa Kitabevi'nde 18 Mayıs-18 Haziran tarihleri arasındaki "Sessizliğin Sesi" adlı Caz Fotoğrafları Sergisi gördüğü ilgi üzerine 20 Temmuz tarihine kadar uzatıldı. 1961 doğumlu olan ve Cenevre'de yaşayan Göle, Miles Davis'in son konserlerini Jazz Passion Dergisi için resimlemişti. Dergimizin kapağı da bu sergide yer alan fotoğraflardan biri. Münir Göle'ye ayrıca teşekkür ediyoruz.

Bir Başka Sergi, Bir Başka Sanatçı

Jazz çalınan bir mekanda, Tünel'deki Cafe Gramofon'da 20 Haziran - 20 Temmuz tarihleri arasında jazz şarkıcısı Ayşegül Yeşilnil'in pastel ve akrilik resimleri sergileniyor.

Jazz Fotoğrafları Sergilerine Her Yıl Yenileri Ekleniyor

Fotoğraf Sanatçısı Aykut Uslutekin bu yıl yine festival döneminde Sergi Salonu ve Cafe Marmara'da olmak üzere 1-14 Temmuz tarihleri arasında, 2 ayrı mekanda 60-70 civarında fotoğrafını sergileyecek. Bu fotoğrafların hepsi Türkiye'deki çeşitli konser ve festivaller sırasında çekildi. Aykut Uslutekin (1961) "Caz Fotoğrafları" konulu daha önce 4 sergi daha açmıştı.

OKAY TEMİZ'in Ajandası Yine Dolu...

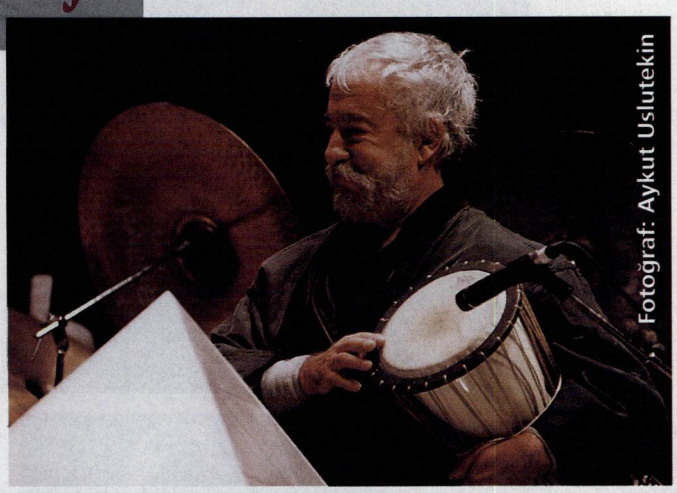

Fotoğraf: Aykut Uslutekin

Okay Temiz dolu dolu bir 1996 geçiriyor. Dünyada festivaller sezonunun başlamasıyla uluslararası sanatçıların ajandaları genelde böyle oluyor. Ama Okay Temiz bir başka yoğun. Magnetic Band'iyle 1 Temmuz'da Bursa Festivali'nde, 4 Temmuz'da Çatalca Festivali'nde çalacak olan Temiz, 5 Temmuz'da da Paris Festivali'ne katılıyor. 25 Temmuz'da Oriental Wind ile İsviçre Fribourg Festivali, 1 Ağustos Helsinki Savoy, 2,3 Ağustos Porvo Festivali, 5,6,7 Ağustos Stockholm Wather Festival, 5 günlük bir Indian Ensamble Karnataka ile Finlandiya Turu, 22 Eylül Londra, 23 Eylül Atina, 26 Eylül Pakistanlı Sabri Bruder ile Kopenhag konseri. Eh, kolay gelsin...

Önder FOCAN bu yıl da 13-21 Temmuz arasındaki

FİNLANDİYA 31. PORI JAZZ FESTİVALİNDE

Geçen yıl ilk defa katıldığı, kuzeyin önemli jazz festivallerinden biri olan Pori Jazz Festivali'nde büyük beğeni toplayan Önder Focan bu yıl da solist olarak tekrar davet edildi. Geçen yıl Al Foster, Ted Curson, Roy Hargrove, Niels Lan Doky, Vitali Samkharadze ve Judy Farrow ile kayıt ve jam-sessionlar yapmıştı. 14 Temmuz'da Pori Cafe Jazz'da çalacak olan Focan daha sonra 5 konser için Hollanda'ya hareket edecek.

Keskiviikko • 17.7.1996 • Wednesday

no	time	fim	esiint ät • performers
		0,-	Jazzstreet: Konserdi klo 12, 14 ja 20
	18.00	0,-	Jazzstreet: Spirit Of Life Ensemble
45.	21.00	80,-	Cafe Jazz: Raska [SOLD OUT]nder Focan...
46.	21.00	60,-	R&B Tent: Pori Big Band, Judy Farrow...
51.	21.00	60,-	Hotel Jazz: Lallo Molinari Quintet, Onaje Allen Gumbs Qu
47.	21.00	60,-	Riverside Clubi Antti Sarpila All Stars, ..

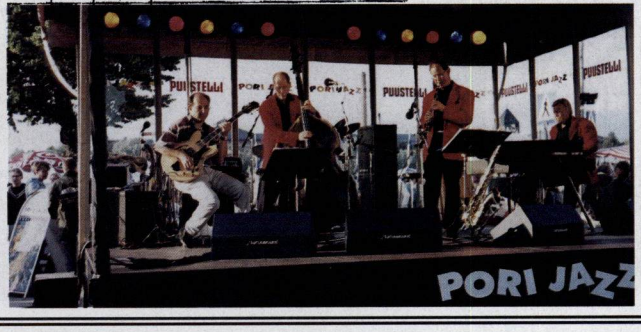

Son günlerin bir başka ilginç kitapçığı da Charlie Hore'un kaleminden, Çiviyazıları Yayıncılıktan çıktı. Caz; Dün, Bugün, Yarın. Marksist bakış açısından jazz'ı inceleyen bu kitap, İngiliz yazarın, "Caz bir halkın müziği mi?" sorusuna cevap arayan makalesi ve etrafındaki diğer yazılardan oluşuyor.

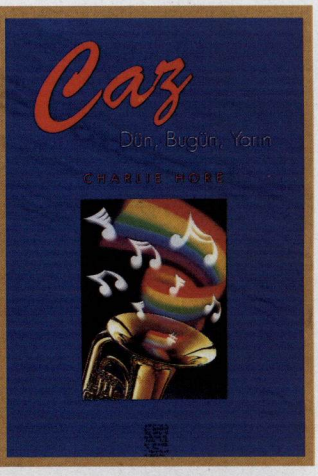

PERA MÜZİK OKULU'NDA JAZZ BÖLÜMÜ AÇILIYOR

Pera Güzel Sanatlar ciddi eğitim programlarına yenilerin ekliyor. Türkiye'de ilk defa Pera, Jazz gitar ve bütün enstrümanlara açık Jazz teorisi ve armoni konularında akademik eğitim verecek. Berklee'de eğitim görmüş öğretim görevlileri tarafından Eylül ayında açılacak **JAZZ BÖLÜMÜ** için ön kayıtlar başladı.

Ayrıntı Bilgi İçin: Özel Pera Güzel Sanatlar
Telefon: (0212) 245 44 60 - 244 52 03 - 252 30 82

Glucasil™ içeren ilk ve tek şampuan:

ORGANICS

Saçı kökünden besler, sağlıklı uzamasını sağlar.

Paris Elida Saç Enstitüsü tarafından geliştirilen Organics şimdi Türkiye'de. Organics, **Glucasil**™ içeren ilk ve tek şampuandır. Vücudumuzda doğal olarak da bulunan **Glucasil**™, saçı kökünden besler ve sağlıklı uzamasını sağlar. Saçınız her geçen gün daha çok ışıldar, güzelleşir. Organics'in farkını daha ilk kullanımda görecek ve ondan vazgeçemeyeceksiniz.

ELIDA HAIR INSTITUTE PARIS

Roy Haynes, Charles Mingus, Thelonious Monk ve Charlie Parker. Open Door, Greenwich Village, 1953.

(C) Yaz Mesaileri

Ateşli festival "jazz", İstanbul'un açıkhava mekanlarına yeni fışekleriyle hararet depolamaya başlamak üzere; Gittikçe 'Dostlar Festivali'ne dönüşen bu yılki jazzcı'lar oluşumlarına açık havada 'sıra'larla ifade edilebilen yakınlıklar yaşanacak. 'Mesailer' başlamak üzere, işlerden-işyerlerinden çıkılıp 'Açıkhava-Cemil Topuzlu'ya taşınmacalar başladı bile. Festival afişi bu yıl vokal yapan 'pembe kafalar' gösterse de, piyanonun siyah silueti akıllarda daha bir yer edecek. Joe, Herbie, Keith, Chick 'kaptan'ın limana yanaştırdığı baş adamlar. Tatilleri yine ağustosa kaydırmakta yarar var. Temmuz ayı İstanbul'da zorlu geçeceğe benzer.

"İstanbul Caz Festivali" açıkcası meydan okuyor ve eğer çok ilgiliyseniz bu yıl 15 gün boyunca Cemil Topuzlu'ya yakın bir yere taşınmak da iyi olabilir. Temmuz başlarında bu işin köklerine neşeyle dokunanların ardından, günümüz cesur hatta agresif müzisyenliğiyle, 'jazz' yeniden bir tanım kazanarak kapanacak 'periferi'nin yeni 'temas'ı İstanbul'da. "Parliament Jazz Festival"inin güzelim 'beşibiryerde'sinden sonra iyiden iyiye açılmış genizlere mistik solukları Dead Can Dance'le şenliğin açılışlarını verecek olan 'Kaptan'ın kurgusu yerinde; Festival, tam ortasındayken tam olarak vuruyor olacak ve festival bu yıl üstelik 'topçular'a da takılmayacak. Dolu dolu iki hafta mesailer(imiz) sürüp gidecek.

"İstanbul Caz Festivali" bütün bir yıl boyunca yaşadığımız en uzun 'sürekli jazz günleri' olmaya devam ediyor. Kalbinizin sesini dinleyin ve rezervasyonlarınızı tam yerinden yaptırın; İlhan Erşahin alınmasın, iyi bir davulcu (Kenny Wollesen) onunla bizim için geliyor. Noa bıraktığı 'izler' yerinde mi diye bakmak ister. Paco de Lucia, McLaughlin, Al Di Meola ise 'bacak üstü muhabbet'e hala bıkmayanlar için yeniden penalar kıracaklar.

Festival denince akla ilk gelen çağrışım; 'şenlik'tir. Bu festival 3. uluslararası caz, buna iyi bir kanıt olabilir. Farklı sound'ların farklılıklarını hissettiren bir festival ilgiyle izleyebilir ve buna yaşayacağımız o günlerin sonunda 'yeni bir gün başlayacak' diye bile bakabilirsiniz... (C) Yaz Mesaileri güç verecek, yeni sound'lar getirecek; Larry Coryell, Andy Summers, Trilok Gurtu 'nasıl oluyor da biraraya geliyorlar?' sorusuna burada yanıt verecekler. 'Piyanistler Festivali'ne bu yıl yine de müthiş saksofoncularla da boşluksuz müzikler yaratacak. Lew Tabackin ve Joshua Redman kendilerine gedikler açacaklar. Ve işte 'bascılar'; Marcus Miller, Dave Holland, Gary Peacock. Ya 'davulcular'; Roy Haynes, Idris Mohammed, Mark Nauseef, Jack DeJohnette, Herlin Riley.

Dünya artık ne kadar küçük; "Wayne Shorter'dan sonra Joe Zawinul'la Weather Report bölük-pörçük" diyeceğiz bu yıl. Dünya, Zawinul'un müziğiyle büyüyecek. Salif Keita'yı tanımış olmak ise bir ayrıcalık. Yıldız İbrahimova jazz'da vokale yeni dinleyiciler katacak kadar güçlü. Bu yaz konserlerinin en talihli seyircileri gitarcılar olacaklar. Earl Klugh kaçtı! diye yakınırlarken, Ernest Ranglin'in 'kökleri olan dersler'iyle açılış yapabilecekler. Larry Coryell-Andy Summers beraberliği herkesce bir muammanın çözülüşü olarak izlenecek. Paco, Al ve John, 80'lerden bu yana gelen 'fanatik-cambaz gitarcı' adaylarına başka bir enstrümanı denemek için düşünme fırsatı yaratacak. Mark Whitfield ve Charlie Hunter yeni soluklar olarak yenilik adına birlikte sorgulanacak isimler. Birlikte izlemek için ideal bir fırsat ise 'Neşet ve Önder Gitarcılığı' için söylenebilir. Yani, Uluslararası İstanbul Caz, 'Festival' olarak dört dörtlük bir katılımın ta kendisi.

CRR'nin gerilimli yavaşlığına katılan Pozitif'çilerin rehavetli kış günlerinden sonra, 'yaz günleri' İstanbul'un paylaşılamayan (Y) Jazz Günleri'ne 'mesai' yaptıracak sıkışıklığa da neden oldu. Tatil öncesi iyi olur. Ağustos uzun ve sıcaktır. Arkadan gelecek olan "bitip gidiyor yazla birlikte koca yıl" duygusuna ilaç olur. Akıllarda, gönüllerde kalır. Parliament ve İstanbul Caz Festivalleri bizimdir, (C) Yaz Mesaileri Yaşam Merkezi Cemil Topuzlu'da her yıl atmaya devam edebilir.

Yeter ki gönüller bir olsun, 'Vakıf'lar destek olsun!..

Levent Öget

Neşet Ruacan

Fotoğraf: Levent Öget

RIFFS

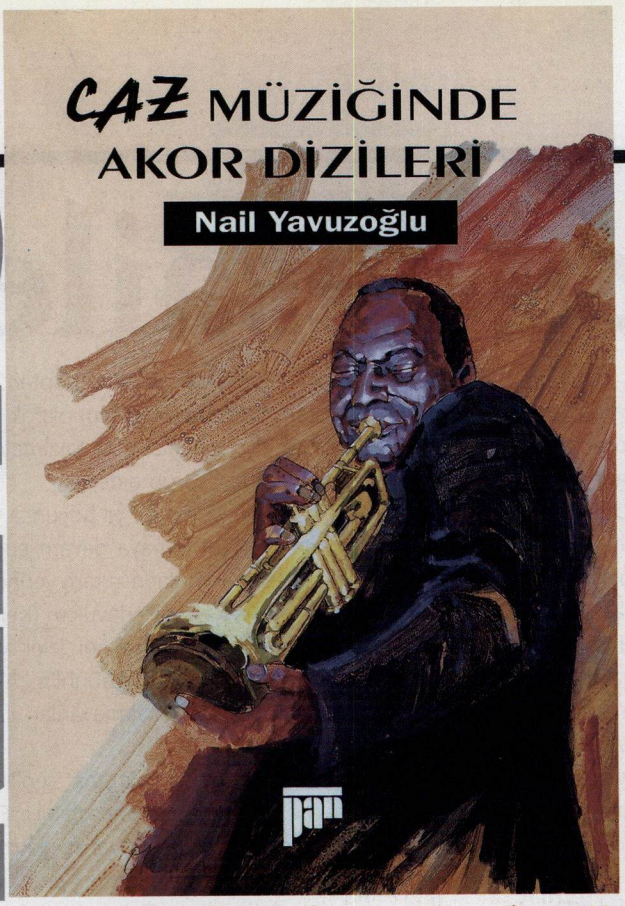

"Jazz Müziğinde Akor Dizileri"

Jazz müziğinin en büyük ayrıcalığı olan emprovizasyon (doğaçlama) çoğu kişinin sandığı gibi içinden geleni olduğu gibi çalmak değildir. Emprovizasyon yapılan parçanın akor dizilişlerinin üzerine çalınacak notaların seçimi için, teorik bilgilere oldukça fazla ihtiyaç vardır. Enstrümandaki yeterlilik, duygu ve melodik fikirler bu teorik bilgilerin üzerine binince jazz emprovizasyonu oluşur. Emprovize jazz solosunu yabancı bir dilde yapılan konuşma olarak düşünürsek teoriyi gramere benzetebiliriz. Yabancı dili iyi öğrenen kişi, konuşurken grameri hiç düşünmez ama, kurduğu her cümlede öğrenme safhasında ayırdığı uzun gramer çalışmalarının payı vardır. Nasıl yabancı dil öğrenirken gramere yeterli önem veriliyorsa, jazz emprovizasyonu öğrenen müzisyenler de teoriye yeterli önemi vermeli, bu konuda çalışmalar yapmalıdırlar.

Jazz emprovizasyonu teorisi veren bol miktarda İngilizce kitap olmasına karşın bu alanda Türkçe yayın boşluğunu Nail Yavuzoğlu'nun Pan Yayınlarından çıkan "Caz Müziğinde Akor Dizileri" kitabı büyük ölçüde doldurmaktadır. Geniş bir referansla, dağarcığında yazarın bilgi ve fikirleri ayrıca güzel türkçesiyle hazırlanmış bu kitap sadece yeni öğrenen potansiyel jazz müzisyenlerinin değil aynı zamanda bir başvuru kaynağı olacaktır. Her satırı uzun zaman ayrılıp incelenmesi gereken bu kitaptan dolayı Nail Yavuzoğlu ve Pan Yayıncılığı kutluyoruz.

Önder Focan

AKBANK VI. Uluslararası Jazz Festivali Programı Belli Oldu

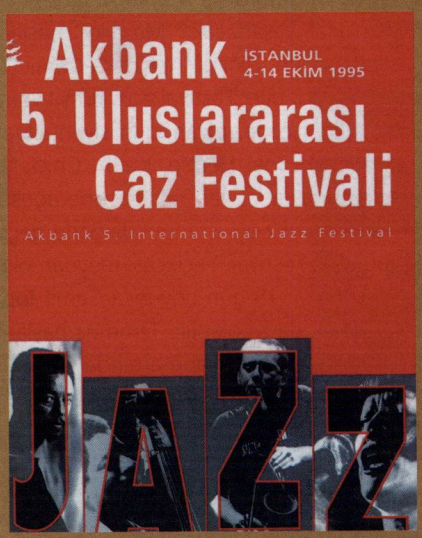

2-12 Ekim tarihleri arasında, 3 ayrı mekanda (Sabancı Center, Resim ve Heykel Müzesi ve CRR) yapılacak olan Akbank Caz Festivali'nin programı belli oldu. Bu yılın sanatçıları arasında Vanessa Rubin Quartet, Kerem Görsev Trio, Yatkha, Silent Movie, John Surman Quartet, Chico Freeman's Brainstrom, Arto Tunçboyacıyan Trio, Steve Turre, "SanctiŞed Shells", James Carter Quartet ve Ornette Coleman Quartet var. Detayları önümüzdeki Ekim sayımızda bulabileceksiniz.

FENDER'in 50. Kuruluş Yıldönümü

Dünyanın en ünlü müzik enstrüman, amplifikatör ve proaudio sistemleri üreten Fender firmasının kuruluşunun 50.yılı olması nedeniyle National Associates Music Merchants Fuarı sonunda muhteşem bir konser ve kokteyl ile kapandı. Bu konserin tüm geliri ise müzikle ilgilenen kabiliyetli gençlere gitar dersleri veren ve gitar edinmelerini sağlayan, dünyaya yayılmış 100 şubesi bulunan yardım derneği Boys And Girls Club Of America'ya bağışlandı. Konserde Bonnie Raitt, Richie Sambora, Lee Roy Parnell, Steven Parnell, The Ventures, Kim Wilson ve Kid Ramos, 50 yıl önceden günümüz müziğine kadar en mükemmel parçalarla muhteşem bir ziyafet sundular. Rolling Stones, Eric Clapton, Steve Ray Vaughan, Jeff Beck, Yngwie Malmsteen gibi imzalı Fender'ler derneğe toplam 400 bin USD'ın üzerinde gelir sağladı. Dünyada gitar denilince Fender Stratocaster akla gelmekte, dizaynı ise bütün gitar üreticilerine örnek teşkil etmektedir. Jimi Hendrix'in gitarı 1969'da 324 bin Dolara Richard Pugliese adlı bir İtalyan koleksiyoncuya satılmıştır.

Doğu-Batı Sentezi

"World Music"in popüler olduğu şu günlerde tekrar gündeme gelen doğu-batı sentezi ciddi inceleme gerektiren karmaşık bir konu. Bu yazıda konumuzla ilgili herşeyin birbirine girdiğini, kafaların karışık olduğunu gözönünde tutarak ana hatları ile incelemeye çalışalım. Doğu-batı sentezinin ne olduğunu açıklamadan önce, sırasıyla doğu ve batı müziğini biraz anlamak gerekir. Bu konu öyle bir noktaya getirilmiş ki sanki her T.C. vatandaşı müzisyenin bu kimliğini damga gibi duyurması (taşıması) gerekmektedir. Müzikte, müzisyenin, bestecinin kendi kişiliğini bulması en önemli unsurdur. Tabi ki bunu başarabilenlerin sayısı oldukça azdır. Bütün sanat dalları gibi müzik de evrenseldir. Her müzisyen kişinin, kendi kişiliği ile bu evrensel müziğe katkısı olmalıdır. Evrensel boyutta müzik yaratanların milliyetleri müziklerinden anlaşılmaz. Tabiki yaşadığı, büyüdüğü kültürü gözardı edemez, kendi kültüründen -farkında olarak veya olmayarak- yararlanır. Bu konuyu birazdan daha açarak inceleyeceğiz. Bizde yapılan yanlış -her konuda olduğu gibi- işin kolayına kaçmak. Kendi kişiliğini bulmaktansa, yaşadığı kültürün bir parçasını çalıp, sözde -yarım yamalak bildiği- batı teknikleri ile karıştırıp (aslında karıştığını zannediyor ama yağ ve su gibi ayrı kalıyor) kendi sesini bulmuş olduğunu zannetmek. Fazla çaba sarfetmeden, kısa yoldan şöhrete adım adım yaklaşıp (veya birden bire, bir gecede köşe olmak idealini taşıyorlar) -Özalizm'in müzikteki etkisi- batıda da başarılı olabiliyorlar. Batılılara değişik geldiğinden tutuluyor (doğu müziğini analiz etmiş müzisyenlerce değil). New York'da bile Akdeniz jazz'ı (?) çalarak kısa yoldan birazcık yırtmak mümkün (esas parayı Ermeni, Rum, Türk düğünlerinde götürürsünüz). Lester Young, Parker, Coltrane, Miles, Evans, Herbie, Ornette Coleman, Roy Haynes gibi müzikçiler incelenmeden, onların müziğini hatmettikten sonra, zaten var olan teknik ve müzik bilgisinin üzerine yıllarca kafa patlatıp, geliştirdiğimiz kendi sesimizi eklemeden, günümüzdeki müzik 'dağı'nın tepesine bir çakıl taşı eklemeden öbür yollara başvurmak kolaycılık olur. "Sen de kafayı mı yedin, müzik çalıp orgazm olmak için bunları yapmaya gerek mi var?" diyenlere söylenecek laf olmasa gerek.

Doğu-batı sentezini savunanlar genellikle kendi müziğini (doğu) küçük görenlerdir. Doğu kültürü -bu yazıda Anadolu Kültürü anlamında- binlerce yıllık bir kültürün günümüzdeki örneği (yoz müzikler konumuz dışı) tek sesli olmasına rağmen, batıdaki çok sesli armoninin (birden fazla sesin, doğal akışı içinde birbirine bağlanması) yerine, makamların peşi sıra kullanılmaları, durak yerleri tek sesli müziğin armonisini oluşturur. Müzikteki en önemli olay gerilim (tension) ve çözülmedir (release). Batı müziğinde bu armoni ile sağlanır, doğu müziğinde ise makamlarla. Batı müziğinde ezgiyi besleyen armoniler yer alırken, doğu müziğinde kuvvetli ezgiler, değişen makamlar doğal olarak yayılan doğuşkanlar bu müziği beslerler (doğuşkanlar; tek sesten yayılan doğal frekanslar -notalar-). Teknik olarak ele aldığımızda -çalgı tekniği olarak- ister batı çalgıları, ister doğu çalgıları olsun, hepsinin kendine göre zorluğu vardır. Kolay müzik yoktur. Her ikisi de yetenek, duygu ve teknik gerektirir. Doğu ve batı'yı birleştirmek istediğimizde karşımıza bazı problemler çıkar. Örneğin, doğu ezgiye nasıl bir armonik yapı kullanabiliriz? Üçlü armoni mi (üçlülerle kurulan akorlar 1, 3, 5, 7, 9 vs gibi), dörtlü armoni mi, yoksa kombinasyonlar mı? En yaygın hata üçlü armoni kullanılmasıdır. Makamsal müzik olan Doğu Müziği'nin durak yerleri, yapısı üçlü armoniye uymaz: Modal armoni dediğimiz dörtlü armoni, ezgi makamının durak yerlerinin iyi belirlenmesinden sonra kullanıldığında daha doğru sonuç verir. Günümüzde bu teknik tek başına kullanıldığında yavan bir sonuçla karşı karşıya kalırız. Daha doğrusu dörtlü, ikili, üçlü kombinasyonlar, poliakorlar (değişik tonlardaki akorların aynı anda duyurulması) poli-tonal (birden fazla tonun aynı anda duyurulması) yazım tekniği vs... Güzelim Anadolu ezgilerini alıp modernleştiriyoruz diye içine etmenin anlamı nedir? Belki dinleyici tarafından tutuluyor olması -kentli insanın yoz kültürlerle büyümesi- müzikçilerin kabız olması diye sıralayabiliriz. Yoz kültürle beyni sulanan toplumumuz yeni bir şeye -anlamadığından- kapalı iken, hafıf "ala-turca" bir melodi karşısında vücudunun ritmik hareketlerini kontrol altına alamaz olur (bu arada yozlaştırılmış müziği, yöresinde çaldığınızda aynı tepkiyi alamaz, köylüleri hayal kırıklığına uğratmış olursunuz).

Doğu-batı sentezine kafayı takmış müzisyenlere göz attığımızda, bazı eksiklikleri görürüz. Her iki türde de başarılı değillerdir veya bir türde başarılı olan müzisyenin diğer türle fazla ilgisi yoktur. Türk müziğinin herhangi bir türünü iyi çalan birçok isimsiz müzisyen mevcutken, batı müziklerini iyi çalan müzisyenlerin sayısı çok azdır. Biraz Türk müziğini bildiğini zanneden batı taklitçisi, doğu-batı sentezi ile bir kişilik yakalayacağını sanır. Türk müziğini çok iyi bilen müzisyenlerin batı tekniklerini kullanarak yaptıkları çalışmalarda, batı müziğini çok az bildikleri (kulaktan dolma) görülmektedir. Son yıllarda yapılan bir çalışma ise, batı müzikçileri ile doğu müzikçilerini yanyana çaldırmak (Yehudi Menuhin ve Jean Pierre Rampal'ın jazzcı'larla, yazılı jazz'ı çalması gibi birşey). Sonuç; birbirine kilitlenmemiş, herkesin kendi havasında çaldığı bir jam-session (müzik adına hiçbir değer taşımayan çalışmalar). Türkiye'de bu sentezde başarılı olmuş tek besteci, aynı zamanda müzikolog olan, Bartok'la Anadolu müziğini incelemiş sayın A.Adnan Saygun'dur.

Marangozun elinin altında nasıl birçok alet varsa, besteci için de aynı şey geçerlidir. Bestecinin elinin altında birçok teknik, form (biçim), renkler mevcutsa, makamlı doğu müziği de elinin altında bulunan aletleridir. İstediği zaman yararlanabilir, fıkır alabilir veya bestenin hücresi diyebileceğimiz motıf yaratabilir. Tamamen doğu ezgisi yerine, tümünü dinlediğiniz zaman enteresan gelen ama doğulu'ğu belli olmayan, analiz ettiğinizde doğu'dan parçaların bulunduğunu gördüğünüz eser tabiki her tarafı buram buram doğu kokan, altında 19.yüzyıla ait armonilerin bulunduğu eserden daha etkili ve kalıcı olacaktır (memleketimizde herşey yüzeysel yapıldığından, müzikte de harikalar beklemek gerçekçi bir yaklaşım olmayacaktır). Bartok, Rus besteciler, kendi kültürlerini iyi özümsemiş, bu konuda başarılı yapıtlar sergilemişlerdir. Makamsal müzik jazz'ı da çok etkilemiş, Coltrane'le makamsal (modal) jazz yaygınlaşmıştır. Coltrane'in doğu müziklerine ilgisi modal jazz'ı geliştirmiştir. Coltrane, araştırmacı kişiliği, üstün yeteneği, üstün tekniği ile Afrika halklarının ve doğu kültürlerinin müziğini iyi sindirmiş ve Afro-Amerikan müziğine yeni bir boyut getirmiştir. Armonik olarak Bartok, Stravinski, Şostakoviç vs'nin modal armonilerini ve pentatonik (5 sesli doğu makamı) tekniklerinin yolunu açmıştır (McCoy Tyner'ın Coltrane'le çaldığı yılları dinleyin, modal armoni ve çalış tekniğini inceleyin). Yaratıcı bir müzisyenin çok dinleyip, analiz etmesi, değişik kültürlerin müziklerini, enteresan müzisyenleri, kendi kültürünü, müzik tekniklerini sürekli inceleyip, hafızasının bir köşesine yerleştirmesi gerekmektedir. Ne kadar çok birikimi olursa sonucu o kadar parlak ve kalıcı olacaktır.

1996 yılında ülkemizde patlama yapan doğu-batı sentezinden bazı örnekler görelim.

Yıllar öncesine gidelim, piyasalı ağabeyimizin, doğu-batı jazz sentezine gözatalım. Amerikalı, radyo jazz DJ'inin havalı Amerikanca tanıtım konuşmalarının ardından yerel müziğimizin jazz'a adaptasyonunu görüyoruz: içine edilmiş halk şarkısı, Berklee Müzik Okulu'nun kabiliyetsiz, kulaksız ilk sömestr öğrencilerini andıran küçük big-band'vari düzenlemeleri seslendiren nefesli grubu, yine Berklee ilk sömestr öğrencisinin başarısız düzenleme yazısını çağrıştıran partisyonlar, zayıf jazz gitar solosu vs. Doğu-batı sentezi dedikleri bu mu? Günümüze gelelim; Türk pop'unda zaten, ağırlıkta doğu var. TV'nin sesi kapalı "zapping" yapıyorsunuz, bir kanalda karşınızda herşeyiyle bir "rocker" var. Merak edip sesi açıyorsunuz, o da ne! Kanallar mı karıştı, "rocker" meyhane havası çığırıyor. Alt yapı batı, üstü Şişhane, yoksa doğu-batı sentezi dedikleri bu mu?

Kardeşimiz olan komşu bir ülkenin son derece yetenekli bir müzisyeni, klasik eğitimli piyano tekniği ve sesi ile (vibratolu) doğu ezgileri ile söyleyip (aksanı biraz garip ama) hafıf de fusion ekleyince ortalık yıkılıyor. Kalabalığı bilinçaltında esas etkileyen acaba seksi kıyafetlerle vücudunu sergilemesi ve bunun yanında efekt ve fon olarak müziğin, hem de bildik melodilerin kullanılması mıdır? Doğu-batı artı klasik ve jazz. Hatun bütün güzellikleri üstünde toplamış doğrusu.

Şimdi de tutti e finale'ye geçiyoruz (hep beraber çalınan ve finale giden bölüm) Romanlar eşliğinde İstanbul Devlet Balesi, Opera Orkestrası ve Romanlar ama bu defa Kuğu Gölü değil, Mozart'ın Türk Marşı ve Beethoven'in 9.Senfonisi bir ağızdan hep beraber, Mehter Takımı, Romanlar ve Opera Orkestrası, diğer yandan modası geçmiş New Age, ama doğu-batı sentezini ilk yapan kişi ünvanını kendisine vermiş (Dede Korkut'u 500.cü anma yılında ayıp oluyor biraz), Minik Kuş (saka mı, serçe mi karıştırıyorum) virüsü gibi bu da hızla yayılmakta. Bence AIDS kadar tehlikeli. Doğu müzisyenleri ile batılılar beraber sentez yapacaklarında prezervatif (condom) kullanmalarını öneririm.

Doğu-batı sentezcileri, devir sizin devriniz, batı taklitçileri yandı. Büyük Türkiye'nin başbakanı da Türk-İslam sentezcisi olabilir. Hep beraber kolkola dinar-dolarlarla ceplerinizi doldurursunuz!

Ali Perret

JAZZ'DA TOP 10

1) **Jan Garbarek**
Visible World — ECM1585

2) **Dave Brubeck**
Young Lions&Old Tigers — Telarc83349

3) **CFM Band**
River Of Steel — Instictex312

4) **Oscar Peterson**
The More I See You — Telarc83370

5) **Marcus Roberts**
Gershwin For Lovers — Columbia 477752

6) **Dave Holland Quartet**
Dream Of Elders — ECM1572

7) **Getaway**
Homecoming — ECM1562

8) **Ralph Towner**
Lost and Found — ECM1563

9) **Keith Jarrett**
At The Blue Note (6/CD) — ECM1575-80

10) **Joshua Redman**
Spirit Of The Moment — WB9362 45923

Top10 Listesinin oluşmasındaki yardımlarından dolayı Nişantaşı Akusta ve Tünel Lale Kaset Hakan Atala'ya teşekkür ederiz.

Leadbelly Dinlerken...

Göğe doğru uzanan
Kıpkırmızı bir gönenç
yağmuru sonrası
Akşamüstü güneşte ot kokusu
Mısır likörü eskisi
Sarı nemli bir hüzün
Oniki çelik yürek
On çekiç parmak
Maviyi siyaha nakışlıyor
Gündüzü
ölüme gibi

Leadbelly İçin Blues

Huddy "Leadbelly" Leadbetter, folk ve blues tarihinin en namlı 'jailbird'ü. Adı güney illerinde tehlikeli adam imalı "muddy"lerden esinli. Hoparlörden çıkan sesi dinliyorum. Sanki karanlıkta bir göz erişimi mesafede çalıyor. Kimi zaman da bir yolculuğa çıksam hemen yol yakınken rastlayacakmışım gibi geliyor. Hikayeci bir hobo (gezgin), ayaklı öykü kayıt cihazı, anlatıcısı, oniki telli gitarını alıştırmış her anlattığını destekliyor; ısrarlı ritimlerle olduğu yerde dönüp durmadan memnun rişer üzerine seriyor öykülerini. Can sıkıcı beyaz öykülerden farklı -ki en fazla kovboy şarkılarına dönüşebiliyorlar- gözlem gücüne dayanan, eğlenceli, ayrıntılı öyküleri var Leadbelly'nin.

1889 doğumlu Kurşungöbek, yeniyüzyıla sigara tenekesi ve bir ağaç parçasından mamul gitar benzeri tellisi ile girmiş, birkaç yıl sonra yolları Big Bill Broonzy ile kesişince beraber gezmeye, çalmaya başlamışlar.

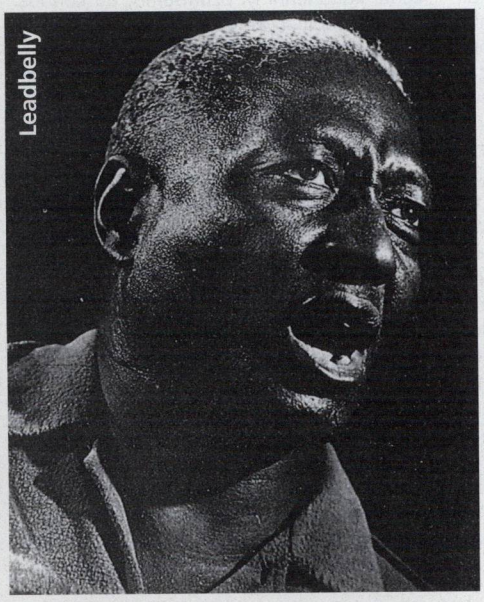
Leadbelly

Çokça içeri girip çıkmış, hayat hikayesi, geçen haftalarda bir dergide okuduğum Antep canavarını andırıyor. Başına buyruk, sinirine hakim olma niyetinden uzak, tehditkar fakat çevresinde çok sevilen, popüler biraz da ürkünç. ılk mahkumiyeti 1914'de kavgaya sebebiyet verip toplumun huzurunu kaçırmaktan. Adama epey hasar vermiş. 1916 gibi cinayet suçlusu olarak Texas Hapishane'sinde konaklamış. Bu vukuatını takiben tekrar aynı suçtan dört yıl Louisiana Eyalet Hapishanesi'ne kapılanmış. 1933 yılında John Lomax tarafından keşfedilene dek yörenin ve yakın çevrenin en iyi oniki tellicisi olarak isim yapmış. Lomax, uzun Güney gezilerinden birinde rastladığı 120 kiloluk bu devi, kongre kayıtları için yaptığı tüm derlemelerin en önemli ismi olarak değerlendiriyor. Sağlamca bir miktar kefaletle Leadbelly'i dışarı çıkarttıktan sonra onu şöförü ve koruması olarak kiralıyor ve derken güç bela stüdyoya sokmayı başarıyor. 1937 yılında Büyük Elma (New York) şehrine yerleşri yerleşmez ilk olayını patlatmış; adam yaralamaktan dolayı 1939 yılını içeride geçirmiş. Bana sanki hapishane onun esin kaynağıymış gibi geliyor. O inanılmaz, sonu belirsiz öykücülüğünü demir parmaklıklar arasında tanıştığı, aynı avluda volta attığı, aynı taşa kazma salladığı hapishane kankalarının anlattıkları ile beslemiş sanki.

Sonra hikayenin en tatsız kısmı geliyor, Leadbelly, Lomax'ın yanına girdiği çıktığı sosyete ortamlarından şişince, ününe borç bildiği o sadakatini bir kenara bırakıp ekşi yüzünü yavaştan göstermeye başlıyor. Lomax dolarize içgüdülerini bastırmaya çalışırken Huddie de efendisinin kendisini ısrarla uzak tutmaya çalıştığı müzik piyasasına akıyor. Sonuçta hayatını işçi partileri ve mahalli toplantı performanslarından kazanan Leadbelly, altı yıllık efendiden de vazgeçmenin cesaretiyle ayrı bir eve taşınıyor.

1939'da birkaç ufak 'içeri'ye ziyaretten sonra John'un mahdumu Alan Lomax ile ilişkileri düzelte Leadbelly son on yılını Sonny Terry, Brownie McGhee, Woodie Guthrie ve Cisco Huston ile konserlerde, festivallerde geçiriyor, kayıtlar yapıyor. 6 Aralık 1949'da evinden mezarına taşındığının bir yıl sonrası 'Goodnight Irene' ile ismini yaygınlaştıran (The Weavers'ın en büyük liste başarısı oldu), dünya folk müzik tarihinin aksi delisini sevgiyle hatırlıyoruz.

Sarp Keskiner

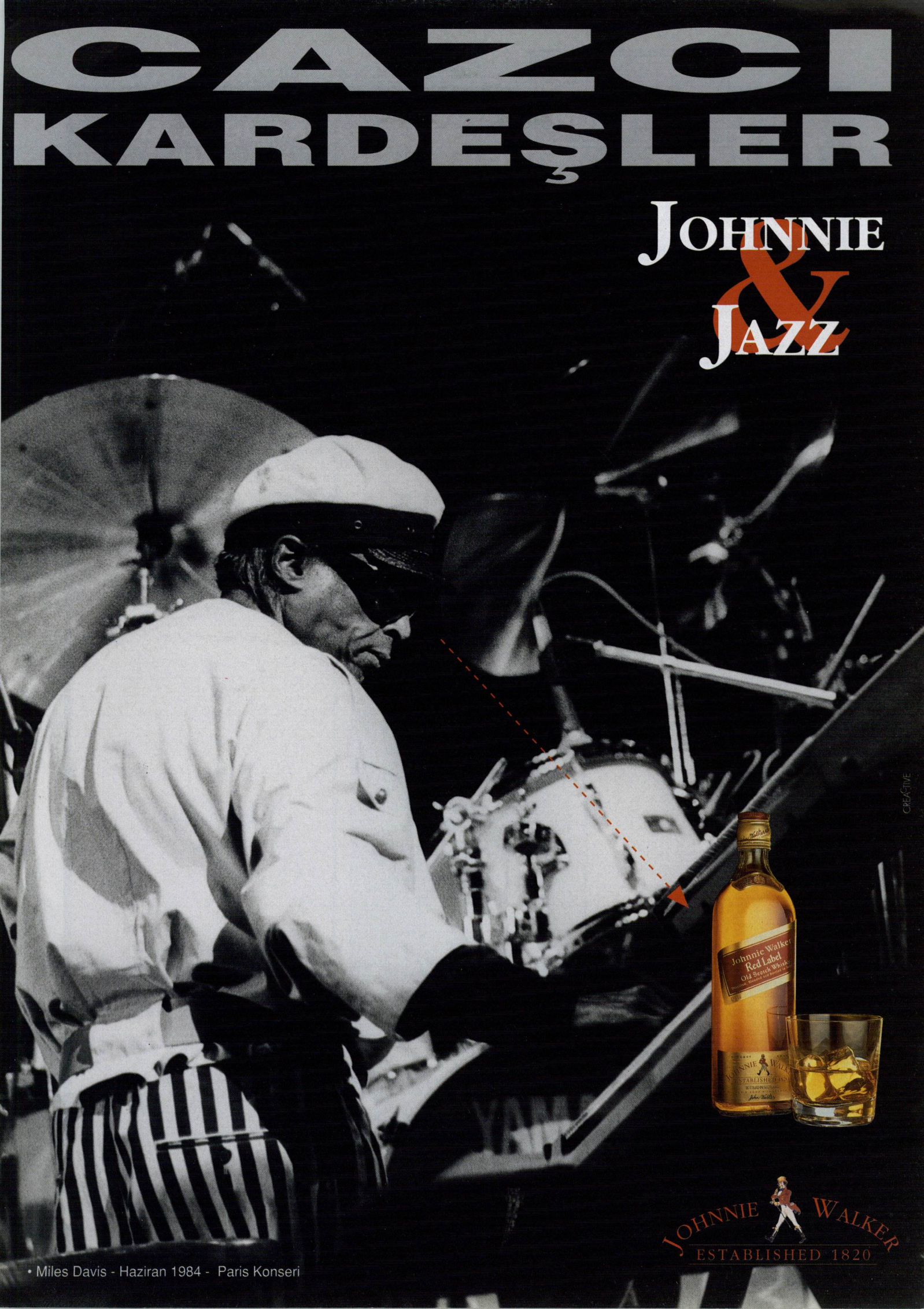
CAZCI
KARDEŞLER
JOHNNIE
&
JAZZ
Johnnie Walker
Red Label
Old Scotch Whisky
JOHNNIE WALKER
ESTABLISHED 1820
• Miles Davis - Haziran 1984 - Paris Konseri
CREATIVE

http://www.webcom.com/~ijazz/bluenote.html

Dünyada Blue Note

NEW YORK

Temmuz

1	Mili Bermejo Quintet
2-7	Stanley Jordan Solo+
	Bill Evans & Push
8	Steve LaSpina Quartet
9-14	Chuck Mangione
15	Mordy Ferber
16-21	James Moody +
	Marlena Shaw
22	ESTA
23-28	Count Basie Orchestra
29	Claudio Roditi
30-Ağustos 4	Horace Silver+
	Ray Barretto

Ağustos

5	Vinny Valentino &
	Here No Evil
6-11	Gato Barbieri
12	Charles Blenzig
13-18	Tania Maria
19	Rick Dellaratta
20-25	Larry Carlton
26	Chuck Loeb
27-Eylül 1	Caribbean Jazz Project
2	Turk Mauro Quintet
9	Melvin Davis Quartet
10-15	Phil Woods+
	Pat Martino
16	Dave Liebman
17-22	Rachelle Ferrell
23	Mike Pahjola

Eylül

TOKYO

Temmuz

1-6	Norman Brown
8-13	Hiram Bullock
15-20	Bill Evans & Push
22-27	Dee Dee Bridgewater
29-Ağustos 3	Joe Sample
5-10	Ray Brown/Milt Jackson
19-24	Joe Henderson
	"Double Rainbow"
	Quartet
26-31	Tito Puente Golden
	Latin Jazz Allstars

Ağustos

2-7	Wayne Shorter

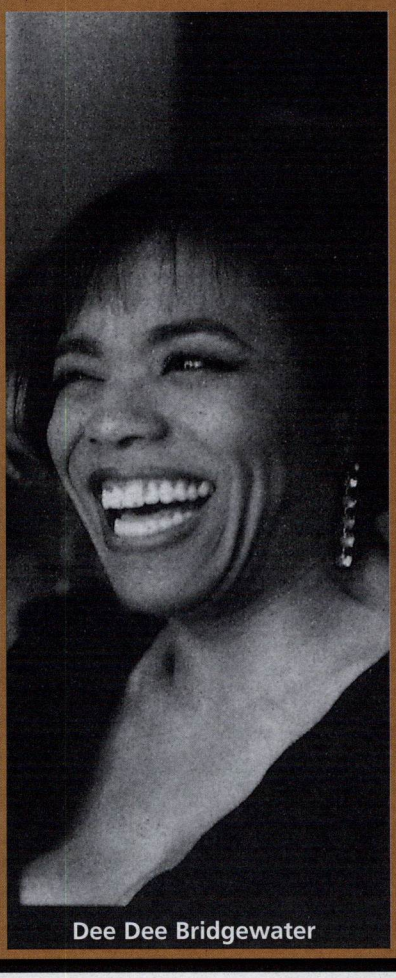

Dee Dee Bridgewater

Eylül

Kopenhagen Jazz House

Temmuz

4	Hendrik Meurkens
	Sambajazz Quartet
5	Caribbean Jazz Project
6	Kenny Garrett/
	Pat Metheny/
	Nat Reeves/Brian Blade
7	Dave Liebman Quartet
8	Henry Threagill
9	Kurt Elling
10	Joe Lovano-Jim Hall
11	Shirley Scott
12	Yo Bebob '96
13	Tango Orkestret
14	Abbey Lincoln
18	Wind-O-Four
19	New Brothers
20	Laszlo Gardony
25	Wombat
26	Science Fiction Quartet
27	Electric Attractions

Ağustos

1	Triple A
2	Jakob Dinesen
3	Claus Waidtlow
6	Ricky Ford
8-9	Ray Anderson
10	Doug Raney/
	Tomas Franck
15	Rongved/Persson/
	Lindeborg/Johansson
16	Mercy Quintet
17	Bill Buchman
21	Still Warm
22	Bossa Quartro
23	Ipsen Markussen
	Jazzcode
28	Rita Marcotulli Trio
30	Scandic Sounds
31	Anglaspel

[Kulüpler tarafından bildirilen program Temmuz'a kadar aşağıdaki gibidir. Ancak her zaman ani değişiklikler olabileceği göz önüne alınarak, telefonla konfirmasyon yapılmasında fayda vardır.]

Kim nerede Bizde

Gökhan Özses / gitar
Emin Samil Ilgazlı / gitar
Mustafa Darıdere / bas
Mert Önal / davul
Her Gece **Bodrum Mavi Bar**'da
23:00-02:30
Tel. 0.252.316 39 32

Ayşe Gencer / vokal
İmer Demirer / piyano-trompet
Pazartesi Hariç, Her Akşam
19:00-01:00 saatleri arasında **Polat Renaissance**'da.
Yeşilyurt-İstanbul.
Tel: 0.212.6631700

Brian Lace Walker / elektrik gitar
Paul Edward Dufay / davul
Stephan L. Payne / bas gitar
Pazar hariç hergün **Harry's Jazz Bar**'da
23:00-02:30 saatleri arasında
Tel. 0.212.225 70 07

Allan Harris / vokal
Cynthia Scott / vokal
Kerem Görsev / piyano
Oğuz Durukan / kontrabas
Bob Domeo / davul
Pazar Hariç her gün 23:00-01:00 saatleri arasında **Çırağan Sarayı Pier 84**'de Kempinski/İstanbul
Tel. 0 212.2362489

Fotoğraf: Sedat Antay

Nezih Yeşilnil

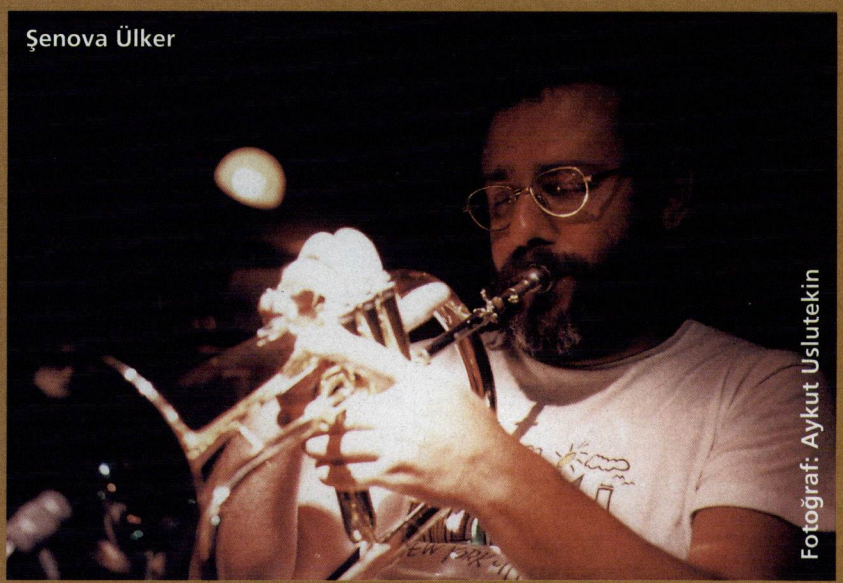
Şenova Ülker

Fotoğraf: Aykut Uslutekin

Bellini and Bye Duo / vokal, gitar
Her Pazartesi
İzmir Hilton
Oteli 31. Kat'da 23:00-02:30
Tel. 0.232.441 60 60

Ebru Kalabas / vokal
Cem Canbay / gitar
Selim Benba /
piyano
Özgür Sevinç/ klavye
Nezih Yeşilnil / bas
İzzet Hiçkalmaz / davul
Salı akşamları 23.00-02.00 saatleri arasında **Beyoğlu Hayal Kahvesi**'nde
Büyükparmakkapı Sok. No:19
Beyoğlu-İstanbul
Tel. 0.212.244 25 58

Tahsin Ünüvar / sax, flüt
Selim Benba / piyano
Taylan Cemgil / bas
İzzet Hiçkalmaz / davul
Salı Akşamları 22:30-01:30 saatleri arasında **Eylül**'de Birinci Cadde
No: 23,
Arnavutköy-İstanbul
Tel: 0.212.2571109

Şenova Ülker / trompet
Önder Focan / gitar
Mahmut Yalay / bas
Cankut Özgül / davul
Perşembe-Cumartesi akşamları
19.00-21.00 saatleri arasında
Moda Deniz Klübü'de
Tel. 0.216.34690 72

Allan Harris ve Kerem Görsev

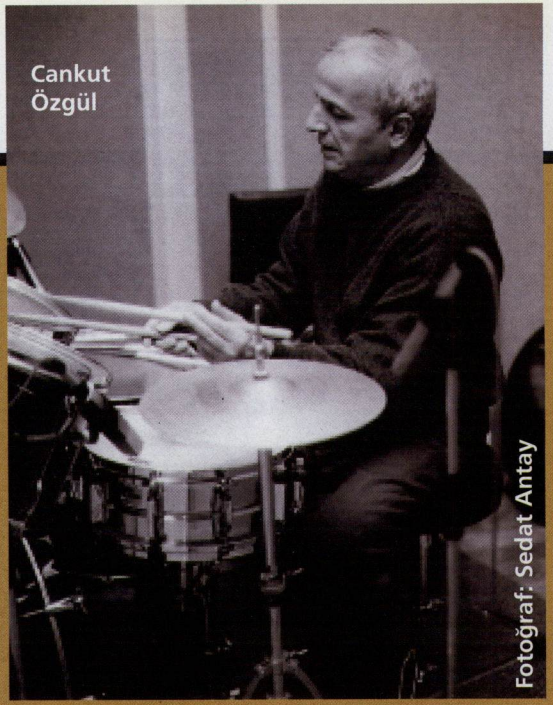

Selçuk Sun / piyano
Yalçın Ateş / alto-brt.saksofon
Cemal Serezoğlu / bas
Perşembe-Cuma-Cumartesi akşamları
22:00-01:00 saatleri arasında
The Marmara Oteli **Tepe Bar**'da,
Taksim-İstanbul
Tel. 0212-2514696

Şenova Ülker / trompet
Önder Focan / gitar
Taylan Cemgil / bas
Cankut Özgül / davul
Cuma akşamı 22:30-01:30 saatleri
arasında **Cafe Gramofon**'da
Tünel Meydanı No: 3, Beyoğlu-İstanbul
Tel. 0.212.2930786

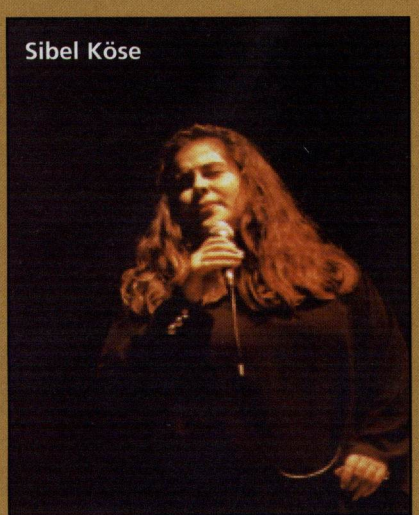

Bülent Somay / vokal, gitar
Ayşe Tütüncü / vokal,
piyano
Akın Eldes / vokal, gitar
Şuayip Yeltan / bas
Umut Kırhan / davul
Cuma Akşamı
Sappho'da
23:00-02:30
Tel. 0.212.2450668

Blue Blues Band
Batu Mutlugil / gitar, vokal
Yavuz Çetin / gitar, vokal
Levent Hekimoğlu / davul
Cuma Akşamı 22:30-01:30
saatleri arasında **E**
ylül'de Birinci Cadde No: 23,
Arnavutköy-İstanbul
Tel: 0.212.2571109

Serüven Azizleri
Kenan Vural / vokal
Fahri Barokas / bas, vokal
Tanju Eren / vokal, gitar
Nedim Tanyolaç / davul
Cumartesi Akşamı
22:30-01:30 saatleri arasında
Eylül'de Birinci Cadde No: 23,
Arnavutköy-İstanbul
Tel: 0.212.2571109

Nükhet Ruacan / vokal
Nilüfer Ruacan / piyano
Nezih Yeşilnil / bas
Cankut Özgül / davul
Cumartesi akşamları 22:30-01:30 saat-
leri arasında **Cafe Gramofon**'da
Tünel Meydanı No: 3 Beyoğlu-İstanbul
Tel: 0.212.2930786

Sibel Köse / vokal
Önder Focan / gitar
Mahmut Yalay / bas
Cankut Özgül / davul
Pazar akşamları 23:00-01:00
saatleri arasında **Çırağan Sarayı**
Pier 84'de Kempinski/İstanbul
Tel. 0 212.2362489

KORU HOTEL • BOLU

• 127 ODA (Banyo, Balkon, Direkt Telefon)
• TV (Uydu yayınları-Cine 5), • MİNİBAR,
• KAPALI YÜZME HAVUZU
(Sıcak su, Çocuk havuzu, Jet Stream
• SAUNA • SOLARIUM • 3 RESTAURANT
(Toplam 1000 kişi kapasite)
• SNACK BAR • BAR
• DISCOTHEQUE • ROMANTIC CAFE
• TOPLANTI-SEMİNER SALONLARI
• TOPLANTI-SEMİNER EKİPMANLARI
• TV SALONU • OYUN SALONU
(Bilardo, Masa Tenisi, Elektronik oyunlar)
• BUTİK (Hediyelik Eşya)
• TENİS KORTU, VOLEYBOL, BASKETBOL
• FUTBOL SAHASI • ATÇILIK • JOGGİNG
• FİTNESS ALETLERİ
• BAHÇE VE YÜRÜYÜŞ ALANLARI
• MARKET •ÇOCUK OYUN ALANLARI
• ÇEVRE GEZİLERİ (Abant • Kartalkaya • Gölköy)

KORU HOTEL P.K. 10 BOLU 14001
Tel: (374) 225 22 90 - 94, 225 28 32 - 36
Fax: (374) 225 28 12

Koru Hotel Bir "YÖNTAŞ A.Ş." Kuruluşudur.

BANK EKSPRES

ISO 9001

Dünya Kalitesinde Finansal Hizmet

ISO 9001

"Çağın ritmini yepyeni bir bankacılık anlayışında yakalama" misyonuyla kurulan Bank Ekspres diyor ki... Müşteriyle işbirliğini, uzun ömürlü bir hizmet bütünlüğünde ele alan İlişki Bankacılığı'nın gereği; ISO 9001 Kalite Belgesi'ne sahip olduk. Bankacılığın her alanını kapsayan bu belgeyi aldıktan sonra, hayatımızdaki en önemli değişiklik ise şu oldu: "Dünyanın onayladığı kalite standartlarımızı, koşulların dinamiği doğrultusunda yükseltme bilinci ve arzusu... Bir de, müşterilerimize karşı duyduğumuz ve giderek daha da büyüyen bir sorumluluk duygusu..."

TÜV CERT Bank Ekspres, TÜV Südwest tarafından verilen ISO 9001 Kalite Belgesi'ne sahiptir.

Reklam Ürünü

Derleyen: Ali Sönmez

Şu Jazz dedik

"JAZZ kişinin kendi deneyimidir, düşünceleridir, bilgeliğidir. Çalabilme

Genç koleksiyoncu

Miles Davis

26 Mayıs 1926 - 28 Eylül 1991

50 yıla yaklaşan müzik yaşamı boyunca, daima yeniliklerin peşinde koşan ve farklı türde çalışmalarıyla jazzın yönünü birkaç kez değiştirmeyi başaran Miles Davis modern jazzın en seçkin isimlerinin başında gelir. Hep günceli yakalamak gayretiyle değişik tarzda yapıtlara imza atmış olmasına rağmen, trompette kendine özgü bir stil ve sonoriteye de sahip olan bu müzisyen, doldurduğu yüze yakın albümle farklı kuşaklardan jazz severlere seslenmeyi ve ölünceye kadar sürekli gündemde kalmayı bilmiştir. Miles Davis'i hiç tanımayan ve onun 1940'lı, 1950'li, 1960'lı, 1970'li ve 1980'li yıllarda doldurduğu bambaşka yapıda albümlerinden parçalar dinleyen bir kişinin, "acaba aynı isimde birkaç trompetçi mi vardı?" diye düşünmesi işten bile değildir. Davis'in bu derece zengin ve farklı türde çalışmalardan oluşan diskografisinden sağlıklı bir seçim yapmak da tabii ki oldukça zor. Binbir yüzlü bu müzisyenin çeşitli dönemlerini yansıtacak biçimde oluşturduğumuz önerilerimizi, her zamanki gibi, jazza karşı ilginize, bütçenize ve hedeflediğiniz koleksiyonun çapına göre sınıflandırdık.

DERLEME ALBÜMLER

(İlk CD'lerini alacaklar ve kısıtlı bütçeler için)

- Best of the Capitol & Blue Note Years (1949-58) BLUE NOTE CDP 7 98287
- Miles Davis and the Jazz Giants (1954-56) PRESTIGE FCD 60-015
- Miles Davis: The Columbia Years (1955-85) CBS 4K4500 (4 CD)
- Mellow Miles (1957-85) COLUMBIA 469440
- Live Around the World (1985-91) COLUMBIA 46032

ÖZGÜN ALBÜMLER

(Kapsamlı bir koleksiyonu hedefleyenler için)

- Birth of the Cool (1949-50) CAPITOL CDP 7 92862
- Bags Groove (1954) PRESTIGE / OJC 245
- Round About Midnight (1955-56) COLUMBIA 40610
- Miles Ahead (1957) COLUMBIA 53225
- Milestones (1958) COLUMBIA 40837
- Kind of Blue (1959) COLUMBIA 40579
- The Complete Concert (1964) COLUMBIA 48821 (2 CD)
- Miles Smiles (1966) COLUMBIA 48849
- In a Silent Way (1969) COLUMBIA 40580
- Bitches Brew (1970) COLUMBIA 40577 (2 CD)
- We Want Miles (1982) COLUMBIA 469402
- Aura (1985) COLUMBIA 45332

KOMPLE SETLER

(Fanatik ve "tuzu kuru!" Miles hayranları için)

- Chronicle: The Complete Prestige Recordings (1951-56) PRESTIGE PRCD-012 (8 CD)
- The Complete Miles Davis-Gil Evans Studio Recordings (1957-67) COLUMBIA 67397 (6 CD)
- The Complete Live at the Plugged Nickel (1965) COLUMBIA 473660 (8 CD

leri...

yaşamış olman gerekir." Charlie Parker

JAZZ TAKVİMİ

DOĞUMLAR

TEMMUZ
2 Temmuz 1930 Ahmed Jamal
5 Temmuz 1940 Arthur Blythe
7 Temmuz 1932 Joe Zawinul
10 Temmuz 1938 Lee Morgan
13 Temmuz 1936 Albert Ayler
21 Temmuz 1930 Helen Merrill
23 Temmuz 1934 Steve Lacy
25 Temmuz 1907 Johnny Hodges
29 Temmuz 1916 Charlie Christian
31 Temmuz 1931 Kenny Burrell

AĞUSTOS
4 Ağustos 1901 Louis Armstrong
6 Ağustos 1937 Charlie Haden
7 Ağustos 1936 Rahsaan Roland Kirk
8 Ağustos 1907 Benny Carter
12 Ağustos 1954 Pat Metheny
15 Ağustos 1925 Oscar Peterson
16 Ağustos 1926 Bill Evans
21 Ağustos 1904 Count Basie
21 Ağustos 1928 Art Farmer
25 Ağustos 1933 Wayne Shorter
27 Ağustos 1909 Lester Young
29 Ağustos 1905 Jack Teagarden
29 Ağustos 1920 Charlie Parker
29 Ağustos 1924 Dinah Washington

EYLÜL
1 Eylül 1925 Art Pepper
2 Eylül 1928 Horace Silver
7 Eylül 1929 Sonny Rollins
9 Eylül 1930 Muhal Richard Abrams
15 Eylül 1928 Julian "Cannonball" Adderley
20 Eylül 1885 Jelly Roll Morton
20 Eylül 1956 Steve Coleman
21 Eylül 1921 Chico Hamilton
23 Eylül 1926 John Coltrane
23 Eylül 1930 Ray Charles
24 Eylül 1923 Fats Navarro
27 Eylül 1924 Bud Powell
30 Eylül 1917 Buddy Rich

ÖLÜMLER

TEMMUZ
6 Temmuz 1971 Louis Armstrong
7 Temmuz 1950 Fats Navarro
10 Temmuz 1941 Jelly Roll Morton
17 Temmuz 1967 Billie Holiday
17 Temmuz 1967 John Coltrane
22 Temmuz 1982 Sonny Stitt
31 Temmuz 1986 Teddy Wilson

AĞUSTOS
1 Ağustos 1966 Bud Powell
6 Ağustos 1931 Bix Beiderbecke
6 Ağustos 1974 Gene Ammons
8 Ağustos 1975 Cannonball Adderley
12 Ağustos 1995 Marty Paich
20 Ağustos 1995 John Gilmore
22 Ağustos 1995 Wild Bill Davis
24 Ağustos 1972 Don Byas
25 Ağustos 1979 Stan Kenton

EYLÜL
13 Eylül 1981 Helen Humes
15 Eylül 1980 Bill Evans
20 Eylül 1973 Ben Webster
26 Eylül 1937 Bessie Smith
28 Eylül 1991 Miles Davis

17 Temmuz jazz tarihinde gerçekten kara bir gün. 17 Temmuz 1959'da, 44 yıllık çileli bir yaşamın sonunda, Billie Holiday'in alkol ve uyuşturucudan yıpranmış vücudu iflas etmişti. 8 yıl sonra aynı tarihte, daha 40 yaşında olan büyük usta John Coltrane karaciğer kanserine yenik düşmüştü.

ŞU CAZ DEDİKLERİ

(Her Pazartesi akşamı 20.00-21.00, TRT Radyo-3)

8 Temmuz **Louis Armstrong**
5 Ağustos **Cannonball Adderley**
2 Eylül **Bill Evans**
Özel Programları

Bir jazz kenti Paris

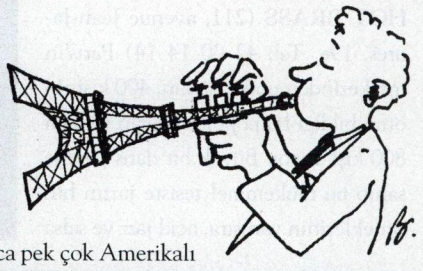

Jazzın Avrupa'daki merkezi konumunu 1920'lerin başından beri koruyan Paris jazzla içiçe yaşayan kentlerin başında gelir. Yılların müzikholü Olympia'nın yanısıra, Les Ambassadeurs, Le Boeuf sur le Toit, Salle Pleyel, Blue Note, Le Chat Qui Pêche, Caveau de la Huchette, Club Saint-Germain, Cave du Hot Club de France, Le Petit Journal gibi çoğu artık var olmayan ünlü klüpler, yıllar boyunca pek çok Amerikalı jazzcıyı ağırlarken, Paris de Sidney Bechet, Lester Young, Don Byas, Bud Powell, Dexter Gordon, Kenny Clarke, Steve Lacy gibi müzisyenlerin kısa ya da uzun sürelerle yerleşip, müzik yaşamlarını el üstünde tutularak sürdürdükleri kent olmuştur. Paris günümüzde de jazzın farklı türlerini yıl boyunca dinleme olanağı bulacağınız sayılı Avrupa kentlerinin başında gelir. Yolunuz Paris'e düşer de canınız jazz dinlemek isterse diye, Seine nehrinin ayırdığı iki yakada uğrayabileceğiniz 15 klüp (ya da Fransızca deyimiyle "boîte") hakkında kısa bilgiler verdik.

"Bon voyage et laissez les bons temps rouler!"

Paris'te Nereye Gidilir?

Rive Gauche (Sol Yaka)

CAVEAU DE LA HUCHETTE (5, rue de la Huchette, 5e. Tel: 43 26 65 05) Tam 50 yıldır Parisli jazzseverlere hizmet veren 350 kişilik bu efsanevi klüp programlarında ağırlıklı bir biçimde "mainstream" jazzı tercih ediyor. Giriş ücreti hafta içi 60F, hafta sonu 70F; ilk içki için ayrıca 28F ödemek gerekiyor.

LATITUDES (7-11, rue Saint-Benoît, 6e. Tel: 42 61 53 53) Yine bir otelin bodrumunda yer alan 140 kişilik bu konforlu klüp, rahat koltukları ve gri duvarlarını süsleyen jazz müzisyenlerinin fotoğraflarıyla keyif verirken, eklektik programıyla bazen hayal kırıklığı yaratabiliyor. Giriş ve ilk içki 120F; ikinci içki 15-65F.

PETIT JOURNAL MONTPARNASSE (13, rue du Commandant-Mouchotte, 14e. Tel: 43 21 56 70) Özellikle ünlü Fransız jazz müzisyenlerinin sahne aldığı 160 kişilik bu klübe giriş ve ilk içki için, konserine göre, 100-140F ödeyeceksiniz; ikinci içki 40F.

PETIT JOURNAL SAINT-MICHEL (71, boulevard Saint-Michel, 5e. Tel: 43 26 28 59) Paris'in en önemli geleneksel jazz mekanı olan 120 kişilik bu klüpte, New Orleans gruplarının yanısıra, uzun yıllardır her ayın belli günleri piyanist Claude Bolling çalmakta. Giriş ve ilk içki 100-120F.

UTOPIA (79, rue de l'Ouest, 14e. Tel: 43 22 79 66) Gündüzleri armonika dersleri verilen bu 100 kişilik bar-salon aslında Paris'in en ünlü blues mekanı. Giriş, ilk içki dahil, 50F.

VILLA (29, rue Jacob, 6e. Tel: 43 26 60 00) Bir otelin bodrumunda yer alan bu 100 kişilik rafine klüp, Paris'e gelen çoğu Amerikalı jazz müzisyeninin uğrağı olarak isim yaptı. Giriş ve ilk içki, hafta içi 120F, hafta sonları 150F.

Rive Droite (Sağ Yaka)

BAISER SALÉ (58, rue des Lombards, 1er. Tel: 42 33 37 71) Birinci katında konser salonunun yer aldığı 70 kişilik bu video-bar Latin, Afrika ve Dünya Müzikleri'ni de içeren programlarda genç isimlere yer veriyor. Giriş ücreti konsere göre 40-70F arasında değişiyor. İçki ücretleri 28F'dan başlıyor.

DUC DES LOMBARDS (42, rue des Lombards, 1er. Tel: 42 33 22 88) Paris'in bir tür 52. Cadde'si olan rue des Lombards'daki bodrum katı klüplerinden farklı olarak yol seviyesinde yer alan bu 100 kişilik sıcak mekanın üst katında bir de restoran bulunuyor. Konserlere göre giriş ücreti 50-70F arasında değişirken, içkiler de 28F'dan baş-lıyor.

HOT BRASS (211, avenue Jean-Jaures, 19e. Tel: 42 00 14 14) Paris'in merkezinden uzakta kalan, 400 kişinin oturabildiği bu popüler mekan toplam 800 kişi alıyor. Büyük bir dans pistine sahip bu mükemmel tesiste jazzın has örneklerinin yanısıra, acid jazz ve salsa da dinleyerek kurtlarınızı dökebilirsiniz! Giriş ücreti konsere göre 100-130F; içkiler 15F'dan başlıyor.

HOUDON JAZZ CLUB (5, rue des Abbesses, 18e. Tel: 46 06 35 91) Montmartre'daki tek jazz mekanı olan 80 kişilik bu sempatik bistro, açılalı henüz 18 ay olmasına rağmen, özellikle Parisli genç jazz severlerin ilgi odağına dönüştü. Giriş ücreti alınmayan mekanda birayı 30F'a içebilirsiniz.

MERIDIEN PARIS-ETOILE (JAZZ-CLUB LIONEL HAMPTON) (81, boulevard Gouvion-Saint-Cyr, 17e. Tel: 40 68 30 42) Otel Meridien'in içinde yer alan ve Lionel Hampton ile Orkestrası'nın sürekli çaldığı 300 kişilik bu lüks mekan özellikle New Orleans ağırlıklı jazz programlarıyla ilgi çekmekte. İçki dahil giriş ücreti 130F.

NEW MORNING (7-9, rue des Petites-Ecuries, 10e. Tel: 45 23 51 41) Dünyanın sayılı jazz mekanlarının başında gelen bu 500 kişilik salon jazz ilahlarının pek çoğunu ağırladı. Programlarında geniş bir yelpaze oluşturacak biçimde farklı türlere yer veren bu muhteşem klüpte konserleri 100-130F'a izleyebilirsiniz. İçkiler ise 20F'dan başlamakta.

PETIT OPPORTUN (15, rue des Lavandières-Sainte-Opportune, 1er. Tel: 42 36 01 36) Ancak 35-40 kişi alan bu küçücük klüp yıllardan beri seçkin jazz müzisyenlerinin Paris durağı oldu. İlk içki dahil giriş ücreti 100F.

SLOW-CLUB (130, rue de Rivoli, 1er. Tel: 40 51 71 70) 250 kişilik bu klüp 60'lı yıllardan beri rock'n'roll'dan bebop'a ve swing'e kadar tüm kuşaklardan dansçıların buluştuğu mekan olarak isim yaptı. Giriş hafta içi 60F, hafta sonu 75F, ilk içki 30F.

SUNSET (60, rue des Lombards, 1er. Tel: 40 26 46 60) Uzun yıllardır Paris jazz dünyasının seçkin mekanlarından biri olan bu klüp Fransız jazzcılarına da şans tanıyor. Bir restoranın bodrum katında yer alan 80 kişilik bu klübe giriş için hafta içi 50F, hafta sonu 70F ödemeniz gerekiyor. İlk içki 28F.

Jazz Sözlüğü

B

Blue - (Sözlük anlamı: Mavi) üzgün ve ümitsiz (Blue'yu İngilizce'de üzgün anlamına gelen "sad" sözcüğünden ayıran en önemli özellik, kişinin duruma hakim olamamasından kaynaklanan bir çaresizliği ifade etmesidir).

Blue Note - (Sözlük anlamı: Mavi Nota) Amerikan zenci müziğinin en tipik özelliklerinden biri olan "Mavi Notalar" gamlardaki 3. ve 7. derecelerin pesleştirilmiş (yarım ses indirilmiş) biçimleridir. Bu geleneğin, Afrika kökenli müziklerdeki çeşitli pentatonik dizilerin Batı gamlarına uyarlanmasından kaynaklandığı sanılmaktadır.

Blues - 1. Zenci Amerikan müziğinde, 19. yüzyılın sonlarına doğru Mississipi Deltası'nda ortaya çıkan bir tarzı ifade eden genel tanım. Müzikten ziyade sözlere ağırlık veren blues, bu özelliğiyle, kendisinden kaynaklanan jazz, rock'n'roll, R&B, pop müzik, rock vs. gibi diğer türlerden ayrılır; 2. Kilise müziğinden ve özellikle ilahilerden yararlanılarak ortaya çıkan, oniki mezürden oluşan müzik kalıbı; 3. Genellikle karamsarlık ve üzgünlük içeren ruh hali (kaynağı için "Blue" sözcüğüne bakınız). Ancak blues her zaman dertli ve ağır bir yapıda değildir. (**Blues singer** veya **Bluesman** - Blues tarzında çalıp söyleyen, çoğunlukla gezgin müzisyen. İlk dönemlerde gerçek blues müzisyenleri için "blues singer" deyimi kullanılırdı. Günümüzde ise vokalden çok müziğe ağırlık veren çağdaş blues müzisyenlerine "Bluesman" denmektedir; **Blues shouter** - (Sözlük anlamı: Blues "çığıran" kişi.) 1930'lu yılların sonunda Kansas City'den kaynaklanan güçlü bir vokal tarzında söyleyen şarkıcılara verilen isim. Rock'n'roll şarkıcıları "blues shouter"lardan çok etkilenmişti.)

Bone - (Sözlük anlamı: Kemik) 1. Trombonun kısaltılmışı; 2. Penis; 3. Dolar.

Boogaloo - 1. Dans; 2. Zenci ırkına ait olma duygusu. ("*Alligator Boogaloo*"-Lou Donaldson)

Boogie - 1. Danslı parti; 2. Zenci kadın; 3. Frengi (**Boogie girl:** Fahişe; **Boogie house:** Genelev); 4. Kötü, şeytanca (**Boogie man:** Öcü); 5. "Boogie-woogie"nin kısaltılmışı; 6. "Boogie-woogie" tarzında olmayan ama hız açısından andıran parça; 7. İyi vakit geçirmek, keyif yapmak.

Boogie-woogie - 1. Otuzlu yıllarda popüler olan jazz kaynaklı vurucu bir solo piyano tarzı. Piyanonun blues formu sayılan bu tarzda, sol el sürekli bas hattını vurgularken sağ elle hızlı melodik hat geliştirilirdi; 2. Bu tarzda müzikle yapılan dans; 3. Cinsel ilişki.

Book - (Sözlük anlamı: Kitap, defter) 1. Bir orkestranın repertuarı; 2. Bir bestecinin tüm eserleri (**Songbook** ile eşanlamlı).

Boot - (Sözlük anlamı: Çizme) 1. Zenci; 2. İyi müzik çalmak.

Bootleg - 1. Gizlice yapılan alkollü içki; 2. Gizlice yapılan plak kaydı veya hakları ödenmeden çıkarılan plak.

Booze - Alkollü içki.

Bop - (Anlamı için **Be-Bop**'a bakınız)

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), bu yıl dünyada 21 kişi ve kuruma Global 500 ödülü verdi. Amaç, çevre konusunda başarılı projeleri tanıtmak ve teşvik etmek. Türkiye'den bu ödüle layık görülen tek kuruluş Garanti oldu.

GLOBAL 500

Doğal hayatın korunmasına yönelik projeleri desteklediğimiz için verilen bu ödül, bizi çok heyecanlandırdı. Hayalimiz, herkesin çevre ödülü aldığı bir Türkiye. Lütfen siz de alın. Hayal olarak kalmasın.

GARANTİ

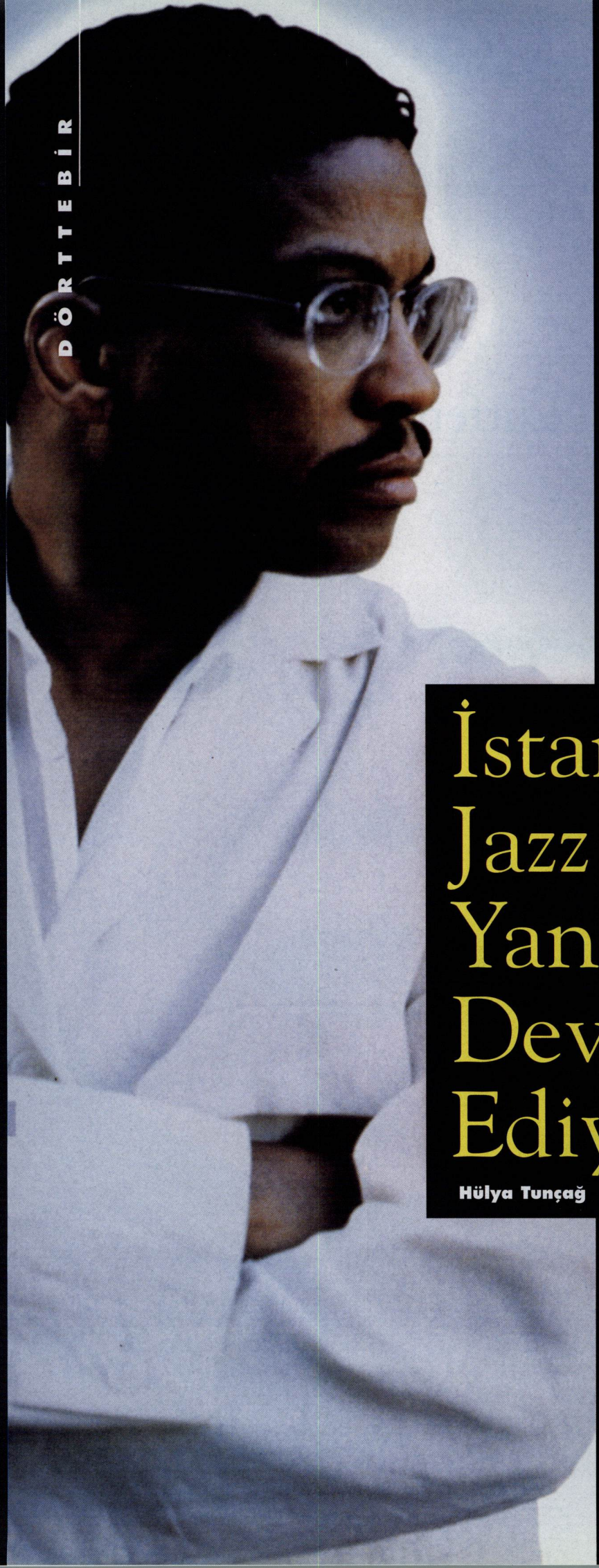

İstanbul'da Jazz Ateşi Yanmaya Devam Ediyor

Hülya Tunçağ

Herbie Hancock

Olympia Brass Band

Dünyanın belli başlı ilginç ve renkli kozmopolit şehirlerinin başında gelen İstanbul, jazz müziğine ve ustalarına yıllarca önce bağrını açmıştı. Bunca zaman, içine sindire sindire, yavaş yavaş bu sanat müziğine diğer sanatlarla birlikte evsahipliği yaptı. Evsahipliğini ise Bilsak, Akbank, Parliament, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı, Yapı Kredi, Pozitif Organizasyon, CRR zaman zaman büyük özverilerle paylaştılar. Onları, basın, TV, Radyo III destekledi. Ve işte bugünlere geldik...

Artık İstanbul'da gerçekleşen jazz olaylarının dünyadaki diğer şehirlerde olanlardan bir farkı olmadığı gibi son yıllarda kalite açısından ön sıralarda yer almakta. Örneğin bir İstanbul Caz Festivali'ne katılmak, ünlü jazz müzisyenleri için onur demek, kariyerleri açısından artı puan demek.

Bu yılki 3.Uluslararası İstanbul Caz Festivali'nin içeriği de, bütün yazdıklarımın en somut kanıtı. Çizgisi iyice netleşen festival, yine jazz paletinin bütün renklerini yansıtmayı amaçlıyor. Mekan yine Açıkhava ve festival 3 Temmuz Çarşamba günü jazz'ın beşiği New Orleans'dan iki geleneksel toplulukla başlıyor. Olimpia Brass Band ve Rockin' Dopsie, Jr. And The Zydeco Twisters. Olimpia Brass Band'in ayrıca Beyoğlu'ndaki müzikli geçişiyle tam bir festival açılışı. 4 Temmuz Salı, günümüzün en ilginç topluluklarından birine ayrılmış. İrlanda kökenli, etnik müzikle "Ambiance" tarzını birleştirmiş Dead Can Dance. Dokuz kişilik topluluğun bir jazz festivali için seçilmiş olmasını, doğaçlamaya açık müzik yapmalarına yorumlamak gerek. 5 Temmuz Cuma akşamı, Island Jamaica Jazz Jam başlığı altında çok renkli ve o ölçüde düzeyli bir jazz şölenini içeriyor. Jamaicalı virtüoz piyanist Monty Alexander ve topluluğu Yardmovement, ardından Ernest Ranglin (gitar), Ira Coleman (bas gitar), Idris Mohammed (davul) üçlüsü, Jamaica Jam'in kahramanları. Özellikle davulcu Idris Mohammed'i yıllarca sonra dinleyebilmek büyük bir şans. 6 Temmuz Cumartesi günü iki farklı konser yer alıyor. 18:30'da AKM'de uluslararası övünç kaynağımız Asia Minor topluluğu son çalışmalarını sergileyecek. 21:00'de ise Açıkhava Tiyatrosunda Kanadalı ünlü bir şarkıcı ilk kez İstanbul'da konser verecek. Loreena McKennitt bu şarkıcı. Sıradışı ve modern bir şarkıcıyı ağırlamak İstanbul Caz Festivali'nin hoşgörülü, yeniye açık yanının bir göstergesi. 7 Temmuz Pazar jazz severler için çok yorucu bir gün çünkü, 18:30'da AKM'de sahne alan Lübnanlı ud üstadı Rabih Abou-Khalil ve dörtlüsünü dinledikten sonra bir koşu Açıkhava Tiyatrosundaki olağanüstü konsere yetişmeleri gerek. Larry Coryell, Andy Summers, Trilok Gurtu üçlüsü ile The Zawinul Syndicate dinleyiciyi farklı boyutlara uçurmayı garanti ediyorlar. Hele, Police topluluğunun fanatik hayranlarının gitarcı Andy Summers'ı yakından dinleyebilmesi, hele böyle bir üçlüde, kaçırılmaması gereken bir konser. 8 Temmuz Pa-

Rabih Abau Halil

Loreena McKennitt

3. ULUSLARARASI İSTANBUL JAZZ FESTİVALİ

DÖRTTEBİR

Zawinul Syndicate

Roy Hargro

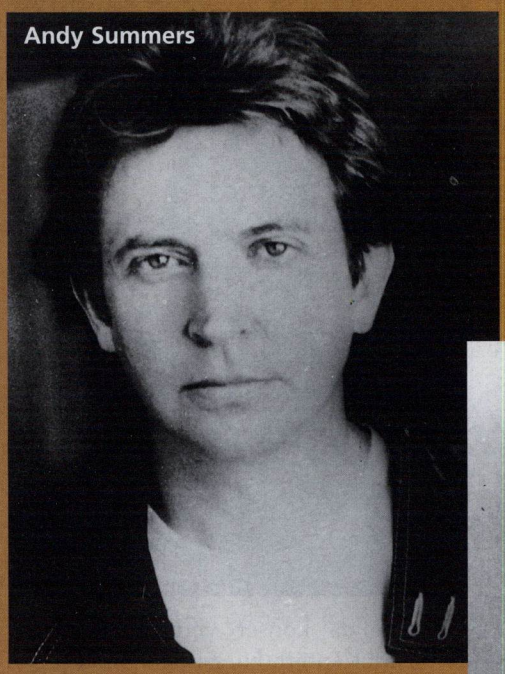
Andy Summers

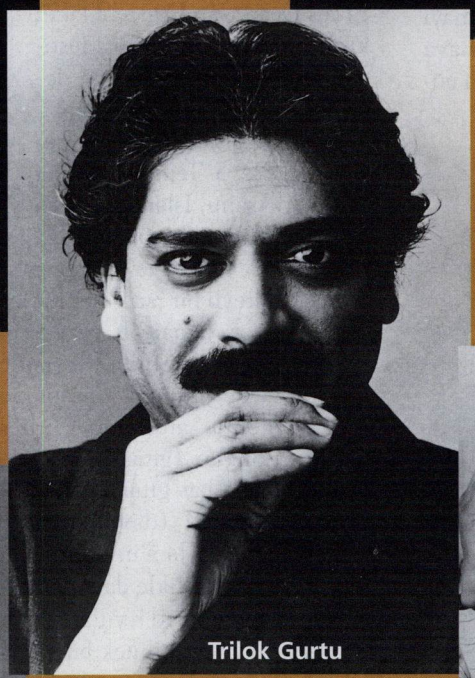
Trilok Gurtu

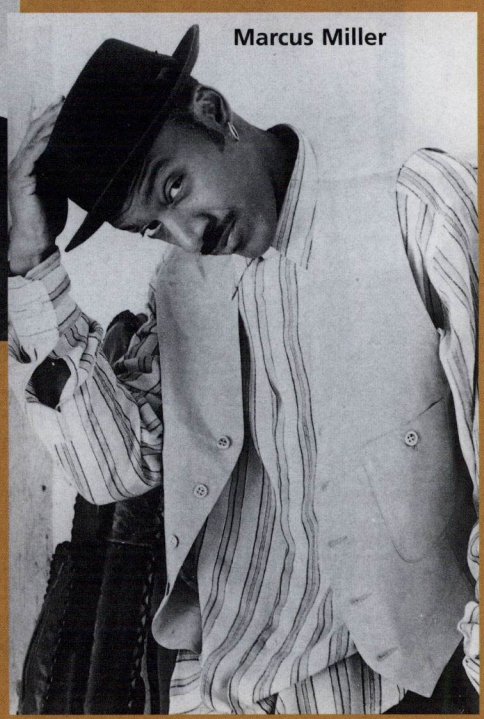
Marcus Miller

Christian McBride

zartesi, yine maraton günü. 18:30'da AKM'de, artık bizden bir sanatçı gözüyle baktığımız jazz'ın etnik rengi Yıldız ıbrahimova, beşlisiyle bir konser verecek. Yine Açıkhava'ya yetişme çabaları, çünkü 20:30'dan itibaren iki olağanüstü topluluk sahne alacak. Günümüzün üstün trompetçilerinden Roy Hargrove ve beşlisiyle bir başka müzisyen Marcus Miller topluluğuyla jazz severleri doyuracak. Kısaca üç ayrı eğilimi bir günde yaşayacağız. Ne şans. 9 Temmuz Salı günü, 20:30'da Açıkhava tiyatrosunda sakin sakin üç gitar virtüozonu İstanbul akşamında dinleyebilme lüksüne erişeceğiz. Paco De Lucia, Al Di Meola ve John McLauglin. Bu tınıya aşinayız. 10 Temmuz Çarşamba, tarihi bir jazz olayı Chick Corea ve Dostları'nın "Bud Powell"ı anma turnesinin İstanbul ayağında beş jazz ustasından 1940'lı, 50'li yıllara dönüş. Hem de günümüz perspektifiyle. Chick Corea (piyano), Roy Haynes (davul), Wallace Roney (trompet), Joshua Redman (tenor saksofon), Christian McBride (bas) oluşturuyor bu süper topluluğu. 11 Temmuz Perşembe, üçlülerin, dörtlülerin günü, gecesi, rafine yorumlar, anılara dönüşler... 18:30'da AKM'de genç, coşkulu, ileriye dönük, sağlam piyanistimiz üçlüsüyle birlikte Kerem Görsev, Eric Revis, Can Kozlu. Piyanist Kerem Görsev'in üçlü jazz tadı ağzımızda devam ederken 20:30'da Açıkhava'da bu kez piyanist Jacky Terrasson ve üçlüsünün tınılarına geçiş yapıyoruz. Betty Carter'ın eşlikçisi olarak dikkatimizi çekmişti Terrasson. Daha sonra sahnede piyanistlerin yol göstereni, bir usta Herbie Hancock. Yanındaki müzisyenler de çok önemli, bascı Dave Holland, davulcu Gene Jackson ve genç New York ekolünün iyilerinden tenor ve alto saksofoncu Craig Handy, Hancock'un The New Standard albümünden inciler sunacak. 12 Temmuz Cuma, sanki gitarcılar şöleni. 18:30'da gitarcı Charlie Hunter ve dörtlüsü, rock kökenli bir jazz konseriyle ilk kez Türk dinleyicileri karşısında. 20'de Açıkhava'ya yetişmek bu kez iyice biyonikliği gerektiriyor. Çünkü ilk kez 3.İzmir Caz Günleri'nde üçlü oluşturan gitarcı Önder Focan, Neşet Ruacan ve bascı Kürşat And'ın konserini yakalamak gerekir. Ardından şarkıcı Noa ile topluluğunu bir kez daha dinlemek gerek. Son olarak, genç kuşağın Wes Montgomery ekolünden gelen önemli bir gitarcısını Mark Whitfield'i güçlü bir ekiple dinleyebilmek de bir şans. Whitfield şu anda çok ilgi gören ve albümleri eleştirmenlerce beğenilen bir gitarcı. 13 Temmuz Cumartesi, yine AKM ile Açıkhava arasında jazz yarışı. 18:30'da AKM'de uluslararası tenor saksofoncumuz İlhan Erşahin üçlüsüyle birlikte sahnede. 20:30'da Açıkhava tiyatrosunda ise Brazil şöleni var. Beş yıl önce İstanbul ve İzmir festivallerine katılan piyanist Sergio Mendes'in Brazil'li topluluğunda onun sesine hayran olmuştuk. Kevyn Lettau bu ses. Bu kez Unity adını verdiği topluluğuyla bir kez daha kulaklarımıza sesleniyor. Aslında topluluktaki isimler ondan

3. ULUSLARARASI İSTANBUL JAZZ FESTİVALİ

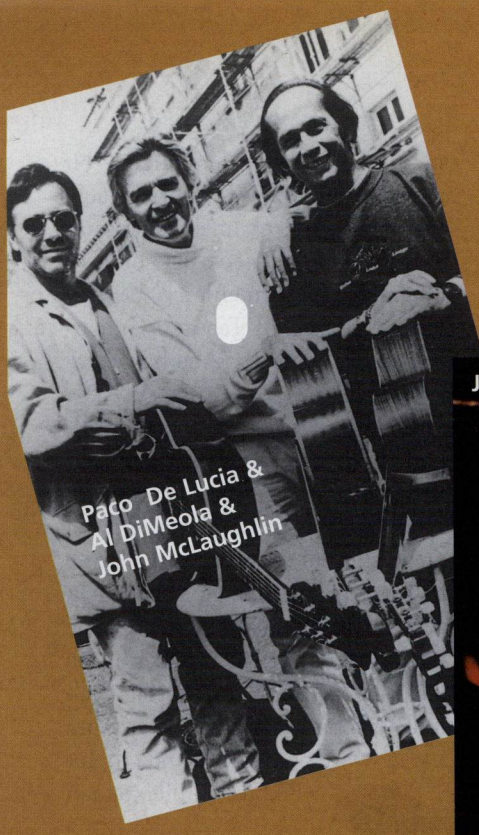
Paco De Lucia &
Al DiMeola &
John McLaughlin

Kerem Görsev

Joshua Redman

Fotoğraf: Aykut Uslutekin

Fotoğraf: Aykut Uslutekin

Dave Holland

Sergio Mendes

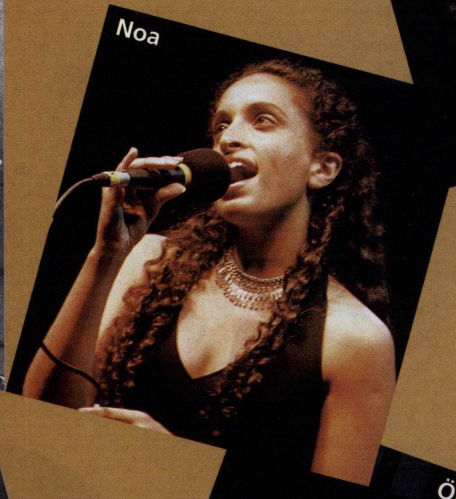
Noa

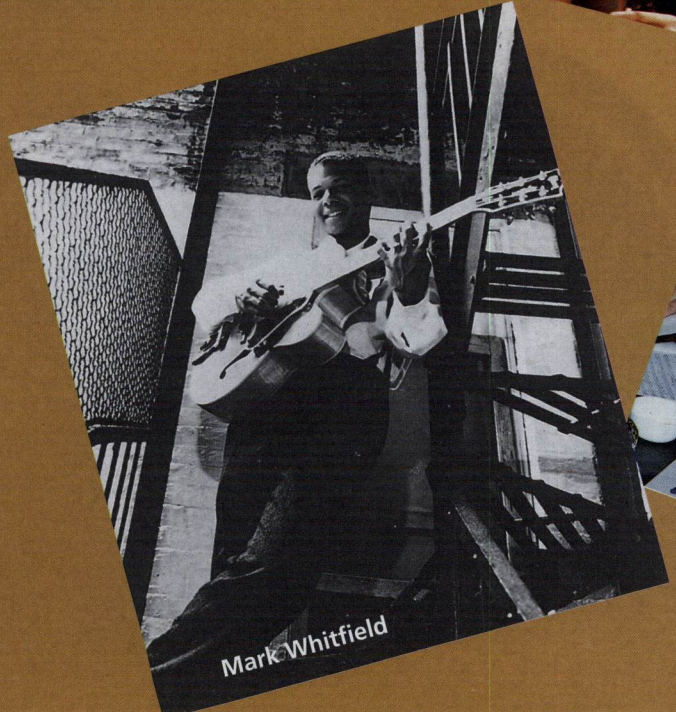
Mark Whitfield

Önder Focan&Neşet Ruacan

daha ünlü. Brezilyalı modern gitarcı Ricardo Silveira, Mahavishnu'da üne kavuşan piyanist Mitchell Forman, Yellow Jackets topluluğunun kurucularından bascı Jimmy Haslip ve davulcu Michael Shapiro. Ardından yine zengin, coşkulu ritmiyle, vokalleriyle festivale renk katacak Sergio Mendes ve Brazil 96. 14 Temmuz Pazar günü jazz şöleni, 18:30'da AKM'de İmer Demirer Beşlisi ile başlıyor. Piyanoda Tuna Ötenel, tenor saksofonda İlhan Erşahin, basta Janusz Egri, davulda Ateş Tezer ve trompette İmer Demirer'i Türkiye'de jazz'ın boyutlarını izlemek açısından dinlemek gerekir. 20:30'da Açıkhava Tiyatosunde önce bana göre son yılların en iyi ses ve tekniğine sahip şarkıcılarından Dianne Reeves, bir kez daha Türk jazz severlerinin karşısına çıkacak. Daha önce Parliament Superband'le dinlemiş ve hayran kalmıştık Reeves'e. Ardından sahne alacak orkestra halen jazz dünyasının en önemli topluluklarından biri. Duke Ellington'ın orkestra geleneğini, çağdaş ögelerle günümüze taşıyan orkestranın şefi japon kadın piyanist, besteci ve aranjör Toshiko Akiyoshi. Eşi tenor saksofoncu ve flütcü Lew Tabakin'le oluşturduğu orkestraya daha sonra kendisi egemen oldu. Hem Akiyoshi'nin seçkin beste ve düzenlemelerini, hem de genç solistleri ve Tabakin'i dinleyebilmek bu gece unutulmazlar arasına sokacak. Ve final... 15 Temmuz Pazartesi 20:45'de Açıkhava tiyatrosunda tek bir konser. Bu yıl yalnızca dört konser vermeyi seçen ünlü üçlüyü İstanbul'a gelmeleri için ikna eden kişi sanırım sevgili Görgün Taner. Sorunlu bir virtüoz piyanist Keith Jarrett, iki seçkin müzikçiyle jazz tarihini deşip duruyor. Bascı Gary Peacock ile davulcu Jack DeJohnette.

İşte bu yıl İstanbul Caz Festivali böyle. Bu yoğunlukta, bu kalitede başka uluslararası bir festival var mı? Sanırım sayılıdır. Festival düzeyini her geçen yıl daha çok yükselten, zenginleştiren başta festival direktörü Görgün Taner olmak üzere tüm çalışanları, Türkiye'deki jazz etkinliklerine her türlü katkılarından dolayı **Bank Express, Garanti Bankası, Organics** ve **Türkcell**'i kutlamak gerek.

3. ULUSLARARASI İSTANBUL JAZZ FESTİVALİ PROGRAMI

	CEMİL TOPUZLU AÇIKHAVA SAHNESİ	ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ
3 ÇARŞAMBA	New Orleans Night Gecesi Olympia Brass Band Rockin Dopise Jr.& The Zydeco Twisters 20:30	
4 PERŞEMBE	Dead Can Dance 21:00	
5 CUMA	Jamaica Jazz Jam Monty Alexander Yardmovement Ernest Ranglin Trio 20:30	
6 CUMARTESİ	Loreena Mc Kennitt 21:00	Asia Minor 18:30
7 PAZAR	Larry Coryell/Andy Summers/Trilok Gurtu Zawinul Syndicate 20:30	Rabih Abou Khalil 18:30
8 PAZARTESİ	Roy Hargrove Sextet Marcus Miller 20:30	Yıldız İbrahimova 18:30
9 SALI	Paco de Lucia&Al Di Meola & John McLauglin 21:00	
10 ÇARŞAMBA	Chick Corea & Friends Remembering Bud Powell 21:00	
11 PERŞEMBE	Jack Terrasson Trio Harbie Hancock Quartet 20:30	Kerem Görsev Üçlüsü 18:30
12 CUMA	Neşet Ruacan&Önder Focan&Kürşat And Mark Whitfield NOA 20:00	Charlie Hunter Dörtlüsü 18:30
13 CUMARTESİ	Unity Sergio Mendes Brazil 96 20:30	İlhan Erşahin Trio 18:30
14 PAZAR	Dianne Reeve Toshiko Akiyoshi Jazz Band 20:30	İmer Demirer Beşlisi 18:30
15 PAZARTESİ	Keith Jarrett&Gary Peacock& Jack DeJohnette 20:45	

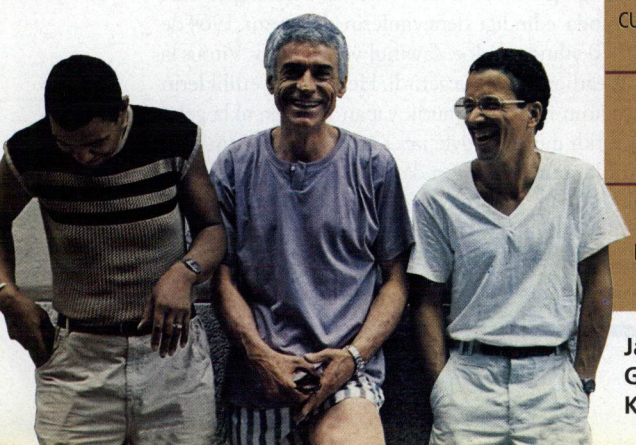

Jack DeJohnette, Gary Peacock, Keith Jarrett

PARLIAMENT
SUPERBAND
FESTIVAL'96

Parliament, Jazz'ın Dev İsimleriyle İstanbullu'ları Buluşturdu

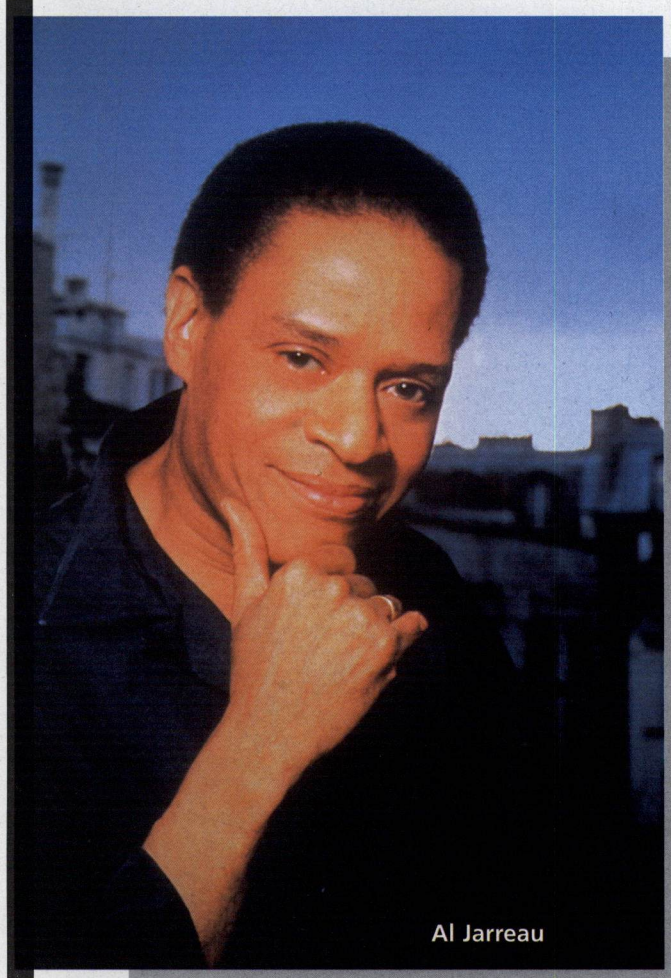
Al Jarreau

Merih Akoğul

Yılın önemli jazz olaylarından, 3.Parliament Superband Jazz Festival '96, 20-25 Haziran tarihleri arasında Cemil Topuzlu Açıkhava Sahnesinde gerçekleşti. İsminin jazz festivali olmasına rağmen, geçtiğimiz yıl seçilen grup ve müzisyenlerden dolayı biraz daha blues ağırlıklı geçen festival (ama yine de bize Sonny Rollins'i izleme keyfini yaşatan), bu yıl özlenen bir jazz yoğunluğuyla izleyicilerin karşısına çıktı.

1988 yılından bu yana dünyanın önemli jazzcı'larını Parliament Jazz Konserleri üst başlığıyla sunan ve 1994 yılından bu yana da festival olarak gerçekleştirilen etkinlik, bu yıl Wayne Shorter, Lester Bowie's Brass Fantasy, Salif Keita, Al Jarreau ve David Sanborn gibi farklı türlerde jazz çalan sanatçı ve gruplarla İstanbul'un önemli jazz olayları arasında yerini aldı.

Parliament Superband Jazz Festival '96, 20 Haziran gecesi 35 yıllık müzik kariyerinde daima uçlarda dolaşmış, ünlü soprano ve tenor saksofoncu Wayne Shorter'ın konseriyle başladı. 1933 doğumlu sanatçı, 1958 yılından itibaren Horace Silver ve Maynard Ferguson'un grupları, Art Blakey'nin Jazz Messengers'ında çaldı. Genç yaşında edindiği deneyimlerin devamını 1964'de Miles Davis, 1970 yılında da Joe Zawinul ve Miroslav Vitous'la kurduğu ünlü Weather Report'la getirdi. Her zaman yeniliklerin peşinde olan çağının ilerisinde müzik yapan Shorter, akla gelebilecek birçok farklı müzik türüyle jazz'ı aynı potada eritip kendi stilini oluşturdu, tenor saksofon da çalmasına rağmen, ödüllerle süslü haklı ününü soprano saksofon çalımındaki kendine özgü stille kazandı. 1974 yılında çıkardığı Native Dancer ile özlenen performansının biraz altında kalan Shorter, uzun bir suskunluktan sonra "progressive" türün önemli çalışmalarından bi-

Wayne Shorter

Lester Bowie

ri olan Atlantis, daha sonra da Phantom Navigator ve Joy Rider albümlerini gerçekleştirdi. 1955 yılında tüm saksofonları çaldığı David Gilmore, Marcus Miller, Airto Moreira eşlikli High Life ile birlikte 75'den fazla albüm çıkarmış olan Shorter, besteleriyle günümüz jazz müziğini belirleyen bir konuma gelmiştir. Festivalin açılış gecesi, jazz'ın tüm çağdaş ruhlarının geçit yaptığı uç bir müzik ayinine dönüştü. Shorter, elinde saksofonuyla jazz'ın yürekle birlikte "akıl" ile de nasıl kavrandığını gözler önüne serdi.

21 Haziran gecesi, festivalin önemli bir konuğu daha vardı. Lester Bowie's Brass Fantasy. Geniş bir trompet kültürü ve müzik bilgisini bünyesinde barındıran 1941 doğumlu Bowie, ilk çalışmalarını Rhythm&Blues gruplarıyla yaptı, çeşitli grupların kuruluşlarında bulundu. 1968'de saksofoncu Roscoe Mitchell ile ünlü Art Ensemble of Chicago'yu kurdular. Grup çıkardığı birçok albümle özellikle 70'li yılların müziği üzerinde çok etkili oldu. Sahne şovları, teatral gösterilerle bezeli konserleri ve çizgi dışı müzikleriyle daima gündemde kaldılar. Bowie, aynı zamanlarda Archie Shepp, Cecil Taylor gibi müzisyenlerle kayıtlar yaptı, Frankfurt'ta Baden-Baden Free Jazz Orkestrası'la Getting To Know albümünü kaydetti. 1974 yılında Afrikalı davulcularla Senegal turnesine çıktı, 79 yılında 59 kişilik Sho Nuff Orkestrası'yla New York'ta konser verdi. 1980 ve 90'lı yıllarda nefesli çalgılar ağırlıklı gruplarıyla turneler ve kayıtlar geçekleştirdi. En unutulmaz albümü, bas ve tuşlu çalgılarda Nobuyoshi Ino ile Japonya'da gerçekleştirdiği Duet (1985) isimli çalışma oldu. Bowie, son yapılan Down Beat okuyucu anketiyle dünyanın en iyi üçüncü trompetçisi olarak onaylandı. Bowie'nin Brass Fantasy ile canlı olarak geçekleştirdiği The Fire This Time albümünün mesajlarla yüklü çarpıcı parçalarını izleme fırsatı bulduk.

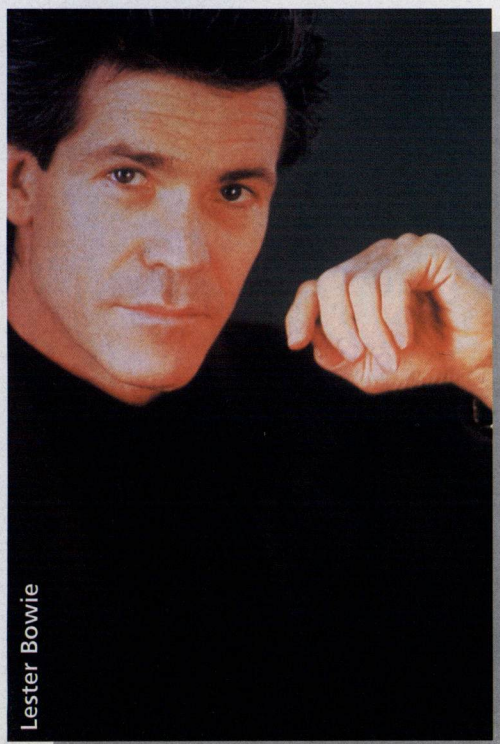
Lester Bowie

Aynı gece, Afrika'dan bir ses, Malili Salif Keita da İstanbul izleyicisinin karşısındaydı. 1960 yılında kendi bağımsızlığını ilan edene kadar Küba müziğinin etkisinde kalan Mali'de, geleneksel müziği ön planda tutan bir tutum sergilendi. Bu arada müziğini geliştiren Keita, uluslararası müzik yapabileceği "Les Ambassaderus" adlı orkestraya katıldı. 1978 yılında Mandjou isimli şarkısı başarılı melodisi ve anlamlı sözleriyle hit oldu. Keita, daha sonra Paris'e taşındı ve modern Afrika müziğinin başarılı bir örneği olan Soro albümünü çıkardı. Kalabalık bir kitle karşısına ilk kez Mandela'nın 70. doğum günü kutlamaları için Wembley'de çıktı. İkinci albümü Ko-Yan'ı, ünlü Afrikalı müzisyenlerle birlikte çıkardığı Amen izledi. Bu albümün Amerika'da yapılan son miksajı sırasında saksofonuyla Wayne Shorter, gitarıyla Santana ve vurmalı çalgılarda Bill Summers eşlik etti. Folon ismini taşıyan son albümüyle Afrika'yı yücelten ve belirli bir ideolojiyi dile geiren Keita, bir ağaca benzettiği müziğini, "Müziğimin kökleri Afrika, gövdesi jazz ve kolları ile yaprakları ise funk, reggae ve diğer modern tarz müziklerden oluşuyor" biçiminde yorumluyor.

24 Haziran akşamı, dünyanın en popüler şarkıcılarından birini, çok özel sese sahip olan Al Jarreau'yu izledik. 1977'-den neredeyse günümüze kadar, yaptığı müzik ve sesiyle birçok kuruluşun ve festivallerin ödüllerini alan, birçok altın ve platin plak sahibi olan Jarreau, Parliament'in geçtiğimiz yıllarda gelen şarkıcılar, James Brown ve Joe Cocker'ın karşılığı bir ağır top olarak sahne aldı. 1975 yılında çıkardığı albümü We Got Boy'u izleyen birçok albüm, onun tüm dünyada tanınan bir vokalist olmasını sağladı. Son yaptığı ve çok ilgi çeken albümü Tenderless'de Al Jarreau'ya Marcus Miller yö-

Salif Keita

netiminde piyanoda Joe Sample, elektrik ve akustik gitarda Eric Gale, vurmalı çalgılarda Paulinho Costa, synthesizer'da Philippe Saisse ve davulda Steve Gadd'dan kurulu bir orkestra eşlik etmiş. O gece ise pekçok seyirci sahnede onu izlerken, son 15-20 yılda duyduğu birçok hit parçanın sahibinin karşılarında şarkı söyleyen Jarreau olduğunu bir kez daha ayrımsadı.

Parliament Superband Jazz Festival '96, 25 Haziran akşamı kendine özgü alto saksofon çalım stiliyle tüm dünyanın tanıdığı David Sanborn'un konseriyle noktalandı. 20 yıllık müzik yaşamında, ürettiği 13 albümü ve 9 Grammy ödülüyle adından sürekli söz ettiren 1945 doğumlu Sanborn'un ilgisini ilk Rhythm & Blues çekti. 1967 yılında Paul Butterfield Blues Band'a katılıp dört yıl çalışarak ünlü sanatçılarla albüm ve turne çalışmaları gerçekleştirdi. Stevie Wonder, Paul Simon, James Taylor, David Bowie, James Brown, The Eagles, Bruce Springsteen, Roger Waters ve Rolling Stones gibi farklı türlerde müzik yapan müzisyen ve gruplara, eşlik ederek ve kayıtlarında stüdyo müzisyenliği yaparak tüm dünyada tanındı. İlk solo albümü Taking Off, 1975 yılında çıktı ve başarılı oldu. Sanborn, Promise Me The Moon, Heart To Heart ve bestelerinin yer aldığı Hideway ve Voyeur sırasıyla geldi. 1982 yılında Marcus Miller ve George Duke destekli As We Speak, Backstreet, canlı olarak kaydedilen Straight To The Heart, Bob James ile Double Vision, A Change Of Heart, güçlü bir kadroyla Close Up, Another Hand ve Eric Clapton ile Randy Brecker'ın eşlik ettiği Upfront ile David Sanborn'un pop ile jazz'ı sentezlediği özgün çizgisi oluşmuş oldu. Konserde ise Ricky Peterson'ın org'daki akıcı stili göze çarptı.

Bir yıl sonraki Parliament Jazz Festivali'ni şimdiden merakla beklemeye başladık bile...

9. Uluslararası Yapı Kredi Gençlik Festivali

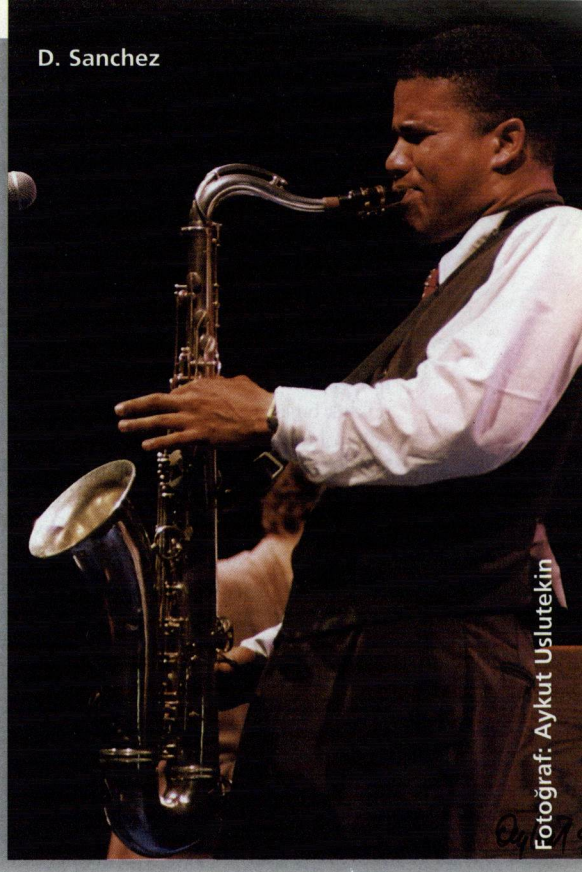
D. Sanchez

Fotoğraf: Aykut Uslutekin

Serdar Karabatı

Yapı Kredi'nin Gençlik Festivali'nde jazza doyurucu bir yer vermesiyle, maraton erkenden başlamış oldu. Aslında, pop-jazzın hatırı sayılır isimlerinden Earl Klugh'un 20 Mayıs'taki konseri ile başlaması beklenen Gençlik Festivali'nin jazz dizisi, Habitat nedeniyle iptal edilme aşamasına gelmişti. Kongrenin yapıldığı alan içinde bulunan Açıkhava Sahnesi'ni güvenlik nedeniyle sessizliğe terkeden Valilik bildirisi müzikseverleri şaşkınlığa düşürdüğü kadar, kızdırdı da. Artık festivallerle bütünleşmiş bu mekandaki konserlerden yoksun kalmış olmak hoş değildi elbette; üstelik tarihleri çok önceden belirlenmiş organizasyonların karışıklığı yüzünden. Bir müzikseverin sözleri tepkileri özetliyordu: "Altı milyar insan geliyormuş; burada zaten oniki milyon var!". Klugh ve grubu ABD'den uçağa bindiler, müzisyen olarak geldikleri İstanbul'dan, Topkapı Sarayı'nı gezmiş, Açıkhava'yı görmüş birer turist olarak döndüler. Meksika'ya. Güle güle. CAB ve Diane Schuur nereye döndü bilemiyorum.

İstanbul'un -yenice adıyla- Cemil Topuzlu Açıkhava Sahnesi (CTAS) ve Cemal Reşit Rey Konser Salonu (CRR) dışında bir konser mekanına sahip olmaması gerçekten acıklı bir durum. Yapı Kredi yönetimi yine de işbitirici bir çözüm getirip, konserleri Maslak'taki Darüşşafaka Ayhan Şahenk Spor Salonu'na aldı. İsmi gibi, yolu da uzun olan bu spor mekanının daha önce Abdi İpekçi Spor Salonu'nda yaşanan akustik rezaletin (hatırlayınız, Tribute to Miles Davis konseri) bir benzerine sahne olmamasının, seyirci katılımının sürekliliğini sağlayan önemli bir etken olduğunu belirtmek gerek. Festival boyunca kulağa "çarpan" sorunlar ise, salonun hacminden çok, tesisatla ilgili gözüktü. Yeri geldikçe bu eksikliklerden bahsedeceğim.

Ötenel Dörtlüsü ve Stanley Jordan, 22 Mayıs gecesi, sahne platformu yokluğunda ve salon ışıkları altında sahne aldı. Bir basket maçının devre arasını andıran bu atmosferde ne müzisyenlerin ne de izleyicilerin havaya girebilmesi mümkün olabilirdi. Oysa dörtlü, ülkemizin en iyi kadrolarından biriyle yer almıştı sahnede: piyano ve saksofonda Tuna Ötenel, trompette İmer Demirer, basta Kürşat And ve davulda Can Kozlu. Repertuar açısından loş bir ortamı hakediyordu grup. Dörtlüden sonra sahne alan Stanley Jordan ise, haklı bir ün kazanmasını sağlayan tekniği dışında kayda değer bir izlenim bırakamadı. Gitaristi başka sefere, grup eşliğinde dinlemek daha çarpıcı olacaktır.

Ertesi gecenin Bireli Lagrene konserinde sahne tamamlanmış ve salon ışıkları kapatılmış idiyse de, özellikle tuşludan gelen seslerin "patlaması" huzursuzluk yarattı. Lagrene, tek bir tuşlu eşliğinde çıktığı bu konserinde "standard" bir izlenim bıraktı. Bu konser için, gitaristin şu sıralar turnede olduğu, Weather Report'un son dönemlerinden de tanıdığımız basçı Victor Bailey'li üçlü daha cazip bir seçim olurdu. Geçen yıl rahatsızlığı yüzünden ülkemize gelemeyen Lagrene, böylece bu yıl da es geçmiş oldu. Demi CRR'de tazelemek gerekiyor.

P.D' Rivera

Fotoğraf: Aykut Uslutekin

Fotoğraf: Aykut Uslutekin

Tuna Ötene

24 Mayıs gecesinin Paquito D'Rivera konseriyle, sesin "yerleştirildiğini" ve festivalin havasının yerini bulduğunu gördük. Cuma akşamı ve minibüs servisi olmasının da etkisiyle, izleyici katılımı önceki gecelere göre oldukça yüksekti. Ancak, sahne ile tribünlerde oturan seyirciler arasındaki mecburi kopukluk bu konserde iyiden iyiye rahatsız edici oldu; işin içinde Latin vardı çünkü. Doğal olarak latin-bop ekseninde dolanan grup, seyircinin pozitif etkisiyle ivmelenip, doğaçlamaya daldı. D'Rivera'nın melodi etrafındaki oyunları, gitarist Fareed Haque'ın komalı seslerdeki gezintisi ve kalın hatlı aksak ritmler ile yorumlanan 'A Night in Tunisia'daki gayreti özellikle belirtmek gerek. İyi tasarlanmış bir gösteriyle karşımıza çıkan D'Rivera ve ekibi sağlam bir görüntü çiziyor. Yapımcı Charlie Fishman gözetimindeki United Nations Orchestra'nın (UNO) nefeslileri ve davulcu Mark Walker da bu görüntünün önemli parçaları.

26 Mayıs gecesi bir yeni, bir de eski ismi içeriyordu: David Sanchez ve J. J. Johnson. Seyircilerin tribünlerden basket sahasına inmesine izin verildiği bu gece (bu değişikliğin David Sanchez'in ikna gücüyle bağlantılı olduğunu düşünüyorum), ortamın en keyifli olduğu konserlerden biriydi.

Yeni kuşak latin jazzın ismi parlayanlarından Sanchez, biraz heyecanlı gözüküyordu. Jazz öğelerinin baskın olduğu bir tarzı benimseyen müzisyenin müzikal anlayışı koyu ve sofistike bir havayla şekilleniyor. Belki de bu yüzden, bir parçada dansa davet ettiği dinleyicilerde pek kıpırdanma gözükmedi. Bu durumun belirleyici hiç bir tarafı yok; Sanchez'i takip etmekte fayda var.

Festivalin en güzel sürprizlerinden biri, eski toprak J. J. Johnson oldu. Yanında getirdiği ses ekipmanının çalıştırılamamasına alaycı bir dille kızan Johnson, oldukça formda gözüküyordu. Akustik basın büyük ismi Rufus Reid'ın da yer aldığı ekipte ise, özellikle saksofoncunun rahat ve akıcı stili göze çarptı. Biraz dalgalı olsa da iyi bir hava tutturan ekip, hard-bop ana başlığında ama funky hisler de içeren, nispeten açık bir program sunarken, Johnson'ın özellikle 'My Funny Valentine' gibi parçaların yorumunda trombonun solo enstrüman özelliğini öne çıkardığını gördük. J. J. Johnson'ı büyük yapan da zaten, bu özelliği.

Bir haftalık aradan sonra, 4 Temmuz akşamıyla jazz konserlerinin son bölümüne girildi. Bu gecenin açılışında Kerem Görsev'i basta Volkan Hürsever ve davulda Can Kozlu eşliğinde dinledik. CD'lerinden seçtiği parçaları çalan Görsev'in aldığı tepkiler, dinleyicilerin müzisyenin çalışmalarına aşina olduğunu gösteriyor; bu da çok güzel bir gelişme. Ancak, adeta bir Saloon piyanosu gibi plink plink eden piyanonun iyi bir seçim olmadığını, müzisyenlere ve bazı dikkatli dinleyicilere kahır olduğunu eklemeliyim.

Üçlüden sonra, merakla beklenen Freddie Hubbard çıktı karşımıza. Dudağındaki deformasyon yüzünden çalamadığı söylenen Hubbard gerçekten de zorlanıyordu. Soloları saksofoncu Javon Jackson ve basçı Essiet Essiet'e bıraktı ve kenara çekildi. Bir ara enstrümanını tekrar almasına rağmen, baktı ki olmayacak, mikrofona geldi ve uzun bir konuşma yaptı. Oldukça dramatik bir havaya bürünen müzisyen, cebinden çıkardığı tomarı göstererek, aslında iade etmesi gereken bu parayı doktor masrafları için kullanacağını ve "gerçek" Freddie Hubbard olarak yeniden İstanbul'a geleceğini söylemekten alamadı kendini. Bir yıl hiç çalmayacağını belirten Hubbard'ın eskisinden de iyi olacağına eminim. Tarih böylesine yok eder mi kendini hiç?

Ertesi akşam karmakarışık bir programla karşılaştık: Saf dans müziği yapan Sierra Maestra ve ardından Frank Morgan! Bir kere, dans topluluklarını konser yerine kulüp veya açık hava ortamında dinlemek daha doğru ve daha eğlenceli. Grubun birilerinden önce sahne alması gerekiyor idiyse, D'Rivera veya Sanchez seçilebilirdi. Etkileyici duruluktaki sesi ve standardlardan oluşan programıyla Morgan, jazzın kalbinde bir yorumcu olduğunu gösterdi bizlere. Müzisyene, Hubbard'la gelen ritim bölümü eşlik etti.

Yapı Kredi Gençlik Festivali'nin son jazz gecesi Önder Focan'la açıldı. Beklendiği gibi, kendi CD'lerinden hazırladığı bir programla çıkan Focan, melodik temalarıyla ilgi çekiyor. Grup, trompette Şenova Ülker, tuşlularda Can Ayer, basta Mahmut Yalay ve davulda Cengiz Baysal'dan oluşuyordu. Focan'dan sonra ünlü trompetçi Terence Blanchard ve grubunu izledik. Müziğinde geleneksel öğelere daima öncelik veren Blanchard, yeni projesi The Heart Speaks'den örnekler sundu programında. Brezilya'nın New Orleansvari renklerle bezendiği, hoş bir bileşimdeki bu müziğin jazza o kadar da aşina olmayan dinleyicilerin de ilgisini çekeceği açık. Blanchard, albümü ünlü vokalist Ivan Lins eşliğinde gerçekleştirmiş. Lins'in 'Meu Pais' gibi parçalarını seslendiren grupta vokalde Phillip Manuel, piyanoda Ed Simon, basta David Pulphus, davulda Troy Davis yer aldı. Piyanodaki sorunlar tekrar su yüzüne çıkarken, Ed Simon'ın kötü sesleri aşağı çekmek için sesi boğmak ve tuşlara 'dokunmak' zorunda kaldığını gördük. Vokalist Manuel'in enstrümantalist yaklaşımı jazz dinleyicilerine yabancı değil; arada Louis Armstrong'u da unutmayan müzisyenin dinleyicilerle iyi bir iletişimi var. Basçı Pulphus da harika bir groove ile çalıyor, ucundan funky bir dokunuşa sahip. Kasık stiline rağmen sete oldukça hakim bir görüntü veren davulcu Davis ise bir bandodan fırlamış gibi. Bu keyifli programın kapanışı 'Sleepy Time Down South' idi.

YKB Gençlik Festivali'nin jazz dizisinin özeti bu. Apar topar gerçekleştirilmek zorunda kalınan değişikliklerin getirdiği sıkıntılara ve bunları aşmak için gösterilen çabaya diyecek bir şey yok. Ancak, jazz konserlerinin hak ettiği özenli bir ses düzeninde, enstrümanları ve programları titizlikle seçilmiş az ama öz konser düzenlemek, hem müzik adına, hem de Yapı Kredi'nin amaçladığı hedef açısından daha güzel olacaktır. Bir başka dileğim de tabii, dinleyicilerin 'festival-sever' olmaktan çıkıp, gerçek birer müzik izleyicisi olarak beğenilerini yönlendirebilmeleri. Neden hala bir jazz CD'si ikiyüz adet satıyor, bunca alkışa rağmen? Çünkü, çoğunluk yalnızca 'orada' olmayı seviyor ve jazzı 'hava pompası' olarak görüyor.

Fotoğraf: Aykut Uslutekin

J.J. Johnson

YAPI KREDİ KÜLTÜR • SANAT

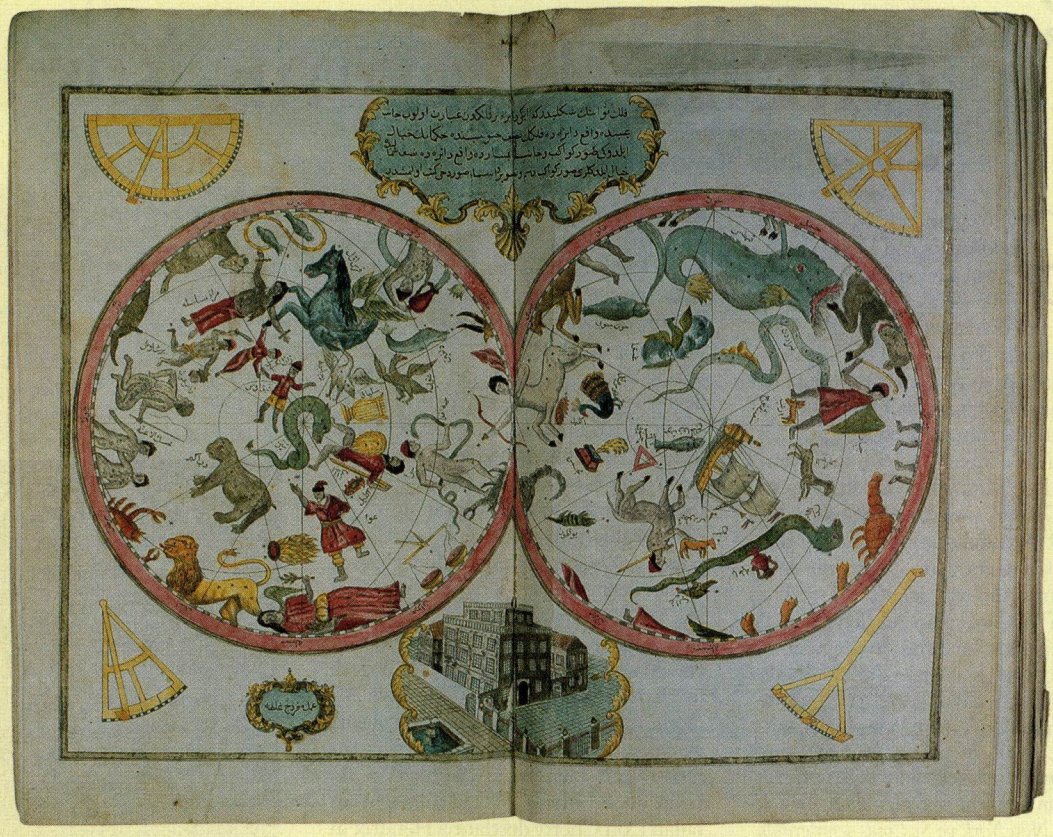

YAZMADAN BASMAYA: MÜTEFERRİKA, MÜHENDİSHANE, ÜSKÜDAR

7 HAZİRAN - 2 AĞUSTOS 1996

YAPI KREDİ KÜLTÜR MERKEZİ

Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi
İstiklâl Caddesi 285 Beyoğlu 80050 İstanbul Telefon: (0212) 252 01 15 - 252 47 00/260 Faks: (0212) 251 07 04
Pazar hariç her gün saat 10.00 - 17.00 arası açıktır.

YAPI KREDİ

ATCW

18 Kasım 1936-16 Ekim 1995

DON CHERRY

Müziğe Adanmış Yaşam

Derleyen: Şule Uslutekin

1936 yılında Oklahoma'da doğan doğan Don Cherry (asıl adı Donald E.Cherry) ilk olarak Fats Navarro ve "Sweets" Edison'dan etkilenir. Lise yıllarında tanıştığı davulcu Billy Higgins'le kurdukları rhythm&blues toplulukları ile Los Angeles civarında birçok otel ve klüpte birlikte çalışmaya başlarlar.
1951 yılında dönemin önemli müzisyenlerinden Red Mitchell, Wardell Gray ve Dexter Gordan'a eşlik ederek adını duyurur. 1956 yılında tanıştığı saksofoncu Ornette Coleman, Don Cherry'nin müzik hayatını tümüyle değiştirir. Free jazz akımının öncüsü olan Ornette Coleman'ın piyano olmaksızın kurduğu dörtlü'de trompette Don Cherry, basda Charlie Haden, davulda Billy Higgins ile yaptığı müzik önceleri çok tepki çeker.

Jazz melodisini geleneksel armonik ve ritmik kalıplardan kırtaran free jazz akımı en çok Chicago, New York ve St.Louis şehirlerinde önem kazanır.

Dörtlü sonraları New York'da çok meşhur olan Five Spot adlı klüpte çalmaya başlarlar. Onları dinlemeye Max Roach, Thelonious Monk, Charles Mingus gibi her biri jazz müziğinde çığır açan pekçok önemli müzisyen gelir. 1959 yılında Ornette Coleman'la birlikte Atlantik Plak şirketi ile anlaşma yapan Don Cherry şirketin katkı ve desteğiyle Massachusetts'de bulunan jazz okuluna giderek bir süre eğitim görür. Aynı zamanda flüt, kornet, perküsyon ve piyano da çalan Cherry jazz müziğinin en yaratıcı müzisyenlerinden birisi olarak tanınmaktaydı.
1961 yılında Ornette Coleman'dan ayrılan Cherry, John Coltrane'in avant-garde ve Sonny Rollins'in Our Man In Jazz adlı yapıtlarında yer alır.
1963 yılında Archie Shepp ve John Tchicai ile kurdukları New York Contemporary Five ile birlikte Avrupa'da konserler verirler.
1964 yılında Albert Ayler'in Vibrations albümünde çalar. 64'ün sonuna kadar Arjantinli saksofoncu Gato Barbieri ile kurdukları toplulukta çalışırlar. Birlikte Complete Communion'u (1965) çıkarırlar. ABD başkanı Nixon'un Kamboçya'yı bombalatmasını protesto eden sanatçı ülkesini terkeder ve 1965-70 yılları arasında dünyanın çeşitli kıtalarını kapsayan bir geziye çıkar. 1971 yılında İsveç'ye yerleşmeye karar verir. İçinde Türkiye'nin de yer aldığı bazı Asya ülkeleri, Hindistan, Fas ve Güney Amerika'da yaptığı seyahatlarda Hintli rahiplerden, çobanlara kadar pekçok kişiyle müzik yapma fırsatı bulur. Etnik müziğe her zaman büyük ilgi duyan ve müziğinde jazz ve etnik müziği kaynaştırmayı hedefleyen Don Cherry, sitar ustası Collin Walcott ve vurmalı çalgılar ustası Brezilyalı Nana Vasconcelos'la ünlü Codona triosunu kurar. Müzik üçüncü dünya etnik müziklerinin jazz'la çok başarılı bir buluşması olarak nitelendirilir ve çıkardıkları üç albüm jazz dünyasında çok büyük ilgi görür.
Son yıllarda Ornette Coleman ve Sun Ra Arkestra'dan başka pekçok değerli müzisyenle çalışan Cherry, Asyalı ve Afrikalı müzisyenlerle de birçok çalışma gerçekleştirir. Tüm zamanların en iyi gitaristi Jimi Hendrix'le ölümünden iki hafta önce birlikte iki kez çalma fırsatı bulan Don Cherry dostlarına Hendrix'in müziği için "insanı duvara çarpacak kadar sert görünmesine rağmen özünde çok yumuşak ve duygusal" bulduğunu söyler.
Hayatı boyunca Oklahoma, Watts, New York, Paris, Stockholm ve San Francisco'da yaşayan trompetçi, 1982 yılında Amerika Sanatı Destekleme Vakfı'ndan aldığı yardımla çocukluğunu geçirdiği Watts şehrinde seminerler ve eğitmenlik yapar. Multi Kulti adlı projesinde Bob Steward, Carlos Ward ve 1992'de ölen Ed Blackwell gibi batı ve doğu dünyasının değişik kültürlerinden pekçok değerli jazz müzisyeni katkıda bulunur. Jazz müziğinin sınırlarını ve boyutlarını genişletmek amacıyla yola çıkan bu projeye Don Cherry büyük önem vermişti. Ona göre müziği çok derinlerde hissetmek ve anlamak için doğunun ve güneyin etnik müziklerini etüt etmek gerekir. Müziğin hem dinlemek hem de dinletmek için olduğuna inanırdı.
Geçtiğimiz yıl 16 Ekim'de ıspanya'da 58 yaşında karaciğer kanserine yenik düşen free-jazz'ın evliyası Don Cherry'nin son projelerinden birisi de kızı ünlü ryhthm& blues şarkıcısı Neneh Cherry'nin solistliğini yaptığı Rip, Rig& Panic adlı funk New Wave Grubu ile olan çalışmasıydı.

It's a musical expression of a human beings soul with rhythm and melody, a part of the life cycle... A force.

Seçme Diskografi

Future 1 (1963)
Complete Communion (1965)
Live At Montmartre Vols.1&2 (1965-66)
Where Is Brooklyn (1966)
Eternal Rhythm (1968)
Mu (1969)
Human Music (1969-70)
Eternal Now (1973)
Brown Rice (1975)
Hear And Now (1976)
The Journey (1977)
Art Deco (1988)
Multi Kulti (1990)
El Corazon (1982, Ed Blackwell'le)
The Live In Ankara (Okay Temiz'le)
Don Cherry (Okay Temiz'le)
Blue Lake (Okay Temiz'le)
Organic Music Society (Okay Temiz'le)
Don Cherry, Rena Rema, Okay Temiz
Codona 1, 2, 3 (C.Walcott ve Vascancelos)

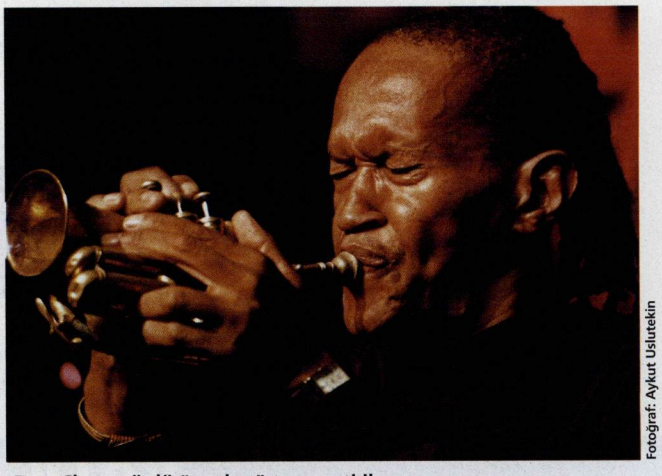

Fotoğraf: Aykut Uslutekin

Don Cherry ünlü "pocket" trompeti ile

CHET BAKER, Straight From The Heart

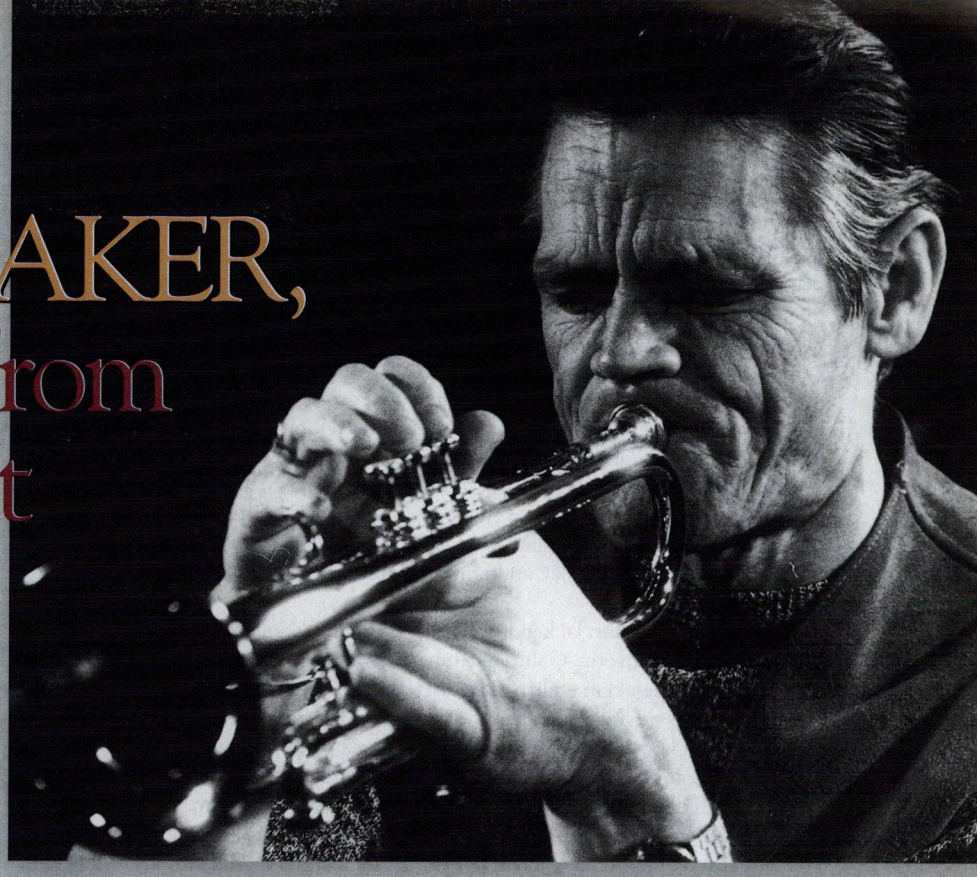

Tunçel Gülsoy

Bizim evde kitapları hanım alır, CD'leri ben alırdım ama, bir gün yazısız anlaşmamız bozuldu. O gün eve döndüğümde, müzik setimizde değişik bir trompet sesi duydum. Eşim bana muzipçe gülümsedi ve "mühim olan çok almak değil, öz almaktır" dedi. Biraz alındım, kendi sahamda yenilmiş gibi idim ama, duyduğum bu derin ve güzel ses beni şaşırtmıştı. CD'nin kapağını aldım ve avurtları çökmüş, yüzünde derin kırışıklıklar olan bir insan gördüm; yüzünde derin ama acılı bir gülümseme dikkatimi çekti. Gözleri ise pırıl pırıldı, insanın içini ısıtan bir bakıştı bu. Kapakta "Chet Baker, My Favorite Songs, The Last Great Concert" yazıyordu. İşte böyle tanıştık ve yıllardır onu severek dinliyoruz.

Önce, "Son Büyük Konser" ifadesine takıldım ve okumaya devam ettim. Chet Baker, 28 Nisan 1988 günü verdiği bu konserden iki hafta sonra Amsterdam'daki otelinde ölü olarak bulunmuştu. Ölüm nedeni tam olarak bilinmiyordu. Müziği dinledikçe içime bir hüzün doldu. Sevdiğin insanı bulduğun gün kaybetmek gibi bir şey. Daha sonra, "Yurttaş Kane" filmindeki gazeteci gibi Chet Baker'ın hayatını ve müziğini parça parça aramaya başladım. Bu filmde gazeteci, Kane'in ölüm döşeğinde söylediği bir sözün anlamını çözmek için onu tanıyan insanlar ile konuşur ve her birinden Kane'in ayrı bir yönünü öğrenerek ayrıntıdan bütüne varır. Benim Chet'i tanımam da halen böyle sürüyor.

"Son Büyük Konser"in devamı "Straight from the Heart" adında yayınlandı. Bu CD'nin kitapçığında, konser organizatörlerinden Kurt Giese'in söylediklerini Chet'i anlatması açısından çok ilginç buldum.

Tanrılar onu sevdiler, ona tüm yetenekleri bahşettiler ve yaşamını alarak onu cezalandırdılar.

Bir Yunan mitolojisinden çıkmış gibi duran bu sözler, aslında hayata James Dean gibi yakışıklı ve güzel başlayan, müziği ile insanlara çok şeyler vermiş, yaşadığı sıradışı hayatın ağırlığı ile çöken büyük bir sanatçıyı doğru ifade ediyor.

Chet Baker Amerikalı bir sanatçı ama, müzik yaşamının önemli bir kısmını Avrupa'da geçirmiş. Çok geniş bir diskografisi var. The Penguin Guide to Jazz on CD, LP and Cassette kitabında bir çok albümüne rastlayabiliyorsunuz. Tam 83 değişik albümünü sıralamışlar. Ancak, geçmiş kayıtlardan her an daha da yeni albümler çıkartılabilir.

Müzik sahnesinde görülmesi 1950'li yıllarda başlıyor. 1952-53 yıllarında Charlie Parker ve Gerry Mulligan ile yapmış olduğu piyanosuz dörtlüleri dikkat çekmiş. Trompetinin sesi farklı; cool, içe dönük ve lirik. Tarz olarak West Coast akımından. Ayrıca, trompet kadar önemli bir de şarkıcı yönü var. Yumuşacık, melankolik ve içten bir ses bu. Şarkıcılık stili de trompet çalış stiline uygun. Güçlü vibratosu olan, yorgun ve hırpalanmış bir tenor ses. Onun için söyledikleri, Chet Baker'ın aslında sadece ve sadece kendine benzediği.

Modern jazzın mainstream akımında kalmak istediği söyleniyor. Miles Davis'ten etkilenip onun stilinin bir gelişmesi olduğunu söyleyenler de var. Ancak, tüm çalışma hayatı boyunca bir çok değişik sanatçı ve grup ile birlikte çalışıyor. Paris çalışmaları sırasında tanıdığı ve çok sevdiği genç ve yetenekli piyanist Dick Twardzik'in uyuşturucu yüzünden ölümünden çok etkileniyor. Zaten kendisi de tüm yaşamı boyunca uyuşturucu alışkanlığı yüzünden çok sıkıntı çekiyor. İtalya'da bu yüzden hapse giriyor.

1968'de San Fransisco'ya yerleşiyor. Burada da uyuşturucu yüzünden başı dertten kurtulmuyor. Uyuşturucu borcu yüzünden feci bir şekilde dövülüyor ve dişleri kırılıyor. Yarılan dudakları yüzünden trompet çalamaz hale geliyor. Dayak olayından sonra fluegelhorn çalmaya başlıyor. Hayata güzel başlayan bu yetenekli insan, son albümünün kapağındaki avurtları çökmüş insan oluyor. 1970'den 1988'e kadar hep bir yerden bir yere savrulan yaprak gibi yaşıyor. Hayatı, bir otel odasından ötekine bavullar içerisinde yaşayarak geçiyor. Miles Davis'e benzetiliyor ama Miles onu hiç beğenmiyor. Ancak bir şarkı var ki, Chet'in kendisini özdeşleştirdiği bir şarkı, Miles ekolünden geliyor: My Funny Valentine. Bu şarkı Chet'in hemen hemen tüm albümlerinde ve konserlerinde yer alıyor. Her seferinde değişik yorumlanıyor. Onaltı dakika süren bir yorumu bile var. Bu, Chet'in hayatını anlatan ve sembolize eden bir şarkı. Hayatının sonlarına doğru şarkıyı giderek daha da soyut yorumluyor.

"The Last Great Concert" albümleri Chet Baker'ın son çalışmaları. Burada hem büyük bir radyo orkestrası, hem de küçük bir jazz grubu ile çalıyor. Ancak bu son konserinde, üzerindeki yılların yorgunluğu sesinde ve nefesinde iyice hissediliyor. Yine de, o güzel ses insanın içini ürpertiyor.

Chet Baker'ın kişiliği ve müziği için olumlu olumsuz bir çok şey söylenmiştir. "Lennie Tristano okulunun soğukluğu onun müziğinde yerini mantık ve duygusallığın birlikte varolduğu yepyeni bir stile bırakmıştır" ifadesi en çok kabul gören görüştür. Çok albümü olması da eleştirilmiştir ama bu onun kendisini geliştirme biçimi olarak yorumlanabilir. Tüm albümlerini temin etmek de, dinlemek

de mümkün değil. Ancak, benim favorim Wolfgang Lackerschmid ile doldurmuş olduğu "Ballad for Two" albümü. Burada, vibrafon ile trompetin baş başa kaldığı saf ve transparan bir müzikal konuşmayı işitebilirsiniz. İki ses ve kimsenin araya girmediği şiirsel bir yaklaşım.

Ancak, müzik dinlenilmesi gereken bir şeydir. Kelimeler müziğin ifade edilebileceği doğru araçlar değillerdir. Müzik çalınmalı ve dinlenilmelidir. Aynı şekilde, Chet Baker'ı da "dinlemek" gerekir. Chet'in yaşamı, günümüz ölçülerinde çocuklarınıza örnek verilecek bir yaşam değildir ama, sıradışı insanların davranış biçimlerinin yorumunu yapmak da biz sıradan insanları aşar. Tüm büyük insanların, özellikle sanatçıların anlaşılması zor davranışları vardır. Wagner de böyle idi, John Lennon da, Freddie Mercury de. Yaşamlardan geriye kalanlar sadece yaratılan eserler olabiliyor. Diğer her şey unutuluyor veya siliniyor. Chet Baker için de böyle olmuştur.

Yaşamının son kısmında, kendisine Paris yakınlarında küçük bir ev almak istediğini biliyoruz. Galiba evlenmiş de. Albümün üzerinde Bayan Carol Baker'a teşekkür ediliyor. Kendisi hakkında toplu bilgi alabileceğim bir kitap şimdilik okumadım. Onu zevk aldığı bir kitabı okurken bitirmekten korkan bir okuyucu gibi böyle parça parça tanımak ve anlamak istiyorum ve bu yönde de sadece duygularımla hareket ediyorum. Bir otomobil dergisinde yapılan karşılaştırma testini hatırlıyorum. Orada Jaguar, Mercedes ve BMW'nin benzer modellerini karşılaştıran yazar, teknik ve ekonomik yönden her yönden Alman otomobillerini Jaguar'a üstün buluyordu. Ama sonra şu soruyu soruyordu: "Pekiyi, bazı insanlar niçin Jaguar alırlar?" Bu sorunun mantıklı bir cevabını veremeyince de şöyle bağlıyor: "Çünkü Jaguar, Jaguar'dır". Aynı şekilde, Chet Baker da Chet Baker'dır; bu bir duygu ve tutku sorunudur. Tutkunun mantığı olmaz. Chet Baker'in çalışında ve söyleyişinde kimsede olmayan bir esrar ve şiirsellik var. Trompetinden çıkan ses doğrudan yüreğimize işler. İşte bu yüzden de son albümün adı "Straight from the Heart", yani "Doğrudan Yürekten".

Chet Baker artık fiziksel olarak yaşamıyor ama, her büyük sanatçı gibi, hayranlarının yüreğinde parça parça yaşıyor ve seviliyor. Toprağı bol olsun.

ELLA

Soyadına bile gerek kalmadan, dünya üzerindeki pekçok kişiye jazz müziğini, özellikle de şarkıcılığını anlatan bir isim. The First Lady Of Song, yani Şarkıların Bir Numaralı Hanımefendisi. 14 Haziran'da, Los Angeles'da ünvanını da beraberinde götürerek hayata veda etti.

Sibel Köse

25 Nisan 1918'de Newport News, Virginia'da doğan Ella Fitzgerald çocukluk yıllarında annesi ve üvey babasıyla birlikte New York'un banliyösü Yonkers'a taşınmış ve burada görece ırkçılıktan uzak, rahat bir çocukluk dönemi geçirmiştir. ılk başlarda dansçı olmak isteyen Ella, okul yıllarında müzik okumayı öğrenerek, piyano dersleri almaya başlamış, ancak maddi sıkıntılar nedeniyle yarım bırakmak zorunda kalmıştır.

Amatörler için önemli fırsatlar olarak kabul edilen Apollo Tiyatrosu ve Harlem Opera House'daki yarışmalara katılan genç Ella, annesinin ölümü üzerine o sıralarda 18 yaşından küçük olması nedeniyle kendisine yapılan bazı teklifleri geri çevirmek durumunda kalmıştır. 1935 Şubat'ında daha sonra evleneceği davulcu Chick Webb'le tanışmış ve söylentiye göre dansçı kızların aralarında topladıkları parayla alınan ilk sahne kıyafetiyle, diğer müzisyenlerin haftalık 75$ kazandıkları dönemde gecede 12.5$ ücretle Chick Webb Orkestrası'nın solisti olarak ilk sahne işine başlamıştır. 1939 yılında Chick Webb'in ölümünden sonra iki yıl daha aynı orkestrayı bu kez Ella Fitzgerald ve Orkestrası adı altında yürütmüştür.

1935 yılında Decca Plak şirketiyle çalışmaya başlayan Ella yaklaşık 20 yıl bu şirket için albüm yapmayı sürdürmüş ve daha sonraki dönemlere yönelik altyapısını bu sıralarda oluşturmuştur. 1948-52 yılları arasında ünlü basçı Ray Brown'la evli kalmış, bu arada Norman Granz ile tanışmış ve 1954 yılında onun menejerliğinde Decca'dan ayrılarak, kariyerinde kendine ait yeri edinmesinde büyük önemi olan Verve şirketiyle birlikteliği başlamıştır. Gershwin, Porter, Kern, Berlin, Rodgers and Hart gibi ünlü bestecilerin şarkılarını seslendirdiği Songbook albümlerini de bu dönem de gerçekleştirmiş. Louis Armstrong, Duke Ellington, Oscar Peterson, Count Basie birlikte çalıştığı büyük müzisyenler arasında sayılabilir. Büyük orkestralardan düetlere, Joe Pass ile birlikte Speak Love (1983, Pablo 98813) geleneksel blues'dan, These Are The Blues (1963, Verve 829536-2) büyük müzikçilere, Louis Armstrong'la birlikte Porgy And Bess (1957, Verve 82475-2) ve hatta Latin müziğine (Ella abraça Jobim 1980, Pablo 99976) uzanan değişik albüm-

Ella Fitzgerald

ler onun dünya müziğindeki yerini sağlamlaştıran ve jazz solistliğinin kilometre taşlarını oluşturan klasikler haline gelmişlerdir. A-tisket, A-tasket, You Showed Me The Way ve Rough Riding ise kendi bestelerine örnek olarak verilebilir.

Özel hayatını ve düşüncelerini kendine saklamayı tercih etmiş ve zaman zaman eğlence dünyasının en utangaç kişiliği olarak nitelendirilmiş Ella'nın sıcacık sesini ve çocuksu söyleyişini dinlemeye devam edeceğiz. Bugüne kadar kimbilir kaç şarkıcıyı etkilediği bilinmeksizin, Down Beat Dergisi'nin Yılın En ıyi Kadın Vokalisti listelerinde daha uzun yıllar yer almaya devam edecek. Bir şarkının en iyi yönünü bulup, ortaya çıkarıvermekteki ustalığını takdir etmeyi sürdüreceğiz. Onu her seferinde daha çok seveceğiz. Bazen eşi bulunmaz bir hoca gibi koşacağız ona; belli bir şarkıyı nasıl söylediğini öğrenmek için. Bazen nasıl söyleyeceğini önceden tahmin etmeye çalışacağız ve o bizi yine de şaşırtacak. Bazen de onun söyleyişini özleyip yolculukların ardından ona geri döneceğiz; kendimizi iyi tanıdığımız bir dostun kollarında rahat hissedeceğiz. Enerjimizin tükendiğini hissettiğimizde kaybettiğimiz coşkulu heyecanı bulmak için onu arayacağız. Ve aşık olduğumuzda, bilen birinin kalbinden hikayeler dinlemek isteyeceğiz. Ve biz şarkıcılar yürekten hissederek söylediğimizde, diğerleriyle sürdürülen (Billie, Sassy, Carmen) fısıldaşmanın kesildiğini, bize göz kırpıldığını hissedeceğiz.

Teşekküler Ella!

Kaynakça:
- Ed.Frank Alkyner, Downbeat 60 Years Of Jazz, Hal Leonard Corporation
- Dan Morgenstern, The First Lady Of Sonf, Ella Fitzgerald 75th Birthday Celebration Leaflet, GRP Records, 1993
- Ed.Philippe Carles, AndrÈ Clergeat, Jazz Les Incontournables, Editions Filipacchi, 1990.

AKBANK 6. ULUSLARARASI CAZ FESTİVALİ

AKBANK
6. INTERNATIONAL
JAZZ FESTIVAL

2 - 12 EKİM 1996

Cazın cazibesi...

Siyah adamların beyaz kanatlı kuşu, Afrika'dan havalandı,
oradan da dünyanın dört bir yanına...

Caz, şimdi İstanbul'da...

2 Ekim'den 12 Ekim'e...

REPRO

Organizasyon:
POZİTİF

AKBANK

STAN GETZ

(2 Şubat 1927
6 Haziran 1991)

Deniz Dündar

Stan Getz, jazz tarihinin emektarlarından biridir. Geniş kitleleri onun kadar etkileyebilmiş jazz müzisyeni parmakla sayılacak kadar azdır. Getz, Woody Herman'ın Early Autumn parçasındaki solosuyla jazz dünyasına hızla girivermiştir. Sanat yaşamının bir bölümünde jazz'a samba ritimlerini getirenlerin başını çeken Getz, II. Dünya Savaşı sonrasının en önemli beyaz jazz müzisyenidir. Getz'in jazz müziğine en önemli katkılarından biri de genç ve yetenekli jazz müzisyenlerini keşfedip, onları ortaya çıkarmasıdır. Tromboncu Bob Brookmeyer, olağandışı trompetçi Tony Fruscella, piyanistlerden Chick Corea, Albert Dailey, Lou Levy, vibrafoncu Gary Burton, basçı Steve Swallow ile ilginç davulculardan Al Levitt keşfettiği bu müzisyenler arasındadır.

Sınırsız tekniği, zarif, kendine özgü parlak tenor saksofon tınısı, swing'i ve ritmik enerjisiyle Getz önceleri kendine örnek aldığı Lester Young'ı çok aşmıştır. 1927'de Philadelphia'da doğan Getz, müziğe oniki yaşında armonika çalarak başladıktan altı ay sonra kontrabasa merak sarar. Ancak, bir sohbetinde, yaşadığı apartman dairesinin hem kontrabas, hem de kendisi için çok küçük olduğunu söyleyen Getz alto saksofonda karar kılar ve kısa sürede tekniğini geliştirir. Bu arada Getz, hem tenor saksofon çalışmış, hem de kendi deyişiyle 'tüm zamanların en iyi basooncusu' olan Simon Kovar'dan dersler alarak bassoon çalmayı öğrenmiştir.

Getz ilk büyük orkestra deneyimini New York's All-City Orchestra ile kazanmış, profesyonel kariyerine de onbeş yaşında Dick 'Stinky' Rogers orkestrasıyla çalarak başlamıştır. Ancak, devam ettiği James Monroe High School'a dönmek zorunda olduğundan, bu orkestrada çok kalamamıştır. Derken, onaltı yaşında yine okuldan ayrılıp Jack Teagarden'la çalmaya başlamıştır. Getz, Teagarden'dan sonra Bob Chester, Jimmy Dorsey, Benny Goodman, Stan Kenton gibi ünlü ve büyük orkestralarda çaldıktan sonra Woody Herman Orkestrası'na katılmıştır.

Jazz dünyasına böylesine ünlü orkestralarda çalıp da bu denli genç yaşta girmek olağanüstü bir durumdur ama yine de 1939-1945 arasında askerlik çağında olmamak birçok müzisyene olduğu gibi Getz'e de erken bir ün ve şans getirmiş olsa gerek.

Getz ünlenip de Woody Herman Orkestrası'ndan ayrıldıktan sonra, kendi kurduğu küçük gruplarla başlattığı kariyerinde Lester Young etkisinde kalmış diğer saksofonculardan hiç de farklı değildi. 1949 yılında Getz 'The Brothers' adlı plağını yaptı. Bu plakta Woody Herman'la çalıştığı zamanlardaki tenor saksofoncular Zoot Sims, Al Cohn ve jazz tarihinin en önemli bariton saksofoncusu Serge Chaloff'dan oluşan 'Brothers' tınısını yakalamak istedi ama sonuçta o hoş anıyı geriye getiremedi. Yine aynı sıralarda Getz, Terry Gibbs'le, gitarist Jimmy Ra-

ney'le ve kendi adına kurduğu çeşitli dörtlülerle birçok plak yaptı.
1950-52 yılları arasında Getz, beğenilen plaklarını yapmaya başladı. 1950-51 yılları arasında çıkan 'The Roost Quartets' adlı plakları onun belki de en önemli çalışmalarını içerir. Günümüzde bir plakta toplanan bu çalışmalarda Getz, 'bebop' enerjisi ve süprizleriyle doludur. Bazı parçaların hızlı ritminden kaynaklanan dinamizm ise dinleyenlerin heyecandan adeta nefesini keser. Değişik kontrabascı ve davulcuların yer aldığı 'The Roost Quartets' plağında Getz'e ünlü piyanistlerden Al Haig ve bazı parçalarda şu sıralar yeniden atak yapan Horace Silver eşlik etmektedir.
Getz'in 1949-52 yılları arasında Carnegie Hall ve Birdland konserlerinden derlenen plakları da önemlidir. Bu plaklardaki ses kaydı o zamanın koşullarına göre bile standartların çok altındadır.
1952-53'e ait ilginç bir çalışma Getz'in (Gerry Mulligan Orkestrası'ndayken) Chet Baker'la yaptığı plaktır. Gerry Mulligan Orkestrası'nda bir araya gelen Getz ile Baker'ın ilk kez buluşmaları açısından tarihsel bir önem taşır bu plak. Getz, 1952 yılında Norman Granz'ın sahibi olduğu Verve Plak şirketiyle yıllarca sürecek anlaşmasını yapar. Onun 1952-54 arası bu plak şirketi için yaptığı plaklardan özellikle 1954'de piyanist Jimmy Rowles ile olanı ünlü Roost Plakları kadar önemlidir.
Getz'in 50'li yıllardaki diğer önemli plakları arasında 'Getz And The Oscar Peterson Trio', J.J.Johnson ile çaldığı 'At The Opera House', 'At The Shrine' ve daha bir çoğu sayılabilir.
Bu arada Getz'in 1957'de Gerry Mulligan'la yaptığı 'Getz Meets Mulligan' adlı plağı da ilginçtir. Bu plağın bir yüzünde Getz bariton saksofon, öbüründe de Mulligan tenor saksofon çalmaktadır. Belki de bu enstrüman değiş-tokuşu tek özelliğidir bu çalışmanın.
Getz 1958'de Stockholm'e gitti. Orada İsveçli jazz müzisyenleriyle Amerika'daki 'cool' tarzına benzer bir takım çalışmalar yaptı. Aralarında dünyaca ünlü İsveçli bariton saksofoncu Lars Gullin'in de olduğu 'In Stockholm' plağı Getz'in İsveç'te yaptığı çalışmalar açısından kayda değer.
Yine 1958'de Getz, vibrafoncu Cal Tjader ile 'Getz With Tjader' plağını gerçekleştirdi. Bu plağın en önemli özelliği, Getz'e yakın jazz tarihinin ritim algılayışını değiştiren ama plağın yapıldığı tarihte kimsenin tanımadığı kontrabascı Scott Lafaro ve davulcu Billy Higgins'in eşlik etmeleridir.
1962-1964 yılları arasında Getz, kendisini ticari anlamda doruğa ulaştıran ve Brezilya müziği içeren sayısız plak yaptı. Bu plaklarda müzisyenin çalışı yine her zaman olduğu gibi mükemmel ama, Getz her fırsatta başka plaklarında çok daha iyi çaldığını vurgulamıştır. Çoğunlukla Luiz Bonfa, Antonio Carlos Jobim ve Astrud Gilberto gibi Brezilyalı müzisyenlerin yapıtlarından oluşan bu yıllara ait en önemli plaklar arasında 'Jazz Samba', 'Big Band Jazz Samba' ve 'Jazz Samba Encore'u sayabiliriz. Derken 1965'te Getz, Eddie Sauter Orkestrası ile 'Focus' plağını yaptı. Bu plak ne jazz, ne süit, ne de konçerto niteliğindedir. Yalnızca Getz'in üstün yorumlarıyla bezenmiş parçalardan oluşan ve jazz tarihinde örneklerine sık rastlanan jazz'la klasik müziğin en başarılı birleşmesidir.
1966'da 'A Song After Sundown', 'Focus'un bir başka versiyonu olarak çıkıyor karşımıza ama, bu yapıt 'Focus'un başarısına ulaşamayıp bir 'kitsch' ürünü olmaktan ileri gidemiyor.
1967'de Getz'i piyanist Chick Corea, kontrabascı Ron Carter ve davulcu Grady Tate ile yaptığı 'Sweet Rain' adlı plağında dinliyoruz.
1974-77 yılları Getz'in parlak dönemi değildir. Getz bu yıllarda yaptığı plaklarda kendini hep tekrar etmiştir. Yalnız Bill Evans'la yaptığı 'But Beautiful' ile en sevdiği piyanistlerden biri olduğunu söylediği Albert Dailey ile yaptığı çalışmalar önemlidir.
Getz bir süre de jazz'ı jazz olmaktan çıkarıp, genelde swing'siz nitelikteki 'fusion' tarzıyla oyalandı. 1980'lerde Getz yine piyano, kontrabas ve davul eşliğinde mükemmel plaklar yapmaya başladı. Örneğin 'The Dolphin'. Getz'e bu plağında yine 50'lerde birlikte çaldığı ünlü piyanist Lou Levy, kontrabasta Monty Budwig ve davulda Victor Lewis eşlik etmektedir.
Yine 1981'de yaptığı 'Spring Is Here' ve 1980'li yılların en iyi jazz plaklarından sayılan 'Pure Getz' önemli Getz yapıtları arasındadır.
1980'lerin ikinci yarısında Getz amansız hastalığıyla boğuşuyordu. Bu acımasız hastalık ne yazık ki Getz'in çalışına, bu dönem kayıtlarında fazlaca yansır. Yaşamının son yıllarında çıkan 'Anniversary' ve 'Serenity' plakları ise jazz'la ilgisi olmayanları bile etkilemiş ve jazz'a belki de yeni kapılar açmıştır.
Getz günün birinde kendi çalışından öylesine etkilenmiş ki dayanamayıp kendi tınısına inanılmaz, harika bir tını bu, deyivermiştir.
1991'de ölmeden çok az önce kaydedilen 'People Time'da Getz, piyanist Kenny Barron'la çalarken sanki yine eski Getz oluverir. Saksofon tınısı kendisinin de dediği gibi inanılmaz ve harikadır. Ya da piyanist Oscar Peterson'un jazz tabiriyle dediği gibi 'Getz yine kaynatıyor...'

Diskografi

Early Stan - Original Jazz Classics 654 CD
The Borthers - Original Jazz Classics 008 CD
Prezervation - Original Jazz Classics 706 CD
Stan Getz Quartets - Original Jazz Classics 121 CD
The Roost Quartets - Roulette CDP 7960522 CD
The Best Of The Roost Years - Roulette CDP 7981142 CD
At Storyville - Blue Note 94507 CD
At Carnegie Hall - Fresh Sound FSCD 1003 CD
Birdland Sessions - Fresh Sound FSR 149 CD
Together For The First Time - Fresh Sound FSCD 1022
Stan Getz Plays - Verve 833535-2
Stan Getz & The Oscar Peterson 3 - Verve 827826-2
At The Opera House - Verve 831272-2
Getz Meets Mulligan - Verve 849392-2
In Stockholm - DIW 317/8
Stan Getz With Cal Tjader - Original Jazz Classics 275
Jazz Samba - Polydor 810061-2
Big Band Bossa Nova - Verve 825771-2
Jazz Samba Encore - Verve 823613-2
Getz & Gilberto - Verve 810048-2
Getz Au Go Go - Verve 821725-2
The Girl From Ipanema - Verve 823611-2
Focus - Verve 821982-2
A Song After Sundown - RCA ND86284 CD
Sweet Rain - Verve 815054-2
Dynasty - Verve 839117-2
But Beautiful - Jazz Door 1208 CD
The Master - Columbia 467138-2
Live At Montmartre - Steeplechase 1073 CD
High Street Samba - Emarcy 838771-2
The Dolphin - Concord 4158 CD
Spring Is Here - Concord 4500 CD
Pure Getz - Concord 4188 CD
Line For Lyons - Sonet 899 CD
The Stockholm Concert - Sonet 1019 CD
Anniversary - Emarcy 838769
Serenity - Emarcy 838770
People Time - Emarcy 510134/35

Yeni Müzikte Gizli Bir Okul: ECM

ECM sound'u ile Dünya Müziği'nin örtüşmesinde heyecan verici bir doku söz konusudur. Bu kesişme noktasında en önemli ECM sanatçıları arasında Jan Garbarek'in altını çizmek gerekir. Norveçli müzisyen jazz'la 14 yaşında John Coltrane tutkunu olarak tanışır. Tenor ve soprano saksofon kısa sürede ana enstrümanı olur. İlk dönem Coltrane'den çok etkilenir. Afric Pepperbird, sanatçının ilk önemli albümüdür.

Orhan Kahyaoğlu

ECM, derinlikli ve sezginin gücüne önem veren bir sound'u simgeliyor. Bu, müzikte çoğu kez geniş bir efekt kullanımıyla buluşuyor. Albümlerde yalnızca müzikal düzey ve kayıt özeni, yeterli ölçüler değil. Albümlerin kapak tasarımına kadar uzanan bütünlüklü bir estetik ölçü yakalamak mümkün. Jazz'ın 1970'lere kadar uzanan müzik tarzlarıyla doğrudan örtüşmeyen bir sound ECM.

Dünya müziğinin bugün ulaştığı nokta, çeyrek yüzyıl öncesine oranla apayrı bir çehre oluşturmuş durumda. Bu dönem içinde gelişen teknolojik devrimler, insanoğlunun müzik ufkunu durmadan genişletiyor. Varoluşunu yüzyıllardır bir kült olarak sürdüren sayısız etnik ve folklorik öge, artık dünya insanıyla sıcak diyaloglar halinde. Kendini tekrarlamanın kaosunu yaşayan Batı dünyasına, bu açılım önemli kanallar yaratı. Bu devinimin en tipik örneklerini müzik arenasında kolayca yakalamak mümkün. 1950'lerde doruğa çıkan Atonal ve Avant-Garde müzik deneyleri, bu dönem apayrı bir zenginleşmeyle karşılaştılar. Kendine özgü sayısız müzik çizgisiyle ve birbirine benzemeyen birçok yeni müzikal sound'la tanıştık. En ilkel tınılarla, son derece gelişkin müzik deneyleri arasında hoş köprüler kurulmaya başladı. Bunun sonucunda, söz konusu deney ve arayışları yazarlar New Music tanımı içinde kavramlaştırmaya yöneldiler. Bu tanım önceleri yadırgandı. "Yeni" olmanın kriterleri tartışıldı. Ancak, bu sürecin sonunda "Yeni Müzik"in içi hızla doldurulmaya başlandı. Özellikle 1980'lerle birlikte "Yeni Müzik" tüm doygunluğuyla müzik çevreleri tarafından benimsendi. Aslında bu "modern" bir müzikti. Ama, o güne kadar tanımlanan, kullanılan "modernizm" kavramına tam da sığmıyordu. Özellikle elektronik gelişmeler, apayrı derinlikte sound'ların hızla yeşermesini sağladı. Bu yolla, dünya ile yoğun bir iletişim ağı kuruldu ve evrensel kriterler daha çabuk benimsenmeye başladı.

Geniş Yelpaze

Bu müziğin en önemli yanı; klasik müzik'ten jazz'a, rock'dan folk'a, etnik müzik'lerden pentatonik müziğe kadar uzanan geniş bir spektrumu içinde barındırmasıdır. Bu serüven içinde, New Wave, New Age, Minimalizm ya da World Music gibi birçok tür belirdi. Bu müzik türleri, kısa sürede kendilerine özgü bir sound'un simgesi olmaya başladılar. Ortaya "Minimalizm" gibi önemli performans sound'ları çıktı. Ya da, yalnızca enstrümental yollarla solo müzik çizgileri

belirdi. Özellikle doğu ve batı müzikleri arasında ilginç flörtler başladı. Kendine özgü bir mistik müzik ruhu belirdi ve evrenselleşti. Bu müziklerde dans ve görsellik son derece önemli bir işlev üstlendi.

Bu hareketsizliklerden en çok nasibini alan klasikleşmiş müzik türlerinden biri de jazz'dı. Jazz, yapısı gereği deneysel arayışlara fazlasıyla açık bir müzik türü. Onun varoluş nedeninin doğaçlama olması, deneylere kolayca kapı aralamasını sağladı. Jazz, bu yolla dünyadaki farklı müzik kanallarıyla yoğun diyaloglara girdi. Ortaya çıkan, bazen bilinen jazz müzikle örtüşmüyordu. Ancak, bu tür uğraşları jazz'ın tamamen dışına atmak da mümkün olamadı. Yapılan müzikler hem "jazz" olarak algılandı, hem de "New Music" tanımı içinde kendine yer buldu. Ortaya elektro-jazz, etno-jazz gibi çizgileri çıktı. Bazı jazz'cılar kendi sound'larını oluşturmak adına jazz'ın bazı klasik formlarına başvurmayı dışladılar. Her tür müzik, jazz'ın içinde eritilip "fusion" adı verilen bir kaynaşım müziği çıktı ortaya. Jazz-fusion içinde, az önce değindiğimiz bütün müzik çizgilerinin izlerine rastlandı. Ama, ortaya çıkan bilinen jazz kriterleriyle örtüşmeyebilirdi. Bu kriter dışılık aslında jazz'da 1950'lerin ilk yıllarına kadar uzandı. Bu on yılın sonlarında beliren "Third Stream" adlı akımda jazz'la Klasik Batı Müziği arasında önemli köprüler kurulmuştu. Günter Schuller bu hareketin öncüsü olarak kabul edildi. Pratikte ise kendini dünya çapında bir çizgide kabul ettiren ilk grup Modern Jazz Quartet oldu. Grubun öncüsü John Lewis, jazz kadar klasik müzik alanında da önemli formasyona sahipti. Bu iki müziğin buluştuğu noktada bir kaynaşımın peşine düşen Lewis; kısa süre içinde ayrı bir sound'un ortasında buldu kendini. Jazz armonisi içinde sonat ve fügler bestelenmeye başladı. Bu "Third Stream" hareketi, ciddi kıpırdanışların ilk önemli örnekleriydi.

1960'larda ise ünlü jazz klarinetçisi Tony Scott'un uğraşlarının üstünde durmak gerekir. Sanatçı 1964 yılında Japonya'ya gidip iki orijinal Japon müzisyenle doğaçlama bir meditasyon plağı çıkardı. Kato ustası Shinicki Yuize ve Shakvacki virtüozü Hozan Yamamoto idi bu müzisyenler. Jazz'la etnik müziğin bu ilginç buluşmasını simgeleyen albüm "Music For Zen Medition"du. Jazz'ın bilinen formlarından hiçbir iz bulunamıyordu bu albümde. Sınır tanımaz bir doğaçlama yetisinin yanında, ruhsal açıdan kuşatıcı ve rahatlatıcı bir tınılar bütünü yakalanıyordu. 60'ların ikinci yarısında da bu deneyler hızla çoğalıyordu.

Bu arayışlar kısa süre içinde isyankar tonların da doğmasına neden oldu. Paul Horn, Don Cherry ya da James Newton gibi birçok ünlü jazz enstrümantalisti, Afrika ve Uzak Doğu müzikleriyle jazz'larını buluşturup değişik ufukların peşine düştüler. Ravi Shankar gibi Uzak Doğu'lu bazı müzisyenler, kendi yerel enstrümanlarını Batı'ya taşıyıp deneyi zenginleştirdiler. Batılı olmayan bir enstrümanla -örneğin sitar- klasik formlarda bir Batı Müziği oluşturmak zor, belki de olanaksızdı. O zaman yeni kaynaşımlar sonucu beliren yeni sound'lar oluşturma zamanı geliyordu. Etnik ögelere sempati bu tür müzisyenleri Pigmeler'in müziğine kadar uzanan bir deney ve doğaçlama ruhuyla başbaşa bırakacaktı. O yılların uçuk jazz çizgisi "Free-Jazz"da da bu tür etkilenmelere rastlamak mümkündür.

Yapılan Jazz mı, değil mi?

Yapılanların jazz olup olmadığı konusunda, müzik çevrelerinde birçok ciddi şüpheler oluşmuştu. Az önce değindiklerimiz bu "Yeni Müzik"in yalnızca ilk oluşumlarıydı. Bu arayışlar 1970'li yıllarda daha büyük bir ivme kazandı. Ancak bu gelişim dünyadaki tüm jazz arenası içinde çok büyük bir yer kaplamıyordu ama, kısa süre içinde önemli ve gözden kaçırılamayacak bir sound'un haberciliğini yaptı.

Başta sözünü ettiğimiz "Yeni Müzik" dalgası içinde ECM çok önemli yer tutan bir kurum, kuruluş. Jazz listelerinde 1970 başlarından itibaren önemli yer tutan bu isim tamamen Avrupa merkezliydi. Müziklerinde, folk geleneğinden ilginç renkler yakalamak mümkündü. Ancak, yapılana "folk müzik" demek hiç mümkün değildi. Jazz'ın dışında duran birçok müzikal ögeyi bu etiketten çıkan ilk çalışmalarda bulmak mümkündü. Birçok önemli jazz'cı ECM'le kısa süre içinde diyaloğa girmeye başladı.

1970'li yılların ortalarında tamamen belirginleşen ECM sound'unun jazz alanı içinde yer alıp almadığı kuşkusu kısa süre içinde silinmeye başladı. "Yeni Müzik" alanı içinde düşünülen bir jazz'dı bu. Ancak birçok "Yeni Müzik"ci aynı zamanda kendi yapıtlarını bir tür "jazz" olarak kabul eden yorumculara şiddetle karşıydı. ECM bu tartışmanın tamamen dışında; müzisyenlerin özel uğraşlarıyla kendi kimliklerini kabul ettirdi. Jazz'ın iki ana simgesi olan senkop ve doğaçlama günümüzün "Yeni Müzik"inde de yer alıyordu. Buna rağmen, "Yeni Müzik"çiler, yapılanın "jazz" olduğunu kabullenmediler. Bu ikilemlere rağmen, ECM'in albümlerinin jazz listelerine girmesi, artık birçok önyargının esnekleşmesinin en azından jazz'da gerekliliğini bu plana çıkardı.

ECM'in yaratıcısı

ECM'in sahibi ve yaratıcısı Manfred Eicher'in müzikal bir geçmişi var. Eicher, Berlin Flarmoni Orkestrası'nda kontrabas çalarak profesyonel müzik hayatına ilk adımını atmış. Ancak, sanatçı özellikle 1960'lı yıllarda Bill Evans ve Miles Davis gibi müzisyenlere tutkuyla sarılmış. Onun müziğinde yer yer yakalanan Chopin etkileri, Eicher'in müzik ufkunu genişletmekte önemli bir anahtar niteliği taşımış. Bu dönem, Steve Reich ve Meredith Monk gibi müzisyenlerle çalışmalar yapması yeni perspektifinin oluşmasında önemli bir paya sahip. Bu yolla yapımcılığa da adım atmaya başlayan Eicher, 1969 yılında ECM'i kurup üretime başlamış.

ECM sound'u Avrupa estetiği üzerine kurulan bir Yeni Müzik çizgisini temsil ediyor. Ekip çalışmasına önem veren Eicher, gelişim sürecinde, müzisyenliğin yerine yapımcı kimliğini ön plana çıkarmış. Attığı adımın "işadamı" zihniyetinden çok bir müzisyen yüreğin atışıyla belirdiğini söylüyor bir söyleşide. ECM, kendisinin bulduğu değil, müzisyenlerin bulduğu bir tını. Yapımcılığın, bir yapıtın oluşmasındaki en önemli nokta olduğunu savunuyor. Yani aslında "yapımcılık" da ona göre özel bir sanat. Kayıtın tüm sürelerinde, Eicher'in getirdiği teknik katkılar ve mükemmel denebilecek kayıt ve miksajla ECM sound'unun evrenselleşmesinde önemli bir öge. Eicher'in kültürel ve entelektüel donanımının bu sound'un ortaya çıkmasında önemli katkısı var.

ECM, derinlikli ve sezginin gücüne önem veren bir sound'u simgeliyor. Bu müzikte çoğu kez geniş bir efekt kullanımıyla buluşuyor. Albümlerde yalnızca müzikal düzey ve kayıt özeni yeterli ölçüler değil. Albümlerin kapak tasarımına kadar uzanan bütünlüklü bir estetik ölçü yakalamak mümkün. Jazz'ın 1970'lere kadar uzanan müzik tarzlarıyla direkt örtüşmeyen bir sound ECM. Doğaçlamanın her zaman bu müziğin merkezinde yer aldığı söylenebilir. ECM soundu'nun

Eberhard Weber

bu noktada en önemli farklılığı, duygusal etki alanı ve müzikal öz'ün her zaman doğaçlamanın önünde gitmesidir.

ECM'in ilk yıllarında ilgi görmesini sağlayan ilk iki müzisyen Keith Jarrett ve Chick Corea'dır. Bu isimleri Gary Burton, Paul Bley ve John Abercrombie ile çoğaltmak da mümkündür. Müzisyenler kendi enstrümanlarından hareketle apayrı bir solo anlatımı müzik ortamına taşımaya başladılar. Yapılan müzikte jazz'ın çeşitli renkliliklerini yakalamak mümkündür. Anlatımlarında müzikal açıdan dolayımlı yollar seçerler. Düz anlatım bu müzisyenlerin ilgisini hiç çekmez. Yapıtları yoluyla, sanatçıların ruhsal doku ve zenginlikleri hemen ön plana çıkar. Bu müziğin bir başka özelliği, gizemli ve olağandışı bir üslubu kovalamasıdır.

Keith Jarrett, 1960'lı yıllarda jazz dünyasında adını duyurmaya başlar. 1966 yılında Charles Llyod Dörtlüsü ile başladığı serüven, sanatçının müzik ufkunu genişletmeye başlamıştır. Sanatçı, 1969 yılında ise Miles Davis ile çalmaya devam eder. Sanatçının org ve elektrikli piyano çaldığı tek dönemdir bu. ECM'de çıkan ilk albümü "Facing You"da (1971) country, folk, blues ve klasik müzik etkilerine rastlanır. Jarrett'in diğer önemli albümleri arasında "The Survivor's Suit" (1976), "Solo Concerts", "The Köln Concert" (1975) ve "Eyes Of The Heart"ı özellikle vurgulamak gerekir. Jan Garbarek'in içinde bulunduğu dörtlü ile çıkardığı "Belonging" (1974) bu serüvenin en kilit ürünlerinden biridir. Bu albümler arasında "The Köln Concert" sanatçının dünya ölçüsünde üne kavuşmasını sağlamıştır. Bu albüm bir milyonun üstünde satış yapar. Jarrett, bu sound'larla farklı bir romantizmi jazz'a aşılamaktadır. Geniş kitlelere ulaşmasında folklorik ögelerin ağırlığı belirleyici olmuştur. Sanatçı ECM bünyesinde otuzun üstünde albüm çıkarır. Uzun yıllar Gary Peacock ve Jack DeJohnette'le oluşturduğu üçlü, sanatçının tam bir olgunluk dönemidir. Bu ünlü üçlüyü 15 Temmuz'da bir kez daha Açıkhava'da izleme olanağı bulacağız.

ECM'in önemli ilgi gören bir başka sanatçısı Chick Corea'dır. Latin müzik yapan gruplarla 1962'de müzik ortamına adımını atar. 1964 yılında Blue Mitchell ile iki yıl çalışır. İlk solo albümünü 1966 yılında yapar.

Miles Davis'in 1968'de başladığı kaynaşım deneylerinde Chick Corea grubun bir aktif üyesidir. Corea'nın bu yolculuğu kısa sürer. 1970'de ise Dave Holland, Barry Altschul ve Anthony Braxton ile birlikte "Circle" grubunu kurar. Corea'nın ECM ile tanışması bu yıl gerçekleşir. "Circle"ın bir albümü "Paris Concert" (1971), ECM'de yayınlanır. Bu gruptan ayrıldıktan sonra 1971 yılında ünlü Return To Forever'ı kurar. Amacı geniş kitlelere yayılmaktır. Grubun adıyla çıkan ilk albüm 1971'de ECM'den piyasaya çıkar. 1980'lerde kurduğu Akoustic ve Elektric Band'ler Chick Corea'nın son dönem yaptığı arayışlardır. Ancak bu son dönem çalışmaları ECM'den değildir.

Sanatçının bu label'dan onun üstünde albümü yayınlanır. 1971 ve 1972'de ayrı ayrı çıkan iki "Piano Improvisations" albümleri çok önemli çalışmaları arasındadır. "Crystal Silence" (1979) bu serüvenin bir başka önemli albümüdür. Gördüğü yoğun ilgiye rağmen, Corea'yı tam anlamıyla ECM sound'uyla özdeşleştirmek son derece güçtür.

Jazz mecralarında gezinen bir başka önemli sanatçı Pat Metheny'dir. Sanatçının son dönem albümleri ECM'den yayınlanmıyor. Ancak, yoğun deneyciliği, enstrümanı gitarla buluştuğunda apayrı bir kaynaşım çıkar ortaya. İlk albümü "Bright Size Life" 1976 yılında ECM'den çıkar. Kendine özgü kavramlarını bu ilk albümünde oluşturmayı başarır. Daha sonra çıkan on ECM albümünde deneyciliğin doruklarında gezinir. Duygusal doygunluk ve müzikal öz açısından ECM'in ruhuna yakın bir alanda gezinir. Doğaçlamalarındaki kuşatıcı yan, dinleyeni kolayca kucaklar bu müzikte. "Offramp" ve "80/81" gitarcının ECM'den çıkan en önemli albümleridir. Avant-garde deneylerle mistik tınılar sound'unda içiçe girmiştir. Metheny'nin yaptığı müziği fusion tanımı içine yerleştirmek mümkündür. Dünya müziğine en yakın kulvarda gezinen ECM'cilerden biri de Metheny'dir.

ECM sound'u ile Dünya Müziği'nin örtüşmesinde heyecan verici bir doku sözkonusudur. Bu kesişme noktasında en önemli ECM sanatçıları arasında Jan Garbarek'in altını çizmek gerekir. Norveçli müzisyen, jazz'la 14 yaşında John Coltrane tutkunu olarak tanışır. Tenor ve soprano saksofon kısa sürede ana enstrümanı olur. Coltrane'den çok etkilenir. "Afric Pepperbird" (1970) sanatçının ilk önemli albümüdür. Garbarek'in kendi adına ve grubuyla çıkardığı bütün albümler ECM'den yayınlanır. Müziğinde, folk'dan jazz'a, etnik müzikten World Music'e kadar uzanan geniş bir müzikal arena vardır. Her çıkardığı albüm birbirinden şaşırtıcıdır. Bir yanıyla, yoğun bir folklörü barındıran "Legend Of The Seven Dreams" (1988)'i yayımlarken bir başka boyutta Hintli müzisyen Nusrat Fateh Ali Khan'la "Ragas And Sagas"ı (1990) yayımlamaktadır.

Garbarek'le uzun yıllar birlikte müzik yapan, basın dünyadaki gözde isimlerinden Eberhard Weber'in de birçok albümü ECM'den yayınlanır. Weber, enstrümanına teknik güç kadar ruhsal donanımıyla da sarılan usta bir müzisyendir. Ralph Towner'ın da içinde bulunduğu birçok önemli jazz'cının çalışmasına da eşlik etmiştir. Kendi müziğinde folklorik ögenin özel bir yer tuttuğu söylenebilir. Klasik müzik terbiyesi almıştır ama, devamlı deneysel uğraşların içinde yer alır. Tüm bu özelliklerinin yanında, Eberhard Weber, kusursuz bir doğaçlama ustadır. Ağırbaşlı ve kuşatıcı bir müzikalite ön plandadır.

Üstünde durmamız gereken daha onlarca ECM sanatçısı var. Bu etiketin ilk oluşum sürecinde altı özellikle çizilmesi gereken diğer isimler Gary Burton, Paul Bley, Ralph Towner, Shankar, Dave Holland ve John Abercrombie'dir. Burton'un 1960'larda zenginleşen müzik ufku, 1970'lerin sonunda kendi grubuyla önemli albümler yayınlamasını sağlamıştı. Enstrümanı vibrafonu teklifsiz deneyciliğe açan Burton'ın grubu, çoğu dönem bir 'okul' işlevi de görür. Larry Coryell, Steve Swallow, Pat Metheny ve Eberhard Weber; Burton okulunda yetişen ünlülerden bazılarıdır. Vibrafonuyla geliştirdiği tını, vurmalıların kullanımını sınırlarken, piyanoya daha yakın bir tınıdır. Hotel Hello, Matchbook, Dreams So Real ve Chick Corea ile hazırladığı Duets, Burton'un ECM'den çıkan en iyi çalışmaları arasındadır.

Az önce değindiğim önemli isimler arasıda bir tanesinin serüvenini detaylı anmadan geçemeyeceğim; Ralph Towner. ECM sound'unun oluşmasında önemli bir paya sahip olan sanatçı yalnız kendi albümleriyle anılmaz. Esas yaygın ününü Oregon grubuyla kazanmıştır. Oregon'un da bazı albümleri ECM'den yayınlanır. Müziğe klasik müzik terbiyesiyle başlar. Jazz onun ana müzikal seçimidir. Ama folkdan da vazgeçememektedir. Gru-

bu Oregon'un oluşturduğu müzik tam anlamıyla rafine bir deneydir. Solo albümleri arasında özellikle "Solstice" (1974) jazz listeleri içinde adından fazlasıyla sözedilen çalışmasıdır. Bu albümde Jan Garbarek'in de özel bir yeri vardır. Sanatçı en girift temalarında bile, gizliden gizliye, ruhsal bir dinginliği müziğinde taşıdığını, dinleyenlerine hissettirir. Towner'in onun üstünde solo albümü vardır. Ana eğitimi piyano olduğu için, sanatçı usta bir gitarcı olduğu kadar rafine bir piyanistir. Bu çifte yetisini, İstanbul'daki kendi solo konseri ya da Oregon'la birlikte verdiği konserlerde de açıkça keşfetmiştik. "Yeni Müzik"in biçimlenmesinde Towner'ın özel katkılarının altı çizilmelidir.

ECM müziğinin ana çehresini çizerken, grup ya da müzisyenlerin müzikal boyutta devamlı ortak bir paydayı sembolize ettikleri söylenemez. Aşılanan müzik ruhunda ortaya garip bir müzikal atmosfer çıkar. Bu müzikal yoğunluğun bir ucunda, son derece avant-garde jazz deneylerine rastlarken, öteki uçta saf, sade, rafine bir üslubu simgeleyen, melodinin, folklorik ögelerin devamlı ön planda olduğu sanatçı ya da topluluklara rastlayabilirsiniz. Örneğin, Keith Jarrett tek bir enstrümanla son derece doygun bir müzikaliteyi yakalayabiliyor. Bu yapının oluşumunda klasik terbiyenin yanında sanatçının kişiliğinden kaynaklanan mistik motifler de bulunabiliyor. Bir Pat Metheny albümünde ise New Age tarzı bir müzikal çizgiyle karşılaşabiliyorsunuz. Tamamen jazz emprovizasyonu ağırlıkta olan sayısız ECM albümüne de rastlanabiliyor. Bu çeşitliliği çoğaltmak mümkün. Hatta her albümün özel bir müzikal tarzı olmalı, olabiliyor. İlk elde birbiriyle hiçbir müzikal bağlantısı olmayan Art Ensemble Of Chicago, Egberto Gismonti ya da Terje Rypdal müziklerini ardarda dinlediğinizde ortak bir müzik ruhu, bir payda yakalanıyor. En azından önemli bir rafine düzeyden sözedilebiliyor. Bu ortaklığın oluşmasında yapımların büyük çoğunluğa imzasını atan ECM'in sahibi Manfred Eicher'in önemli bir rolü olduğundan söz edilebilir.

Bugün bile çoğu jazz yazarı 1970 ve 80'li yıllarda, jazz adına yapılan müziklere sıcak bakamıyorlar. Ben, bunun biraz da "tutuculuk" olduğuna inananlardanım. Bence ECM, jazz dahil, ama jazz'a da seçenek bir müzisyenler grubunu buluşturmuştur. Jazz'ın klasik formlarını zorlayan, değiştirme çabasında olan birçok deneyci sanatçı ECM'de yer alır. Örneğin Charlie Haden, Dave Holland, Paul Motian, Charles Llyod ya da Miroslav Vitous yeniliğe ve devrimci bir müzik tavrına derinden sahip çıkmış isimlerdir. Belki de bu yüzden, avant-garde ya da özgün folklorik merkezli müziklerin yanında, fusion kategorisi içinde düşünülebilen birçok müzisyene ECM'de rastlanır. Geleneksel jazz tavrının oldukça dışında bir tavırdır "fusion". ECM, arayışlarla dolu bir okul olarak bu müziğe sahip çıkar. Fusion deyince, rock etkisi içinde; elektronik enstrümanlar ve yüksek volume jazz'la kaynaşacaktır. Ritimlerde ise, doygun bir teknik yeti ön plana çıkar. Jazz'ın ana formlarında bazı değişiklikler söz konusu olur. Bu, önceleri bir deney ve arayış olarak algılanır. Daha sonra ise, bir senteze, bir müzik tavrına dönüşür. Pop-jazz'la pek ilintisi yoktur. ECM, bu arayışa da kapılarını sonuna kadar açar. Ancak, bazı estetik kriterlerden ödün vermez. Bazı Pat Metheny albümlerini bu tarzın içinde düşünebiliriz. Ancak, bu müziğin altyapısı tabii ki teknik yüklemelerle, abartılarla olmaz. Önemli olan bir yapıtın kompozisyonunun varolması ve yapının bir doygunluk noktasına ulaşmasıdır. ECM'in bu jazz deneyinde önemli bir rolü vardır. Ancak, bu çizgiyi yansıtan, ECM dışı birçok öncüden de sözedilebilir.

ECM'in serüvenini çok ana çizgileriyle tanıtabildik. Bu okula ağırlığını koymuş birçok sanatçıyı es geçtiğimiz sanılmasın. Örneğin ünlü avant-garde jazz grubu Art Ensemble of Chicago ve öncüsü Lester Bowie'nin topluluk ve solo olmak üzere ona yakın albümü yayımlanır. Grup jazz'ında Afrika müziği, funk ve Latin Amerika folkunu buluşturup garip bir kaynaşım sağlamıştı. Lester Bowie, solo albümlerinde bu arayışın ufkunu daha da genişletmişti. Başta değindiğimiz "Yeni Müzik" kavramıyla jazz'ın örtüştüğü noktada ortaya çıkan en iyi kaynaşımlardan biridir. Art Ensemble Of Chicago ve Lester Bowie'nin müzikleri ECM'in özgün sanatçıları arasında altı özellikle çizilmesi gerekeni. Adını unutmadan geçemeyeceğim son sanatçılar ise Jack DeJohnette, Bill Frisell, Art Lande, Marc Johnson, Gary Peacock, Collin Walcott ve Kenny Wheeler. Stephan Micus ve John Surman ise ECM görece "popüler" sanatçıları. Biri doğu mistiğiyle yoğun gezintiler yaparken,

diğeri İngiliz folklorünü jazz'la buluşturma çabasında. Bu adları kolayca çoğaltmak mümkün. Ben bu yazıda yalnızca tanıdıklarımı, dinlediklerimi hatırlattım. Adını duyup, şimdiye kadar hiç dinlemediğim birçok ECM sanatçısı var. Bu eksikliğin ömür boyu müzik gündemimde olacağını sanıyorum. Bu yüzden, bazı ECM okulu düşkünlerinin bu yazıyı "kısa ya da yetersiz" bulacakları kesin ama, esas amaç zaten ECM düşkünleri için değil, ECM'i tanımamış ya da yeni tanıyanlara.

ECM'in kendi başına bir yazı konusu olabilecek, bir de 'New Series'i var. Bir ucuyla avant-garde deneylere, diğer yanıyla müzik tarihinden dipnotlar çıkartan özenli bir arayış. Eski'nin bugün nasıl yeniden kurulabileceğini gösteriyor, deniyor bu seri. Dikkat çekici bir çeşitlilik arzediyor. Ayrıca, bazı yazarlarla, önemli ECM sanatçılarını çok ayrıntılı incelemeyi düşünüyorum. Umarım bu düş gerçekleşir ve özellikle Jazz'da sergilenir. "Yeni"den korkmayan her müzikseveri bu okulla yaşamaya davet ediyorum.

Not: Bu yazı hazırlanırken, ECM albümleri ve katalogları dışında, çok önemli bir makaleden yararlandım. Bu makale John Schaefer'in 'Virgin Book'dan 1987 yılında yayınlanan "New Sound- The Virgin Guide To New Music" adlı kitabında yer alıyor. Makalenin adı "ECM And Windham Hill: A Tale of Two Labels".

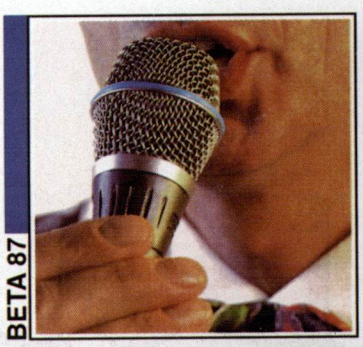

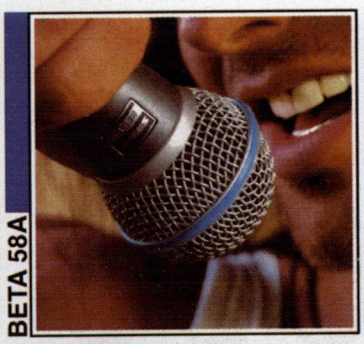

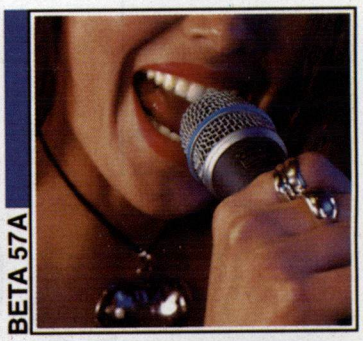

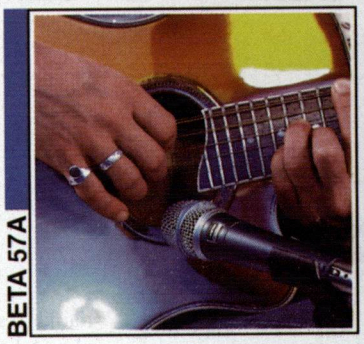

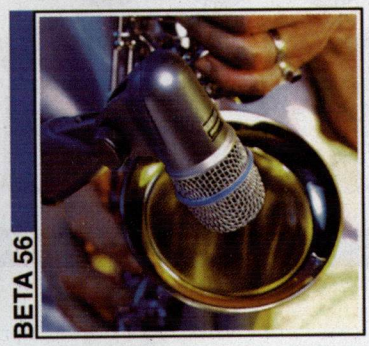

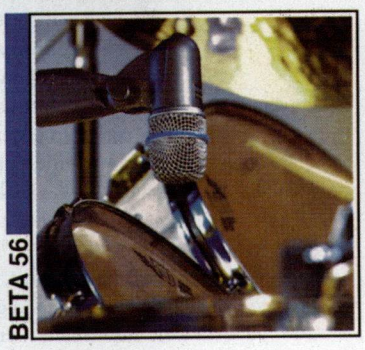

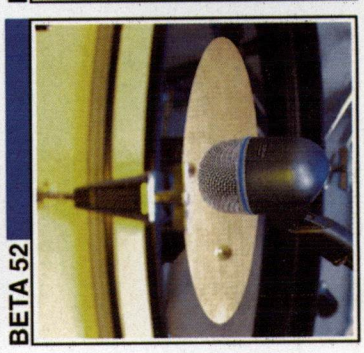

BETA LINE

THE ART OF ENGINEERING

Uzun yıllardır müzisyenlerin birinci tercihi **Shure**

şimdi yepyeni **Beta** serisi mikrofonlarla Türkiye'de

- Beta 87 Kondensatörlü vokal mikrofonu
- Beta 58A Dinamik süperkardiyoid vokal mikrofonu
- Beta 52 Dinamik bas ve enstrüman mikrofonu
- Beta 56 Enstrüman mikrofonu
- Beta 57 A Vokal ve enstrüman mikrofonu

SHURE®

NEFAN TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ

Çırağan Caddesi 15/2 Beşiktaş - İstanbul Tel: (0212) 260 14 47 - 260 45 14 Fax: (0212) 260 23 09 Sicil: 49365/15040

3000 Dolara Hi-Fi

Tunç Bozoğlu

Ev tipi teknolojik ürünlerin diğerlerinde olduğu gibi hi-fi satın alırken de karşılaşabileceğimiz en büyük tehlike ani satın alma dürtüsüdür. Sınırlı bir süre için geçerli olan indirimler, mağaza vitrininde davetkar duran cazip bir parça, etkileyici konuşan bir satıcı veya günümüzün oto-terapisi sayılan "salt satın alma dürtüsü": tüm bu faktörler çoğu kez, ne aldığınız, daha da önemlisi neyi ne için satın aldığımız konusunda sağlıklı düşünmemizi engellemektedir.

Tabi ki, "gereksiz bir lüks, çok pahalı, hepsi aynı çalıyor, çok fazla yer kaplıyor, hiç CD'im yok..." gibi bahanelere sığınarak bir hi-fi sisteme ihtiyacınız olmadığına dair kendinizi kandırabilir, hatta içinizi rahatlatmak amacıyla bu bahanelere yenilerini de ekleyebilirsiniz.

Bu itirazların içinde belki de en yaygın olanı bir hi-fi sistem kurmak için çok para harcamak gerektiği kanısıdır. Bu yazımız ile böyle bir düşüncenin yanlışlığını, hi-fi müzik sistemi sahibi olmak için mültümilyarder olmak gerekmediğini, aksine WAF (Wife Acceptance Factor=Eşlerin Razı Olma Faktörü) gibi manevi faktörlerin paradan daha önemli olduğunu vurgulamaya çalışacağız.

Hi-Fi, neticede iyi müzikten, her tür müzikten, hoşlanmaktan ibaret olduğuna göre, iyi müzik ile ilgili olan herkesin de kendi evinde konser hissini, daha doğrusu kusursuz konser hissini yakalamak istemesi kaçınılmazdır (ne de olsa konserlerde her zaman iyi yerde oturma şansınız olmayabilir). Günümüzde bunu gerçekleştirmek için harcayacağınız para her zamankinden daha azdır. Örneğin ortalama bir alkol tüketicisinin bir sene boyunca içkiye ödediği miktarın biraz üzerinde bir harcama ile harika ses veren bir hi-fi sisteme sahip olunabileceği saptaması yanlış değildir.

Bugün 3000 Amerikan Doları değerinde çoğumuz için normalin altında gibi gelebilecek bir harcama ile iyi bir hi-fi sistem kurabilmek mümkün olduğu gibi, ciddi hi-fi cihazların yeniden değerlenme katsayılarının yüksek olması da sistemin zamanla geliştirilerek güncelleştirilmesine (upgrade) olanak sağlamaktadır. Aslında hi-fi merakının belki en güzel yönlerinden birisi budur. Amaç, sistemi bir defada kurup unutmak değil, zaman içerisinde yeni veya ikinci el olup da elinizdekilerinden daha iyi ses verdiklerine inandığınız cihazlarla takas veya takviye yolu ile sistemi geliştirebilmek, güncelleştirebilmektir. Böylelikle hi-fi tutkunuz her zaman için tazeliğini korumaya devam edecektir (hi-fi gibi zevkli bir konuda tartışabileceğiniz yeni dostlar edinme fırsatı da cabası).

Bu arada şunu saptamamız gerekiyor, kısaca ses üreten cihazlar diye adlandırabileceğimiz, ucuz, seri üretim cihazlar ile hi-fi kalitesine ulaşamamak bir yana böyle bir güncelleştirmeyi yapmanın da maalesef imkanı yoktur. Bu tip cihazlar bozulursa at, yenisini al mantığı ile üretilmektedirler ve satın alındıktan sonraki kaderleri de odanızın bir köşesinde toz toplamaktan öteye gitmemektedir.

Gelelim 3000 Dolar ile neler yapılabileceğine. Hi-fi bir sistemin minimum konfigürasyonu, iyi bir CD çalar ve amplifikatör ile kaliteli kablolar ve kaliteli bir çift hoparlörden oluşmaktadır. Geniş bir kesim halen plaktaki sesin CD'den daha iyi olduğuna inanıyor olsa da CD'ler artık oturaklaşmış hi-fi kaynak cihazlarıdır. Sakın bu sizde, CD'nin kusursuz bir kaynak olduğu görüşünü uyandırmasın. CD veya CD çalar da bir araba veya bir çift ayakkabı gibi bir araçtır ve kusursuz olanı da yoktur. ıyi bir CD çalar, CD üzerindeki bilginin %95'ini çözümleyebiliyor ise, seri üretim, sıradan bir CD

Raf veya stand üzerinde kullanılacak şekilde tasarlanmış tipik bir iki yollu hoparlör.

çalarda bu oran çok daha düşük olacaktır.
Bu nedenle ucuz bir CD çalar ile birlikte kaliteli ampli ve hoparlörler kullanarak oluşturulacak bir kombinasyondan kaçınmak gerekmektedir. CD çaların eksik veya yanlış ileteceği bir bilgiyi ne iyi bir amplifikatör, ne de iyi bir hoparlör tamamlayamayacak, aksine bu bilgi eksikliğini daha fazla açığa çıkartacaklardır. Böyle bir kombinasyon gerçekten korkunç bir manzara yaratır. Sesin geneline hakim olacak keskinlik, tutarsızlık ve müzikal duygu eksikliği, bunların hepsi ucuz bir CD çaların hatalarıdırlar.
Aynı durumun amplifikatörler için de geçerli olduğu ortadadır. Amplifikatörün eksik yollayacağı bir sinyali, hoparlörler tamamlayamazlar. Hoparlörlerin karakterlerine bağlı olarak da bu eksik sinyaller ya örtülecek ya da açığa çıkacaklardır. Dolayısı ile sistem hiyerarşisini kaynaktan başlayarak köktenci bir yaklaşım ile kurmamız gerekmektedir.
3000 Doları baz aldığımız sistemimizi kurarken CD için ayıracağımız para 550 ile 750 dolar civarında olacaktır. CD çalar seçerken ses kalitesi haricinde dikkat edeceğimiz niktalardan bir diğeri de, ileride harici bir dijital/analog çevirici bağlayabilmemiz için CD çaların en az bir adet koaksiyel-dijital çıkışa sahip olmasıdır. Seri üretim CD çalarlarda genelde bulunmayan, bulunsa bile koaksiyel olmayıp, dijital sinyal iletiminin düşük kalitede gerçekleştiği 'TOS-Link Optik Bağlantı' olarak yer alan bu çıkış, CD çalarımızın ses kalitesini sürekli güncelleştirebilmemizi sağlayacaktır. Daha ileride sistemimize ekleyebileceğimiz harici bir dijital/analog çeviricinin ses kalitesinde yaratacağı iyileşmenin, bizi komple yeni bir CD çalar almaktan kurtarabileceğini unutmamalıyız.
Gelelim amplifikatörlere; Hi-fi sistemin kalbi sayılabilecek amplifikatörler, hoparlörlerimize gereken gücü yollamanın yanında, sinyal seçimi ve yönlendirilmesi ile birlikte ses şiddetini ve sağ/sol balans ayarını da yapabilmemize olanak sağlarlar. Bazı modellerinde ton kontrol bile bulunmaktadır, bilindiği gibi mükemmeliyetçiler "bozuk değilse neyi düzelteceksin?" yaklaşımı ile ton kontrolüne karşı çıkmaktadırlar. Gerçekten de ton kontrollerinin kayıtlarda bulunabilecek hataları düzeltmeleri olanaksız olduğu gibi, bu filtreleri devreden çıkartacak bir tuş bulunmadığı durumlarda müzik sinyali üzerinde bir perdeleme veya netliği bozma gibi efektleri de kaçınılmazdır.
Amplifikatör veya kısaca ampli, kendisine gönderilen sinyalleri güçlendirmeye yarayan cihazdır. Bunu yaparken de sinyale az veya çok kendi sonik karakterini katar ve bir miktar da bozulmaya (distortion) neden olur. Bir amplifikatör sinyale ne kadar az şey katıyor ise, daha doğrusu ne kadar karaktersiz ise o kadar iyidir. Bütün hi-fi cihazları olduğu gibi amplifikatörü satın almaya da sesini dinleyerek karar vermemiz gerekir. Sadece teknik özelliklerini gösteren verileri karşılaştırarak alacağınız bir amplifikatör sizi hayal kırıklığına uğratabilir, çünkü amplifikatörlerin birbirlerinden farklı ses vermelerinin nedenleri teknik özelliklerinden olduğu kadar bugünkü teknoloji ile henüz ölçülemeyen ancak dinleme yolu ile ayırt edilebilen harmonik yapılarından da kaynaklanmaktadır ve hi-fi için de bu ikinci özellik daha ön sıralarda yer almaktadır.
Amplifikatörlerin sistemin ses kalitesinde gizemli bir etkileri vardır. Eğer amplifikatörlerin sadece çıkış güçleri ile doğru orantılı bir etkilerinin olduğunu düşünüyor iseniz, hata yapıyorsunuz demektir. 100 watt gücünde bir amplifikatörden 10 watt gücünde olanına nazaran teorik olarak iki misli daha yüksek ses elde edebilirsiniz, ama pratikte bu böyle değildir. Nedeni basittir, gerçek müzik sadece saf sinüs dalgalarından değil, devamlı değişen 'dalga formu serileri'nden oluşur. Bu dalga

Cyrus Pre+Power Amp

formları da müziğin içeriğine göre, hafif hafif salınmaktalarken aniden patlamalar yaratabilirler. İşte o, 100 watt gücünde sinüs dalgasını kolaylıkla yaratabilen amplifikatörler gerçek müzik sinyali ile karşılaştıkları zaman bitap düşebilirler. Nominal sinüs dalgası ile ölçülen güç oranının (rms), amplifikatörün vereceği ses kalitesi ile pratikte hiç bir ilgisi yoktur. Önemli olan, amplifikatörün, müzik sinyalinin değişken yapısı karşısında bocalamaması, atak ve etkili bir şekilde cevap verebilmesidir. Bunu becerebilen ampliler ile beceremeyenler arasındaki fark tıpkı 12 voltluk bir akü ile sekiz adet 1.5 voltluk kalem pilin arasındaki fark gibidir. Esas olan watt değil, işi gördürecek olan amper'dir. Bu özellikte çıkış trafolarına da ancak hi-fi sınıfındaki amplifikatörlerde rastlanmaktadır. Bu özelliklere sahip bir entegre amplifikatörün kurmakta olduğumuz sisteme getireceği yük yaklaşık 550 ile 950 dolar arasında olacaktır (not: buradaki entegre kelimesi devrenin cinsini değil, pre ve power katlarının bir arada bulunduğu, tek parça bir amplifikatörü belirtmektedir. Amplilerin pre ve power katları ayrı ayrı iki parça halinde de satın alınabilir).
Farzedelim ki şu ana kadar örneklediğimiz CD çalar ve entegre amplifikatörlerin yüksek fiyatlılarını satın almaya karar verdik. Artık cebimizde kalan 1300 dolar ile amplifikatörümüzle uyuşacak iyi bir çift hoparlör ve komple sistemimizle uyum sağlayacak iyi kablolar aramaya başlayabiliriz.
Ufak boyutlu ve fazla pahalı olmayan hoparlörlerin alt bas'ları veremediği, tiz seslerde de kaba saba kaldıkları eninde sonunda kabul etmek zorunda olduğumuz bir gerçektir. Tükürürmüş gibi çıkan tısss'lamalara ve ıslık gibi çıkan S seslerine (sibilance) dikkat etmeliyiz. Bu tip sesler hiçbir zaman alışamayacağımız, sinir bozucu seslerdir. Teknik olarak, ana sinyale karışan ek sin-

RAKS MÜZİK

PolyGra

★★★★★★★★★

1995 yılı rakamları itibariyle tüm dünyadaki mü

Jazz Müzik

VERVE, jazz müziğin bir numaralı markası olarak başarısını sürdürürken "JAZZ MASTERS" serisini yeni albümlerle zenginleştirmekte. POLYGRAM JAZZ'ın 1995 yılındaki en çok satan albümü JOE HENDERSON'ın "DOUBLE RAINBOW" olurken, orijinal film müziği GET SHORTY ve DEE DEE BRIDGEWATER'ın "TRIBUTE TO HORACE SILVER" albümü de en başarılı albümler arasında yer aldı. HERBIE HANCOCK ve JOHN SCOFIELD'in VERVE etiketi taşıyan yeni albümleri, "KANSAS CITY" orijinal film müziği ve PACO DE LUCIA - AL DI MEOLA - JOHN MCLAUGHLIN üçlüsünün yeni ortak çalışmaları PolyGram'ın 1996 yılı yayın planı içinde bulunmakta.

YAYINLANMIŞ JAZZ MASTERS SERİSİ

Vol. 1 Louis Armstrong
Vol. 2 Count Basie
Vol. 3 Chick Corea
Vol. 4 Duke Ellington
Vol. 5 Bill Evans
Vol. 6 Ella Fitzgerald
Vol. 7 Erroll Garner
Vol. 8 Stan Getz
Vol. 9 Astrud Gilberto
Vol. 10 Dizzy Gillespie
Vol. 11 Stéphane Grappelli
Vol. 12 Billie Holiday
Vol. 13 Antonio Carlos Jobim
Vol. 14 Wes Montgomery
Vol. 15 Charlie Parker
Vol. 16 Oscar Peterson
Vol. 17 Nina Simone
Vol. 18 Sarah Vaughan
Vol. 19 Dinah Washington
Vol. 20 Verve Jazz Masters Collection
Vol. 21 George Benson
Vol. 22 Billy Eckstine
Vol. 23 Gil Evans
Vol. 24 Ella Fitzgerald - Louis Armstrong
Vol. 25 Stan Getz - Dizzy Gillespie
Vol. 26 Lionel Hampton with Oscar Peterson
Vol. 27 Roland Kirk
Vol. 28 Charlie Parker Plays Standards
Vol. 29 Jimmy Smith
Vol. 30 Lester Young
Vol. 31 Cannonball Adderley
Vol. 32 Chet Baker
Vol. 33 Benny Goodman
Vol. 34 Coleman Hawkins
Vol. 35 Johnny Hodges
Vol. 36 Gerry Mulligan
Vol. 37 Oscar Peterson Plays Broadway
Vol. 38 Django Reinhardt
Vol. 39 Cal Tjader
Vol. 40 Dinah Washington Sing Standards
Vol. 41 Tal Farlow
Vol. 42 Sarah Vaughan: The Jazz Sides
Vol. 43 Ben Webster

LATEST EDITIONS TO THE SERIES

Vol. 44 Clifford Brown - Max Roach
Vol. 45 Kenny Burrell
Vol. 46 Ella Fitzgerald: The Jazz Sides
Vol. 47 Billie Holiday Sings Standards
Vol. 48 Oliver Nelson
Vol. 49 Anita O'Day
Vol. 50 Sonny Stitt
Vol. 51 Blossom Dearie
Vol. 52 Maynard Ferguson
Vol. 53 Stan Getz
Vol. 54 Woody Hermann

Klasik Müzik

Tüm dünyada klasik müzik satışlarının %40'ını PolyGram repertuarı oluşturmakta.
1995 yılının en fazla satan PolyGram albümleri arasında DEUTSCHE GRAMMOPHON markası ile yayınlanan ve "slow symphonic movements" düzenlemelerinden oluşan ADAGIO KARAJAN ilk sırayı almakta, ANNE SOPHIE MUTTER'der ROMANCE, PAVAROTTI'dèn "PAVAROTTI & FRIENDS 2, CECILIA BARTOLI'den "A PORTRAIT" 1995 yılının en fazla satan diğer albümleri arasında yer alırken DECCA etiketiyle yayınlanan "SYMPHONIC PINK FLOYD- US AND THEM" A.B.D.' classical crossover' listesinde 10 hafta süreyle 1 numarada kaldı.
1996 yılı için planlanan klasik repertuar arasında JESSYE NORMAN'dan "HEROINES", "PAVAROTTI & FRIENDS 3", SIR GEORGE SOLTI'den "COSI FAN TUTTE", BRYAN TERFEL'den "OPERA ARIAS" bulunmakta. JOHN ELLIOT GARDNER, ANNE SOPHIE MUTTER, CECILIA BARTOLI ve PHILIPPE GLASS'ın yeni çalışmaları da bu yıl içinde yayınlanacak.

m

POP, JAZZ, CLASSIC, MUSIC PUBLISHING, FILM

★★

RAKS MÜZİK

k satışlarının %17'si PolyGram artistlerine aittir.

Pop Müzik

1995 yılı rakamları itibariyle tüm PolyGram sakışlarının %66'sı pop müzik repertuarına aittir. STEVIE WONDER, ELTON JOHN, BON JOVI, ACE OF BASE, WET WET WET, BJORK ve EAST 17 gibi sanatçı ve toplulukların 1995 yılı başarılı albümleri yanısıra, 1996 yılı içinde PolyGram'dan yayınlanacak albümlerin sahipleri arasında STING, LIONEL RICHIE, BRYAN ADAMS, MARK KNOPFLER, METALLICA, DEF LEPPARD, SUZANNE VEGA ve THE CRANBERRIES yer almakta.

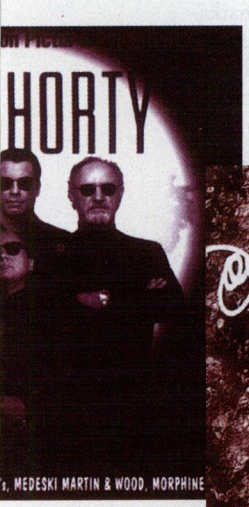

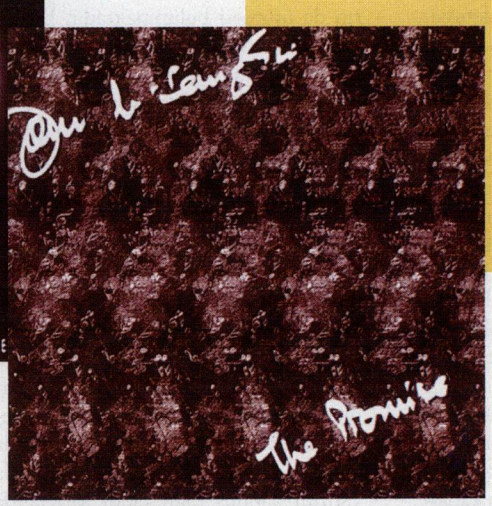

Bu formu doldurup-gönderirseniz, ücretsiz kataloğumuza sahip olabilirsiniz.

Adı, Soyadı:.....

Adres:.....

.....

Tel./Fax:.....

İlgilendiğiniz müzik dalı: ❑ Pop+Jazz ❑ Klasik

GITANES JAZZ PRODUCTIONS · JAZZ polygram · Verve

RAKS MÜZİK YAPIM SAN. VE TİC. A.Ş.
Korukent Sitesi A Blok Levent 80600 İstanbul
İrtibat Bürosu Tel: (0212) 274 4646 Fax: 274 2823
Satış/Dağıtım Tel: (0212) 512 5989 Fax: 512 6224

rocket · fontana · Fourth & Broadway · GEE STREET · ISLAND · REMARK · Loud · TUFF GONG · WING · BLUEGON RAPPOLA · REALLY USEFUL RECORDS · ATLAS · WILDCARD · LIMELIGHT · Jambco

yaller olarak adlandırılan bu sesler müzikal bir performansta solistin sözlerini veya davulcunun simbal veya baterideki ince süpürge vuruşlarını takip etmemizi imkansız hale getirirler.

Büyükçe boyutlu ve yine stand üzerinde durmak üzere tasarlanmış, büyük bas ünitelerine sahip bazı hoparlörler ise daha fazla bas ses verebilmekle beraber değişik sorunlara da yol açabilmektedirler. "Daha çok" ile "daha iyi" her zaman aynı anlama gelmemektedir. Uğultulu, dalgalı bir bas, sıkı bir ritim faslının tüm özelliğini yok edeceği gibi, severek dinlediğimiz bir solistin sesini de bronşite yakalanmış bir hale getirebilir.

Alacağımız hoparlörlerin boyutları her ne kadar onları konumlandıracağımız odanın büyüklüğüne ve daha da önemlisi WAF faktörüne bağlı iseler de, bas seslerde 40Hz veya daha altlara inebilen tasarımlar genelde büyükçe boyutlu ve stand gerektirmeyen tiptedirler. Müziğe boyut kazandıran frekanslar da bas frekanslar olduklarından mümkün olduğu kadar bu tarzdaki hoparlörlere yönelmemizde fayda vardır.

Dikkat etmemiz gereken bir diğer nokta da, hoparlörün ses neticesini etkileyecek faktörlerin watt ölçümlerine değil, desibel (dB), kullanılan cross-over tipi frekans, aralığı gibi diğer etkenlerde yattığıdır. Hoparlörlerin watt ölçümleri ile amplifikatörlerin watt çıkışları arasında da doğrudan bir ilişki bulunmamaktadır. Bir hoparlörü, çıkış gücü düşük olan bir amplifikatör ile yakma olasılığınız çıkış gücü yüksek olana nazaran çok daha fazladır! Amplifikatörlerin volume kontrolleri ses gücünü lineer aralıklar ile arttırmaktadır, bu da volume kontrol düğmesinin yarıya kadar açık konumunu biraz geçtiğinizde amplifikatörünüzün maksimum gücüne ulaştığınız anlamına gelmektedir. Eğer bu seviyedeki ses size yetmiyor ise, daha güçlü bir amplifikatör satın almanız gerekiyor demektir. Aksi takdirde sesi biraz daha açarak dinlemeyi sürdürürseniz hoparlörünüz yanacaktır. Hoparlörlerin yanma sebebi yüksek güçten değil yetersiz ve bozuk sinyal nedeniyle bobinlerin sürtünerek kızışmasından kaynaklanmaktadır. Yüksek güçlü bir amplifikatör, hoparlör konisini çok daha rahat hareket ettirebileceğinden bobin çevresindeki soğutma daha iyi olacak, bu sürtünme ve kızışma oluşmayacaktır.

Hoparlörleri satın alırken, mümkünse aldığımız veya almayı düşündüğümüz amplifikatörlere bağlayarak dinlemek, kararımızı daha sağlıklı vermemizi sağlayacaktır. Yukarıda bahsi geçen diğer konuları da göz önünde tutarak seçeceğimiz iyi bir hi-fi hoparlörün piyasa fiyatı yaklaşık 850 ile 1150 dolar arasında değişmektedir. Bu da geriye kablolarımız için en az 150 dolarımızın kalması demektir.

CD ile amplifikatör arasında kullanacağımız ara bağlantı kablosu ve ampliden hoparlörlere sinyal iletecek olan hoparlör kablolarının seçimi sistemin genel performansını etkileyen, kritik bir seçimdir. Diğer cihazlar ne kadar kaliteli olursa olsunlar bunları birbirine bağlayan, kısacası tüm müzikal bilgiyi taşıyan araçlar, kablolardır. Son yıllarda hi-fi ses kablosu üretim teknolojisindeki gelişme ile birlikte, bu kablolarda kullanılan bakırın cinsi, oranı ve kullanılan izolasyon maddelerinin farklılığı yanında değişik kablo tasarımlarının da ses neticesi üzerinde etkilerinin olduğu görülmüştür.

Özel bir dikkatle seçtiğimiz amplifikatör ve hoparlörlerimizi sıradan bir elektrik kablosu ile bağlamamız demek bütün uğraşılarımızın boşa gitmesi demektir. Böyle bir kablo kullanırsak amplifikatörümüzün hoparlörleri kontrol kabiliyetini belirleyen damping factor oranı değişecektir. Böylelikle kontrolden çıkan hoparlörde bas'ların uzaması yanında orta seslerin boğuklaşması ve tiz seslerin aşırı parlak ve detaysız çıkması da önlenemeyecektir. Buna bir de aplifikatörden çıkan akımın kablo boyunca ısıya ve elektromanyetik alana dönüşerek kayıba uğramasını da eklersek, kötü bir kablo ile ne türde felaketlere yol açılacağı daha iyi gözönüne getirilebilir. Tüm bu negatif faktörleri en aza indirgeyebilmek için kaliteli, hi-fi ses kabloları kullanmamız gerekmektedir. Bu kabloları seçerken de kablonun dış kalınlığı değil, kullanılan bakır saflığı, bakır oranı ve tasarımı dikkat edeceğimiz kriteler olmalıdır.

Bütçemizden geriye kalan (en az) 150 dolar ile CD çaları amplifikatörümüze bağlamak için yarım veya bir metre uzunluğunda bir çift ara bağlantı kablosunu 45 dolara ve ikibuçuk metrelik bir çift hoparlör kablosunu da 50 dolara alıp kalan para ile birkaç adet CD alabileceğimiz gibi, kalan paranın tamamını biraz daha iyi bir kablo almak için de harcayabiliriz (uzunluk açısından dikkat etmemiz gereken nokta; ara bağlantı kablolarında 30 metreye kadar fazla sorun yaşanmamakla beraber hoparlör kablosunda, kablo ne kadar iyi olursa olsun her santimetrenin bir parça ses kaybı demek olduğunu unutmamalıyız).

İyi birer CD çalar, ampli ve hoparlörden oluşan bir hi-fi sisteminin 3000 dolar ve hatta biraz daha da altında bir harcama ile kurulabildiğini gördükten sonra, gelelim böyle bir sistemde kaynak olarak CD çalar haricinde pikap, kaset çalar veya radyo kullanmak istersek ne yapacağımıza. Bildiğimiz gibi amplifikatörümüzde tüm bu cihazların bağlanabileceği girişler bulunmaktadır. Çok sayıda plak veya kaset bantı bulunanlarımıza tavsiyemiz ellerindeki eski pikap ve kaset teyplerin bakımını yaptırdıktan sonra bunları yeni sistemlerinde kullanmaya devam etmeleri olacaktır. İlla yenilerini almayı istiyorsak da bu harcamayı, diğer cihazlarda fiyat kısıtlamasına gidip kaliteden ödün vermektense daha ileri bir tarihe erteleyebiliriz.

Hi-fi cihaz satın almayı düşünen ancak markalar konusunda fikirleri olmayanlarımız için de şunları söyleyebiliriz. Çoğumuza tanıdık gelen Sony, Technica, Pioneer, Kenwood, Aiwa, Akai, Denon, JVC gibi başlıca Japon markalarının ürettikleri güvenilir, müstakil hi-fi cihazlar yanında piyasada bir de adı sanı pek duyulmamış ama konularında uzmanlaşmış diğer sayısız firmaların da ürünleri bulunmaktadır. Bu firmaların cihazlarının tasarım ve üretimleri hi-fi ve müziğe gönül vermiş uzman kişilerin önderliğinde yapılmaktadır ve bu markaların ürünlerini 'bol bol istifle, sürümden kazan' amaçlı mağazalarda bulamazsınız. Bulamamanız da gerekiyor. Müşterilerin kaynaştığı, gürültü oranının yüksek olduğu bırakın özel bir dinleti odasını, oturacak bir yer bile bulmakta zorlandığınız bir mağazada ses kalitesi hakkında nasıl bir izleniminiz olabilirdi ki? Bu nedenlerden dolayıdır ki en iyi hi-fi son yıllarda sayıları ülkemizde de çoğalmakta olan, elindeki kaliteli hi-fi cihaz çeşidinin yanında kaliteli servis, deneyim ve zamana da yatırım yapmış olan ciddi satıcılarda bulunabilmektedir.

Zevkli alış-verişler, bol müzikli ve Jazz'lı günler dileğiyle...

Ergonomik özellikleri de ihmal edilmemiş kaliteli CD çalar örneği.

Her eve bir *PİYANO*

Çok kısa bir süre için
Digital Piyano'da BÜYÜK kampanya

PERA MÜZİK

İSTİKLAL CAD. NO: 212 AZNAVUR PASAJI ZEMİN KAT
NO: 6 BEYOĞLU/İSTANBUL
TEL : (0212) 293 63 75 - 244 14 82
FAKS : (0212) 293 63 75

RÖP.

Türk Musikisi'nden World Music'e...

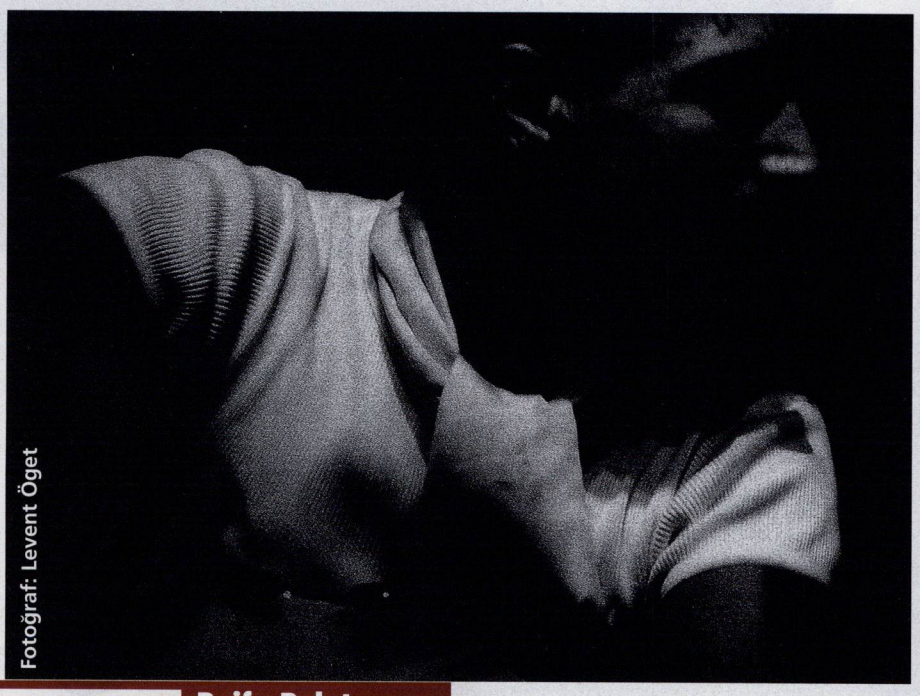

Fotoğraf: Levent Öget

Raife Polat

Kırklareli'ndeki aile sinemalarından gelme taşplaklar, gramofonlar, Türk musikisi, mevlütler ve ezan sesleri ile büyümüş Burhan Öçal. Bilincini kazanmaya başladığında Dede Efendi ile tanışmış. Annesi şarkı söyler, babası da davul çalarmış. İstanbul'un büyülü atmosferi de bu bütünü tamamlayınca, Burhan Öçal'ın müziğini derinden etkileyen temalar ortaya çıkmış. Tam 20 solo albüme imza atmış Burhan Öçal. Pek çok farklı albümde de yer almış. Ama Türkiye'de pek tanındığı söylenemez. Ne albümlerine rastlayabiliyoruz, ne hakkında yazılmış birkaç satıra. Şu ana kadar verdiği iki konser ve belleklerde bıraktığı iz var yalnızca burada. Oysa jazz dünyası yeterince tanıyor onu.

İsviçre'de yaşıyor ama bundan 20 yıl önce Amerika'ya diye çıkmış yola. Çok sevdiği bir arkadaşını görmek ve biraz da tatil yapmak amacıyla gittiği İsviçre ikinci vatanı olmuş. Öğrenimine orada devam eden genç bir kız birdenbire yaşamına girince İsviçre'de seçenekler yaratmak durumunda kalmış Öçal. Ama tam evlenmek üzereyken asıl amacını farketmiş yeniden: "jazz yapmak". İşte bu sıralarda İsviçre'nin ünlü davulcusu Pierre Faure ile tanışmış ve birlikte çalmışlar. Ardından şiir festivali, radyo, televizyon derken aradığı jazz dünyasının içinde bulmuş kendini. Kısacası Amerika'ya gitmeden başlamış hikaye. Şimdi İsviçre'de sadece yaşıyor Burhan Öçal -tüm turnelerden, konserlerden, kayıtlardan zaman bulabildiğinde. Kariyerini ise İsviçre dışında yapmış. Daha çok Almanya, Amerika ve Fransa'da. İsviçre kaynağı. "Sweidzer Türkei" diyor İsviçreli'ler ona ve maddi, manevi her türlü desteği veriyorlar.

Şu sıralar birkaç projeyi birden yürütüyor Öçal ve her proje ayrı bir müzikal tadı barındırıyor. Bir yanda Oriental Ensamble adlı altı kişilik bir grupla yaptığı çalışmalar var ki, bu çalışma İstanbul uzantılı. Çünkü klarinet, keman ve darbuka çalanlar Roman, kanun ve ud çalanlar ise Türk (bu grupla yaptığı albüm Almanya'da bir de basın ödülü getirmiş Burhan Öçal'a ve listelerde de dört numaraya yükselmiş. Şimdi ikinci albümün hazırlıkları var). Diğer yanda Jamaaladeen Tacuma ile kurduğu onaltı kişilik hip-hop grubu (bu grupla da bir Almanya turnesine çıkacaklar). Bir diğeri, Güher ve Süher Pekinel ile gerçekleştirecekleri proje (henüz ayrıntılandırılmamış ama çok istiyor Pekinel'ler ile çalışmayı).

Tüm bunların yanında Kronos Quartet'in isteği doğrultusunda yazılmış bir kompozisyon, son albümü "Sultan"ın devamı niteliğini taşıyacak albüm kayıtları ve Joe Zawinul'un yazdığı jazz senfoninin 3 Temmuz'da London Royal Hall'da gerçekleştirilecek konseri var. Londra Senfoni Orkestrası ile çalınacak eserde Burhan Öçal, Zawinul'un kendisi için yazdığı Sultan (evet yine Sultan) adlı bölümü çalacak.

Konser yeni çıkan albümün galası niteliğini taşıyor ve ardından da turneye çıkılması planlanıyor. Ancak tüm bu yoğunlukta turneye zaman ayırabilecekmiş gibi görünmüyor Burhan Öçal. Çünkü zaten önümüzdeki yıl için planlanmış Amerika ve Japonya turneleri var.
Sonuç olarak jazz'dan kaymış biraz Burhan Öçal. Hep yeni, çağdaş ve farklı arayışlar içerisinde. Ne jazz ile ne de gelenekselle sınırlamış kendisini. Hep iyi bir virtüöz olmak istemiş, son zamanlarda ise kompozisyona yönelmiş. Yine de sahneden kopamıyor ve hep üretiyor. Aynı zamanda yorulduğunu da hissediyor ve kendisini filtreden geçirip, gücünü yeniden kanalize etmek istiyor.
Türkiye ise gündemde görünmüyor pek ama bir Alman şirketiyle İstanbul için değişik bir proje hazırlamak istiyor. Ambient, tekno ve hip-hop arası bir albüm. Eğer istenirse burada basılacak, yoksa Avrupa için düşünülecek. Bir de önümüzdeki yıl İstanbul Caz Festivali'nde dinleyebileceğiz belki onu. Son albümü "Sultan"ın burada yayınlanması şimdilik olası değilse de albümün devamını getirdiğinde durum değişir belki diye düşünüyoruz. Bu arada biz Burhan Öçal hayranlarına Sultan'ın sadece Tünel'deki Lale Plak'ta satılmakta olduğunu hatırlatalım.

New York'lu Türk Jazz Müzisyeni

İLHAN ERŞAHİN

Bir jazz müzisyeni olarak zorluklarla dolu bir hayatın içinden geçmenin gerekliliğine inanıyor.

Cem Yegül

Uzun süredir New York'ta yaşıyorsun, yani jazz müziğinin Mekke'sinde. Bize biraz New York'ta bir jazz müzisyeni olarak yaşamanın zorluklarından bahsedebilir misin?

New York City'de yaşamak şöyle bir pradoksu yaşamak anlamına geliyor; hem müzikal olarak dünyanın en zengin ve sizi en çok besleyecek şehrinde yaşıyorsunuz, hem de orada hayatta kalmanın çok zor olduğunun bilincindesiniz. Burada sürekli bir mücadele vermek zorundasınız, çünkü büyük jazz müzisyenlerinin büyük bir çoğunluğu burada yaşıyor ve çalabildiğiniz yerler de o kadar fazla değil. Ama her nasılsa, birgün başaracağınız umudunu taşıyorsunuz veya şehir size bu hissi veriyor. Bir umut ve sonsuz olanaklar hissi...

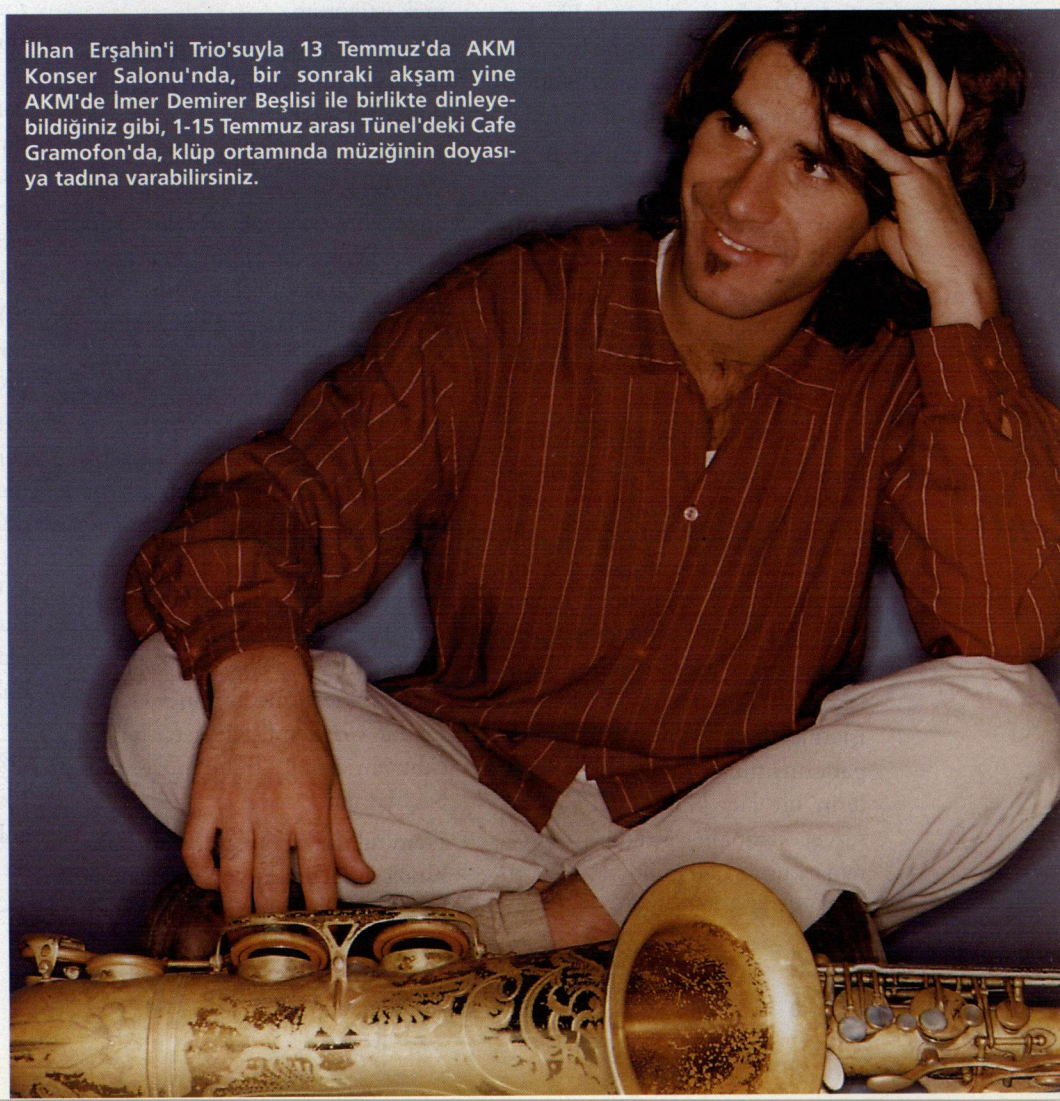

İlhan Erşahin'i Trio'suyla 13 Temmuz'da AKM Konser Salonu'nda, bir sonraki akşam yine AKM'de İmer Demirer Beşlisi ile birlikte dinleyebildiğiniz gibi, 1-15 Temmuz arası Tünel'deki Cafe Gramofon'da, klüp ortamında müziğinin doyasıya tadına varabilirsiniz.

Bir jazz müzisyeni olmak (özellikle New York'da) yaşamakta olduğun hayatın bedelini ödemekle ilgili bir durum diyebiliriz herhalde. Yaşamakta olduğun hayatın bedelini ödediğini söyleyebilir misin? Yani New York'ta bir jazz müzisyeninin (gerçek anlamda) gözlüklerinden dünyaya bakmak nasıl bir duygu?

Kesinlikle yaşadığım hayatın bedelini ödemekte olduğumu rahatlıkla söyleyebilirim. Hatta bugüne kadar sürekli ödediğimi ve ödemekte olduğumu söyleyebilirim. Bir jazz müzisyeni olarak zorluklarla dolu bir hayatın içinden geçmenin gerekliliğine inanıyorum. Doğaçlama (hayattaki herşey gibi) öyle bir şeydir ki, alışık olmadığınız durumlarla karşı karşıya kaldığınızda ve/veya aşağılandığınızı ve utandığınızı hissettiğinizde, gerçekten öğrenmeye başlıyorsunuz demektir. Yeni bir dil öğrenmek gibidir bu. İki soruya da bir arada cevap veriyor olacağım ama, burada yaşama ve bir jazz müzisyeni olmak öylesine heyecan verici ki, buranın cennet olduğunu söyleyemem ama; aynı hayat gibi, hayatı nasıl yoğurursan, senin için hayat odur.

New York'taki klüp çevresini bugünlerde nasıl buluyorsun (yaratıcılık ve enerji açısından)? Bir düşüş olduğuna katılıyor musun? İstanbul'la karşılaştırdığında neler söyleyebilirsin?

Oldukça ağır ve pahalı bir manzara ile karşı karşıya olduğumuzu söyleyebilirim. İnsanlar artık klüplere sık sık gidemiyorlar ve bu da klüplerin kapanmasına neden oluyor. Dünyanın pekçok noktasındaki klüplerin çoğunun yanlış bir mantıkla işletildiklerini düşünüyorum. Bunun temel nedeni de, işletmecilerin gözünü kısa sürede para hırsının bürümesi. İşletmecilerin bir jazz klübü işleterek bir servet kazanamayacaklarını anlamaları biraz zaman alıyor, ama bu arada da iş işten geçiyor. Her neyse; bu düşüşün geçici olduğunu umuyorum. Jazz klüplerinde işler doğru yapıldığında o kadar yüceltici bir duygu yakalayabilirsiniz ki, işlerin tekrar rayına oturması çok az zaman alabilir. Bilgisayar ve yüksek teknolojiyle donatılmış bir dünyada, jazz klüpleri birer vaha gibidir; hem sanatçılar, hem müzisyenler ve hem de açık kafalı insanlar için. İstanbul'da şu sıralarda klüpler parmakla gösterilecek kadar az. Ancak ümidim de yok değil. Pekçok festivalin olması iyi, ancak klüplerin işlevinin ayrı olduğunu hatırlamakta yarar var.

Kötü bir soru olacak ama, kendini bir jazz müzisyeni olarak nasıl sınıflandırıyorsun?

Kendimi sınıflandırmıyorum. Bir jazz müzisyeni olarak kendimi geliştirmeye çabalıyorum sadece.

Hedefin nedir? Gelecek, İlhan Erşahin için nasıl görünüyor?

- Hiçbir fikrim yok. Geleceği pek düşünmüyorum. Sadece şu anda yapmakta olduğumu devam ettirmek istiyorum.

Müziğini etkilemiş ve etkilemekte olan müzisyenler, felsefeler, duygular v.s.?

Lester Young, Billie Holiday, Wayne Shorter, Joe Henderson, ailem, doğa, büyük şehirler, Türkiye, Fernanda, John Coltrane, Miles Davis, Peter Tosh, Bob Marley, yunuslar, Brezilya, müzik, Sam Rivers, Ornette Coleman, Archie Shepp; saymaya devam edeyim mi?

Türk müziyenlerle bir işbirliği içinde misin? Ya da, böyle bir işbirliği için planlar var mı?

Bugüne kadar böyle bir işbirliği gerçekleşmedi ama, gerçekleşmesini isterim. Bazılarıyla birlikte çaldım ama, birlikte büyük projeler gerçekleştirmedik. İmer Demirer bu yaz kendisiyle İstanbul'da çalmamı istedi. Bunu heyecanla bekliyorum.

İstanbul'da jazz'ın durumu hakkında ne düşünüyorsun? Klüpler, festivaller, müzisyenler, vs.?

Bu kadar çok sayıda festival gerçekleşmesini olumlu buluyorum. Pekçok genç izleyicinin bundan olumlu etkilendiğini düşünüyorum. Ancak çok daha fazla jazz klübü olmasını isterdim. Bu kültürün de yerleşmesi gerek.

Son zamanlarda birlikte çalıştığın müzisyenler kimler?

Eddie Henderson, Kenny Garrett, Cindy Blackman, Larry Grenadier, Kenny Wollesen gibi isimleri sayabilirim.

Biraz da ilk albümün She Said'den bahsedelim; ilk tepkiler nasıl?

Daha çok yeni, ancak gerek arkadaşlarımın, gerekse bana yakın olan müzisyenlerin tepkileri hep olumlu.

Biraz da jazz'ın bugününden konuşalım. Jazz müziğinin yaratıcıları, şekillendiricileri neredeler? Bugünün müziğini sence kimler şekillendiriyor?

Öyle bir zamanda yaşıyoruz ki, geçmişin ustalarını örnek almak zorunda olduğumuz bir süreç bu. Bunu pek o kadar kötü olduğunu da düşünmüyorum. Jazz hala o kadar yeni bir sanat formu ki, ancak bu kadar kısa zamanda katettiği mesafe çok büyük. Bugünün müziğini kimlerin şekillendirdiğini bugünden söyleyebilmek çok zor. Bunu ancak bundan 20 yıl sonra söyleyebiliriz.

Son bir soru, biraz gelecekteki projelerinden bahsedebilir misin?

Yeni atılımlar, yeni plak projeleri gerçekleştirmek istiyorum. Türk motifleriyle örülmüş, dünyanın dört bir yanından perküsyonlarla harmanlanmış bir akustik jazz kaydı gerçekleştirmek istiyorum. Biraz daha gevşek ve özgür üçlü plak projelerini de programa almış bulunuyorum. Ayrıca daha funky ve çok sayıda nefeslinin kullanıldığı projelerim de var.

İlhan, vaktin ve cevapların için çok teşekkürler. Umarım yakında görüşürüz.

Teşekkür ederim. Görüşmek üzere.

Zarafetin Randevusu GİTAR'LA

Yavuz Baydar

Doğaçlamalı müziğe gönül verenler için aşina isimlerden biri, Earl Klugh. Onu belirleyen temel özellik belki yaygın kullanılan sözcüğün üst anlamlarında gizli: hafiflik. Değerini olduğundan düşük gösterme anlamında kullanmıyorum 'hafiflik' kavramını. Fazlalıklarından, safrasından kurtarılmış bir müziğin tarifi, daha doğru. Dokunuşu, tutuşu, seslendirişiyle, gitarı ağırlığından arıtma misyonunun taşıyıcısı, Earl Kugh. Gücünün bir yanı, izlenimci klasik müzik ustalarından aldığı, 1950'lerin rhythm and blues etkisiyle beslediği; 1960'lar sonrasının pop'uyla süslediği lirizmle tanımını buluyor.

Detroit'i mesken tutmuş Klugh. Ama sesleri daha çok bir Batı yakalı gibi duyuyor jazz dünyasının eşiğinden içeri ilk adımını atmasında Bill Evans'ın payı büyük. Hayır, piyanist Bill Evans'ın değil. Bununla karışmasın diye ismini Yusef Lateef olarak değiştiren nefesli çalgılar ustası, 'hoca' Bill Evans'ın. Klugh, 15 yaşında Detroit'te bir müzik mağazasında gitar dersleri veriyormuş. Lateef dinlemiş kendisini; stüdyoda kayıt yapmaya davet etmiş. İki yıl sonra George Benson'ın grubunda çalmaya başlamış Klugh.

Gerisi, tırmanış: daha yeni yeşermekte olan Return To Forever'da Chick Corea ile kısa bir işbirliği, ardından Detroit'e dönüş. Blue Note için solo albüm dizisi. Dreams Come True, Finger Painting, Heart String ve Crazy For You... 1980'lerin başında yolu, izlenimci piyanist, besteci Bob James'inki ile kavuştu. İkilinin işbirliği, One On One ve Two Of A Kind adlı iki albümde başladı; en son -büyük ilgi gören- Cool albümü ile sürdü.

Low Ride (1983), Wishful Thinking (1984) ve Night Stories (1984), Klugh'un kendisini akustik gitarda ustalaşmaya karar verişinin, bu yolda çarpıcı mesafe katetmesinin kanıtları oldular.

1985'te Warner Bros'a geçen Klugh, Soda Fountain Shuffle ve Life Stories albümlerini hızla çıkardı. 1988'de 'silah arkadaşı' George Benson'la omuz omuza yolculuğa çıktı: İkilinin Collaboration albümü, jazz-rock eksenindeki en 'lezzetli' yapıtlar arasında yerini aldı. Whispers and Promises ve Midnight In San Juan albümleri, yaratıcılık açısından öncekilerin gerisinde kaldı gerçi; ama Klugh bu gölgenin üzerine, standartr albümleri The Earl Klugh Trio Volume I ve II ile ışık tuttu. Ralph Armstrong ve Gene Dunlap ile birlikte oluşturduğu formatta Klugh, ne kadar gelenekle haşır neşir bir jazz gitarisiti olduğunu böylece gösterdi.

Bir festival için ömründe ilk kez geldiği, ama resmi makamların izin vermemesi nedeniyle çalamadığı İstanbul'da Ortaköy'e bakan bir otel odasında sohbet ettik Klugh ile. Sükunete ermiş, mütebessim ve nazik bir sanatçı. Abartmaktan kaçınıyor, tevazunun anlamını da iyi biliyor. Hemen her jazz müzisyeni gibi...

Seni müziğe ne çekti ?

Çocukluğumdan beri benliğimde en derin çoşkuyu müzikte duydum. Çok erken bir aşamada - şimdi tam anımsayamıyorum, ne zaman - hayatımın müzikle dolu dolu olacağını bilemiyordum, ama bu duygu çok sağlamdı. Küçükken çok yoğun çalıştım, çok üzerine düştüm. Doğru bir zamanda doğru bir yerde bulunduğum için bugün burada, bulunduğum konumdayım.

Yani talihin rolü çok büyük...

Tabii, çok önemli.

Çok zorlandın mı?

Müziğe başlama ve gelişme aşamasında değil. Asıl zorluk, ulaştığım müziksel düzeyi korumakta. Detroit, jazz'ın odak noktalarından biriydi. Gençliğimden itibaren, Yusef Lateef gibi pek çok büyük müzisyen bana yardımcı oldu. Ama bu

tek başına yeterli değil. Beğeniler değişiyor, zaman değişiyor, dinleyicinin beklentileri değişiyor. Ben yaptığım işi çok seviyorum. Belki bu yüzden, çok büyük değişikliklere veya sürekli değişmeye yönelmedim. Ritimler belki farklı oldu, belki kimi zaman dans ağırlıklı müzik öne çıktı, ama ben bunlara pek aldırmamayı tercih ettim. Tabii buda zorlukları beraberinde getiriyor. Belli bir kaliteyi bilerek sürdürmek belki en güç olan şey.

Bu yaklaşımın, seni jazz içinde belli bir yerin, köşenin sahibi kıldı. Malum bir sound'un sahibi sayılıyorsun. İnsanlar bir parçanı dinleyince senin adını anmakta güçlük çekmiyorlar. Modern bir sound bu. Peki gelenekle aran nasıl?

Bence gelenek olmadan... Bir şeyi şu veya bu şekilde çaldığında, eğer doğru çalarsan, belli bir temele oturtabilmelisin. Buna büyük saygım var. Çok doğru, bir modernliğin içindeyim, ama üzerinde yürüdüğüm bir yol var benim. O yoldan geriye doğru yürüdüğümde geleneği kolayca buluyorum.

Halk müziği senin için ne ifade ediyor?

Bence bu, müziğin en arı, en yalın özü. İnsani bir şey: doğrudan kalbe, ruha seslenen bir müzik. Herşey buradan çıkıyor. İnsanlar bu yüzden müziğe yakın; bu yüzden gelişiyor, ona birşeyler katıyor. İnsana en yakın olan, insanlar arasında, müzik türleri arasında ortak paydayı oluşturan müzik...

Yeni türlere ne diyorsun? Rap, house gibi akımlar heyecan veriyor mu?

Bazıları, gerçekten etkiliyor. Bazılarını anlayamıyorum. Ama hepsi ilginç. Rap müziği de çok değişti. Bir bölümü hala çok kaba ve köşeli, ama bir başka bölümü var ki, hem dinlemesi kolay, hem de diğer müziksel etkilere çok açık.

Bu tarzlara yaklaşmayı düşünüyor musun?

Hayır, pek öyle bir niyetim yok. Ama bazı rap ve house yorumcuları benim bazı müziklerimden küçük parçaları kullandılar. Bunları dinlemeye bayılıyorum. Çok güzel. Ama ötesi yok. Benim yaptığım müzikle bunların yaptığı su ile yağ gibi birbirinden farklı.

Hangi formatları, hangi çalgı bileşkelerini kendine en yakın buluyorsun?

Stüdyoda çok çeşitli bileşkeleri kullanıyorum. Yenilerini devamlı arıyorum. Akordiyon, armonika, yaylılar... Turnelerde genellikle bas, davul, vurmalılar, tuşlular ve saksofonu tercih ediyorum. Tuşlular ile saksofon beni rahatlatıyor, bestelerimin çoğunu daha özgürce yorumlayabiliyorum. Stüdyo tecrübesinin ötesine geçmek 'yolculuğa çıkmak' için bundan uygun bir ortam göremiyorum.

Kimilerinin aşağılayıcı biçimde 'fusion' diye tanımladığı elektrik jazz türüne uzun bir süre 'ölüme mahkum' diye bakıldı, ama görünüşe göre bu teşhis pek sağlıklı değil.

Değil tabii. Hüsnü kuruntu, hepsi bu. Elektrikli çalgılarla yapılan modern doğaçlamalı müzik, hikayenin farklı anlatılabileceğini kanıtlıyor.

'Fusion' veya 'jazz rock' türü, ilk ortaya çıktığı günlerde bana pek cazip gelmemişti. Bir kaç grup dışında pek ilginç bulmamıştım yapılanları. Zamanla çalgılar gelişti, düzeldi, olanakları arttı, ses kabiliyetleri olağanüstü büyüdü. Eğer akılıca ve ince bir zevkle kullanmasını bilirseniz, elektrikli çalgılar müziğinizin ufkunu genişletir, onu süsler, güzelleştirir, geçerli kılar.

Peki, gitar gelişmesinin sınırına gelip dayandı mı? Daha fazla geliştirmek mümkün mü?

- Ah, tabii ! Yenilikleri durdurmanın imkanı yok. Gitar hala köklü değişiklikler geçirmesi bakımından benzersiz bir çalgı; kimileri sekiz telli kullanıyor, kimileri altı telli, metal tellileri, plastik tellileri, perdelileri, perdesizleri... Kimi gitaristler kendilerini nefesli çalgılara, benim gibi bazıları piyanoya yakın buluyor. Yüzlerce farklı gitar tarzı var. Şu anda değişik tarzları biraraya getiren gitaristler var. Charlie Christian gibi parmak tarzını kullanıp penaya geçenler, böylece de ufuklarını genişletenler çok. Önceleri gitaristler ya parmak veya pena ile çalıyorlardı. Tarzlar arasındaki mesafe büyüktü. Gitarda 25 yıl içerisinde pek çok şey değişti. Bu dönemde ortaya çıkan gitaristleri hep dikkatle dinledim. Onların kimi buluşlarını özümlemeye çabaladım. Dolayısıyla tarzımı tümüyle parmak tarzı olarak görmek mümkün değil.

Hangi ustalar tarzını etkiledi?

Başlangıçtan itibaren Chet Atkins, Laurindo Almeida, Charlie Byrd, Kenny Burrell, Johnny Smith, George Benson, Howard Roberts, Baden Powell... Rock and roll ile aram hiçbir zaman iyi olmadı, elektro gitarada uzak durdum, ama Jimi Hendrix' i daha sonra da John McLaughlin'i çok sevdim. Mükemmel iki müzisyen! Bu arada tabii, gençliğimde klasik müzisyenleri, örneğin John Williams ve Julian Bream'i çok dinledim.

Eğitim müzisyen için önemli mi?

Kesinlikle! Kalıcı olmak, iz bırakmak istiyorsan, kesinlikle bir temel üzerine oturtman gerekir müziğini. Farklı şeyler yapmak için, uyum sağlamak için eğitim şarttır. Ben şanslıydım, çünkü stüdyoya çok genç yaşta girdim. Ama eğer sürekli yeni şeyleri öğrenmeseydim, ve daha da önemlisi, kendi müziğimi yazma yeteneğinden, birikiminden mahrum kalsaydım, kariyer yapamazdım.

Gitar öğrenenlere ne öneriyorsun?

Önce hedefleri ve emelleri iyi tarif edin. En önemli unsur olarak bunları bir kere belirleyin. Ardından müzik yapın ve ne olursa olsun, ayakta dik kalmaya çalışın. Sizin zamanızın geleceğini hiç unutmayın. Maharetinizi çok yönlü bir biçimde geliştirin. Kısırlaşmayı reddedin. Çalışın.

Daha çok gençsin ama bu soruyu sormak gerek: Nasıl hatırlanmak isterdin?

Uf, zor soru! Bilmem ki... Şöyle: Dünyayı sarsacak türden değil. Melodik, iyi, sağlam temellere sahip bir müziğin yaratıcısı, güleryüzlü bir sanatçı olarak. Hepsi bu. Böyle bir izlenim yarattıysam, bununla mutlu olacağım.

YAMAHA

BİLENLERİN SEÇİMİ

S.RICHTER

Türkiye Temsilcisi
YAPALI GROUP CO.
Emirhan Cad. Beyazsaray Apt. 2/2 Beşiktaş-İstanbul Tel: 0212-259 46 87 - 259 87 58 Fax: 0212-259 58 82

KEITH JARRETT

Osman Tümay

Keith Jarrett 8 Mayıs 1945'te, Allentown, Pennsylvania'da çok dindar bir ailede, beş erkek kardeşin ilki olarak dünyaya geldi. Üç yaşında yeteneklerinin anlaşılması üzerine piyano dersleri almaya başladı ve ilk bestesini o yaşta yaptı. İlk uzun konserini (bir ara dahil) altı yaşında verdi ve iki bestesiyle konseri bitirdi. Gene bu yaşta IQ'sunun deha derecesinde olduğu anlaşıldı ve doğrudan üçüncü sınıfa alındı. 12 yaşına geldiğinde artık profesyonel bir piyanistti. Tüm eğitimi klasik müzik üzerine olduğu için jazz müziğiyle gençlik yıllarında tanışabildi. Keith Jarrett pek çok enstrümanı gayet iyi çalabilmekte olup, mükemmel bir soprano saks virtüözüdür.

Berklee Müzik Okulu'nda bir yıl okuduktan sonra New York'a gitti ve eşi Margot ile evlendi. Maddi sıkıntısı had safhada idi ve Village Vanguard'ta Pazartesi jam session'larında hazır bulunarak sahneye davet edilmeyi beklemeye başladı. Bu fırsat eline ilk geçtiğinde işsizlik günleri sona erdi, çünkü dinleyenler arasında Art Blakey vardı ve onu derhal New Jazz Messengers kadrosuna dahil etti. Daha sonra da Charles Lloyd Quartet ile üne kavuştu.

Genç bir adam düşünün ki büyük bir konser piyanistinin tekniğine, modern bir bestecinin mümkün olan ve olmayan efektlerle ilgili bilgilerine, ve büyük bir jazzcının fikir zenginliğine ve ustalığına sahip olsun. Tüm bunlar ve birçok şey daha - işte Keith Jarrett.

Rolf E.Schade, Arbeiderbladet (Oslo, Norveç)

Bir Şeyler Duyulduğunda

Kulak katkıda bulunur, ve birliktelikleri oluşturmaya yardım eder;
göz gördüğüyle sevişmeye çoktan başlamıştır bile.

Göz hazzı bilir, vücudun biçiminden zevk alır;
Kulak bununla ilgili konuşan kelimeleri duyar.

Duyma gerçekleşince, kişiliğin alanları değişir,
fakat gördüğünüz zaman, iç alanlar değişir.

Eğer ateşle ilgili tüm bildikleriniz duyduklarınızsa,
ateşin sizi yakmaya razı olup olmayacağına bakın!

Bazı enerjiler yalnız siz yandığınızda gelir.
Eğer inancı özlüyorsanız, ateşin içine oturun!

Kulak sessizce algılamaya başlarsa, bir göze dönüşür.
Fakat eğer sesler göğsünüzdeki kulağa erişmezse, hiçbir şey olmaz.

"Night and Sleep", Robert Bly & Coleman Barks

Bu grup dağıldıktan sonra Jarrett New York'ta bir kulüpte trio olarak çalışırken bir kaç kez kendisini dinlemeye gelen Miles Davis onu grubuna davet etti. Ancak trio çalmayı tercih eden Jarrett önceleri bu teklifi kabul etmediyse de, Miles'ın devamlı ısrarları karşısında dayanamayarak gruptaki ikinci klavyeci olarak elektrikli piyano ve org çalmaya başladı. Diğer klavyeci Chick Corea idi.
Miles ile çok başarılı bir birliktelikten ve Gary Burton'la bir düet albümden sonra Jarrett için artık kendi müziğini yapma zamanı gelmişti. Tam bu sırada Columbia şirketi, Herbie Hancock ile anlaşma imzalayıp her nedense Keith Jarrett'ı terkedince, çok önemli bir gelişme oldu ve kendi plak şirketini yeni kurmuş olan Manfred Eicher ile Keith Jarrett tanıştılar. Eicher'in ECM şirketi sadece bir albüm çıkarmıştı ve bu Chick Corea'nın solo emprovizasyonlarını içeriyordu. Eicher'in teklifi üzerine 1972 yılında bir öğleden sonra Jarrett stüdyoya kafasında birkaç fikir taslağıyla girdi ve birkaç saat sonra, solo jazz piyano tarihini ebediyen değiştirecek olan Facing You adlı albüm ortaya çıktı. O günden bu yana birkaç istisna dışında Jarrett'ın tüm albümleri ECM etiketi altında çıkmıştır.
1973 yılında Jarrett ona asıl ününü sağlayan işi yapmaya başladı: solo piyano konserleri... Bunlar geleneksel anlamda "melodiler"'den oluşmuyordu, piyanonun başına geçtiği an yaratmaya başladığı salt doğaçlamalardan meydana geliyordu. İlk konserleri o kadar tutarlı bir başarıya ulaştı ki insanlar bu konserlerin spontanlığından kuşku duydular. Bu kadar uzun sürelerle, hiçbir kesintiye meydan vermeden emprovize çalabilmek mümkün değilmiş gibi geliyordu çoğu dinleyiciye. Yıllar geçtikçe Jarrett'ın bu çok önemli özelliği kanıtlandı: müziğinde ne yaratıcı yönden, ne de teknik olarak kopukluk veya kesinti olmuyordu.
Müziğimin anlamı şurada yatan gerçektir: bir sanatçının, içinde bulunduğu atmosfer, dinleyici kitlesi, yer (salon ve salonun coğrafi konumu) ve müzik aleti tarafından etkilenerek spontan olarak yaratıyor olması, bütün bunların bilinçli bir şekilde sanatçı tarafından kanalize edilerek orada bulunanların tümünün emeklerinin eşit bir şekilde ödüllendirilmesi. Ancak başarı veya başarısızlık tamamiyle sanatçıya aittir, diğer bir deyişle, sanatçı her saniyeden sorumludur. Solo konserlerimde evrimsel bir yaklaşım vardır, hiçbir şey tekrarlanmaz veya daha önce yapılmış değildir. Ayrıca, tek bir notayı dahi çıkartamam, çünkü o zaman dinleyicilerin de büyük bir bölümünü çıkartmış olurum.
Grup olarak müzik yapıldığında bu doğru değildir, doğru olması da gerekmez zaten. Burada her sanatçı öncelikle diğer çalanlara karşı sorumluluk taşır, dolayısıyla daire tam değildir, saf değildir. Grup performansının doğası ve karmaşıklığı nedeniyle hiç kimse hatanın, sorumluluğun, başarısızlık veya başarının kime ait olduğunu tam olarak kestiremez. Sanatçı dinleyicilerle tam olarak bir iletişim kuramaz, çünkü o sırada grubun diğer üyeleriyle iletişim içinde olmak zorundadır. Moral açıdan her zaman anti-elektrik bir mücadele yürüttüm, yürüteceğim. Hepimizin içinden elektrik geçmektedir ve bunu tellerle kısıtlamamak gerekir.
Amacımın ne olduğu ve nasıl adlandırılmam gerektiği konusuna da değinmek isterim: "Sanat"'a inanmıyorum. O anlamda sanatçı değilim. Bizden önce de var olduğu ölçüde Müziğe inanıyorum. Bu açıdan ele alındığında, belki de ben bir müzisyen değilim. Hayata inanmıyorum, ama bu konuyu derin bir şekilde araştıran birisi ile aynı sonuca geleceğimizi düşünüyorum. Yaratabilme yeteneğine sahip olduğumu sanmıyorum, ancak Yaratan için bir iletişim kanalı olabileceğim görüşündeyim. Yaradan'a inanıyorum, ve bu medya-yüklü dünyada albümlerimin aslında benim değil, benim kanalımla O'na ait olduğunu düşünüyorum.
Nasıl adlandırılacağıma gelince, O'nun (Yaradan'ın) beni herhangi bir adla çağırdığını hatırlamıyorum.
Keith Jarrett 1967 yılında kendi adıyla anılan ilk triosunu basçı Charlie Haden ve davulcu Paul Motian ile kurdu. O sıralarda hala Charles Lloyd dörtlüsünün bir elemanıydı. Bu trio daha çok Atlantic şirketine kayıtlar yapmıştır. 1971 yılında, Miles Davis'le birlikte bir yıl çalıştıktan sonra gruba Ornette Coleman grubunda Charlie Haden ile birlikte çalışan tenor saksçı Dewey Redman da dahil oldu. Bu haliyle dörtlü 1973'e kadar Atlantic ve Columbia'ya birçok kayıt yaptı. 1973 yılında Impulse! şirketiyle sözleşme imzalandı. Çok geniş bir stil anlayışı ve denemeye yönelik emprovizasyonlar bu dönemlerinin ana özelliğidir. Impulse! ile kontratları 1977 yılında biterken, dörtlü de aralarındaki anlaşmazlıkların artık çözülemeyecek boyutlara varması üzerine dağılıyordu. Impulse! için çıkardıkları son albüm olan Silence'ta Keith Jarrett'ın sadece bir tek bestesi yer alıyordu. Bunun dışındaki on parça, grup üyeleri ve Jarrett'ın karısı Margot'ya aitti.

Eğer uçmayı başaramazsam, başkası başaracaktır.
Ruh sadece uçulmasını ister.
Bu işi kimin yaptığı konusunda ise,
geçici bir ilgisi vardır.
Rilke

Böylece, Amerikalı kuartet dönemi biterken Jarrett'ın müziğinde

yeni bir dönem başlıyordu: Avrupalı kuartet dönemi. Norveçli müzisyenlerle kurduğu bu grupta Jan Garbarek tenor, Palle Danielsson bas ve Jon Christensen davul çalıyordu. Yaptıkları müzik ateşli Amerikan dönemine kıyasla daha temel ve lirikti. Manfred Eicher bu gruba Belonging adını verdi. İlk albümleri de bu adı taşıyordu. Bu dönemdeki çalışmalarının en iyi tanınanları arasında My Song ve Personal Mountains adlı albümleri saymak mümkündür.
Sanatçıya gayrı ihtiyari olarak çoğu kez, üç boyutlu bir dünyada tek boyutlu bir varlık olarak bakılır. "Stil" olarak adlandıracağım bir fanatizmin sonucu olarak ortaya çıkmıştır bu ve nedenini anlamak da zor değildir. Sanatçı bir şeyi kendi tarzında görerek "stilize eder" ve bu derhal dinleyici kitlesinin o sanatçıyı tanıdığı bir "yasa" haline gelir. Herhangi bir anda bu "yasa" değişirse, dinleyici kitlesi sanatçıyı tanıyamama özrünü şu ifadelerde arar: "Eskisi gibi değil artık" veya "Çok ticari oldu" veya "Eh, artık yaşlandı" veya "Esrarengiz olmaya çalışıyor" veya "Bizi aşmaya gayret ediyor" gibi. Ama hiç bir zaman akla şu neden gelmez: "Keşfettiği tüm özelliklerini kullanmaya çalışıyor", ve tabii bu özellikler sayısızdır.
Batı Toplumu "Kamuoyu" tanrısına o kadar tapmakta ki, Gerçek denen bir şey olduğunu unutmak üzere. Bu bir anlamda müziği unutup salt "Stil"'e dikkat etmeye benzer.
Bu albümü karım Margot'ya, oğlum Gabriel'e, ve güzelliklerini sanki utanılacak bir şeymiş gibi saklamayıp benim görmeme izin veren herkese adıyorum. Çünkü Tanrı kendisini bu dünyada ancak böyle insanların vasıtasıyla gösterebilir.

Kulaklarınızı gözlerinizmiş gibi düşünün...

En iyi müzik sizi kendisinden de derine taşıyan ve sadece notalarında değil, boşluklarında da yaşamaya zorlayan müziktir.

En iyi doğaçlama o anda çalanların kendi amaçlarından daha önemli bir amacın farkında oldukları, böylece o amaçla daha çok bütünleştikleri doğaçlamadır. Bunların hiçbiri sık rastlanan olaylar değildir.
Jarrett klasik müziği hiçbir zaman terketmedi. Yıllar içinde pek çok jazz dışı kompozisyonlar bestelemiştir. Gene ECM plak şirketinden çıkardığı In the Light albümünde klavsen için bir füg, nefesli sazlar beşlisi ve yaylı sazlar dörtlüsü için oda müziği eserleri ve kendisinin yönettiği ve Ralph Towner'ın solist olarak çaldığı gitar ve yaylı çalgılar için bir parça vardır.
70'li yılların ortalarında Keith Jarrett inanılmaz ölçüde verimli bir dönem yaşadı. İki yıl içinde 22 albüm çıkardı. Bu arada Boston Senfoni ve Seiji Ozawa'dan aldığı bir sipariş üzerine orkestra, vurmalı çalgılar ve piyano için 200 sayfalık The Celestial Hawk'ı besteledi. Ancak Ozawa tamamı besteye dayanan bir eser değil, orkestra eşliğinde bir jazz solocusunun emprovizasyonunu tercih etmekte olduğu için bu yapıtla ilgilenmedi. Jarrett ta bu eserini Christopher Keene yönetimindeki Syracuse Senfoni'ye çaldırdı.
Sanat bir hatırlatıcıdır. Tüm gerçek sanatlar, Tanrı ile insan, erkekle kadın, dünyayla insanlık, renkle biçim gibi, arasındaki unutulmuş veya yakında unutulacak olan ilişkileri hatırlatırlar. "Unutulmuş" sözcüğünü kullanmamdaki neden, tüm gelecekteki ilişkilerin şu anda gördüklerimizin içinde var olmasıdır; ve bu şekilde geleceği "unutabiliriz".
Sessizlik, içinden müziğin yükselebileceği bir potansiyeldir. Müzik, sadece sessizlik sayesinde gerçekleştirilebilen bir "anlam eylemidir". Teknik ise bu eylemi en fazla etki uyandırabilecek hale getirmeye yarayan yetenektir. Bu "etki" asıl potansiyelin duyulmasını engelleyip onun yerine "ilginç" olanı geçirebilir (böylece anlam da kaybolur, çünkü anlam ancak aktif olanla potansiyel arasındaki dengede bulunur; ve teknik sadece bir eylemdir).
Müzisyenler "müzik yaptıklarını" söyleyerek kendilerini her gün aldatabilirler. Bununla enstrümanlarını çok iyi çaldıklarını demek istemektedirler. Bu bilgisayarlarla da yapılabilir. Bilgisayarların anlamadığı ise değerdir, anlamdır.

İşte: Ruhlar.

Sevdiklerimizle etkilendiğimiz şeyler arasında ince bir çizgi vardır. Yapabildiklerimizle bize yakın olanlar arasında da ince bir çizgi vardır. Teknik kullanmakla müzik yapmak arasında da gene ince bir çizgi vardır. Boşluklara (sessizliğe) açık olmalıyız ki onları doğru olarak doldurabilelim. Boşlukları görmeli, onların içine yerleşmeli, onları yaşamalıyız. Bundan sonra gelmesi gereken nota, bir sonraki hareket açıkça belirginleşir, çünkü ona gereksinim vardır. Açıkça belirginleşmedikçe hiçbir şey çalınmamalıdır. Ne geleceği bilinene kadar hiçbir şey beklememelidir. Bütün ortaya çıkıncaya kadar parçalar eleştirilmemelidir. Bu eylem içinde yer almadıkça duyamazsınız. Duyuncaya kadar da çalamazsınız. Dinlemedikçe müzik yapamazsınız. Müzik yaşamın parçasıdır. Bir müzisyenin pasif bir dinleyici topluluğuna bir şeyler sunduğu ayrı, kontrollu bir olay değildir. O kanda vardır. Bir müzisyen bunu açığa çıkarmalıdır. Müzik bize yaşantılarımız üzerinde kurmaya çalıştığımız kontrolu hatırlatmamalıdır. O bize, teslimiyetin gerekliliğini, insanda bu teslimiyetin nedenini anlama yeteneğini, bunun için gerekli koşulları ve bilinci hatırlatmalıdır.
1925 yılında Ernst Bloch Ortaçağ müziğinin matematik ve diyalektik özelliğiyle ilgili olarak şunları yazmıştı: "Ne yazık ki, çok düşkün olduğumuz duygularımız, onlardan tamamen masum olan müziğe de kendilerini iliştirirler; bizim müziği yorumlama amacıyla kullandığımız sözcükler sadece o müziği başka başka renklere boyamaya yarar. Bitip tükenmek bilmeyen

tartışmalar anlamı yakalamaya çalışır ama hiçbir şeyi açıklayamaz." Bloch'un bu sözleri özellikle Duygu Çağı öncesi bir besteci olan Bach'ı ilgilendirmektedir; Bach'ın eserlerine çok fazla duygu veya yorum katıyoruz, oysa onlar sadece tanıtsal veya sembolik olmak üzere yazılmışlardır. Keith Jarrett'ın Das Wohltemperierte Klavier hakkındaki şu sözleri çok etkileyicidir: "Bu müziğin benim yardımıma ihtiyacı yok."

"Tanınma" peşinde olan bir sanatçının düşüneceği en son şeylerden biri de kişilik komplekslerinden arınmaktır. Sanatta, kişilik çok önemli addedilir. Fakat kişilik bizim seçtiğimiz (kendi gerçek doğamızı çevrelemek için) ve bağlandığımız bir şeydir. Ona gençken ihtiyacımız olabilir, fakat sonraları bir alışkanlık haline gelebilir. Korkulan, kişiliğimizi kaybettiğimiz taktirde yolumuzu kaybedeceğimizdir. Aslında tek kaybettiğimiz, koltuk değneğimizdir. O ana kadar özgür değilizdir. Fakat kişiliklerimiz o kadar da şeffaf değildir. Bunun için çaba göstermeliyiz.

Ah bu gezegende tekrar tekrar doğuyoruz. Doğudan altın bir güneş yükseliyor, fakat bizim için o siyah bir güneş. Siyah güneşin her yükselişinde, o göz kamaştırıcı ve muhteşem haliyle, hüznü içimize doluyor. "Eğer bu hüzün benden akıp gitmezse, beni öldürür."

Dinliyorum ve bir ejderhanın Karadeniz'den yüzerek çıktığını görüyorum. Havaya yükseliyor. Oyna bakalım, Karadeniz'den çıkan bu canavarın suyunun üstümüze dökülmesini istemekten başka yapabileceğimiz ne olabilir?

Robert Bly

Ateşle çok uzun bir süredir dostluk ettim, ve geçmişte bir çok kıvılcım çaktı, fakat nihayet, müzik alevin kendi dilini konuştu.

Duygunun canlanması duygunun direnmesiyle olur. Org çalan Bach'ın, kendisini hayranlıkla izleyen bir öğrencisine söylediği gibi, "Bütün mesele, notalara tam doğru anda basmaktır."

Derken Jarrett'ın kariyerinde yeni bir dönem daha başladı. Yıllardır birlikte çalıştığı ve sevdiği basçı Gary Peacock ile davulcu Jack DeJohnette'i davet ederek, jazz standartlarını içeren bir albüm çıkarmayı tasarladığını söyledi. Ertesi gün stüdyoya (Power Station, New York) gittiler, Jarrett onlara ne çalmak istediklerini sordu. "Bir deneyelim" dediler, teyp çalışmaya başladı ve Standards, Volume I oluştu. Bu Jarrett'ın en olumlu eleştiriler topladığı bir eseri oldu. Ondan sonra da birlikte bu çizgi üzerine pek çok konser verdiler. Birçok jazz kritiğinin "tarihteki en iyi jazz triosu" olarak adlandırdıkları bu trio bugün de çalışmalarını sürdürmektedir. 3-5 Haziran 1994 tarihleri arasında New York'ta, Blue Note'ta verdikleri konserlerden oluşan altı CD'lik son albümlerinde ulaştıkları olağanüstü düzeye tanık olmak mümkün.

Bu albüm bu eylemi bir trio konumunda ele alıyor. Bu üç gece çaldığımız her nota kaydedildi. Hiçbir düzeltme yapılmadığı gibi, herhangi bir parça diğerine tercih edilmedi. Bu tip şeyler genellikle müzisyenler öldükten veya yaşlandıktan veya tarzlarını değiştirdikten sonra yapılır. Ve yapıldığında da, genellikle müziğin kalitesinden ziyade dokümanter değeri için yapılır.

Fakat Blue Note bantları bize trionun neler yaptığını bu şekilde daha iyi anlatıyor, "favori geceler" seçilerek (ki benim böyle bir seçimim zaten yok) bunu yapmak mümkün değildi. Bu trionun yaptıkları bir parçanın gösterebileceğinden daha derindir. Araştırdığımız şey, müzik yapma eylemi ve bizim bu eyleme beslediğimiz duygular ve bütün bunların yanısıra, jazzı özel, önemli ve duygusal yapan "o şeye" bağlılığımız; ve paylaştığımız ritimdir.

Jack ve Gary'e bu bağlılığı on yıldan uzun bir süredir benimle paylaştıkları ve paylaşılmaya değer standartların sadece en yüksekleri olduğunu anladıkları için teşekkür etmek istiyorum.

Bu albümdeki müzik bir eyleme katılımı, kendimizi hatırlamanın (kişiliklerimizi değil) bir yolunu sembolize eder, ve böylece müziğin merkezinden neyin gerekli, neyin değişmez (changeless) olduğunun bir ifadesidir.

Bu parçalar - herhangi bir şekilde yazılmamış, prova edilmemiş, üzerinde düşünülmemiş, tasarlanmamış, veya aranje edilmemiş - dört tamamiyle değişik konserin ortasında "meydana geldi". Bu, düşünceden daha çevik ve hassas bir eylemdir, ve sahip olduğumuz tüm düşüncelerden daha önce gelir. Düşüncenin getirdiği ihtimal olmadan, kişiliğin olma ihtimali daha azdır. Bazı şeyler bilinir; diğerleri için ise üzerinde düşünmek gerekir. Bildiğimiz bazı şeyleri, üzerlerinde düşündüğümüz için bildiğimizi düşünmeyiz. Fakat onlar önümüzdedirler ve eğer onları kendimizden ayrı ve üzerinde düşünmeye değer kabul etmiş olmasaydık, onları oldukları gibi bilecektik. Kişilik olmazsa herşeyin özü ortaya çıkar. Kendinizi kaybetme duygusu çoğu zaman kendinizi hatırlama duygusudur - kişiliğinizi kaybetmekte ve merkezinizi elde etmektesiniz. Eğer kendimizin kişiliğimizden ibaret olduğunu söylersek, bu "biz" nasıl Müziği bulacaktır? O bizim tercihlerimizden daha kapsamlı, tenlerimizden daha canlı, ve düşüncelerimizden daha derindir. O oynadığımız oyunlardan daha oyun dolu ve tarzımızdan daha çekicidir. O bize kendimiz adını verdiğimizden daha yakındır. Öyleyse, neden ondan korkarız? İnancıma göre bunun nedeni, onun hayali olmaması, bizim egomuz olmadan da devam etmesi, fakat ondan sorumlu olmasıdır.

Toplumumuz önceliğini çok açık seçik belirlemiştir: tenlerimiz (yü-

zeylerimiz). Dolayısıyla, merkezlerin ilgi çekmemesi doğaldır. Gene de, ilgi çeksin çekmesin, yüzeylerin, stil ve tarzların, geçiciliğin yalanı, gerçekten bir yalandır. Derinliklere ister inanalım, ister inanmayalım, onlar olmadan yüzeyler olamaz. Ve ne kadar kıyafet veya kişilik değiştirirsek değiştirelim, bunlar bizim sorumlu olduğumuz şeyler değildir. Bir odada tek başımıza oturduğumuzda, yaradılışa katkıda bulunmak ve onu anlamak istersek...

Gerçeklerin geçici olduğu zaman, hepimiz gerçeğe ulaşma yöntemine kuşkuyla yaklaşmalıyız. Değişmeyen (Changeless) aslında sahip olduğumuz tek şeydir.

"Gelecekle ilgili olarak kesinlikle söylenebilecek tek şey, geçmişte teknolojik gelişmenin farkedilmemiş bir noktasında, toplumumuzun, bir yandan giden, bir yandan da kendini haklını çıkaran bir makineye dönüştüğüdür: kendisi yaptığından ibaret olan, fakat bu sadece başka bir şey yapmaya başladığı ana kadar geçerlidir, o noktadan sonra artık bu yeni şeyi yapan bir makine haline gelmiştir."

Brad Leithauser, "Hence".

Usta bir jazz müzisyeni sahneye müzikle bir randevu umuduyla çıkar. O, müziğin orada olduğunu bilir (ki bu her zaman için doğrudur), fakat bu buluşma sadece bilgiye değil, açıklığa da bağlıdır. Müzik algılanmalı, tanınmalı ve dinleyiciye (ki en başta müzisyenin kendisi gelir) açıklanmalıdır. Tanınma evresi tüm olayın en çok yanlış anlaşılan kısmıdır (müzisyenler dahil). Bu, içerikle mekanik motifler arasında, sürprizle alışkanlık arasında, kolay virtüöziteyle daha azla daha çok söyleme arasında, basit duyguyla belirli bir enerji kalitesi arasında, durağanlıkla akış arasında, militer bir kesinlikle elle tutulur bir ritim arasında bir ayrımdır. Bu, meselelerin kalbini açıklamaya tekrar tekrar gayret etmedir.

Yukarıda söylenenlerin ışığında, jazz malzeme ile "ilgili" değildir. Malzeme, müzisyenin üstüne çıkmak veya ötesine geçmek istediği bir maddesel platform oluşturur. Bu aynı zamanda, malzemenin içine daha derinlemesine girmekle de sağlanabilir (eğer parça yeterince iyiyse, bu yolu açabilir, ama bu eylem aslında malzemeye bağlı değildir).

Kalbimizin bir sonraki yemeğimizi yememizi sağlamak için veya hayattaki asıl amacımızı bulmamız için attığını söyleyebiliriz. Asıl gerçek şudur ki, eğer kalbimiz atmıyorsa hiçbir şey söyleyemeyiz, ve o, bir drum machine'den olabildiğince farklıdır.

1987 yılından itibaren Keith Jarrett klasik müzikle tekrar aktif olarak uğraşmaya başladı. Bach'ın

Konserler

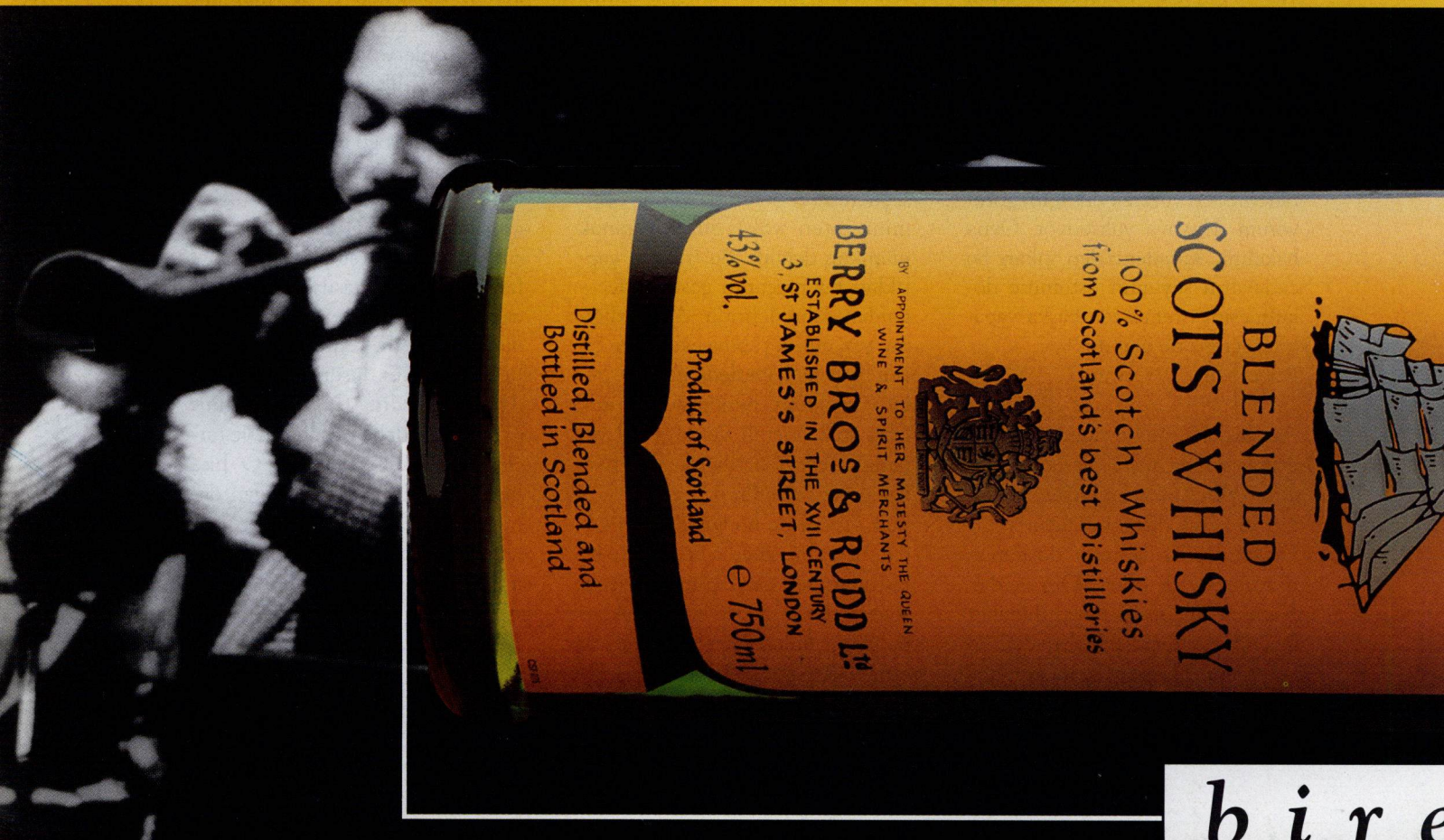

Gerçek Skoç, açık renk Skoç.

bire

Das Wohltemperierte Klavier'ini iki albüm halinde çıkardı. Gene aynı besteciden Goldberg Varyasyonları'nı, Michala Petri ile Flüt Sonatları'nı, Fransız Süitleri'ni; Händel'den Sonatlar'ı ve Klavye için Süitleri'ni; Shostakovich'ten 24 Prelüd ve Füg'ü yorumladı.

Müzik programları çoğunlukla parçaların teknik ayrıntılarıyla ilgili açıklayıcı notlarla doludur. Bu bizim "dinleme" konumuna geçmemizi engeller, ve bunun yerine, kalbimizle değil, kafamızla yaşamamıza, dinlememize neden olur. Seslerin kendileriyle etkilenmek yerine program notlarının mantığıyla ilgileniriz.

Keman için Eleji, müziği çok seven Macar asıllı büyükannem için yazılmıştır.

Obua Adagio, Pasadena Oda Orkestrası tarafından sipariş edilmişti ve ilk kez bu albümde çalınmaktadır. Saf melodiyle kontrpuanı birleştirir ve esas olarak pastoraldir.

Keman Sonata, sürekli akıp gelmekte olan fikirlerimin kurşunkalemimin hızını zorladığı parçalardan biridir. Beş bölümü, bağlantısız görünümleriyle bir bakıma birbirine bağlıdır.

"Bridge of Light" Patricia McCarthy tarafından sipariş edildi ve bu diskte dinlediğiniz orkestra (The Fairfield Orchestra) tarafından prömiyeri yapıldı. Viola kocaman bir kalbe sahiptir ve bunu ortaya çıkarmak için ona daha fazla şans tanımak gerekir. Bu parça çok değişik kültürlerin karışımı olan bir hymn olup, trompet ve yaylı sazlara duyduğum sevgiyi yansıtır.

Aslında, tüm bu parçalar değişik, daha önce yapılmamış bir şeyi "yapmak" veya "göstermek" için değil, bir yüceltme ve tefekkür arzusundan doğmuştur. Onlar, bir bakıma, moda, entellekya, analiz, ilerleme, teknoloji, dikkat dağıtıcı şeyler, günün "vurucu konuları", iman veya inanışın "out" oluşu, konser programlamaları, doğal olmayan "görüntü" ve "sanat", pazar, yaşam stilleri ve benzerlerine rağmen, güzelliğin hala algılanabilir kalması için dualarımdır. Bu eserlerimde (ve bu notlarımda) akıllı ve zeki görünmeye çalışmıyorum. Bir besteci olmaya çalışmıyorum. Bugünün dünyasında eksik olduğunu düşündüğüm (belki özel hayatlarımız dışında) bir konumu ortaya çıkarmaya çalışıyorum: bir çeşit teslimiyet: evrende biz olalım olmayalım varolan armoniye bir teslimiyet. Onun içimize girmesine izin verelim.

Bu yazı, yazarın İstanbul, 20 Mart 1996'da Hi-Fi Kulübü'nde yaptığı konuşmanın metnidir.

d e n s o n r a

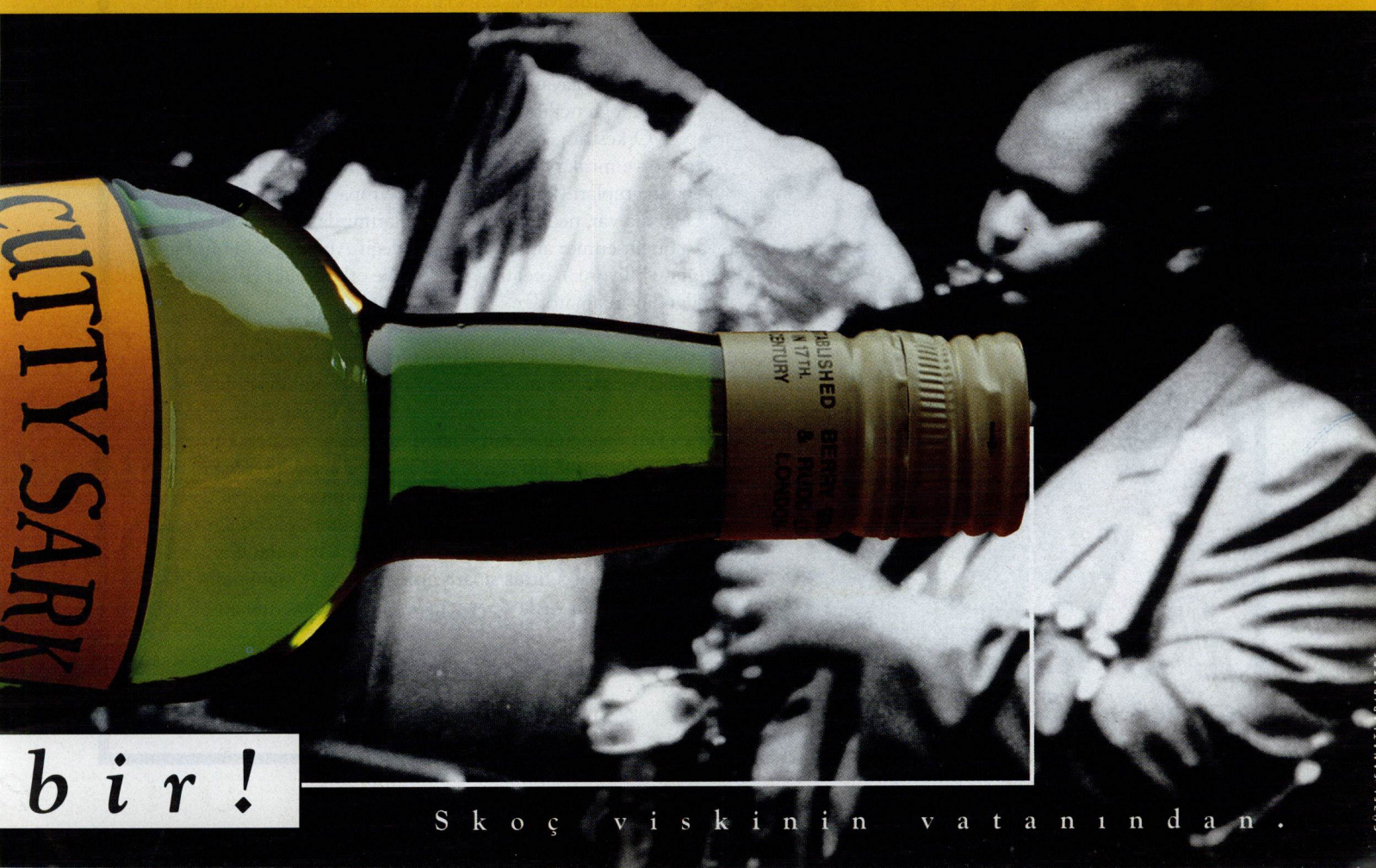

b i r !

S k o ç v i s k i n i n v a t a n ı n d a n .

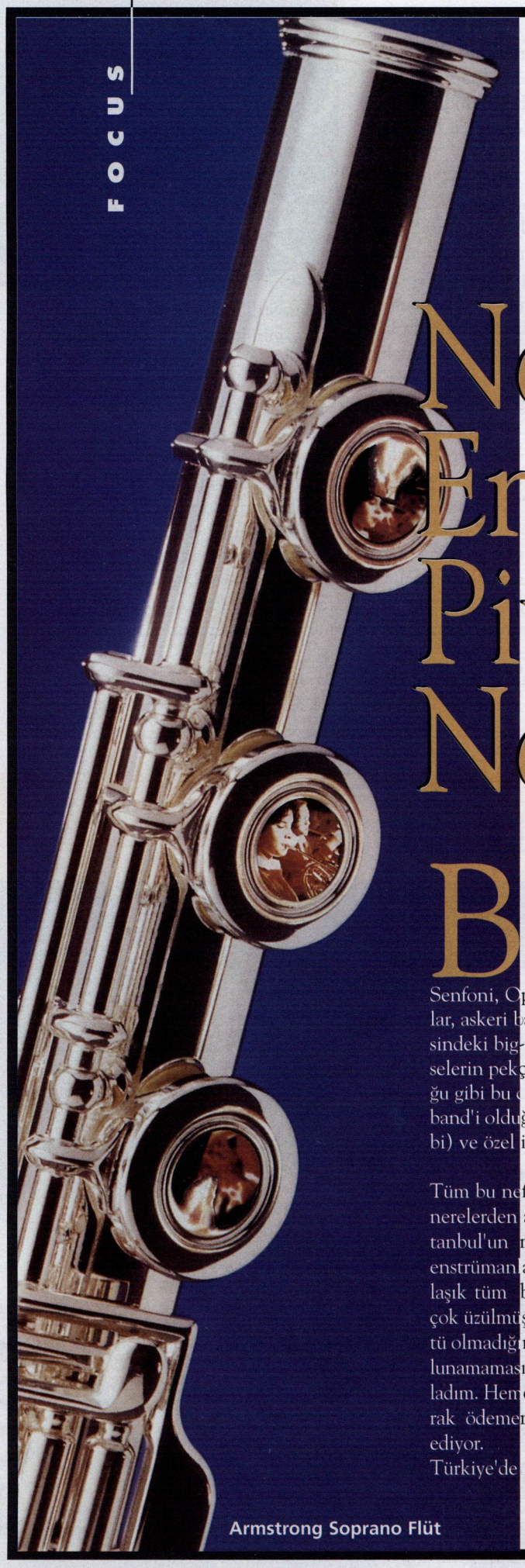

Nefesli Enstrüman Piyasasında Neler Var?

Zuhal Focan

Bu yazıyı yazmaya başlamadan önce oldukça pahalı olan bu enstrümanları Türkiye'de kullananlar kimlerdir sorusuna cevap aradım. Gördüm ki aslında tüm diğer ülkelerden pek de farklı olmayan bir kullanıcı tablosu var. Bunlar konservatuar öğrencileri, orkestralarda çalışanlar (bizde; Devlet Senfoni, Opera Orkestrası, Belediye Orkestraları gibi), serbest çalışanlar, askeri bando ve mızıka takımlarındaki görevliler, özel okullar içerisindeki big-band grupları (ki bu tip gruplar Avrupa ve Amerika'daki liselerin pekçoğunda var, nedendir bizim okullarımızda her konuda olduğu gibi bu (a önemsenmez ama, hiç de yok değil Alman Lisesi'nin big-band'i olduğunu biliyoruz), özel üniversiteler ve orkestraları (Bilkent gibi) ve özel ilgi duyan amatörler.

Tüm bu nefesli aletlerle bir şekilde ilgilenenler nerelere gider bakarlar, nerelerden alırlar merak ettim. Zira bir gitarcı olan eşimle gezdiğim İstanbul'un müzikle ilgili dükkanlarının bazılarında tek tük gördüğüm bu enstrümanları yurt dışında gittiğim hemen her müzik mağazasının yaklaşık tüm bir katını kapladığını görünce ilgilenenler adına gerçekten çok üzülmüştüm. Fakat biraz araştırma yapınca durumun o kadar da kötü olmadığını; gitar ve piyano piyasalarındaki gibi rahat ve ortalarda bulunamamasının nedeninin arz-talep meselesinden kaynaklandığını anladım. Hem en her ithalatçı firma sipariş anında en az 1/3'ünü peşin olarak ödemeniz halinde iki ya da üç ay içinde istenilen enstrümanı teslim ediyor.

Türkiye'de nefesli piyasalarındaki son durum ise şöyle; Selmer Sakso-

Armstrong Soprano Flüt

fonlar (alto, soprano, tenor) 2500 ile 4000$ arasında değişiyor. İthalatçısı Gayrettepe'de Keylan Ticaret. Buffet Crampon, flütler 1000 ile 1250$, saksofonlar 2750 ile 3400$ arasında, teknik özelliklerine göre farklılıklar gösteriyor. Amati Karlslice saksofonlar 2000 ile 2500$ arası. Flütler ise gümüş kaplama ve nikel kaplama olarak 600'den 1000$'a kadar değişebiliyor. Yanagisawa saksofonlar ise altın kaplama, alto ve soprano olarak 2600 ile 3250$ arasında değişiklik gösterebiliyor. Buffet Crampon, Amati Karlslice ve Yanagisawa'nın ithalatçısı Galatasaray'daki Pera Müzik. Bazı modelleri derhal teslim edebildiği gibi pekçok aksesuarı da burada bulabilirsiniz. Yamaha saksofonlar ile 3000 ile 4700DM arasında modellerine göre değişiyor. Flütler ise 1450 ile 1777DM arasında fiyatlara sahip. Yamaha'nın Türkiye mümessili Beşiktaş'taki Yapalı.

Dünya piyasasında nefesli denilince akla ilk gelen isimler Selmer (Fransız, Amerikan) Buffet Crampon (Fransız, İngiliz), Yamaha (Japon), Yanagisawa (Japon) Amati (Çekoslovak) Keilwert (Alman) gibi ünlü markaların yanında Çin malı (Lark) gibi düşük kalitede ancak 3.sınıf ülkelerde satış imkanı bulan mamuller de var. Bu markalara rakip olmasa da Taiwan malı birçok mamul bu piyasaları fiyatları nedeniyle etkiliyor. Dixon ve King Star bu tip markaların başında geliyor. Fiyatı bakımından yarıyarıya fark olmasına rağmen kalite bakımından aynı performansı yakalamasa da görünüşleri sayesinde diğer ürünlere az da olsa rakip olabiliyorlar. Bunlardan Yüksekkaldırım'daki mağazalarda her türlü çeşit ve fiyatla bulabilirsiniz. Yalnız seçim yaparken bir öğretmen veya bilirkişi eşliğinde almanızda fayda var.

Bu enstrümanlara sahip olmaktan öte bir diğer önemli konu bakımları. Bu kadar değerli enstrümanlarınızla ilgili bir sorununuz olduğunda ne yapıyorsunuz sorusuna saksofoncu Tahsin Ünüvar, bir tek isim var dedi. Osman Dinçer. Kendisi de Senfoni Orkestrası'nın klarinetçisi olan Osman Dinçer'e şehir dışında olduğu için ulaşamadık. Ama ilerideki sayılarımızda lütiyelerimizi de tanıtan yazı serisi yapacağımıza söz veriyorum.

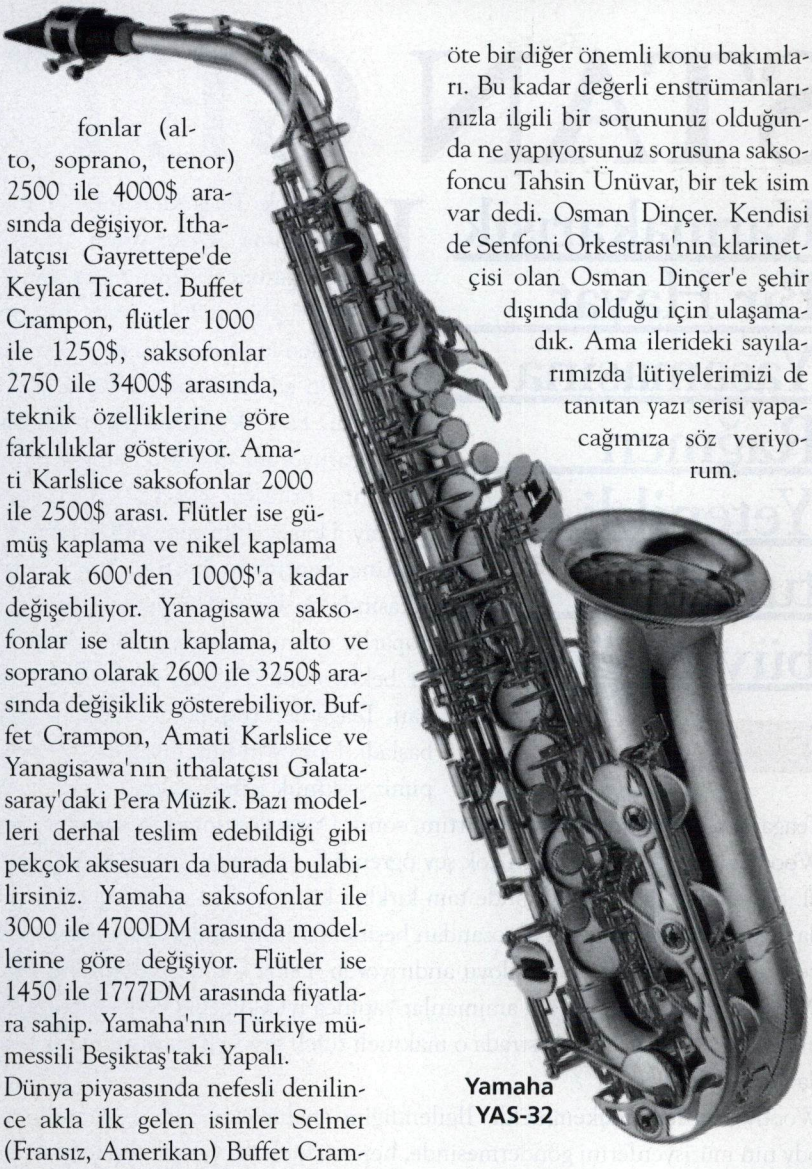

Yamaha YAS-32

JAZZ'A MARŞ MARŞ

Son yıllarda ülkemize gelen jazz sanatçılarının çokluğu ve jazz'ın gençler arasında rağbet görmesi çok sevindirici; ama jazz sanatçılarının azlığı bir o kadar düşündürücü. Dünya çapındaki jazz ustalarının konserlerinden oluşan jazz festivallerinin devamlılık arzetmesi, gençlerimizin bu müziğe ilgilerinin artmasında etken olmuştur. Ülkemizin müzik öğretim kurumları bu müziğe sıcak bakmasa da, genç ve yetenekli jazz müzisyenlerimiz dünya çapında işler yaparak ülkemizi temsil etmektedir. Yetenekli gençlerimizin tamamının konservatuar eğitimi görme şanslarının olmadığı ülkemizde, askeri bandolara müzisyen yetiştiren Askeri Mızıka Okulu'nun katkılarının artması, jazz müzisyenlerinin yetişmesinde önemli rol oynayacaktır. Burada üstünde durulması gereken konu, müzik dünyamıza birçok nefesli enstrümantalist yetiştiren bu okulumuzun yeni metodlarla şekillendirilerek, Anadolu'dan müzik aşkıyla kopan gençlerimize yeni olanaklar sunması gerekliliğidir. Okullarda ve büyük şehirlerdeki bandolarda kurulacak jazz orkestraları da faydalı işler olacaktır.

TRT Hafif Müzik ve Caz Orkestrası'nın bir müzisyeni olarak, askeri ve sivil hocalarımızın katkılarıyla jazz orkestralarına daha çok enstrümantalist yetişeceğine inanıyor ve yeni cazcılarla iftihar edeceğimiz günlere koşar adım MARŞ MARŞ diyorum.

Fehmi Özbilek

Selmer 52 alto saksofon

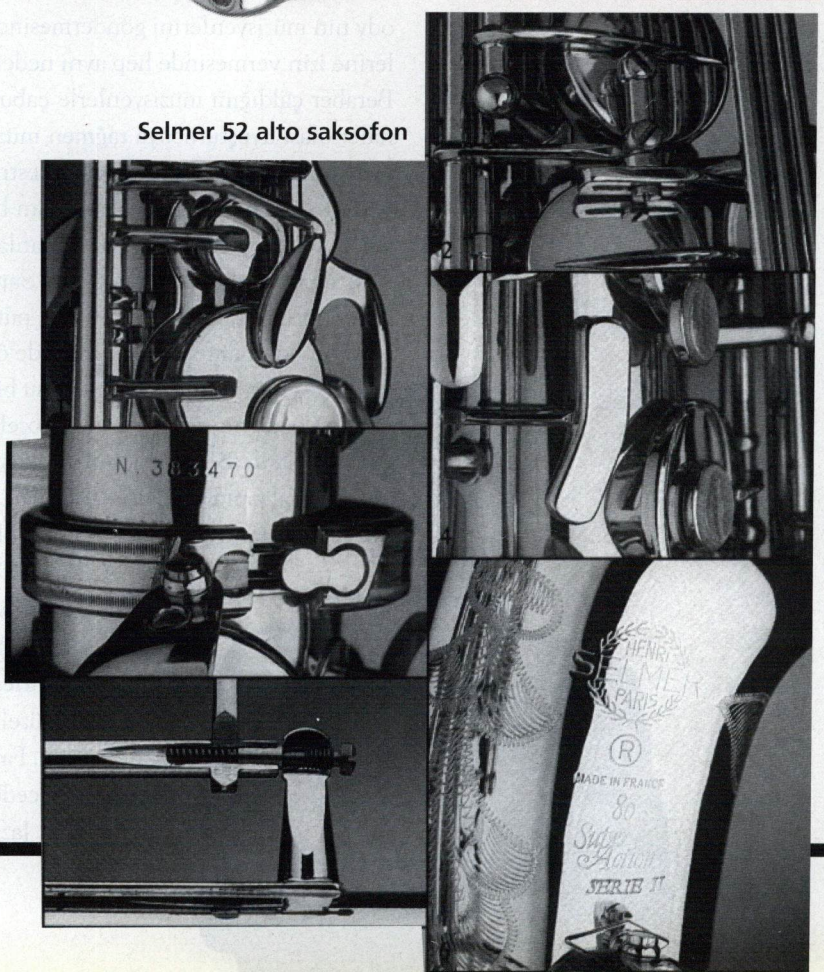

STAN GETZ

Karmakarışık Bir Hayat Yaşamasına Rağmen Yetenikli,. tutarlı, büyüleyici...

Jazz'a Jack Teagarden gibi bir ustayla başladığıma seviniyorum. Koşmadan önce yürümeyi öğrenmeniz gerekir ve benim gibi onaltı yaşında birinin Teagarden'la çalmasının ne anlama geldiğini tahmin edemezsiniz. O büyük bir tromboncuydu. Fort Worth'da tiyatroda çaldığımızı hatırlıyorum. İlk önce film oynatırlardı ve sonra orkestra çalardı. Bir keresinde Tommy Dorsey filminin müziği vardı; "I'm Getting Sentimental Over You". Perdenin arkasında da bir spiker vardı -o zamanlarda hoparlör yoktu- ve biz spikerin arkasında hazır bekliyorduk. O gece perde daha açılmadan, Teagarden trombonunu aldı ve çalmaya başladı. Dorsey'in film müziğini bastırdı. Hepimiz şaşkınlık içinde kaldık.

Teagarden'dan sonra Kenton'a gittim, sonra Dorsey'e sonra Goodman'a sonra da Woody Herman'a. Herkesten çok şey öğrendim. Goodman bir mükemmeliyetçiydi. Sanıyorum ki bir sene içinde tam kırkbeş kişiyi kovdu, çünkü her enstrümanda doğru sesi arıyordu. İlk borozandan beşinci baritona kadar. Stan Kenton'un orkestrası daha çok askeri bandoyu andırıyordu. Daha sonra Shelly Manne ve Kai Winding gibilerini alıp yeni arajmanlar yapınca iyi oldu ama bence Kenton'la birlikteyken -44 yılında- orkestrada o makineli tüfek sesi hep vardı ve müzikal olarak da güzel değildi.

Woody Herman mükemmeldi. İlgilendiğim en büyük beyaz orkestrasıydı. Woody'nin müzisyenlerini göndermesinde, hepsini biraraya getirmesinde ya da gitmelerine izin vermesinde hep aynı neden vardı, bizler yerinde duramayan gençlerdik. Beraber çaldığım müzisyenlerle çabuk büyüdüm. Belki de gereğinden çabuk ve o nalet olası uyuşturucuya rağmen müzik adına yapabileceğimizi yine de yaptık. Bir öğle konserinde Woody'nin orkestrasında çaldığımı hatırlıyorum. Oyun dokuz vodvil ve içinde eğitilmiş kocaman bir ayı. Bizler oyunun müziğini yapıyoruz. Ayı geldi ve onu gören orkestra elemanları sahneyi terkettiler. Katı prensipli, alkol ve uyuşturucu kullanmayan alto şefi Sam Marowitz'in yanında ikişer kişi: Serge Chaloff, Zoot Sims, All Cohn ve ben, put gibi duruyorduk. Ayı bir anda pençesini saksofon bölümüne attı. Beşimizi de öldürebilirdi. Ama sadece Sam Marowitz sekti. Ayının yanımızda olduğunu bilmemize rağmen put gibiydik. Zaten insanlar Woody'nin orkestrasını ve özellikle de bizi "bir grup oğlancı" diye adlandırıyorlardı. Sebebi kadınlara karşı olan ilgisizliğimiz ve taşlaşmamızdı.

Daha sonraları Miles Davis ve benim yaptığım enerjik müzik bebop'a tepki olarak tanındı. 'Cool School' olarak da bilinen bu tepki bossa nova ile aynı kökendendir. Antonio Carlos Jobim ve Astrud Gilberto, Cool School'un atalarını dinleyenlerdi. Yani Miles ve beni, Jobim geleneksel sokak sambasını alıp onu bizim Kuzey Amerika Cool School tarzımızla birleştirdi ve ortaya bossa nova çıktı.

Kendimize güzel bir ev alabildim ve beş çocuğumu kolejde okutabildim. Fakat hiçbir zaman müziğimi para amacıyla yapmadım. Gecede iki bossa nova çalsam bile ben hala jazz müzisyeniyim. Jazz'dan uzaklaşmayı istemedim. Bossa nova sa-

yesinde çok para kazanabilirdim ama yapmadım. Konserde bossa nova çalmamın en iyi yanı jazz'-dan bir çeşit uzaklaşma sağlamasıydı. Aslında ikisinden de birer parça olması en iyisi.

Jazz'cıları bilirsiniz. Onların müziği sürdürmelerini şu felsefe sağlar, "eskileri tekrarlamayalım, yeni şeyler bulalım". Kendilerine devamlı sorunlar yaratırlar. Bir parça daha önce çalındı diye onu tekrar çalmak istemezler ama ben bu müziğin klasik olabileceğini düşünüyorum. Jazz hoş bir müzik. Jazz demokrat bir müzik. Bir jazz dörtlüsünde her insanın söz hakkı vardır ama hepsi bütüne katılmak zorundadır. Egolar en düşük seviyede tutulmalıdır. Fakat yine bilirsiniz ki jazz'cılar dikkat çekmek için her şeyi yaparlar.

Çeviren: Cihat Şener

Müzisyenin Malzemesi Nedir?

Müzisyenin malzemesi kendisi olmalıdır. Öğrendiği bir sürü teorik malzeme, esoterik malzeme haline gelinceye dek müzisyenin hayatında onlarca sene geçebilir. Geçmelidir de... Bu teorik malzemeyi, öğrenci günümüz toplumunda para karşılığında kolayca elde edebilmektedir. Yani bir anlamda zanaatini öğrenmekle geçer belli bir vakti. "Şu tuşa nasıl basılır, şu akordan sonra ne gelebilir, şunları şunları çalış, olur" gibi dersler alan öğrenci, ödevlerini yaparken bir de kendi hayatını yaşamaktadır. Kimbilir o sırada çok sevdiği bir insan ölüverir. Dersler aksar bir süre, ama o ölüm acısının yarattığı boyut, öğrenciye hayatın göründüğü gibi değil aksine birçok veçhesi olduğunu gösteriverir. Belki egzersizlerini çalışamamıştır, haftalarca dokunamamıştır çalgısına. Ama iç dünyası, yavaş yavaş açılmaktadır. Zaten çalgısından ses çıkartan unsur içi değil de nedir?

"İç dünyası" deyince aklıma bildiğimiz kuru soğan geliyor. Zarları soyuldukça soğan küçülmez mi? İşte, müzisyenin dünyevi egosu soğanın soyulmamış hali gibi dolgunsa, o kişi iç merkezine biraz uzak durmaktadır. İnsanın egosunun zarlarını soyan, iç gözünün açılmasına yardım eden şey hayatın silleleri değil midir? Başka bir deyişle, müzisyenin esas malzemesi kalbini kaplamış zarların soyulması ile çoğalır. İşte o zaman kendisi gibi eksilerek çoğalmış müzisyenlerle de karşılaşır. Yahut onları farketmeye, duymaya başlar.

Her türlü iyi bilgi dairenin merkezinden, kürenin merkezinden yayılıyorsa, soğanın en ortasındaki boşluktan gelen bilgi sırf soğanın inanılmazlığını değil, insan ruhunun sarsılmaz merkezini de bize anlatır.

Bugün müzisyenler haldur huldur egzersizler çalışmakta, ritim, armoni ve melodi üzerine ustalaşmaktadırlar. Çoğu müzisyenin yaptığı hep müziğe yüklenmektedir. Müziklerini daha çok müzik çalışarak geliştirebileceklerine inanmışlardır. Yani deniz denize yüklenmez, suyunu elde etmek için. O yağmura muhtaçtır, nehirlere muhtaçtır ama, yağmur fırtına, şimşek ve kasırgalarla gelir... Nehir önce dere olur, çay olur, ırmak olur, sonra yavaşlar ve denize akar ama o süreç zarfında çırpınır, etrafa çarpar, bir sürü şey gelir başına.

Hep başka müzisyenlerin sololarını çalışarak, başka müzisyenlerin egzersiz yöntemlerini tekrarlayarak belli bir noktaya gelinebilinir. "İnsan" olan müzisyen, müzisyenlik yapmayan diğer "insan"ların ürettiklerine de ilgi duyabilmeli, onların nehirleşmiş ve olgunlaşmış birikimlerinin, kendi müzik denizlerine akmasına izin vermelidirler.

Kimdir bu müzisyenlik yapmayan diğer "insan"lar? Onlar, insan ruhunu derinlemesine gözlemlemiş, bu konuda aklı ve kalbi ile uzun uzun düşünmüş yazarlar, şairler, ressamlar, mistikler ve ermişlerdir. Onların çoğu müzisyen olmamalarına rağmen, hakiki müziğin nerede durduğunu birçok müzisyenden daha iyi kavramış olduklarına yürekten inanıyorum. Müzisyenin malzemesi kendisidir aslında... Kendisiyle uğraşan, kendini ruhsal anlamda yontmaya gayret gösteren, iyi bir insan olmaya çalışan müzisyenin olgun kalbinden akan sevgi enstrümanına da yansıyacaktır.

Bir diğer malzeme de, dünyadaki diğer kültürlerin binlerce yıldır damıttığı müzikleri besteleyen ve icra eden nadide müzisyenlere kulak vermektir. Yaşadığımız çağın iletişim ağı sayesinde bunu yapabilmek çok kolaylaşmıştır. Her güzel şey gibi bu nadide müzisyenler de azdır dünya üzerinde ama ben bunu bir doğa kanunu olarak kabul ediyorum ve olgunlaşmaya susamış bir müzisyenin, görünmeyen eller yardımıyla böyle ustalara yakınlaştıracağına da inanıyorum.

Müziğin gizemli, zevkli ve zor yolculuğunda, onun derin sırlarına ulaşabilmeniz dileğiyle...

Mahmut Yalay

Big Band Anıları
Jazz'ın En Büyük Topluluğu
DUKE ELLINGTON Orkestrası

Duke Ellington ve Orkestrası'nı 1943 yapımı **Cabin In The Sky** adlı MGM filminde ilk defa gördük ve dinledik. Ellington daha önce de birkaç filmde rol almıştı ama bu filmlerin Türkiye'ye gelip gelmediğini bilmiyorum. Gökteki Kulübe adlı bu filmde rol alanların hepsi siyahi idi. Lena Horne, Cab Calloway, Louis Armstrong ve Duke Ellington Orkestrası başroldeydi. Orkestra, Things Ain't What They Used To Be adlı ünlü yapıtını çalmıştı.

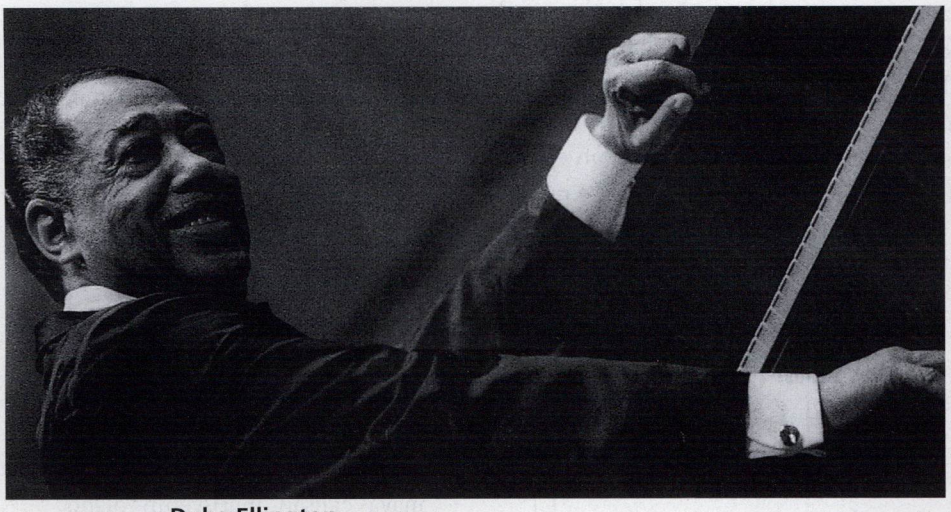

Duke Ellington

Ellington'un en iyi orkestrası olarak jazz severler ve eleştirmenlerce, 1940-1942 orkestrası kabul edilir. Filmde gördüğümüz orkestra Jimmy Blanton ve Barney Bigard dışında bu orkestraydı. Ellington müziğine en uygun kadro buydu. Beş saksofon, üçer trompet ve trombon ve dört ritim. Ayrıca iki vokalist. Düzenlemeleri başta Ellington olmak üzere, Billy Strayhorn ve orkestra müzisyenleri yapardı. Müzisyenlerin tümü yıldız ve solist idi. Trompette Cootie Williams, altosax'da Johnny Hodges, tenorsax'da Ben Webster, klarinette Barney Bigard, trombonda Lawrence Brown ve basta Jimmy Blanton akla ilk gelen isimlerdi. Bayan vokalist Ivy Anderson zarif, şık, jazz'a yatkın güzel sesi ile unutulmaz bir müzisyendi.

Orkestranın diğer zarif ve şık insanı tabi ki Duke idi. Asıl adı Edward Kennedy iken şık giyimleri, kibar tavırları ile daha genç bir delikanlı iken adı Duke olmuştu. İyi halli bir ailenin tek erkek çocuğu olan Ellington, başta annesi olmak üzere kalabalık ailenin kadınları tarafından epeyce şımartılmıştı. Annesince Duke, Allahın özenle yarattığı bir kulu idi. Orkestra, Washington'da kuruldu, sadece beş kişilikti. 1920'ler ortalarında New York'a geldiler. İlk yıllar büyük sıkıntılar içinde geçti. Aynı zamanda iyi bir bilardocu olan davulcu Sonny Greer (1895-1982), bilardo maçlarında kazandığı paralarla arkadaşlarının geçimini sağladı. Sonunda işler açıldı, jazz müziği tanınmaya ve sevilmeye başlandı. Yeni müzisyenler topluluğa katıldı. Ünlü jazz klüplerinde çalışmaya ve plaklar yapmaya başladılar. İlk önemli plak çalışmaları East St.Louis Toodle-Oo, Black And Tan Fantasy, Creole Love Call gibi yapıtlardı. Bunlar zamanla başyapıt haline geldi ve Ellington konserlerinde sık sık yer verildi. Ancak o, monotonluğu önlemek amacıyla, düzenlemeleri ve solistleri zaman zaman değiştirir ve bu güzel müzikleri dinleyiciler için daima çekici yapmasını bilirdi. 1950 başlarında davulcu Sonny Greer ayrıldıktan sonra gelen davulcular, özellikle Louis Bellson, orkestranın o eşsiz sesinde az da olsa değişiklik yaptılar. Trompet sayısı dört, hatta beşe çıktı, keza trombon bölümü de dört kişilik olmuştu. Yeni düzenlemeciler geldi.

Bariton saksofonda Harry Carney, orkestranın sesine en büyük katkıyı yapan kişiydi. Onun varlığı, topluluğun 1930'lar ve 1940'lardaki eşsiz sesini büyük oranda korumasını sağladı. Konserlerde, set aralarında, Carney diğer müzisyenler gibi platformu terketmez, iskemlesinde oturur dinleyicilerle sohbet ederdi. Duke Ellington ve Orkestrası jazz'ın en büyük topluluğu idi.

Orhan Argun

Carrier

"KLİMADA 1 NUMARA"

Dünyaca ünlü güvenilir teknoloji, yurt çapında güvenilir servis
dilediğiniz an yedek parça ve gerçek garanti.

OPS

ARDUMAN
ARDUMAN MÜMESSİLLİK
TESİSAT ve TİCARET LTD. ŞTİ.

MERKEZ: Altunizade/İSTANBUL Tel: (0216) 310 44 70/8 Hat Fax: (0216) 343 42 01
ANKARA: Tel: (0312) 441 43 07 Fax: (0312) 441 43 08
İZMİR: Tel: (0232) 484 46 06 Fax: (0232) 441 73 16

ARDUMAN
ARDUMAN KLİMA SANAYİİ
VE SERVİSİ LTD. ŞTİ.

Rene Macaroğlu

Dr. Jazz

Test: Nota Okumasını Biliyor Muyum?

Sevgili Jazz Severler,

Bir tarafta Paul Mc Cartney, Paco de Lucia, Django Reinhardt, Carlos Santana... Nota okumasını öğrenmeden meşhur olmuş ve iyi müzik yapabilmiş sayısız müzisyenden birkaç tanesi... Ancak diğer tarafta da eğer nota okumayı öğrenebilirse çok daha iyi çalacağını hisseden mutsuz müzisyenler. Bu sayımızda toplumsal bir yaraya parmak basarak nota okumasını öğrenmek veya geliştirmek isteyen müzisyen arkadaşlara iyi bir başlangıç yapmalarına imkan verecek küçük bir test sunuyorum. Lütfen kurşun kalem ve silginizi hazır edin, karşı sayfadaki cevapları kapatın ve testinize başlayın. Eğer çok hata yaptıysanız, cevaplarınızı silerek bir kere daha baştan başlayabilirsiniz.

1) Aşağıdaki piyano resmindeki beyaz tuşların isimlerini yazınız; kalın, ince ve daha ince notaları küçük çizgilerle belirtiniz. Daha sonra da yedek vazifesi gören siyah tuşları çiziniz:

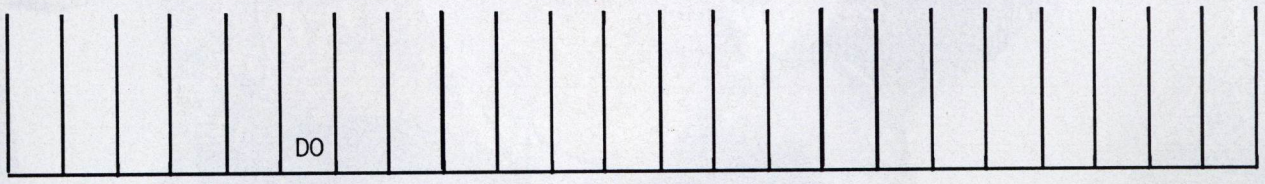

2) Aşağıdaki notaların isimlerini bulunuz; kalın, ince ve daha ince notaları belirtiniz.

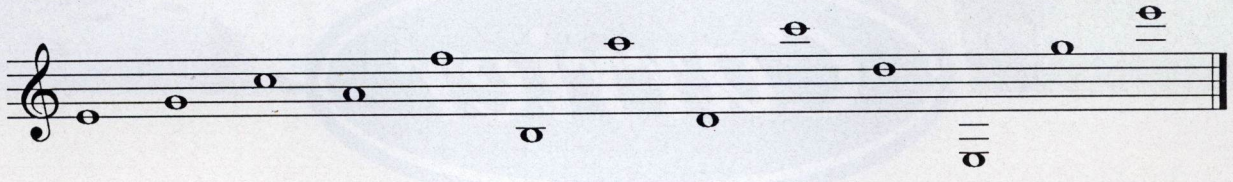

3) Bir parçayı herhangi bir notadan çalabilmeye (transpozisyon) imkan veren 19. yüzyıl Batı Müziği Standart Arıza Donanımları'ndaki diyez ve bemolleri sırasıyla yazınız:

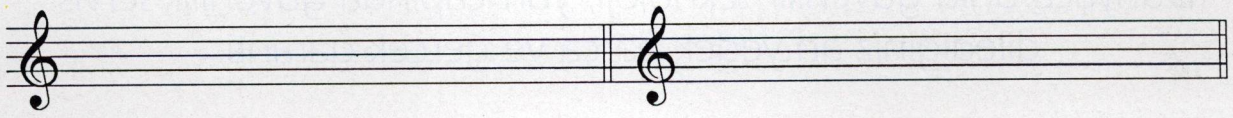

4) Aşağıdaki pasajdaki notaların isimlerini yazınız (akorlara dikkat). Sonra da 1 • 2 • 3 • 4 • şeklinde belirteceğiniz bir "Zaman Cetvelini" notaların doğru zamanlarda icra edilecekleri anlara göre her mözürün altına hizalayınız. Cetvelde gösterilmeyen 2.75 gibi icra zamanlarını notaların altına yazınız (sekizlik üçleme = 0.33 vuruş; dörtlük üçleme = 0.66 vuruş).

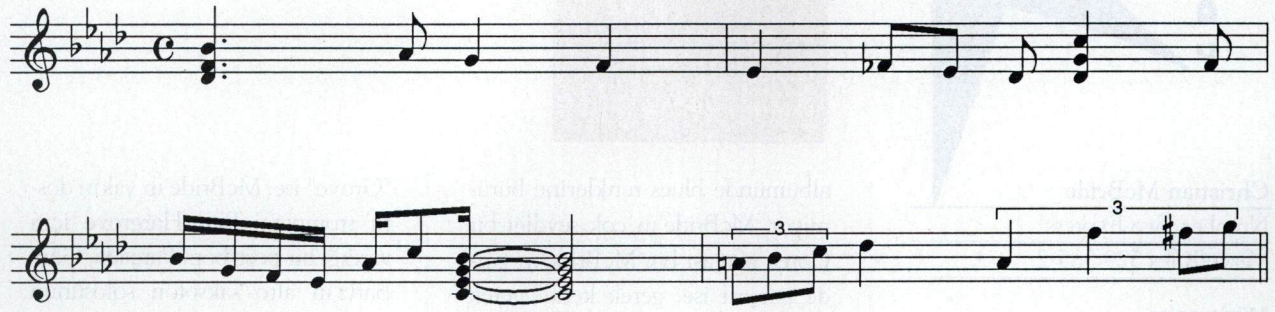

... CEVAPLAR ...

1

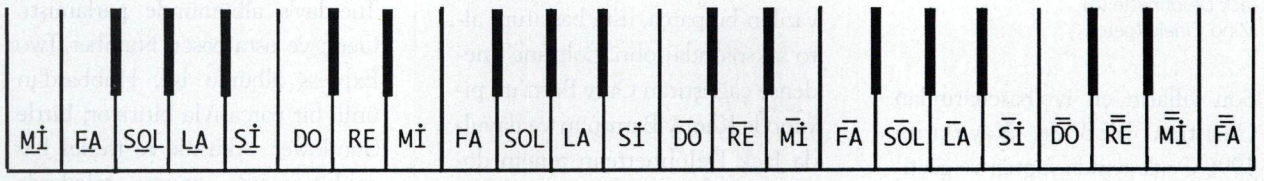

2.

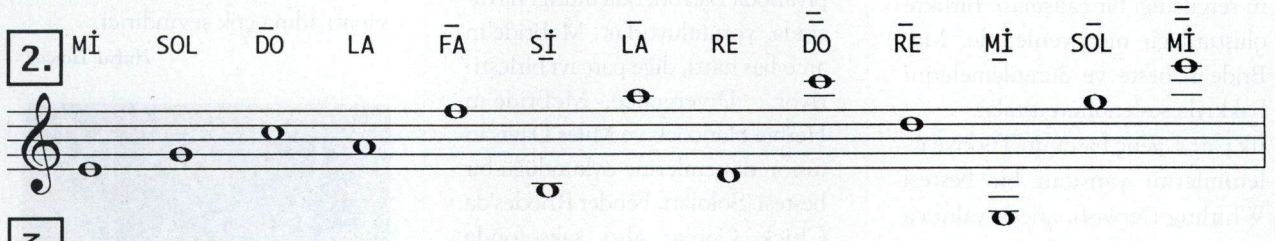

3.

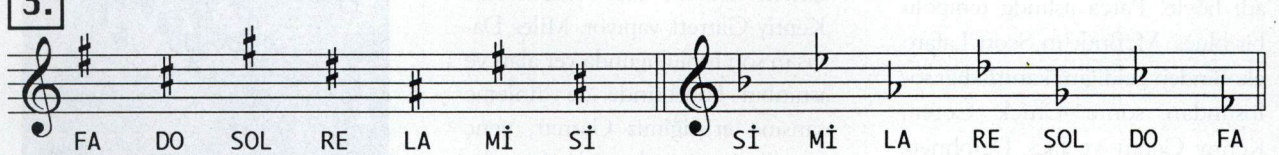

4.

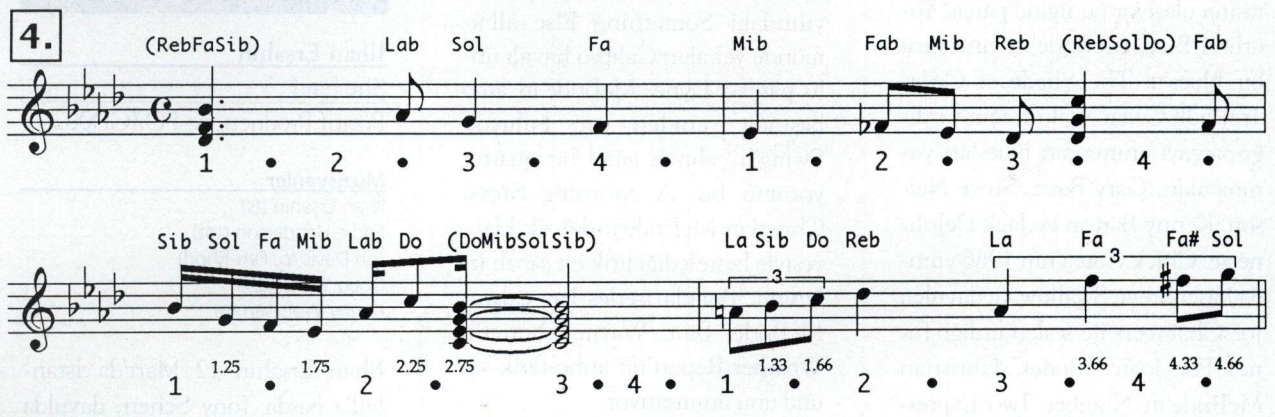

CD REVIEW'LARDA KULLANILAN KISALTMALAR
Vokal (v)
Trompet (tpt)
Flugelhorn (fh)
Klarinet (clt)
Flüt (ft)
Soprano Saksofon (ss)
Alto Saksofon (as)
Tenor Saksofon (ts)
Bariton Saksofon (bs)
Trombon (tbn)
Tuba (tu)
Piyano (p)
Synthesizer (synth)
Elektrik Gitar (eg)
Akustik Gitar (ag)
Slide Gitar (sg)
Mandolin (m)
Vibrafon (vb)
Elektrik Bas (eb)
Akustik Bas (ab)
Davul (d)
Perküsyon (perc)
Violin (vi)

Christian McBride

Number Two Express

Verve/Raks 529 585-2

Müzisyenler
Gary Bartz (as)
Kenny Garrett (as)
Chick Corea (p)
Kenny Barron (p)
Steve Nelson (vb)
Christian McBride (b)
Jack DeJohnette (d)
Mino Cinelu (perc)

Son yılların en iyi bascılarından Christian McBride. Kayıtlarını 1996 Ocak ayında yaptığı ve geçtiğimiz günlerde çıkan bu albümü, McBride'ın genç olmasına karşın zengin deneyimlerini, birikimlerini sergilediği bir çalışması. Birlikte oluşturduğu müzisyenler de, McBride'ın beste ve düzenlemelerini hakkıyla seslendiren ustalar.

İlk parça, genç bascının Türkiye izlenimlerini yansıtan bir bestesi Whirling Derwish, ancak yalnızca adı böyle. Parça aslında tempolu bir blues. McBride'ın Scott Lafaro ekolünden geldiğini kanıtladığı solosundan sonra Chick Corea, Kenny Garett ve Jack DeJohnette'in doğaçlamalarıyla doruk noktasına ulaşıyor bu ilginç parça. Youthful Bliss, McBride'ın yine yeni bir blues'u. The Shade of Cedar Tree adlı Cedar Walton için yazdığı parçayı anımsatan blues'un yorumcuları, Gary Bartz, Steve Nelson, Kenny Barron ve Jack DeJohnette. Chick Corea'nın 1966 yılında bascı Steve Swallow ve davulcu Joe Chambers ile seslendirdiği Tunes For Joan's Bones, Christian McBride'ın Number Two Express albümünde blues renklerine bürünüyor. McBride'ın çok sevdiği bir Corea parçası bu. McBride'ın gözde parçası ise, gerek kendi gerek başka sanatçıların albümlerinde seslendirdiği "Egad". McBride, Mi, La, Re, Sol notalarından oluşan bas hattını çevirerek EGAD yapmış. Mi, Sol, La, Re akoru üzerine yazılan bu parça, usta bascının, alto saksofonda John Coltrane'i nedense çağrıştıran Gary Bartz'ın, piyanoda Kenny Barron'ın ve davulda Jack DeJohnette'in zengin doğaçlamalarını kapsıyor.

Wayne Shorter'ın Miyako adlı ballad'ını ise, arco basda McBride ile piyanoda Barron, oda müziği havasında yorumluyorlar. McBride'ın arco bas hattı, diğe parçayı birleştiriyor. Divergence, McBride'ın Herbie Hancock ve Miles Davis'in fusion dönemlerine öykündüğü bir bestesi. Soloları, Fender Rhodes'da Chick Corea, alto saksofonda Kenny Garrett yapıyor. Miles Davis'in son topluluğunda yer alan ve ıstanbul konserinde de dinleme şansına eriştiğimiz Garrett, genç kuşağın en iyi alto saksofoncularından. Ornette Coleman'ın 1958 yılındaki Something Else albümünde yer alan Calipso havalı ünlü parçası Jayne, McBride'ın arco basında yeniden can buluyor. Swing'li çalınan güzel bir quartet yorumu bu. A Morning Story, Christian McBride'ın küçük klavyesiyle bestelediği lirik bir sabah izlenimi. Burada fretles bas çalıyor McBride. Biraz Wayne Shorter'lı Weather Report'un atmosferik sound'unu anımsatıyor.

"Grove" ise, McBride'ın yakın dostu trompetçi Roy Hargrove için yazdığı bir post-bop. Parçada, Gary Bartz'ın alto saksofon solosunun yanısıra, Steve Nelson'un renkli vibrafon solosu dikkati çekiyor. Christian McBride, trompetçi Freddie Hubbard'ın yanında dikkati çekmiş, özellikle Live At Fat Tuesday's albümünde parlamıştı. Genç ve usta bascı, Number Two Express albümü ise, Hubbard'ın ünlü bir parçasıyla bitiriyor; Little Sunflower. Akustik ve fretles bas çaldığı parçayı, vurma çalgılarda Mino Cinelu ile birlikte seslendiriyor. Kısa ama harika bir düet. Böylesine ilerici, düzeyli albümler jazz sanatı adına çok sevindirici.

Hülya Tunçağ

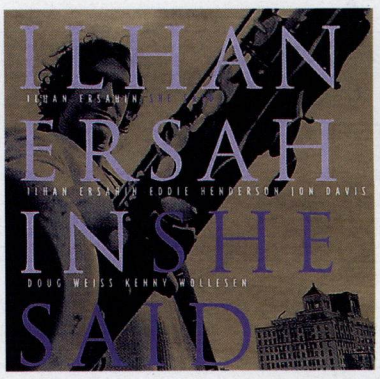

İlhan Erşahin

She Said

Pozitif Productions POZCD002

Müzisyenler
İlhan Erşahin (ts)
Eddie Henderson (tpt)
Jon Davis (p, Fen-Rhod)
Doug Weiss (ab)
Kenny Wollesen (d)

İlhan Erşahin 12 Mart'da İstanbul'a basda Tony Scherr, davulda

Kenny Wollesen'den oluşan trio'suyla çalmak için geldiğinde beraberinde ilk ciddi stüdyo kaydını da getirdi ve ilk CD'si She Said Pozitif Prodüksiyon tarafından iki ay içinde piyasaya sunuldu. Albüm Aşık Veysel'in Uzun İnce Bir Yoldayım'ını saymazsak bütünüyle Erşahin'in beste ve düzenlemelerinden oluşmuş. Bugün klasik kompozisyon formasyonu olmayan birisi için cesaret isteyen bir ilk albüm. Ne var ki, Joe Lovano, Wallace Roney, Eddie Henderson gibi isimlerle çalışmış olan Erşahin bu zor işin üstesinden başarıyla gelmiş. Besteler genel olarak çok iyi. Müziğe hem armonik, hem de melodik olarak baktığı her bestede kendini gösteriyor. Akorları bağlamadaki alışkanlıkları çağdaş jazz'ın, 1980 ve 90'ların kalburüstü jazzcı'larını anımsatıyor. Arajmanlar ise genel olarak çok başarılı, ne varki bugün daha sıra dışı, renkli arajmanlar albümü kat kat başarılı yapabilir. Erşahin'in sololarındaki ritmik anlayışı kimi zaman Joe Henderson'a, kimi zaman Coltrane'in ballad'larındaki ritmik anlayışına kaçıyor. Tonu ise temiz ve kişilik sahibi, kimi parçada Joe Henderson, kimi parçada da Dexter Gordon'u anımsatıyor. Albümün tabi ki bir başka destek noktası, hem deneyimli hem de usta bir trompetçi olan Eddie Henderson'un kendinden emin ve dingin soloları (5.parçadaki surdinli ve 4.parçadaki dışa dönük soloları bir albüme bedel). Bunun dışında ekip iyi. Davul güç yerine renkli ritmik hareketleri tercih ediyor, bas ise lirik ve esprili çalıyor; albüme de yakışıyor. Ekipte birliktelik ve bireysellik uyumlu.

Albümdeki 10 parça içinde 2 ballad, hızlı swing, medium swing, blues ve funky-style var. Latin ritimleri albüme pek alınmamış, ne var ki Our Song gizli bir latin duygusu veriyor. Albümün ilk parçası The Chief, 1970'lerin nostaljik tadına uygun bir Fender Rhodes ve funk ritimleriyle açılıyor. İlginç ve esprili ama nedeni belirsiz. Bence albüme aykırı kaçıyor. Circles için konuşmak bile gereksiz, tek kelimeyle çok iyi. Uzun ince Bir Yoldayım; Yıldız İbrahimova'nın da Işığın Sesi albümüne aldığı bu parça She Said albümüne ters düşüyor. Erşahin bu parça için tonunu da bozuyor, yine de ne saksofon ne de geri kalanı bu parçayla ne yapacaklarını pek bilemiyor. Time Out; hızlı swing dinlemeye fazlasıyla değer bir parça, hard-bop intro, kısa ama yumuşak tonlu iyi bir trompet solo, yine kısa ama enfes bir solo. Eşlik desteği tam yerli yerinde. X, Erşahin ballad'da da hızlı ritimlerde olduğu kadar sakin ve kontrollü çalıyor, sololar kısa ama güzel. Trompetin surdinli tonu, artikülasyon ve yatay hareketleri Miles'ı anımsatıyor. Piece/Variations On A Thought; avant-garde düşünceler. Düşünceler ve düzenleme çok keyifli, bas'la başlayan orta ritimdeki bölüm Charles Mingus'un esprili big-band düzenlemelerini anımsatıyor. Albüm dış pazara da tanıtılacak. Dolayısıyla alın, ilk defa bir CD'yi Amerikalı'lardan önce dinleme zevkini yaşayın.

İ.Atıl İnaç

Herbie Hancock
The New Standard
Verve/Raks 527 715-2

Müzisyenler
Michael Brecker (ts, ss)
Herbie Hancock (p)
John Scofield (ag, eg, es)
Dave Holland (ab)
Jack DeJohnette (d, perc)
Don Alias (perc)

Başlangıçta "blues" vardı. 1930'lardan sonra buna müzikal ve film şarkıları eklendi. O zamandan bu yana standart şarkılar, jazz sanatçılarının temel kaynağı oldu.

Usta piyanist, besteci ve aranjör Herbie Hancock'un The New Standard albümünde sözünü ettiği bu eski standart şarkılar değil. 1960'ların sonuyla 1970'lerde, 1980'lerde ve 1990 başlarında gözde olan bazı pop ve rock parçaları. Bunlardan birkaçı da klasikleşti. Hancock albümde bu parçaları, harika süzgecinden geçirirken, 1960'lardaki eşsiz performansını da anımsatıyor. Üfleme çalgıları arka planda bir oya gibi ve aralıklı işlerken, solistlerini demokrat bir biçimde ön plana çıkarıyor. Albümün açış parçası, Eagles topluluğunun solisti Don Henley'in son günlerde gözde olan güzel bir şarkısı New York Minute. Bunu, Hancock ile soprano saksofonda Michael Brecker'ın sololarıyla bezeli yine bildik bir parça izliyor, Peter Gabriel'in bestesi Mercy Street. Ancak Hancock parçayı akıcı bir latin ritmi üzerinde işlemeyi uygun görmüş. John Lennon, Paul McCartney ikilisinin ölümsüz şarkısı. Herbie Hancock'un usta ellerinde puslu bir jazz-valse dönüşmüş. Bir Beatles klasiği bu, Norwegian Wood. Solistleri, Hancock, Scofield, soprano saksofonda Brecker ve Holland. Zenci şarkıcı Babyface'in When Can I See You adlı soul-ballad'ı Hancock'un potasında latin-jazz tadına ulaşıyor. You've Got It Bad Girl, Steve Wonder'ın 1960'lara ait bu ünlü şarkısına Hancock'un yaptığı düzenleme birinci sınıf. Up-tempo seslendirilen parçaya üfleme çalgıları da katan Hancock, dinamik solosuyla dinleyeni eski günlerine götürüyor. Walking solosuyla Dave Holland, tenor saksofonda Michael Brecker, Jack DeJohnette ve Don Alias, yüksek bir performansla topluluk bilincini yüceltiyorlar. Sade Adu'nun buğulu sesinden ünlü olan şarkılardan biri, Love Is Strong Than Pride, Herbie

Hancock parçanın özgün havasına uygun kalarak düzenleme yapmış. Yine de sololarla parça giderek artan bir latin ritminin içinde yuvarlanıyor. Fonda üfleme çalgıların süslemeleri, latin havasını pekiştiriyor. The New Standard albümünün bir başka başarıyla işlenen parçası Paul Simon ile Art Garfunkel'ın duygulu bir şarkısı The Graduate filminde de yer alan Scarborough Fair. Tatlı bir swingle seslendirilen parçada Hancock, Michael Brecker ve John Scofield sololarıyla parlıyorlar. Hancock albüme Prince'in de bir parçasını almış ve funk-jazz'a çevirmiş, Thieves In The Temple, bu parça. Nirvana topluluğunun gözde parçalarından biri, Kurt Cobain'in aykırı şarkılarından All Apologies. Burada piyanoda Hancock ile elektro gitarda John Scofield özgün temayı sunuyorlar. Ardından rhythm and blues tarzında düet yapıyorlar. Albümün onuncu parçası, tek özgün çalışma. Hancock'la kızı Jean'in ortak bir bestesi, Manhattan. Solo piyanoda Hancock'un lirik yorumunu içeriyor. The New Standard Steely Dan topluluğunun simgesi Donald Fagen ile Walter Becker'ın eski bir parçasıyla sona eriyor. Your Gold Teeth, 2.temanın verilişinden sonra swing'li seslendirilen parça, Fagen ile Becker'in tarzını düşünecek olursak jazz'a en uygun çalışma. Aranjör olarak Don Belden'ın da sihirli değneğini dokundurduğu The New Standard, 1996 yılının en iyi albümlerinden biri.

Hülya Tunçağ

Karnataka College of Percussion ve Okay Temiz

Mishram

Okay Temiz/Raks 8691024004055

Müzisyenler

R.A. Mani (v)
T.A.S. Mani (mridangam)
Mike Nielson (klasik g)
Ronan Guilfoyle (abg)
Okay Temiz (perc)
Ramesh Shotham (perc, thavil)

Üstad Okay Temiz'in yine orijinal bir çalışması ile karşı karşıyayız. Hintli müzisyenler ile Okay Temiz'i bir arada dinlemek çok keyifli. Formasyon olarak da çok cüretkar bir albüm. Üç perküsyonist, akustik bas, klasik gitar ve sadece scat yapan bir vokalist ile jazz yapmak, insanlara bu müziği dinletebilmek ve bunun da ötesinde dinleyiciyi farklı bir boyuta taşıyabilmek kolay iş değil; ancak Mishram'da bu iş başarılmış. Birkaç parça dışında hiçbir enstrüman solo olarak ön plana çıkmıyor. Ancak Mike Nielson, doğu müziğinin en baharatlı ve jazz'ın en modern temalarını klasik gitarıyla albüme taşımış ve alt yapıda akılcılık ile sağlamlık arasında bir denge kurmuş. TAS Mani ve Ramesh Shotham, Hindistan'ın geleneksel vurmalılarını Fidayda'da dahi çok başarılı ve ödünsüz icra ediyorlar. Bir Orta Anadolu halk oyunu ve türküsü olan Fidayda'nın ritmiyle Hint ritimleri arasında bir paralellik olduğunu çoktandır düşünüyordum -bağlamanın fidayda düzeninde çalınması ile gitarın icrasında paralellik olduğunu düşündüğüm gibi- ve ilk fikrim bu albümle gerçeklik kazanmış oldu. Temiz'in 'Blue Eleven' (B1)da bas darbuka ve zillerle ritim tutması çok değişik bir swing örneği olarak ortaya çıkmış Hintçe bilmiyorum ama yanılmıyorsam sadece anlamsız hecelerle çok etkileyici ve müzikle prozodi olarak çok uyumlu scat'ler yapılıyor. Scat jazz'da çok kullanılan bir vokal tekniği fakat Ramamani ve arkadaşları dilleri ile tremolo yaparak scat icra ediyorlar ki bu güç bir iş olsa gerek. Bunun yanısıra RA Ramamani, Fidayda'da çalınan bağlamayı scat yaparak mükemmel taklit ediyor. Komaları, vibratolu vurguları, çifte telin yarattığı etkiyi ve hızlı motifleri sanki ikinci bir bağlama gibi vokallerine taşıyor. Ayrıca albümde fidayda düzeni ile bağlama çalan sanatçının ne yazık ki adı belirtilmemiş ve oldukça başarılı bir icracı.

Kanımca Karnataka College Of Percussion ve Okay Temiz'in ortaklaşa yaptıkları Mishram, sıradan deneysel bir çalışma değil, kendi alanlarında yetkin müzisyenlerin olgunlaşmış bir imecesi. İleride bu albüm Türk ve Hint müziklerinin çarpıcı bir füzyonu olarak hatırlanacak.

Salih Nazım Peker

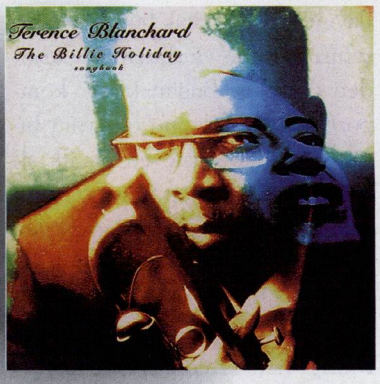

Terence Blanchard

The Billie Holiday Songbook

COL 4759262

Müzisyenler

Jeanie Bryson (v)
Terence Blanchard (tpt)
Bruce Barth (p)
Chris Thomas (b)
Troy Davis (d)

Modern dönemin önde gelen trompet virtüözü olarak kabul edilen Terence Blanchard New Orleans doğumludur. 14 yaşından itibaren jazz ile içiçe olan Blanchard aynı zamanda film müzikleri ile de adını duyurmuştur. Wynton Marsalis ile aynı dönemlerde başarısını göstermiş ve ünlü jazz sanatçılarının yanında çalışmıştır. Lionel Hampton ile bir süre çalıştıktan sonra Art Blakey'in Jazz Messengers grubuna geçti. Orada da Wynton Marsalis ile çalışmaya başladı. Kısa bir süre sonra saksofoncu Donald Harrison ile kendi beşlisini kurdu. Bu grupla birlikte Down Beat ve Jazz Times'dan ödül kazandılar.

Billie Holiday anısına yaptığı bu çalışmanın ilk parçası bir H.Ellis, L.Carter, J.Frigo bestesi. "Detour Ahead"de Blanchard parçaya melodik başlıyor. Kısa bir emprovizasyonun ardından yaylılar ve vokal giriyor. ıkinci parça G.Gersh-

win, I.Gershwin bestesi "Nice Work If You Can Get It"de Blanchard mute trompet çalıyor. Surdin ve trompeti o kadar ustaca birleştiriyor ki, sanki trompet surdinli imal edilmiş gibi geliyor insana. Blanchard'ın kendine özgün bir stilinin olmasının yanısıra çaldığı parçanın özüne o kadar güzel iniyor ve o bütünlüğün içinde kalmayı biliyor. Gerektiğinde başrol gerektiğinde yardımcı rolü üstlenebiliyor. Bir D.Ellington, E De Lange, I.Mills bestesi olan In My Solitude'de vokal yok. Ardından H.Woods bestesi geliyor. What a Little Moonlight Can Do hızlı tempolu bir parça. Blanchard'ın teknik, düşünce ve hızı hakkında fikir edinebiliyorsunuz. Yanısıra vokalist Jeanie Bryson parçanın temposunun yüksekliği yanında ballad'larda kullandığı havayı bozmuyor. Yumuşak ve duygusal tonunu koruyor. Billie Holliday için çaldıklarını unutmuyorlar. Beşinci parça "Good Morning Heartache" I.Higginbothom, E.Drake, D.Fisher bestesi. Blanchard'ın özellikle ballad'larda ne kadar başarılı olduğunu göreceksiniz. Altıncı parça A.Freed, G.Arnheim, A.Lyman bestesi I Cried For You. Sonraki parça Billie Holiday imzalı Don't Explain. Elbetteki o dönemlerde birçok parçaya birlikte imza attığı A.Herzog ile birlikte. Sekizinci parça yine Billie Holiday parçası olan Fine and Mellow. Diğerleri ise sırasıyla J.V.Green, M.Waldon bestesi I Cover The Waterfront, Billie Holiday, M.Wadon bestesi Left More, L.Allan bestesi Stranger Fruit, H.Nicholas, Billie Holiday bestesi Lady Sings The Blues.

Dr.Metin Kalender

Dave Holland

Dream Of The Elders

ECM 1572

Müzisyenler

Cassandra Wilson (v)
Eric Person (as, ss)
Steve Nelson (vb, marimba)
Dave Holland (ab)
Gene Jackson (d)

New York'da kurulmuş olan bu grup, daha çok jazz kalıpları içinde değil de, ileriye dönük müzik yapmayı tercih ediyorlar. Yani bu dörtlüye prograsif modern jazz grubu diyebiliriz. Albümlerinde farklı sololar denemişler. Dave Holland yaptıklarıyla jazz müziğine yenilikle getirmek istediğini söylüyor.
Artık 50 yaşında olan Dave Holland grupla çalışırken kendini devamlı öne çıkarmak gibi bir davranışı olmamış. Gerek besteleri yaparken, gerekse parçalardaki solo bölümler grup içinde demokratik işbirliği içinde yapılmış. Gene Jackson sert ve aynı zamanda grup içinde destekleyici bir davulcu. Albümün tek vokalli parçası "Equality"yi Cassandra Wilson seslendirmiş. Karanlık ve dumanlı sesiyle

Wilson albüme değişik bir renk katmış. "Equality" Maya Angelou'nun bir şiiridir. Holland bu şiir üzerine beste yapmış. Şiirde siyahlardan ve ırkçılıktan bahsediliyor. "The Winding Way" adlı parçada Dave Holland ve Steve Nelson'un sololarında Afrika ritimlerini andıran bölümler var. Saksofoncu Eric Person'un da dalgalı melodik bir hattı ve ritmi var.
Dream of the Elders, Dave Holland'ın mükemmel besteleri, yorumları ve sololarıyla son zamanların en iyi modern jazz albümlerinden biri.

Engin Işık

Terence Blanchard

The Malcolm X Jazz Suite

Sony/Columbia 53559

Müzisyenler

Terence Blanchard (tpt)
Bruce Barth (p)
Tarus Mateen (b)
Troy Davis (d)

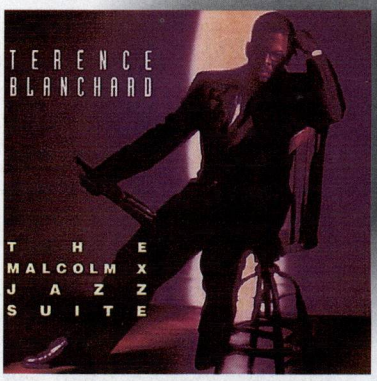

Terence Blanchard Spike Lee filmlerinin müziklerini yaptı. Bu filmleri Do The Right Thing, Mo' Better Blues, Jungle Fever, Malcolm X başlıklarıyla sayabiliriz. Malcolm X bunlardan en çok ses getireni olmuştur. Aynı zamanda kompozitör ve virtüöz olan sanatçı özellikle ballad'ları kendine özgü bir tavırla çalmakta. 1990'dan itibaren kendi beşlisiyle konser turlarına başladı. Bu turlar dahilinde 6 Haziran 1996 Yapı Kredi Gençlik Festivali'nde de yer aldı. Blanchard film müzikleri ile yorumculuğunun ötesinde besteciliğini de kabul ettirmiş. Alışılagelmiş formlardan zaman zaman kurtulup Wynton Marsalis gibi modern dönemin önde gelen trompetçilerinden Blanchard ticari kaygıların müzisyenin yolunu değiştirmemesi gerektiğini savunmakta. Bu film müziklerinde de görüleceği gibi müziğin tavrından ödün verilmemiş. Parçalar sırasıyla Melody for Laura, Theme for Elijah, Blues for Malcolm, The Nation, Malcolm's Theme, Betty's Theme, Malcolm Makes Hajj, Malcolm At Peace, Perpeuty, Malcolm's Theme. Ayrıca bu albümün kapağında Tina Harris imzalı bir de şiir bulunmakta.

Dr. Metin Kalender

Yellowjackets

Run for Your Life

GRP 97542

Müzisyenler

Russell Ferrante (p, synth)
Bob Mintzer (s, clt)
Jimmy Haslip (b)
William Kennedy (d)

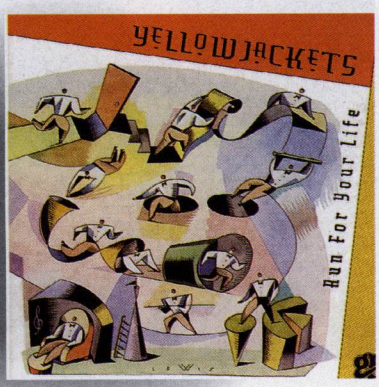

Pop-jazz'ın yavan yönlerini arıtmayı başarabilmiş bir grup olarak Yellowjackets, özellikle 1987-91 yılları arasındaki çalışmalarıyla dikkati çekmişti. Four Corners (1987) ile Politics'in (1988) inceltilmiş fusion'ı ve The Spin (1989) ile Greenhouse'un (1991) jazza yaslanan pop-akustik tarzı, hem geniş kitlelere ulaşabilen, hem de 'koyu'ları memnun edebilecek öğeler içermekteydi. Böylece Yellowjackets, popüler jazz'ın eli yüzü düzgün gruplarından biri olarak iyi bir yer edinmişti müzik dünyasında.

Sonraları, kendini yenileyemez bir havaya bürünen grup, sırasıyla konser kayıtlarından oluşan Live Wires (1992), Like A River (1993), Run for Your Life (1994) ve Dreamland (1995) adlı yapımları yayınladı. Bunlardan özellikle Like A River, oldukça başarısız bir görüntü çiziyordu.

1994 yapımı Run For Your Life ise, grubun bu son dönem çalışmalarından en elle tutulur olanı. Çok çarpıcı olmamakla beraber, popüler jazz'ın iyice yönlerinin yer aldığı albümün daha iyi parçaları, grubun eski tınısından esintiler taşıyan 'Sage', 'Wisdom', 'Muhammed' ve 'Jacket Town'.

Run for Your Life, Yellowjackets'a aşina olanların biraz uzak kalarak dinleyecekleri bir albüm olmasına rağmen, popüler jazz kuşağındaki bir dolu ses arasında ortanın üstü bir yer almayı beceriyor.

Serdar Karabatı

Don Pullen

Sacred Common Ground

Blue Note / Kent EMI 724383880025

Müzisyenler

The Chief Cliff Singers (v, perc)
Carlos Ward (as)
Joseph Bowie (tbn)
Don Pullen (p)
Santi Debriano (b)
J.T. Lewis (d)
Mor Thiam (Afrika perc.)

Don Pullen'ın "Sacred Common Ground" albümünü player'ınıza taktıktan sonra, kendinizi Afrika'ya doğru bir yolculuğa çıkmış bulacaksınız. Bir grup vokalist ve perküsyoncuyu içeren The Chief Cliff Singers albüme çok şey katmış. Zaten Montana'lı bu grup 1975 yılından beri birlikte çalışıyor ve Kana-

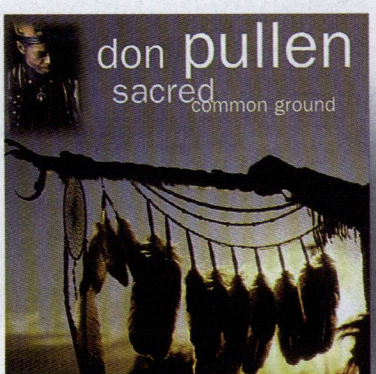

da ve Norveç başta olmak üzere, tüm kuzeybatıda tanınıyor. Albümde çağdaş ezgilerin yanı sıra, ataları Kootenai'ın geleneksel şarkılarına da rastlanıyor. The Chief Cliff Singers; Mike Kenmille, Clifford Burke, Arleen Adams, Gina Big Beaver, Clayton Burke, Kenny Lozeau ve Francis Auld'dan oluşuyor. İlki hariç, tüm parçalar The Chief Cliff Singers grubunun "şefi" Mike Kenmille ile Don Pullen'ın imzasını taşıyor. Bunların arasında beni en çok etkileyenler "Message In Smoke" ve "Resting On The Road". İlk parça olan "The Eagle Staff Is First" ise Francis Auld ile yine Don Pullen'ın ortak bestesi. Don Pullen'ın piyanosuna gelince... Belli ki kendisini en ön planda göstermeyi sevmeyen bir insan Pullen. Fakat bu, pasif kalıyor veya kötü bir müzisyen demek değil kesinlikle. Genelde grup adı yerine kendi ismiyle albüm çıkartan müzisyenlerde nedense hep daha önde olma telaşına rastlarız. Bu da müziği kollektif olmaktan çıkartır. Herhangi bir kompleksi olmayan iyi müzisyenleri dinlemek daha da keyifli geliyor bana; bilmem siz ne düşünüyorsunuz?

Nisso Niyego

Scott Hamilton

Tenorshoes

Concord 4127

Müzisyenler

Scott Hamilton (ts)
Dave McKenna (p)
Phil Flanigan (b)
Jeff Hamilton (d)

Jazz'ın da tıpkı opera gibi büyük tenorları olmuştur. Son yıllarda Lucian Pavarotti gibi dikkatleri üzerine çekmektedir. Yüzyılımızın başlarında bir Enrico Caruso, yirmili otuzlu yıllarda ise Beniamino Gigli vardı ki şüphesiz bunlar en iyilerdi. Savaş sonrası yıllarda opera sahneleri Jussi Bjoerliny, Mario Del Monaco, Franco Corelli gibi altın sesli tenorlar gördü. Hepsinin sadık hayran kitlesi vardı.

Şimdiki opera sanatçıları gibi Scott Hamilton'un kökleri de eskilere dayanır. Tenor saksofonun altın çağı bizlere Coleman Hawkins, Chu Berry, Ben Webster, Lester Young

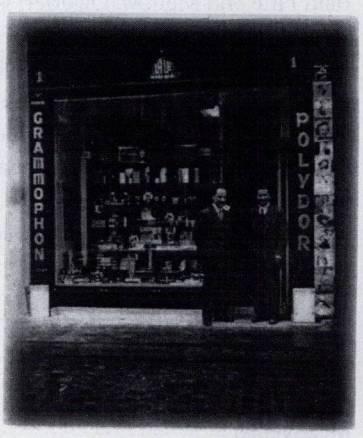

Hakan Atala
LALE PLAK
KASET, CD

Tünel, Galipdede Caddesi No:1
80050 Beyoğlu-İstanbul
Tel:0(212) 293 7739

gibi efsanevi tenorcular verdi. Scott'un bu eski ustalarla bir nevi akrabalığı vardır, o da tıpkı onlar gibi bizi, çalışındaki bariz ve yoğun duygusallığı ile knock-out eder. O ballad çalarken sanki Pavarotti bir aria söylüyormuş hissine kapılabilirsiniz.

Gruba gelince, Scott dörtlüsünün piyanisti Dave Mc Kenna. Scott ve Dave arasındaki müzikal ilişki çok iyi. Bascı Phil Flanigan ile ortak bir müzik geçmişleri var. Davulcu Jeff Hamilton ise eskiden Woody Herman ile çalmış, şimdi ise L.A.Four ile birlikte.

Albümdeki parçalar sırasıyla şöyle; I Should Care, Falling In Love With Love, The Shadow Of Your Smile, The Nearness Of You, How High The Moon, Our Delight, My Foolish Heart, OK. (Scott bestesi). Kendinizi hoş bir ortamda hissetmek isterseniz bu albümü dinleyin.

M.İlhan Babaoğlu

Dee Dee Bridgewater

Love And Peace - A Tribute To Horace Silver

Verve/Raks 527 470-2

Müzisyenler

Dee Dee Bridgewater (v)
Stephane Belmondo (tpt)
Lionel Belmondo (ts)
Horace Silver (p)
Thierry Eliez (p)
Jimmy Smith (h)
Hein Van De Geyn (b)
Andre "DÈdÈ" Ceccarelli (d)

Albüm piyanist-besteci Horace Silver'a saygı niteliğinde. Çoğu tribute albümünün aksine, anılan müzisyen iki parçada çalmış (albümdeki tüm parçaların bestecisi olduğu gibi, parçaların tümünde söz yazarı olarak da Horace Silver'ı görüyoruz). Açılış parçası Permit Me To Introduce You To Yourself. Up tempo ritmi ve oldukça davetkar; neredeyse parti başlıyor!, diye çağıran havasıyla, gospelvari finaliyle dinleyiciyi hoş bir sürprizin beklediğini haber verir gibi. Tam bir açılış parçası. Nica's Dream bence albümün hit'lerinden biri. Stéphane Belmondo'nun trompet solosu oldukça etkileyici. Parçanın tekrar eden teması çok duygulu ve çok sıcak. İkinci bölümü ise Dee Dee'nin orkestra ile yaptığı unison'dan oluşuyor. Saint Vitus Dance'de ise trompet rahatlığıyla dikkat çekiyor; ne çok hüzünlü ne de çok coşkulu. Aralarda ise Dee Dee orkestrayla sürekli unison yapıyor. Albümün yedinci parçası Soulville'in giriş teması heyecanlı, şüphelenen, gizleyen bir havada. Bunu sağlayan bas, ayaklarının ucuna basa basa, yavaşca, sessizce birşeyler arıyor sözlerde de dendiği gibi. Bas solo ve scat sonrası Dee Dee'nin tenorla yaptığı unison nefis; bende anımsattığı ise Un Homme et Une Femme'ın o eski, duygulu teması. Filthy McNasty ise capcanlı, ilk bölümü tamamıyla unison'dan oluşan ve Jimmy Smith'in Hammond'ıyla çok şey kazandırdığı bir parça. Herşeyiyle mizahi, çarpıcı. Bundan sonraki Song For My Father, bu albümü oluştururken Dee Dee'ye önemli bir ilham kaynağı olmuş, Silver'ın yıllanmış bossa'sı. Salına salına ilerleyen, rahat, ılık, duygu dolu bir sevgi şarkısı olan bu çalışma, bence albümün en dikkate değer parçalarından biri. Dee Dee tüm albümde özellikletenor saksofonla ikiz gibi. Song For My Father da Dee Dee'nin scati ile asilik kazanıp, Silver'ın piyano solosu ve "ikizler"le sona eriyor. Doodlin, yine ayak ucuna basarak ilerleyen, heyecanlı, içi içine sığmayan, anlattığı gibi ilkten şikayet etmeyen, sözleri itibariyle 50'lerin "durum komedi"lerini anımsatan bir parça. The Jody Grind bence albümün üç numaralı hit parçası. Etkileyici, seksi bir blues. Tabii bunda Jimmy Smith'in Hammond ile oynadığı rol azımsanamaz. Son parça Blowin' The Blues Away ise tenor saksofon, trompetin ve vokalin bir üçlü münakaşası ve piyanonun en sonunda onları uzlaştırmasından oluşan senkoplu bir up-tempo. Albümdeki You Happened My Way ve The Lonely Woman adlı iki ballad (ki onlarda bile hüznün varlığından pek sözedilemez) Dee Dee'nin kahve molaları olarak nitelenebilir, hatta zorla dizginleniyormuş, birden coşacak, hızlanıverecekmiş hissi veriyor bu ballad'lar. Çünkü albüm boyunca Dee Dee vokali hiç elden bırakmıyor, boşluğa fırsat vermiyor. Tutkuyla söylüyor. Scat'lerini belli yerde yapıp bitirmiyor, sürekli araya girip, müziği adeta besliyor. Diğer yandan basın bu ballad'lardaki büyüleyici sololarına dikkati çekmemek adil olmaz. Son olarak, müzisyenlerinin, parçalarının, müzikal örgüsünün kalitesiyle bu albüm jazz dünyasının günümüzdeki iki devinin bir ortak çalışması niteliğinde. Vokal jazz severlerin muhakkak edinmeleri gerektiğini düşündüğüm, hayat dolu alev alev, sarı sıcak bir albüm.

Suna Suner

Asia Minor

Longa Nova

Balet Plak 6127 2

Müzisyenler

Yahya Dai (as, tf)
Tahir Aydoğdu (kanun)
Kamil Erden (perdesiz b)
Zafer Gerdanlı (d, zil)

Konuk Müzisyenler

Mısırlı Ahmet Yıldırım (darbuka, bas darbuka, bendir, zil)
Turay Dinleyen (keman)
Uğur Onuk (ney)
Aygün Altınbaş (kudüm)

Asia Minor, ilk albümü "Sokak Boyunca" ile Türk Müziği'nde ne denli yetkin olduğunu göstermişti. Grubu oluşturan müzisyenlerin virtüozite derecesindeki icraları ve Türk Müziği'nin karakteristik yapısına olan sadakatları onlara büyük saygı duymamızı gerektiriyor. Albümün A yüzünde Longa Nova, Mahur Beste, Hicazkar Swing, Bas Semai ve Trakya Blues olmak üze-

re beş parça var. B yüzünde ise Sirto Nova, Heliopolis, Pera ve Körfez'den oluşan dört parça var. Asia Minor, "Sokak Boyunca" albümündeki çizgisini büyük ölçüde "Longa Nova"da da sürdürmüş. Fakat bu ikinci albümlerinde çok belirgin bir gelişmişlik var. Albümün ilk yüzündeki fusion denemelerinde görüldüğü gibi, grup ilk albüme göre epey yol katetmiş. Yaklaşık otuz yıldır dinlediğimiz ve belki de usandığımız jazz ve blues alaturkayı yanyana çalma kolaycılığına kapılmadan Türk Müziği, jazz mantığı ile icra edilmiş ve icra edilen eserler de mevcut reperatuardan seçilmiş değil; hepsi Kamil Erdem'in çalışmaları. Bu yüzden Asiaminor iki zor işi aynı anda yapabilmiş diyebiliriz. Türk Müziği'nin ezgisel (makam ve komalar) ve ritmik (usuller) yapısına uygun yeni eserler yaratmak ve bunları jazz mantığı ile icra etmek, hem de jazz veya çok sesli müzik yapıyorum diyerek kimliksizleştirmeden. Bu başarılı alaturka/jazz denemelerinden bence "Hicazkar Swing" (A3) ve "Bas Semai" (A4) üzerinde öncelikle durmak gerekiyor. Hicazkar Swing, gerçekten hem hicazkar hem de swing. Perdesiz bas gitar ile davulun swing'i, kanun ile tenor flütün ezgisel flörtüne eşlik ediyor. Bu parçada kanun'un başladığı bir cümleyi tenor flüt bitirebiliyor ya da kimi zaman birbirlerini çiftleyerek (double) salınıyorlar (swing). Bas Semai'de ise Kamil Erdem'in virtüozitesi ve müzik anlayışı ön plana çıkmış. Bas gitarda komaları vurgulayış biçimi ve adeta tambur ve ud'daki gibi pes tellerden dem vurması akılda hemen acaba 'alaturka bas' diye bir teknik mi oluşuyor sorusunu uyandırıyor. Ayrıca 'Trakya Blues'da (A5) Mısırlı Ahmet'in darbuka, bas darbuka, bendir ve ziller'le icra ettiği kıvrak ritim insanı hemen Trakya Romanları'nın büyülü müzikal dünyasına götürüveriyor.

Asia Minor, Türk Müziği ile jazz yapmak gibi çok meşakkatli bir yolu seçmiş. Bu denli engin ve orijinal olan alaturka neden daha farklı icra edilmesin diyenler veya groove yanında aksak devirleri, blue note'ların yamacında komalı türkuvaz notaları arayanlar mutlaka Asia Minor'ı dinlemeli.

Salih Nazım Peker

Gust William Tsilis

Heritage

Concord 660 56 018

Müzisyenler

Arthur Blythe (as)
Gust William Tsilis (vb, marimba)
John Abercrombie (g)
Anthony Cox (b)
Terry Lynn Carrington (d)
Mark Feldman (vi)

Muhteşem bir uyum. Sanırım bunun nedeni Gust'un bu kayıt için biraraya getirdiği kişilerin hem büyük müzisyenler hem de dostları olması. Saksofoncu Arthur Blythe ile ailece tanışıyor ve nasıl alçakgönüllü bir kişi olduğunu anlata anlata bitiremiyor. Kayıt seansından önceki gece John Abercrombie ile Terry Lynn Gust'un rüyasına girmiş, rüyasında John'un gitarından renkler fışkırıyor ve onun melodik hislerini şaşkına çeviriyormuş. Davulcu Terry Lynn gerçekten üstün bir müzisyen, bunu çalışından açıkça hissedebiliyoruz. Bascı Anthony Cox, Gust'un her kaydında bulunmuş ve onun müzikal gelişiminde etkin rolü olmuş bir kişi; ona her zaman fikirlerini açıkca ifade etmiş ve gerçeğe olan inancını yargıdan korkmayarak sağlamlaştırmış. Gust violinist Mark Feldman'ı ilk defa 1986'da dinlemiş ve müzikal ruhundan çok etkilenmiş. Fee-fi-fo-fum adlı parçada bu aşikar. Gust Mark'ın olağanüstü alçakgönüllü olduğunu, ona kayıtta çalmayı teklif ettiğinde nasıl şaka yaptığını sandığını anlatıyor. Parçaların hepsi çok güzel ve sırasıyla şöyle; Fee-fi-fo-fum (Wayne Shorter bestesi), Sweet Dulcinea (Kenny Wheeler bestesi), Minor League (Duke Pearson'dan minor bir blues), Where Are You (Sonny Rollins'den bir ballad), Mr.Syms (Coltrane-Gust'un inanç kaynağı), Skylark (Carmichael'in slow ballad'ı artık slow değil), You Don't Know What Love Is (herkes bilir, ünlü bir ballad), The Moon And You (davulcu Scott Napoli'nin bir bestesi), Beautiful Love (bildik Gillespie-King-Young-Styne bestesi), Impropalustik (Gust William Tsilis bestesi). Zevkle dinlenecek bir albüm.

M.İlhan Babaoğlu

Efes Pilsen Blues Festival Hits 90-95

Pozitif Productions /POZCD 001

Müzisyenler

The Holmes Brothers
Clarence "Gatemouth" Brown
Luther "GTR. JR." Johnson
J Chenier
Kenny Neal
Eddy Clearwater
Johny Copeland
Nathan & The Zydeco Cha Chas
Lucky Peterson
Magic Slim
Walter "Wolfman" Washington

Ben bir bluessever olarak, Efes Pilsen'in Blues Festival'lerini her zaman takdirle karşıladım. Tam beş

senedir blues'un hakikaten saygın müzisyenlerini Türkiye'ye getiren ve bizlerle buluşturan Efes Pilsen'e de, yeri gelmişken teşekkür ediyorum. "Efes Pilsen Blues Festival Hits 90-95" CD'sinde, beş yıllık geleneğin anısına, kimisini festivalde izleyebildiğimiz, kimisini sağda solda dinlediğimiz, kimisini de henüz dinleme fırsatı bulamadığımız 11 blues müzisyeninden seçme parçalar var. '90-'95 arasındaki festivallerde; Chicago Blues, Mississippi Blues, Texas Blues gibi geniş ve özgün bir blues yelpazesi sunan 'sıkı' müzisyenler vardı. Buradan yola çıkıldığında bu derleme CD'nin kötü veya başarısız olması zaten imkansız. Fakat benim şahsi fikrim, parçalar biraz daha iyi seçilse, sıralama daha titiz yapılsaydı da; parça aralarındaki kopukluk hiç yaşanmasaydı. Bu kadar farklı türden blues parçalarının bir araya getirilmesi o kadar kolay değil. Ben o yüzden, genelde derleme CD'leri tercih etmiyorum. Çünkü hüzün dolu bir blues parçasından sonra gelen bir R&B parçası dinleyicide motivasyon bırakmaz; bırakamaz. Ama şu da bir gerçek ki, Clarence "Gatemouth" Brown, Eddy Clearwater, Johnny Copeland, Lucky Peterson, Magic Slim, Walter Washington ve derlemede yer alan diğer 5 müzisyenin albümlerini teker teker satın almaya kalkıştığınızda cebinizde fazlasıyla 'yer açılması' kaçınılmaz. O yüzden anılarınızı tazelemeniz, hoşça vakit geçirmeniz ve en önemlisi 'daha fazla blues' dinlemeniz için, bu CD'den bir tane edinin!

Nisso Niyego

Roy Hargrove

Family

Verve/Raks 527630-2

Müzisyenler

Ron Blake (ts, ss)
Stephan Scott (p)
Rodney Whitaker (b)
Gregory Hutchinson (d)

Family, jazz'ın genç kuşağının önde gelen trompetçilerinden Roy Hargrove liderliğinde 95 başında kaydedilmiş bir albüm. İlla birinci sınıfa sokmak gerekiyorsa neo-klasik, siyahi-anayol (mainstream) olarak etiketleyelim. Hargrove Dallas'da doğmuş; R&B, jazz ve gospel'larla büyümüş. Arkadaşları gezip tozarken o akşamlarını Dizzy Gillespie, Miles Davis ve Louis Armstrong sololarını çıkararak geçirmiş. İlk keşfedilişi, o sıralarda okuduğu liseye bir workshop için gelen Wynton Marsalis tarafından. Bu sayede daha 17 yaşındayken Herbie Hancock, Frank Morgan ve Dizzy Gillespie ile çalma fırsatı bulmuş. Hikayesi, geçen senenin Down Beat ve Jazz Times okuyucuları tarafından en iyi jazz trompetçisi seçilmesine kadar, zaman zaman kendi grubunun lideri, zaman zaman da başka müzisyenlerin liderliğindeki başarılı çalışmalarıyla devam ediyor (Marsalis'in liderliğinde Lincoln Center Jazz Orchestra, Slide Hampton liderliğinde Jazz Masters vs). Daha 26 yaşında olan müzisyen 1989'dan bu zaman kadar yedi albüm çıkardı. Family bu albümlerden bildiğim kadarıyla sonuncusu. Albüm için yaklaşık 40 tane değişik parça ve fikir kaydedilmiş. Ama bunların içinden sadece bir kısmı bu disk'e sığmış. Tayfa da çok kuvvetli. Asıl grubu oluşturan müzisyenler dışında konuk olarak Wynton Marsalis, John Hicks, Christian McBride, Jimmy Cobb gibi günümüzün önemli isimleri katılmışlar.

Albümün ilk üç parçası Valera, Roy Allan ve Brian's Bounce bir 'trilogy'nin parçaları. Hargrove bu üçlemeyi annesine, babasına ve küçük kardeşine atfediyor. Annesini simgeleyen açılış bölümü Valera, kısa ama çok duru ve hoş bir tenor-trompet dueti. Babasını ise ikinci parçanın baş partisi betimliyormuş. Hargrove, babasının duyduğu parçaların melodileri yerine bas partilerini mırıldandığını söylüyor. Brian's Bounce ise epey hızlı ve sağlam çalınmış bir bebop blues. The Nearness of You ve Polka

İLHAN ERŞAHİN

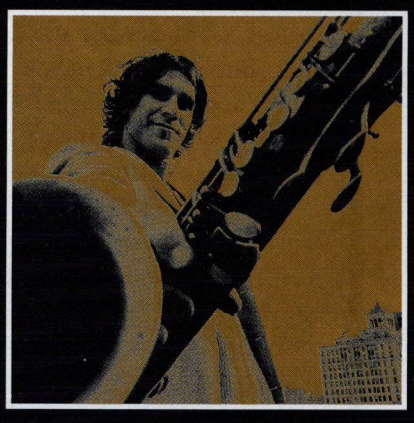

New York'lu tenor saksofoncu
İlhan Erşahin'in ilk CD'si
SHE SAID
Türkiye'de...

İLHAN ERŞAHİN tenor saksofon
EDDIE HENDERSON trompet
DOUG WEISS bas
KENNY WOLLESEN davul
ION DAVIS piyano/fender rhodes

POZİTİF PRODÜKSİYON

Genel dağıtım: Kent Elektronik İ.M.Ç. 6.Blok No: 6302

Dots and Moonbeams albümdeki çok güzel yorumlanmış iki standart ballad. Sekizinci parça Pas de Trois çok duygulu bir 3/4'lük. John Hicks'in parçada çok güzel bir solosu var. Sadece bu parça için bile CD'yi almaya değer. A Dream Of You Christian McBride'ın bir ballad'ı. McBride, Hargrove'un melodiyi yorumlamasının ardından da güzel bir solo çalmış. Hicks gene döktürmüş. The Challenge enerjik bir up-tempo. Hargrove'un turneler için grubuna aldığı genç davulcu Karriem Riggins'i (17) öne çıkarıyor. Ethiopia, kontrabascı Walter Booker'la çaldığı bir flugel-bas düeti. ok koyu, hüzünlü ve etkileyici. Nostalgia'ya konuk olarak Marsalis gelmiş. Boynuz kulağı geçecek galiba. Albüm The Trial ile kapanıyor. Bir iki parça daha olsaydı iyi olurdu diyoruz.

Kısaca Hargrove, temelde Wynton Marsalis ekolü, çok iyi bir trompet tekniğine ve müzikal eğitime sahip, jazz'ın bütün geleneksel unsurlarını çok iyi özümsemiş bir sanatçı. Yorumlarında, aynı ekolün başka bazı ileri gelenlerinde olan 'ortodoks' yaklaşım yerine dinleyiciye iyi gelen bir rahatlık ve genişlik hakim. Zaten kendisi de rahat birisi. aldığı klüplerden birinde gig'in ortasında çalmayı bırakıp aşağı katdaki asit grubuyla sahneye çıkmış. Family, CD koleksiyonunuzu genişletmek için iyi bir seçim.

Ali Taylan Cemgil

Tuck & Patti

Learning How To Fly

Epic Record Group 01-478399-10

Müzisyenler

Patti Cathcart (v)
Harvey Wainapel (ts)
Tuck Andress (eg)
Khalig (keyboards)
Ken Wedlow (d prog)

Yapı Kredi Festivali'nde konuk ettiğimiz, tanışma fırsatı da bulduğum bu iki değerli müzisyen, Tuck'ın solo albümleri Precision Reckles ve Christmas Song dışında birlikte dört albüm çıkarmışlar. Tears Of Joy, Love Warriors, Dream, son albümleri ise Learning How To Fly. Sohbetimiz sırasında gitarları hakkında sorular sorunca hemen kılıfından çıkarıp gitarını elime tutuşturdu. 1949 model bir Gibson. Parmak tekniği ile çalmak için klasik eğitim alıp almadığını sorduğumda,

"çok az" dedi. Pena tekniği ile rock müziği çalan bir müzisyen iken Patti ile tanıştıktan sonra ihtiyaçtan doğan zorunluluk onu bu tekniği çalmaya yöneltmiş. Joe Pass esin kaynaklarından bir tanesi.

Learning How To Fly, önceki albümleri ile aynı çizgide. Tuck'ın da belirttiği gibi bir gitar ve bir ses ile herşeyin yapılabileceğinin kanıtı bu albüm. Kendi bestelerinin dışında jazz, rock, folk ve pop repertuarlarından sürpriz şarkıları da mükemmel yorumluyorlar. Örneğin Joni Mitchell bestesi Woodstock, özellikle 68 kuşağına hoş bir gönderme. Up From The Skies, Jimi Hendrix, In My Life Lennon-McCartney besteleri de yine Tuck and Patti'nin bizlere sunduğu müzikal düzeyi yüksek sürprizli şarkılar. Patti, kusursuz intonation'u, ses rengi ve tekniği, scat'lerdeki ritmik ve armonik varyasyonları ve duygu yüklü yorumuyla şarkılara hayat veren en önemli unsur. Drum, Patti'nin Bobby McFerrin'i anımsatan çok güzel ritmik scat çalışması. Tuck, gitarın sınırlarını zorlarken bir şarkıcıya eşlik etmenin bütün tatlarını veriyor. Ayrıca kendisine eşlik ederken de aynı düşünce ve duygu içinde. Bas yürüyüşlerini çalarken aynı anda kullandığı hamonikler, özellikle hızlı şarkılarda çıkardığı percussion hissi veren sesler, zaman zaman üç kişinin çalışı gibi duyulan eşlikleri gitarın nelere kadir olduğunun güzel örneklerinden. Heaven Down Here, Strength, albümde beni etkileyen çok güzel iki ballad. Öncelikle gitaristlere, şarkıcılara ve çaba göstererek müzik dinleyenlere, Tuck and Patti ile tanışın, müziksiz kalmayın.

Nezih Yeşilnil

Gonzalo Rubalcaba

Imagine

Blue Note 7243 8 30491 2 7

Müzisyenler

Gonzalo Rubalcaba (p)
Reynaldo Melian (tpt
Charlie Haden (b)
Felipe Cabrera (eb)
Jack DeJohnette (d)
Julio Barreto (d)

Rubalcaba 'piyanistik' bir piyanist. Grupla birlikte çaldığı parçalarda bile arayışlara girip dolaşmayı seviyor. Albüm boyunca açıkça hissedilen bu yaklaşımın bazı parçalarda fazla benmerkezci bir tavır oluşturduğunu ve müziğin hakkının Rubalcaba'ya gittiğini düşünebilirsiniz. Ancak, bu albümün canlı kayıtlardan oluşan bir 'solist' çalışması olduğunu da unutmamak gerek.

Açılıştaki 'Imagine', John Lennon'ın ünlü bestesinden başkası değil. Rubalcaba'nın tek başına yorumladığı parçanın hüznü jazzın koyuluğunda daha da sofistike bir hava almış. Solo parçalardan bir diğeri 'Circuito II' ise tam anlamıyla bir

piyano eseri; modern müzik etkileşimlerini açıkça duyuyorsunuz. Haden ve DeJohnette'in katılımıyla seslendirilmiş Haden bestesi 'First Song' ise, koyu ve soyut havasıyla modern jazzın üst noktasından haberler sunuyor.

Müzisyenin kökeni müziği ister istemez Latin sularına çekiyor. Ünlü Küba klasiği 'Perfidia' özellikle dikkati çeken bir yorum. Ağırlık yine piyanist etrafında şekillense de, ritim grubunun iyi bir hava içinde, gizil bir enerjiyle çaldığını hissedebiliyorsunuz. Tüm albümün en kalın hatlı çalışması ise Gillespie imzalı 'Woody'n'You'. Doğal olarak, trompetçi Melian'a çokça iş düşüyor bu parçada.

Değişik türlere göndermeler ve ufak muzipliklerle 'alttan alta' giden bu müziğin tadına dinledikçe varacaksanız. Rubalcaba'nın jazzla bütünleştirdiği dağarcığı özellikle de piyanoyu sevenlerin dikkatini çekecektir.

Serdar Karabatı

Cyrus Chestnut-Earth Stories

Earth Stories

Bolet Atlantik / 82876-2

Müzisyenler

Eddie Allen (tpt)
Antonio Hart (as)
Steven Carrington (ts)
Cyrus Chestnut (p)
Steve Kirby (b)
Alvester Garnett (d)

Albüm jazzın ana şeması gibi: enerji, gerilim ve hüzün. Dinlemeye başlar başlamaz müziğin çekiciliğine kapılıyorsunuz. Bu çekimin başlıca öğeleri, Chestnut'ın dolgun tonu ve devinimi sağlam eşlikçilikler. Müzisyenin geçmişe tutkunluğunu günümüz normlarında bir sunuşla aktardığını görüyoruz albüm boyunca. Yalnızca 'My Song in the Night'ın altındaki hafif flamenko yapı veya 'Cooldaddy's Perspective'in büyük orkestra mantığındaki nefesli düzenlemeleri değil bahsettiğim. Albüm boyunca açıkça ortaya dökülen geleneksel öğelerin yineleyicilikten çok, uyarlama etrafında şekillendiğini görüyorsunuz. Chestnut'ın küçük dokunuşlarıyla, ragtime veya blues yörüngesindeki parçalar başka seslere de göz kırpar hale gelmiş.

Earth Stories'in bu 'yeni eski' keyfi, bildiğiniz bir şehirde turistmiş gibi dolaşırken alacağınız tada benziyor. Siyah Amerikan Müziği'ne ilgi duyan, az ya da çok jazz ruhunu bilen herkese önerilecek bir çalışma.

Serdar Karabatı

Lightnin' Hopkins

Los Angeles Blues

Rhino /Balet R2 72173

Müzisyenler

Lightnin' Hopkins (v, g, p, org)

İşte gerçekten keyif alarak dinlediğim bir blues albümü. Los Angeles Blues... 1969 yapımı bu albüm, ilk olarak "California Mudslide (And Earthquake)" adıyla yayınlanmıştı. Albümde duyacağınız bütün enstrümanları Sam Hopkins çalmış. Besteleri yazan da yine kendisi. Böyle albümler elime geçip de dinleme şansı bulduğumda mutlu oluyorum. Bir-iki, bilemediniz üç kez dinleyip iade etmem gerekirken, -bu bir itiraftır- CD'yi eskitmeye yetecek kadar çaldım setimde.

Gelelim Sam Lightnin' Hopkins'e...1912 yılında Texas'ın Centerville eyaletinde dünyaya gelen Hopkins, 8 yaşındayken gitar çalmaya başlamış. Kesinlikle sıradışı bir blues müzisyeni. Albümde ilk dikkatimi çeken 'hüzün'. Fazlasıyla 'hüzün'... Şarkılarında ortak bir konuyu ele almıyor. Kadınlar, aile, ölüm ve kumar repertuarındaki konulardan sadece bir kaçı. Ailesinde, kendinden başka müzisyenler de var. Örneğin; büyük kardeşi de gitarist Sam'in. Ayrıca, o zamanların popüler bir başka blues şarkıcısı Alger "Texas" Alexander; Sam Hopkins'in kuzeni. Böyle bir şansı olduğunun farkına varan Hopkins, yakın çevresindeki bu müzisyenlerle sık sık çaldı; fakat icra ettiği hep kendi müziği oldu. Kendi müziği diyorum; çünkü bu kadar az enstrüman ile bu kadar 'dolu' müzik yapmak her 'babayiğit'in harcı değil! Lightnin', 1982 yılında aramızdan ayrıldığında 70 yaşındaydı.

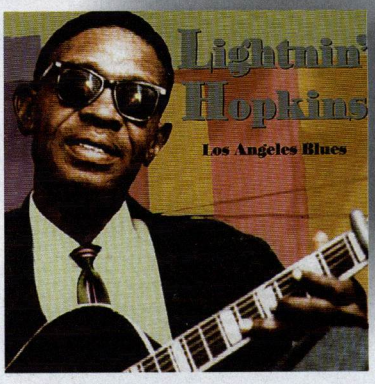

Sam 1959 yılında şöyle tanımlıyordu kendisini: "Bana kimse çalmayı öğretmedi. Ben sadece nasıl yaptıklarını izledim ve sonra kendi yolumu çizdim. Kendi şarkılarımı yarattım." Çok da iyi yapmış diye düşünüyorum. Sayesinde blues arşivim daha da renklendi. En kısa zamanda "Mojo Hand" CD'sini de aramaya başlayacağım.

Nisso Niyego

Serdar Karabatı

ÖnderFocan NeşetRuacan

Russell Malone • I Say A Little Prayer for You
(B. Bacharach/ H. David)
Black Butterfly • 1993 Columbia
Malone (g), Gary Motley (p), Paul Keller (b), Peter Siers (d)
ÖF: Biraz Herb Ellis gibi. Müzikalden bir parçadır bu. Ellis'ten tek farkı cümlelerin önde oluşu. Eskilerden mi , yenilerden mi?
SK: Yenilerden.
ÖF: Yenilerden olduğuna göre, Russell Malone falan mı? Tamam, Aretha Franklin'in bu parça. Eski meşaleyi taşıyan ne çok adam çıktı değil mi? Ritmik cümleleme önde, Concord Jazz soundunda.
Steve Masakowski • For Django (Joe Pass)
Direct AXEcess • 1995 Blue Note
Masakowski (g), Brian Blade (d), Bill Huntington (b)
ÖF: Çok güzel sound. Mark Whitfield desek veya Emily Remler?
SK: Steve Masakowski.
ÖF: Hiç duymadım. 3/4 lük, hoş bir parça. Daha çok biri çalıyor diğerleri eşlik ediyor gibi. İletişimi olan çalışmaları daha çok seviyorum ben, John Abercrombie-Marc Johnson-Peter Erskine üçlüsündeki gibi örneğin.
John Scofield • Keep Me In Mind
Meant to Be • 1991 Blue Note
Scofield (g), Joe Lovano (ts, clt), Marc Johnson (b), Bill Stewart (d)
Bu Scofield. Saksofon Joe Lovano olabilir. Davul da büyük ihtimalle burada birlikte çaldığı isim. İşte bunlar harika çalıyor. Saksofonla hem unison gibi çalıp hem de eşlik etmesi çok hoşuma gidiyor. Açık çalıyor, hem de konuşur gibi. (dakika 3:00) İletişim had safhada, herkes birbirini dinliyor iyice, herhalde Scofield bestesi.
Steve Khan • Blue Zone 41
Public Access • 1990 GRP
Khan (g), Anthony Jackson (b), Dave Weckl (d), Manolo Badrena (perc)
Mike Stern olabilir. Çok güzel, ama bana çok fazla hitap edecek bir tarz değil.
Al DiMeola • Enigma of Desire
Cielo e Terra • 1985 Manhattan
DiMeola (g)
İlk başta John McLaughlin gibi geldi...staccatolar veriyor
SK: DiMeola
Çok iyi bir gitarist, ama müziği zevkli değil diye düşünürdüm DiMeola için. Burada akustik müzisyenliği ön plana çıkmış; bence bu çalışması çok güzel.

Russell Malone
Grant Green değil, değil mi? Bu bildiğimiz meşhur bir pop parçası, Aretha Franklin söylerdi. Caz uyarlamasını yapmışlar ama bence çok progresif değil. Fazla gelişemeyecek bir tarzda yapılmış, grup içindeki iletişim kurgu biraz. İlk başta George Benson gibi geldi özellikle vibrato olarak ama, cümle kuruşları benzemiyor. İç sesi blues olan bir gitarcı. Pop müziğini caz boyutuna getirmeye çalışmış; yine de hoş bir çalışma.
Steve Masakowski
Bu çok güzel. (Zuhal Focan'a dönerek) Senin beyefendi mi bu? Vallahi Önder [Focan] diye dinledim. Bir ara ritmik olarak ayrılır gibi oldular. Temiz bir gitar tarzı, cümleler gayet iyi, tekrar yok.
John Scofield
NR: Yine çıkaramadım kim olduğunu. Bill Frisell değil. Şimdi bu efektler falan iyice karıştırıyor işleri. Bu akım sanki çocuk şarkıları, basit aralıklarla cazı daha anlaşılabilir hale getirmek istiyor gibi. Ritmik soyutlamaları yüksek. Yalnız, gitarın iki defa kaydedilmiş olması böyle bir müzik için hoş değil; ton ayarları farklı olsun diye yapılmış. Hoş ama caz tarihinin devamlı hatırlanacak büyük ekollerinden olamayacak. İyi bir iletişim var çalanlar arasında.
SK: Scofield bu.
NR: Tamam, tamam.
Steve Khan
NR: Allan Holdsworth değil, değil mi? Burada çok güzel beraberlik var fakat müzikal içerik olarak kısıtlı. Tek tek ayırma olanağı olsa gitar tek başına ayakta duracak gibi değil. Düşünceye hizmet biraz az.
SK: Gitarist Steve Khan.
NR: Tamam, tamam. Çok severdim onu. Norveç'te dinlemiştim Larry Coryell'le çalarken. Steve Khan da hep güzel melodiler peşinde koştu ama yine de malzeme olarak caz için kısıtlı bir kelime haznesi var. Davulcu kim?
SK: Dave Weckl.
NR: Büyük isim olduğu belli. Çok akıcı, sağlam bir tekniği var. Dairesel çalıyor.
Al DiMeola
Aslında fazla söyleyecek bir şey yok. Lirik bir ezginin sergilenmesi gibi. Renkler aramış, caz veya değil tartışmaya gerek yok. Müzikal bir hava. Kategorize etmek gereksiz. Ama bu da herhangi bir yapıtaşı olacak bir şey değil. (Gülerek) Gitarın tanıtımı için iyi, kullanma kılavuzuna konabilir.

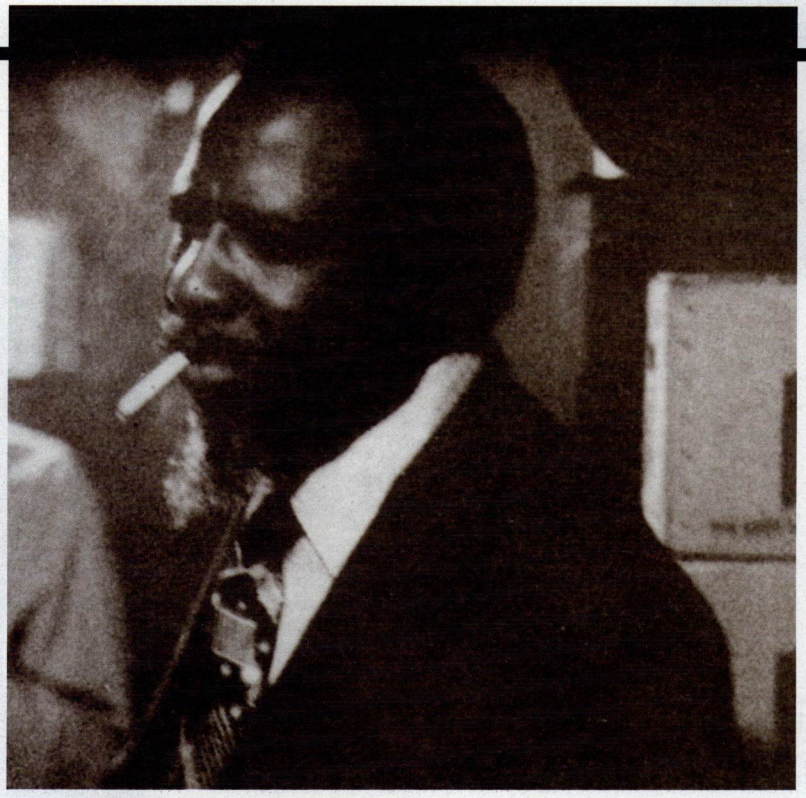

Serdar Karabatı

Soldan sağa

1- Zamanında iyi piyano çalamadığı bile söylenmiş. Ayrıksı ve muzip melodileriyle bilinir ..... Monk (fotoğraf)
2- ..... Bullock (orta kuşak elektrik gitaristlerden)/Osmiyumun simgesi/Haberleşme ile ilgili kurum (kısaltma)
3- Uluslararası Basın Enstitüsü (kısaltma)/Altı kalın tahtadandır, ayağa giyilir/.....Morgan (trompetçi)
4- Yarı tatmin belirten ünlem/Chick ..... (piyanist)/Hararet
5- ABD'de, jazz'cıların müzik yapmak için kullandıkları büyükçe yerlere verilen İngilizce isim/Yersiz söz/Basçı Dave Holland'ın ülkesinin de içinde olduğu ülkeler topluluğunun İngilizce kısaltmalarından biri
6- Destansı/Kullanmadığımız bir ağırlık birimi/ ..... Deep is the Ocean? (Bir Irving Berlin standardı)
7- George..... (Çek basçı)/Faslı uzun mesafe koşucusu ..... Aouita/Sun ..... (klavyenin mistik adamı)
8- Anadolu Ajansı (kısaltma)/Japon satrancı/Peggy Lee'nin baş harfleri/Miles Davis'in ikinci grubuyla ünlenen, modern davulun büyük ismi ..... Williams
9- Kale duvarı/İspanya'daki ayrılıkçı örgüt/..... Don't Know What Love Is (Bir standard. Raye/DePaul)
10- .....Getz (duru tonlu saksofoncu)/Birçok standarda imzasını atmış isim ..... Hart.

Yukarıdan aşağıya

1- Toots ..... Armonikanın üstadıdır
2- Digable Planets, Incognito, US3 bu müziği yapar/Türk Müziği'nde bir makam
3- ..... Dolphy (saksofoncu)/Eski bir tarihi anlatmakta kullanılır/.....De Beber (Latin standardı)
4- Güney Amerika'da av için kullanılan bir kementin adı/Takım (kısaltma)/John..... (avant-garde saksofoncu).
5- ..... Hakim (davulcu)/Siyah kilise müziği
6- Mister ..... (bir çizgi kahraman)/Coleman Hawkins'in takma adı/Bir saksofon türü
7- Uluslararası kalite belgelerini simgeleyen harfler/Bağışlama/Hint çalgısı
8- Klasik müzikte eser (kısaltma)/ Şarkıcı Cassandra Wilson'ın bir albümü. Blue ..... 'Til Dawn (1993)/Seçimde kullanılır
9- Türk Müziği'nden bir çalgı/Müzikte durak/ ..... on the Fourth of July (Bir Oliver Stone filmi)/ ..... Green Dolphin Street (Bir standard. Kaper/Washington)
10- Meşhur bir piyano markası/Becerikli

Geçen Sayıdaki Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	M	O	N	T	G	O	M	E	R	Y
2	O	D	A	A	R	T	U	R	O	A
3	N	A	T	T	A	R	T	T	N	T
4	A	K	O	R	M	I	L	E	S	I
5	H	İ	S	E	A	B	A	G	E	T
6	O	M	U	M	B	A	K	Ü	G	A
7	D	E	M	O	A	L	A	N	U	R
8	G	R	O	L	N	I	C	K	R	C
9	E	U	K	O	M	A	Ş	O	T	A
10	S	Z	A	W	I	N	U	L	U	T

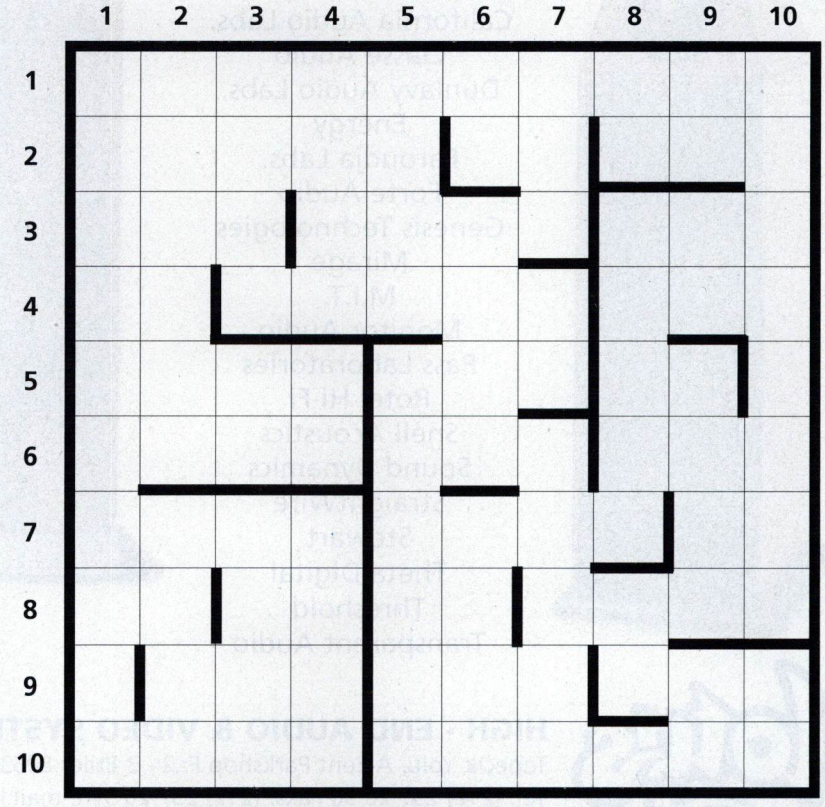

İstanbul, Müziğin Renkleri

Boyut Yayın Grubu-Tarih Vakfı işbirliğiyle gerçekleştirilen "İstanbul, Müziğin Renkleri" isimli CD/Kitap, Osmanlı'nın kültürel dokusunda önemli yeri olan Ortodoks-Rum, Ermeni, Musevi ve Müslüman cemaatlerin dini ve dindışı müziklerinden örnekler sunuyor. İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanan bu çalışma, iki bölümden oluşuyor. Birinci bölüm, Bülent Aksoy'un hazırladığı, Osmanlı müziğine İstanbul merkezli bir bakış. İkinci bölüm ise, CD'deki kayıtların yapıldığı 2 Mart tarihli CRR-"İstanbul Ayrıcalığı" konseri. Bu bölümü hazırlayan Gönül Paçacı, konserden sonra bile dinmeyen heyecanını anlattığı sunuş yazısında şöyle diyor: "...Cumhuriyetle tercih edilen ulus-devlet kavramının kökeninde yatan zenginliği yeniden keşfedeceğiz..."

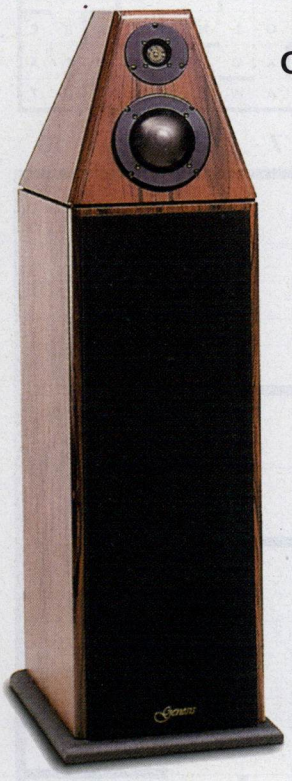

TÜRKİYE DİSTRİBÜTÖRÜ OLDUĞUMUZ MARKALAR

Audio Research
California Audio Labs.
Classe Audio
Dunlavy Audio Labs.
Energy
Faroudja Labs.
Forte Audio
Genesis Technologies
Mirage
M.I.T.
Monitor Audio
Pass Laboratories
Rotel Hi-Fi
Snell Acoustics
Sound Dynamics
StraightWire
Stewart
Theta Digital
Threshold
Transparent Audio

lotus

HIGH - END AUDIO & VIDEO SYSTEMS
Tepecik Yolu, Alkent Parkshop F: 2 - 3 Etiler 80630 İSTANBUL
Tel: (212) 257 26 96 Faks: (212) 257 26 97 e-mail:lotusa@ibm.net

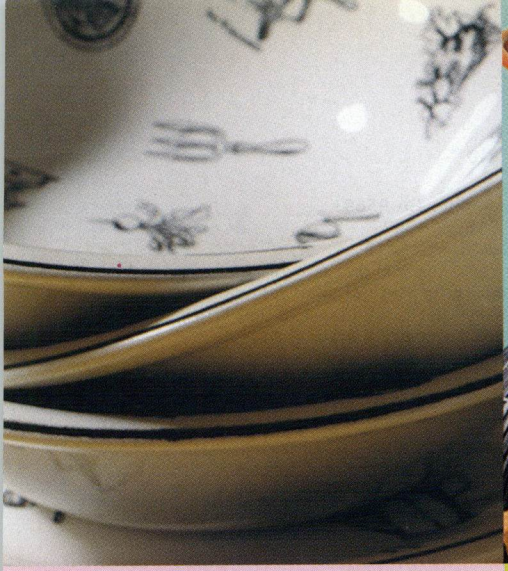

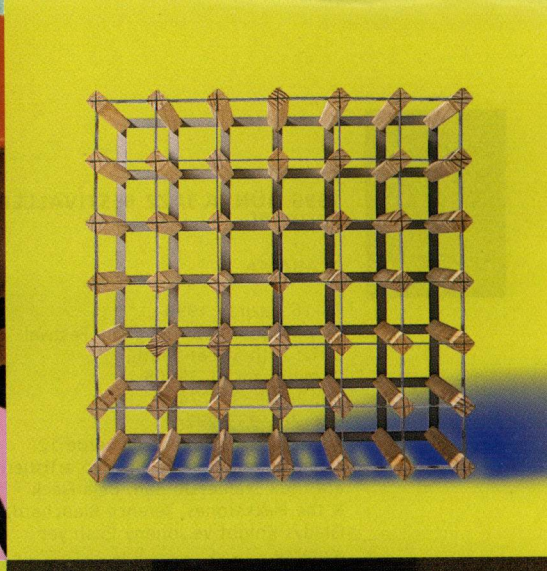
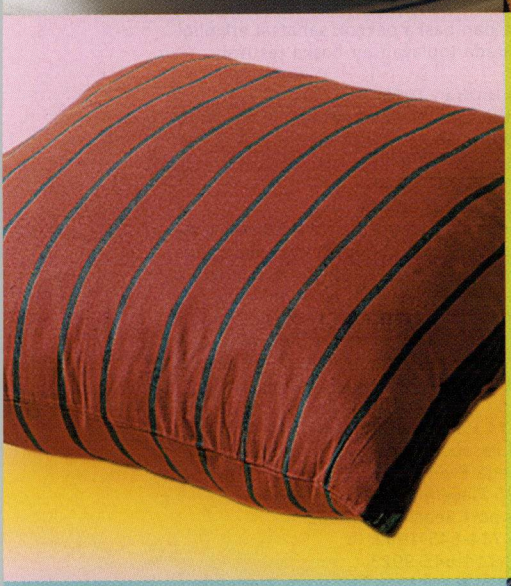
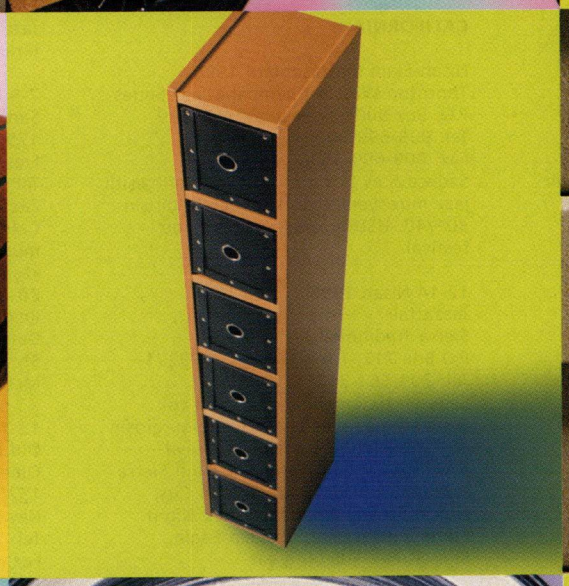

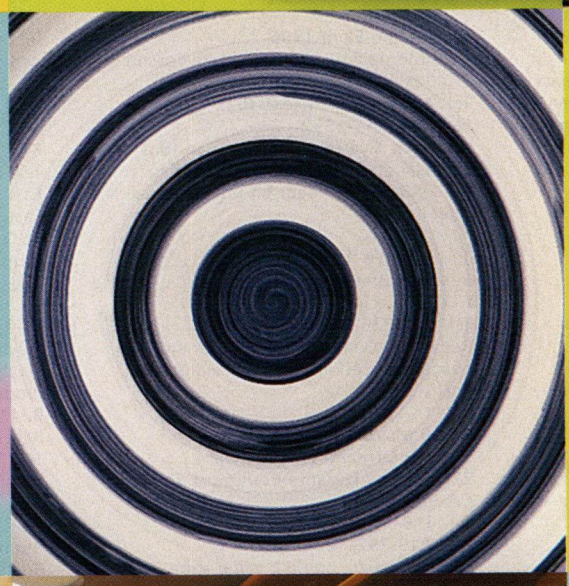

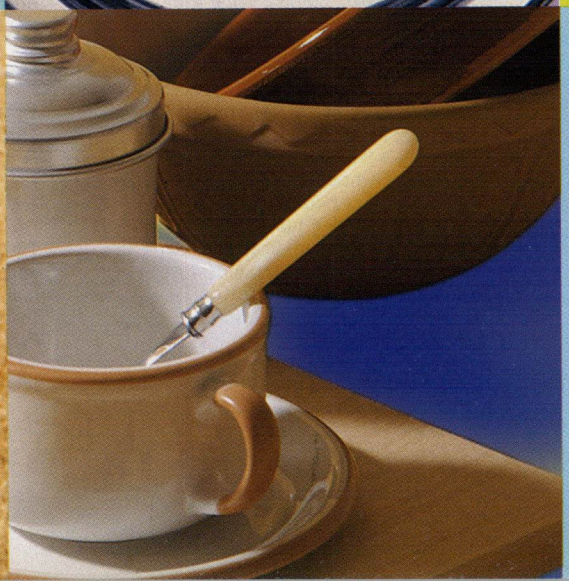
B
casaclub
TEŞVİKİYE CAD. 117 HERGÜN 22:00'YE KADAR.

JAZZ FEST 96

1996 DÜNYA JAZZ FESTİVALLERİ REHBERİ

ALABAMA

14-16 Haziran 1996
City Stages - A Birmingham Festival
1312 20th Street South,
Birmingham AL 35205
Tel: 205-933-0774
Fax: 205-933-2924
Bu festival 170'den fazla yerde 12 sahnede yer almakta. Bu yılın artistleri arasında Stanley Jordan, Bela Fleck & the Fleckstones, Terence Blanchard, Gladys Knight ve Johnny Cash yer almakta.

21 Haziran 1996
Alexander City Jazz Festival
Alexander City Jazz Fest.Inc.
P.O.Box 489 Alexander City AL 35010
Tel: 205-234-6381
Fax: 205-234-6384
Bu yıl altıncısı yapılacak olan sadece bir günlük piknik tipinde bir festival.

4-10 Ağustos 1996
W.C. Handy Music Festival
P.O. Box 1827 Florence AL 35631
Tel: 205-766-7642
150'den fazla jazz, blues ve spritual müzisyeninin yer alacağı bir festival.

ALASKA

17-26 Mayıs 1996
Juneau Jazz ve Klasik Festivali
Juneau Jazz & Classics Inc.
P.O.Box 22152 Juneau AK 99802
Tel: 907-364-2801
Fax: 907-364-2801
Jazz ve klasik müzisyenlerini bir araya getiren 10 günlük bir şehir festivali. Bazı etkinliklerin ücretsiz ama ortalama girişin 15.-USD olduğu bir festival. Bu yılın bazı isimleri arasında Blind Boys of Alabama, Roy Hargrove Quintet, Paul de Lay Band ve Yoboso var.

26 Temmuz - 11 Ağustos 1996
Fairbanks Summer Arts Festival
University of Alaska Fairbanks
P.O. Box 80845 Fairbanks AK 99708
Tel: 907-479-6778
Fax: 907-479-4329
Doğrudan bir jazz festivali olmamakla birlikte pek çok jazz müzisyeninin de hem performans hem de workshop ile yer aldığı pek çok sanatsal etkinliği bir arada toplayan ve aşağı yukarı girişin 15.-USD olduğu bir festival.

ARIZONA

28 Eylül 1996
Sedona Jazz on the Rocks Benefit Festival
Sedona Jazz On The Rocks
P.O. Box 889, Sedona AZ 86339
Tel: 520-282-1985
Fax: 520-282-5221
Arizona gençliğinin ve çevre eyaletlerin yine piknik tipinde katıldıkları geleneksel leşmiş etkinlikleri.

ARKANSAS

19-22 Eylül 1996
12.th Annual Eureka Springs Jazz Festival
P.O.Box 2, Eureka Springs AR 72632
Tel: 501-253-6258
Tarihi alanların etkinlik yeri olarak seçildiği ve pek çok jazz müzisyeninin de yer aldığı bir festival. Girişler ise ücretsiz olabildiği gibi 25.-USD'a kadar değişiklik gösterebiliyor.

11-13 Ekim 1996
11th Annual King Biscuit Blues Festival
Main Street Helena
P.O.Box 247 Helena AR 72342
Tel: 501-338-8798
Fax: 501-338-8149
King Buscuit Radyo Programının sponsorluğunu yaptığı, tarihi bölgelerin mekan seçildiği, blues, akustik blues, gospel gruplarının katıldığı karnaval havalı bir festival.

CALIFORNIA

Nisan-Ekim (haftasonları) 1996
Thornton Winery Champane Jazz Series
P.O. Box 9008 Temecula CA 92589
Tel: 909-699-0099
Fax: 909-699-5536
Sadece 5 ay boyunca hafta sonları çeşitli jazz müzisyenlerinin katıldıkları, girişin 30.-/40.-USD arasında değiştiği bir festival.

12-14 Nisan 1996
Jazzaffair
Sierra Traditional Jazz Club
P.O.Box 712, Three Rivers CA 93271
Tel: 209-561-3105
Sequoia National Park'da daha çok Dixiland müzisyenlerinin katıldığı, girişin 45.-USD olduğu bir festival. Bu yıl etkinliğe katılanlar arasında High Sierra Jazz Band, Buck Creek, Alamo City, Fulton Street, Wooden Nickel, Night Blooming Jazzman, Golden Eagle, Blue Street, Tuleburg var.

Nisan Sonu-Ekim 1996
Villa Montalvo Performing Arts Season
P.O.Box 158, Saratoga CA 95071
Tel: 408-741-3421 (ext.302)
Fax: 408-741-5592
Açıkhava Tiyatrolarında yer alan tüm sanatsal etkinlikler için 10.-USD'dan 50.-USD'a kadar değişen giriş ücretleri ödeniyor.

11-12 Mayıs 1996
Bebop & Brew
P.O.Box Arcata CA 95518
Tel: 707-826-BBOP
Redwwod Community Park alanında pekçok jazz etkinliğinin yer aldığı bira partisi.

17-19 Mayıs 1996
Del Mar Dixiland Jazz Festival
2260 Jimmy Durante Boulevard, Del Mar CA 92014
Tel: 619-792-4252
Fax: 619-792-4236
Dixiland müzik ağırlıklı yeme içme festivali.

18-19 Mayıs 1996
Orange Country Art & Jazz Festival
13912 Ponderosa Street Suite 1, Santa Ana CA 92701
Tel: 714-41-ARTS
Fullerton Arboretum Children's Art park alanında, jazz müziği için 2 sahnenin ayrıldığı, 100'den fazla sanatçının yer aldığı, 12 yaşından küçük çocukların ve araba parkının ücretsiz, girişin ise günlük 8.-USD olduğu festival.

24-27 Mayıs 1996
Sacramento Jazz Jubilee
2787 Del Monte Street West
Sacramonto CA 95691
Tel: 916-372-5277
Fax: 916-372-3479
Dünyanın tek eski jazz stillerinin en genç öğrenci grupları tarafından çalındığı, dünyanın her tarafından 100'den fazla grubun katıldığı, Memorial Day haftasonuna denk gelen ve bilet fiyatlarının 10-15.-USD arasında değiştiği festival.

7-9 Haziran 1996
Festival At The Lake
1st Dist. Ag.Association
1630 Webster Street Oakland CA 94612
Tel: 510-298-1061
Fax: 510-286-3973
Jazz'dan başka pekçok sanatsal etkinliği birarada toplayan bir başka festival.

7-9 Haziran 1996
Santa Nella Dixiland Revival
1750 North Farris Avenue,
Fresno CA 93704
Tel: 209-237-5947
Fax: 209-237-5947
California'lı ve Northwest'li 50'den fazla müzisyenin katıldığı Dixieland müziğinin yaşatılmaya çalışıldığı festival. Biletler 20-25.-USD arasında değişiyor. Paul Reid, Leon Oakley, Dan Levinson, Doc Denning, George Probert, Bob Schulz, Steve Yocum, Tex E,Wyndham ve Rosy McHargue bu yıl katılanlar arasında.

13-14 Haziran 1996
Old Pasadena Jazzfest
Omega Events
1525 Placentia Avenue, Ste.D4
Newport Beach CA 92663
Tel: 714-645-1999
Fax: 714-645-9923
Hergün 6 konserin yer aldığı 2 günlük bir festival. Girişler 5-25.-USD arasında değişiyor.

15-16 Haziran 1996
16.Cotati Jazz Festival
Box 1716, Rohnert Park CA 94927
Tel: 707-584-2222
Fax: 707-584-2233
Festivalde daha çok mainstream, bebop ve latin jazz, Afro-Cuban perküsyon grupları yer alıyor. Girişler günlük 12.-USD, iki günlük 20.-USD.

15-16 Haziran 1996
Playboy Jazz Festival
Playboy Enterprises Inc./Festival Productions Inc.
9242 Beverly Boulevard,
Beverly Hills CA 90210
Tel: 310-449-4070
İki günlük Hollywood jazz festivali.

22-23 Haziran 1996
Monterey Bay Blues Festival
Bostrom Management
P.O.Box 1400, Seaside CA 93955
Tel: 408-394--2652
Fax: 408-649-4124

15-30 Temmuz 1996
28th Annual Fujitsu Concord Jazz Festival
P.O.Box 6166, Concord CA 94524
Tel: 510/67-MUSIC veya 510-671-3100
Fax: 510-676-7262
15-30/7 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan 3 günlük mainstream jazz festivali. Geçmişte Mel Torme, Rosemary Clooney, Peggy Lee ve Poncho Sanchez'in yer aldığı festivalle ilgili detay için 510-798-6800 no.lu telefon aranabilir.

11-14 Temmuz 1996
Mammoth Lakes Jazz Jubilee
Box 8540, Mammoth Lakes CA 93546
Tel: 619-934-2478
Fax: 619-934-2478
Bu dört günlük açık hava jazz partisinde 18 ayrı dixie, swing ve big band grupları yer alıyor. Giriş için ise üç günlük toplam 50.-USD ödeniyor.

Temmuz-Ağustos 1996
See's Candides Presents San Francisco Traditional Jazz Celebration
Concord Pavilion
P.O.Box 6166, Concord CA 94524
Tel: 510-67MUSIC veya 510-671-3100
Fax: 510-676-7262
New Orleans mutfağı ve cool jazz severlerin 11 yıldır ziyaret ettiği festival. Daha fazla bilgi için 510-798-6800 aranabilir.

24 Temmuz- 7-14 Ağustos ve
4-11 Eylül 1996
L.A.Philarmonic Association/
Festival Productions Inc.
135 North Grand Avenue,
Los Angeles CA 90012
Tel: 213-850-2000

3 Ağustos 1996
Sonoma County Blues Festival
445 Khute Street, Santa Rosa CA 95401
Tel: 707-579-8701
Fax: 707-588-0707

8-11 Ağustos 1996
San Jose Jazz Festival
San Jose Jazz Society
P.O.Box 90583 San Jose CA 95109
Tel: 408-288-7557
Fax: 408-288-7598
Bu yıl yedinci yılını kutlayan festival, Bay Area'da dernek üyesi sanatçıların katıldığı tam 40 konseri kapsıyor. Katılım ise ücretsiz.

9-11 Ağustos 1996
Long Beach Jazz Festival
130 Pine Avenue, Long Beach CA 90802
Tel: 310-436-7794
Fax: 310-495-8498
California, Long Beach'deki bu festival dünyanın ünlü jazz sanatçılarının katıldığı VIP biletlerinin (yemek ve şarap dahil) 135.-USD olduğu bir festival. Yemeksiz giriş ise 25.-USD.

24 Ağustos 1996
12th Annual JVC Jazz Festival
Concord Pavilion
P.O.Box 6166 Concord CA 94524
Tel: 510-67MUSIC veya 510-671-3100
Bu yıl 12.si yapılacak olan festivalde Lee Ritenour & Larry Carlton, Grover Washington Jr., Spyro Gyra ve daha pek çok sanatçı yer alıyor.

24 Ağustos 1996
Idyllwild Jazz In The Pines
P.O.Box 303, Idyllwild CA 92549
Tel: 909-659-5579
Marshall Hawkins'in de aralarında yer aldığı pekçok sanatçının katılacağı festivalin giriş fiyatları 20 ile 25.-USD arasında değişiyor. Detaylı bilgi için 800-659-4885.

31 Ağustos-2 Eylül 1996
Santa Barbara International Jazz Festival
32 West Anapamu Street, #130,
Santa Barbara CA 93101
Tel: 800-480FEST
Fax: 714-493-9376
Bu yıl 8.si yapılacak olan festivalde new age, traditional, Cajun, ve latin jazz grupları yer alıyor. Haftasonları aralıksız 20 saat canlı müzikle süren festival Santa Barbara'nın en büyük açıkhava jazz party'si.

6-8 Eylül 1996
San Diego Street Scene
363 Fifth Avenue #B110,
San Diego CA 92101
Tel: 619-557-8490
Fax: 619-557-8496
12 sahnede 100 müzikal etkinliğin yer aldığı California'nın en büyük sanat festivali. Biletler 22.-USD.

20-22 Eylül 1996
Monterey Jazz Festival
P.O.Box Jazz, Monterey CA 93942
Tel: 408-373-3366
Fax: 408-373-0244
Üç gün, üç gece boyunca durmaksızın jazz konserlerinin, workshop'ların, sergilerin ve seminerlerin yer aldığı Amerika'nın en eski sürekli jazz festivalinden biri. Bilet fiyatları 15 ile 23.-USD arasında değişiyor.

28-29 Eylül 1996
Riverside Jazz & Art Festival
Riverside Music Foundation
1525 Placentia Avenue, Suite D4,
Newport Beach CA 92663
Tel: 714-645-1999
Fax: 714-645-9923
Bu yıl ilki düzenlenecek olan festivalin bilet fiyatları günlük 5'le 20.-USD arasında değişiyor.

4-6 Ekim / 11-13 Ekim 1996
Catalina Island Jazztrax Festival
3655 Nobel Drive Suite 400,
San Diego CA 92122
Tel: 619-458-9586
Fax: 619-535-0899
Tarihi 1929 Wrigley Casino'da bu yıl 10.su yapılacak festivalin biletleri etkinlik başına 25.-USD, günlük 50.-USD olarak belirlenmiş.

23 Ekim 9 Kasım 1996
14th Annual San Francisco Jazz Festival
141 Tenth Street San Francisco
CA 94103
Tel: 415-864-5449
Fax: 415-864-1090
Duke Ellington'un "dünyanın en büyük kültür platolarından biri" dediği San Francisco Jazz Festivalinde klüp konserlerinden başka halka açık konserler, filmler, dans gösterileri, konuşmalar var.

22-24 Kasım 1996
West Coast Ragtime Festival
West Coast Ragtime Society
P.O.Box 4747, Fresno CA 93744
Tel: 209-436-1354
Fax: 209-436-1602
200'den fazla müzisyenin katıldığı, 6 değişik mekanda danslı, seminerli, balolu bir festival. Bu yıl katılacak sanatçılar arasında John Arpin, Tony Caramia, Mimi Blais, Dick Zimmerman, Glenn Jenks, Bob Milne, David Jasen var.

28 Kasım - 1 Aralık 1996
San Diego Thanksgiving Dixieland Jazz Festival
P.O.Box 82776, San Diego CA 92138
Tel: 619-297-5277
Traditional Dixieland jazz müziğinin yer aldığı dört günlük festivalin biletleri 55.-USD'dan satılıyor.

29-31 Aralık 1996
New Year's Jazz At Indian Wells
Just Jazz
5011 Argosy Avenue Suite 7,
Huntington Beach CA 92649
Tel: 310-799-6055
Fax: 310-799-6057
Değişik pekçok tarz jazz müziğini içeren festivalde dixie, swing, mainstream jazz, Latin jazz, blues ve gospel konserleri yer alıyor. Bilet fiyatları ise 35 ile 250.-USD arasında değişiyor.

COLORADO

19-23 Haziran ve 31 Ağustos-2 Eylül
Jazz Aspen Snowmass (June Festival&Labor Day Festival)
110 East Hallam Street, Suite 104,
Aspen CO 81611
Tel: 970-920-4996
Fax: 970-920-9135
Kayak merkezi Aspen'in yaz mevsimini turistsiz geçirmemek için düzenlediği bir jazz festivali.

12-14 Temmuz 1996
Genuine Jazz In July
P.O.Box 4988 Breckenridge CO 80424
Tel: 970-453-4906
Gündüz konserlerinin bedava olduğu, mainstream jazz'dan new age'e kadar her türün, yürüme mesafesinde birbirine yakın klüplerde yer aldığı iki günlük jazz festivali.

2-4 Ağustos 1996
Telluride Jazz Celebration
P.O.Box 727, Telluride CO 81435
Tel: 970-728-7009
Fax: 970-728-5834
İki haftasonu günü boyunca non-stop jazz festivali. Tüm festival konserlerini izleyenler 140.-USD'lık komple biletle izleyebiliyorlar. Bu yılın sanatçılarından bazıları ise; Lou Rawls, Flora Prurim& Airto with Fourth World, Regina Carter, UNLV Jazz Ensemble, David Friesen, Yoboso ve Charles McPherson.

31 Ağustos - 2 Eylül 1996
Gathering At The Great Divide Jazz & Blues Festival
The Village at Breckenridge Resort
P.O.Box 8329, Breckenridge CO 80424
Tel: 800-800-7829
Fax: 970-453-1878
Şehir resort'unda pekçok klüpteki konserlerle düzenlenen bir festival.

27-29 Eylül 1996
Summit Jazz
2356 South Hiwan Drive #40, Evergreen CO 80439
Tel: 303-670-8471
Fax: 303-674-2122
Bilet fiyatlarının 25 ile 32.-USD arasında değiştiği bir mainstream jazz festivali. The Jim Cullum Jazz Band, the Grand Dominion Jazz Band, the Alan Frederickson Jazz Ensemble, Don Cheatham, the Dick Hyman All Stars with Ken Peplowski, Randy Sandke, Peter Appleyard and Butch Miles bu yıl katılanlar arasında.

CONNECTICUT

21-23 Haziran 1996
The Hot Steamed Music Festival Inc.
P.O.Box 293 Essex CT 06426
Tel: 800-348-0003
Fax: 860-767-9069
Session başına girişin 15.-USD olduğu müzik ve dans festivali. Festivale Big Easy Jazz Band, Dr.Jazz&The Dixie Hotshots ve the Harlem Blues & Jazz Band katılıyorlar.

DELAWARE

29 Mayıs-2 Haziran 1996
Clifford Brown Jazz Festival
5907 Penn Avenue, Pittsburgh PA 15206
Tel: 412-362-1300
Fax: 412-362-1516
Yetiştirmiş olduğu sanatçısıyla övünen Wilmington şehrinin ünlü trompetçi Clifford Brown'a adadığı festivale bu yıl Sonny Rollins, Betty Carter, Tuck&Patti, Bela Fleck&The Fleckstones katılıyorlar.

17-20 Ekim 1996
7th Annual Rehoboth Beach Jazz Festival
P.O.Box 1055 Rehoboth DE 19971
Tel: 302-226-3844
Bu yıl 7.sinin yapılacağı, East Coast'un bütün jazz'cılarının katıldığı bir festival.

FLORIDA

10-13 Nisan 1996
16th Annual Sarasota Jazz Festival
290 Connecticut Avenue, Building 3
Sarasota FL 34236
Tel: 941-366-1552
Fax: 941-366-1553
Bu yıl 16.sının düzenlendiği, 40'dan fazla sanatçının katıldığı festivalde Grover Mitchell'in yönettiği Count Basie Orchestra with Joe Williams, a Tribute to Jazz at the Philarmonic, ve Christian McBride Quintet var. A grubu biletler 24.-, B 22.- C 20.-USD.

20-21 Nisan 1996
Pensacola Jazz Fest
WUWF 88.1 FM Public Radio
11000 University Parkway Pensacola FL 32514
Tel: 904-474-2787
Fax: 904-474-3283
Her türlü jazz etkinliğinin yapıldığı açık hava festivali.

26-27 Nisan 1996
Gold Coast Jazz Society 1996
Bonnet House Jazz Fest On The Green
4070 Cypress Hammock Lane,
Pompano Beach FL 33069
Tel: 954-979-3009
Fax: 954-524-7041
2 günlük bir açıkhava festivali. Rosemary Clooney, Monty Alexander katılan sanatçılardan. Fiyatlar ise 20.- ile 50.- USD arasında.

1-5 Mayıs 1996
Sunfest '96
P.O.Box 279, West Palm Beach FL 33402
Tel: 407-837-8075
Fax: 407-659-3567
Florida'nın en önemli müzik, sanat ve su festivali. Etkinliklerin yer aldığı alana girişin günlük 12.-USD, 5 günlük 52.- USD olduğu festivalde Earl Klugh, Hiroshima, Al Green, Bruce Hornsby, ve The Band var.

5-12 Ekim 1996
Jacksonville Jazz Festival
100 Festival Park Avenue,
Jacksonville FL 32202
Tel: 904-353-7770
Fax: 904-354-6846
Etkinlik haftası boyunca iç ve dış mekanlarda, ücretli ücretsiz pek çok gösteriden başka Amerikan Jazz Piyano Yarışması'nın biletlerinin 8.50USD olduğu festivalin günlük açıkhava girişi 5.-USD.

15-17 Kasım 1996
Hollywood Jazz Festival
South Florida Friends of Jazz
10885 N.W.5th Street Plantation FL 33324
Tel: 954-236-0175
Fax: 954-236-0176
Mainstream jazz festivali.

15-17 Şubat 1997
Coconut Grove Arts Festival
Coconut Grove Association Inc.
P.O.Box 330757 Coconut Grove FL 33233
Tel: 305-447-0401
Fax: 305-447-1499
Önümüzdeki yıl 34.sünün yapılacağı festivalde, 326 katılımcının 11 dalda sergileyeceği sanat çalışmalarının da yer alacağı festival.

GEORGIA

26 Nisan - 17&25 Mayıs 1996
Trust Company Bank Athens Jazz Series
Arts Divison
P.O.Box 1868 Athens GA 30603
Tel: 706-613-3770
Fax: 706-613-3772
Ücretsiz konserlerden tutun da girişin 30.-USD olduğu, çeşitli bar ve klüplerde tanınmış müzisyenlerin konserlerinin yer aldığı bir festival.

27 Mayıs - 3 Haziran 1996
Atlanta Jazz Festival
675 Ponce De Leon Avenue N.E.
Atlanta GA 30308
Tel: 404-817-6815
Fax: 404-817-6827
Çeşitli türlerdeki jazz etkinliklerinin, değişik mekanlarda yer aldığı bir festival.

Temmuz/Ağustos 1996
JVC Jazz Festival Atlanta
311 West 74th Street New York NY 10023
Tel: 212-496-9000
Fax: 212-799-3615
Biletlerin 15 ile 35.-USD arasında değiştiği bir günlük festival.

25 Temmuz 1996
A Tribute To King Oliver Festival
120 Habersham Street Savannah GA 31401
Tel: 912-232-6444
Fax: 912-232-1612
New Orleans'da doğup 1938'de Savannah'da (bu yıl '96 Atlanta Olimpiyatı seçme yarışmalarının da yapılacağı şehir) ölen ünlü kornetçi Joe Oliver anısına düzenlenen festivalde Jon Faddis, Clark Terry, Doc Cheatham ve Nicholas Payton, James Moody ve Ben Riley yer alıyorlar.

24-25 Ağustos 1996
Peachtree Jazz Fest '96
2870 Peachtree Road Suite 265
Atlanta GA 30305
Tel: 770-8887
Konserine göre değişen ücretlerinin olduğu bir cool jazz festivali.

26 Ağustos - 2 Eylül 1996
Montreux Atlanta Music Festival
675 Ponce De Leon NE
Atlanta GA 30308
Tel: 404-817-6815
Fax: 404-817-6827
İsviçre Montreux festivali işbirliği ile yapılan jazz, blues, R&B, country, reggae ve hip hop festivali. Giriş ücretsiz.

5 Ekim 1996
Blind Willie Blues Festival
111 Railroad Street Thomson GA 30824
Tel: 803-722-3262
Fax: 803-762-9124
İki ayrı mekanda 12 saatlik blues festivali. Biletler 12.50 ile 17.-USD arasında.

3-9 Mart 1997
Savannah Onstage International Arts Festival - Jazz Weekend
P.O.Box 8105 Savannah GA 31412
Tel: 800-868-3378
Fax: 912-651-0660
Bu festival üç büyük Amerikan jazz yarışmasından (Great American Jazz Piano, Thelonious Monk Worlwide, Wynton Marsalis) kazananların yer aldıkları üç ya da dört jazz brunch'ı. Ayrıca US Air Jazz Orkestrası'nın da çaldığı brunch fiyatı 28.-USD.
Açık alandaki etkinlikler ise ücretsiz.

HAWAII

Mayıs 1996
Memorial Day Weekend
5th Annual Big Island Blues Festival
P.O.Box 1178, Mountain View HI 96771
Tel: 808-925-3514
Fax: 808-925-3514
Deanna Bogart, Spontaneaous Combustion, Mighty Argentina Turner'ın da aralarında bulundukları festivale piknik sepeti ve battaniye ile gidiliyor. Biletler 5.-USD.

Mayıs 1996
Valley Isle Blues Festival
P.O.Box 1211, Puunene HI 96784
Tel: 808-242-7318
Fax: 808-242-7360
Bilet fiyatlarının 10.-USD'dan başladığı festivalde Spontaneous Combustion, Larry Dupio Band, James Collins var.

31 Ağustos - 1 Eylül 1996
Maui Music Festival
Paradise Concerts Inc.
P.O.Box 41227 Los Angeles CA 9004
Tel: 213-254-1205
Fax: 213-254-4634
2 gün boyunca okyanus kıyısında jazz müziği ve tropik mutfak sevenler için bir festival.

IDAHO

26 Temmuz - 18 Ağustos 1996
Festival At Sandpoint
P.O.Box 695, Sandpoint ID 83864
Tel: 208-265-4554
Fax: 208-263-6858
Jazz, klasik, blues, pop, country ve dünya müziğinin yer aldığı bu festival ücretsiz izlenebildiği gibi biletleri 8 ile 21.-USD arasında değişen konserler de var.

ILLINOIS

17-19 Mayıs 1996
Louie Bellson Jazz Fest
1817 8th Avenue, Moline IL61265
Tel: 319-391-0459
Clark Terry, Professor Bill Bell, Alvin McKinney ve Manny Lopez Orchestra'nın yer aldığı bu festival bir hafta sonu jazz ve eğitimi gibi bir etkinlik. Girişi 20.-USD olan konserler haricinde tüm etkinlikler ücretsiz.

Temmuz 1996
JVC Jazz Festival - Chicago
Festival Productions Inc.
311 West 74th Street New York NY 10023
Tel: 212-496-9000
Fax: 212-799-3615
Biletlerin 20 ile 30.-USD arasında değiştiği bir jazz ve blues festivali.

4-7 Temmuz 1996
Ravina Jazz Festival
400 Iris Lane, Highland Park IL 60035
Tel: 847-266-5143
Fax: 847-433-7983
Nancy Wilson, Marcus Roberts, Randy Weston, Herbie Hancock, Mel Torme, Ramsey Lewis, Sir Roland Hanna, Louie Bellson, James Moody, Clark Terry, Joe Williams ve Randy Bellson'un da yer aldığı dört günlük bir jazz festivali.

3-4 Ağustos 1996
Jazzfest '96
2255 East 75th Street Chicago IL 60649
Tel: 312-734-2000/312-667-2707
Fax: 312-734-2167
1930'ların, 40 ve 50'li yılların jazz müziğinin çalındığı, girişin ücretsiz olduğu bir açıkhava jazz festivali.

28 Ağustos - 1 Eylül 1996
18th Annual Chicago Jazz Festival
Jazz Institute of Chicago
and Mayor's Office of Special Events
410 S.Michigan Avenue #716, Chicago IL 60605
Tel: 312-278-8554
Fax: 312-278-8599
Bu yıl 18.cisi düzenlenen festival konserlerinin öğleden sonraları Grant Park'da olanları ücretsiz.

12 Ekim 1996
The Sound of Bix - A World Premiere
Bix Beiderbecke Memorial Society
P.O.Box 3688 Davenport IA 52808
Tel: 319-324-7170
Quad City Symphony Orchestra'nın ve konuk jazz gruplarının da yer aldığı etkinlikte Lalo Schiffrin'in senfonik jazz eseri A Rhapsody for Bix de seslendirilecek.

Ocak 1997
Marshall Vente Jazz Festival
P.O.Box 1344 La Grange Park IL 60526
Tel: 708-968-3339
Ücretin 15.-USD olduğu festivalin bu yılki sanatçıları arasında Jeff Newell, Leo Gandelman, Marshall Vente, Anna Dawson, Johnny Frigo ve Psyhco Acoustic Orchestra var.

5-8 Mart 1997
Knox-Rootbaga Jammjazz Fest
Box 4, Knox College Galesburg IL 61401
Tel: 309-341-7265
Genç grupların çoğunlukla yer aldığı üç günlük festival. Girişler günlere göre 5 ile 10.-USD arasında değişiyor.

INDIANA

21-23 Haziran 1996
Elkhart Jazz Festival
616 South Main Street
Elkhart IN 46516
Tel: 800-597-7627
Bu yıl 9.sunun yapılacağı festivalde Monty Alexander, John Bunch, Junior Mance, Jeff Hamilton, Ira Sullivan ve Red Holloway 100 müzisyenden sadece birkaçı.

IOWA

3-4 Temmuz 1996
Iowa City Jazz Festival
110 E.Washington Street,
Iowa City IA 52240
Tel: 319-351-1700
Fax: 319-351-0873
Iowa'nın kırlık alanında Joe Lovano, Maceo Parker, Eight Bold Souls, Jerry Granelli ve pekçok müzisyenin katılacağı, girişin ücretsiz olduğu bir festival.

25-28 Temmuz 1996
Bix Beiderbecke Memorial Jazz Festival
P.O.Box 3688, Davenport IA 52808
Tel: 319-324-7170
Müzik dahisi kornetçi ve piyanist Davenport'lu Bix Beiderbecke'ye adanan ve her Temmuz ayının son haftası yapılan bu festivalde Bix Beiderbecke Memorial Jazz Band, Cakewalkin' Jass Band, Varsity Ramblers, Natural Gas Jazz Band, Bill Davis& The Gateway City Six, Bob Crosby Bob Cats, New Wolverine Jazz Orchestra, Spiegle Willcox ve George Van Epps yer alıyor. İcretler 7 ile 35.-USD arasında değişiyor.

KANSAS

27-28 Nisan 1996
Wichita Jazz Festival
P.O.Box 47231 Wichita KS 67201
Tel: 316-681-0233
Fax: 316-838-2014
Joe Williams, Monty Alexander, Kevin Eubanks ve Wichita Jazz Orchestra'nın yer aldığı 28'indeki konserin halka açık olduğu, bazı etkinliklerle eğitimin hedeflendiği bir festival.

LOUISIANA

26 Nisan - 5 Mayıs 1996
The New Orleans Jazz& Heritage Festival
P.O.Box 53407 New Orleans LA 70153
Tel: 504-522-4786
Fax: 504-522-5456
Ücretlerin 10-15.-USD arasında olduğu ve pekçok müzisyenin yer aldığı Louisiana'nın geçmişten gelen tek festivali.

MARYLAND

16-19 Mayıs 1996
Baltimore/Washington Jassfest
"Jazz Is Alive On Route 1-75"
Maryland Museum of African
Art Jazz Club
P.O.Box 1105, Columbia MD 21044
Tel: 410-730-7105
Fax: 410-715-3047
Jazz, blues konserlerinden başka pekçok etkinliğin yer aldığı dört günlük festival.

1-2 Haziran 1996
Capital Jazz Fest '96
Capital Jazz Inc.
P.O.Box 1458 Bowie MD 20717
Tel: 703-913-2948
Bilet fiyatlarının gösterilere göre değiştiği, üç ayrı mekanda yapılan festivalde bu yıl Norman Brown, Boney James, Gato Barbieri gibi isimler var.

14-23 Haziran 1996
Columbia Festival of the Arts
10221 Wincopin Circle Suite 100
Columbia MD 21044
Tel: 410-715-3044/410-715-3055
Fax: 410-715-3043
Bu yıl 8.sinin düzenlendiği festival ücretleri 15 ile 25.-USD arasında değişiyor.

19-21 Temmuz 1996
Artscape
Baltimore Festival of Arts Inc
21 South Eutaw Street Baltimore MD 21201
Tel: 410-396-4575
Fax: 410-727-4840

Şubat 1997
6th Annual East Coast Jazz Festival
P.O.Box 1768, Silver Spring
MD 20915-1768
Tel: 301-933-1822
Fax: 301-933-1151
Akustik jazz konserlerinin yanısıra okul ve askeri grupların konserlerinin de yer aldığı festivalde ayrıca ücretsiz workshoplar ve bir de yarışma var. Kazananın Berklee College of Music'de eğitim olanağı elde ettiği FMIS Scholarship yarışması.

MASSACHUSETTS

11 Ocak - 1 Haziran 1996
Regattabar Jazz Festival
12 Arrow Street, Cambridge MA 02138
Tel: 617-876-8742
Fax: 617-876-6036
Boston'un en ünlü klübünün bu yıl 11.sini düzenlediği festivalde Jackie McLean,Elvin Jones, Dave Holland, Charles Mingus Big Band, Pharoah Sanders, Betty Carter, Benny Carter, Gonzalo Rubalcaba, Tommy Flanagan, Pat Martino, Ahmad Jamal, Gary Burton, Christian McBride ve Abbey Lincoln yer alıyorlar.

26 Ocak - 12 Mayıs 1996
Water Mucis/Mainstage Jazz Festival
12 Arrow Street, Cambridge MA 02138
Charles Hotel ve Jordan Hall'da
yer alacak yedi konserlik jazz festivali. Tito Puente, Dianna Reeves, Count Basie Orchestra, John McLauglin, Branford Marsalis, Sonny Rollins ve Cassandra Wilson bu yılın sanatçıları.

18-23 Haziran 1996
Boston Globe Jazz Festival
311 West 74th Street New York NY 10023
Tel: 212-496-9000
Pekçok sanatçının yer aldığı bir açıkhava festivali.

MICHIGAN

2-11 Ağustos 1996
The Michigan Festival
1331 East Grand River #113, East Lansing MI 48823
Tel: 517-351-6620
Fax: 517-351-2944
Michigan'ın kültür ve sanat etkinliği.

29 Ağustos - 3 Eylül 1996
Ford Montreux Detroit Jazz Festival
350 Madison Detroit MI 48226
Tel: 810-774-5457 veya 313-963-7622
Fax: 313-963-2462
İkiyüzbin jazz severin biraraya geldiği açıkhava festivali. Bu yıl Brecker Brothers, Village Vanguard Orchestra, Johhny Otis, Kenny Garret, David Murray, David Newman, James Carter, Ahmad Jamal ve Straight Ahaed katılanlardan sadece bazıları.

13-15 Eylül 1996
Ann Arbor Blues & Jazz Festival
Prism Productions
P.O.Box 8125, Ann Arbor MI 48107
Tel: 313-747-9955

Fax: 313-996-4553
David Murray, Etta James, Sonny Rollins ve Joe Henderson'un da yer aldığı giriş ücretlerinin 10 ile 15.-USD arasında olduğu bir açıkhava festivali.

MINNESOTA

23-24 Nisan 1996
St.Mary's University Jazz Festival '96
#1473 St.Mary's University Winona MN 55987
Tel: 507-457-1596
Fax: 507-457-1434
Üniversite'nin düzenlediği bir festival. Ünlü jazz sanatçılarından başka okul grupları, big band'ler ve kombolarının konserleri, kliniklerin yapıldığı festival.

9-11 Ağustos 1996
Bayfront Blues Festivali
601 Bleknap Street, Superior WI 54880
Tel: 715-392-1857
Fax: 715-392-2107
Pekçok ünlü sanatçının yer aldığı, bu yıl sekizincisi düzenlenecek festival.

MISSOURI

19-21 Temmuz 1996
Kansas City Blues & Jazz Festival
423 Westport Road,
Kansas City MO 64111
Tel: 816-753-3378
Fax: 816-531-2583
Giriş ücretleri 5 ile 13.-USD arasında değişen jazz, blues jumpin 'jive ve zydeco sanatçılarının yer aldığı festival.

1-3 Kasım 1996
Gateway Jazz Festival '96
St.Louis Jazz Club
P.O.Box 13831, St.Louis MO 63147
Tel: 800-455-5277
Nightblooming Jazzman, Climax Jazz Band ve pekçok sanatçının yer aldığı, bu yıl 7.sinin yapılacağı festivalde ücretler session başına 18.-USD.

14-16 Mart 1997
Mid-America Jazz Festival
1527 Rathford Avenue, St.Louis MO 63146
Tel: 314-469-0255
Çoğunlukla traditional jazz biraz dixieland, swing festivali. Bu yıl Ralph Sutton, Peanuts Hucko, Bob Wilber, Kenny Davern ve Salty Dogs var. Session başına 20.-USD ödeniyor.

MONTANA

18-23 Haziran 1996
Montana Traditional Jazz Festival
P.O.Box 856, Helena MT 59624
Tel: 406-449-7969 veya 800-851-9980
Blue Street Jazz Band, Igor's Jazz Cowboys, Speedy Gartin Show, 10th Ave Jazz Band, Uptowns Lowdown Jazz Band, Wild Rose All-Stars ve pekçok sanatçının yer aldığı festival hot ve cool jazz ağırlıklı.

18 Temmuz - 4 Ağustos 1996
Flathead Music Festival
P.O.Box 787 Kalispell MT 59903
Tel: 406-257-0787
Fax: 406-257-0788
Bilet fiyatlarının 15 ile 22.50USD arasında değiştiği festivalde jazz, klasik, country, pop, blues, world music grupları yer alıyor.

29-31 Ağustos 1 Eylül 1996
Great Falls Dixieland Festival
P.O.Box 856 Helena MT
Tel: 406-449-7969 veya 800-851-9980
Blue Street Jazz Band, Igor's Jazz Cowboys, Chicago Six, Electric Park Jazz Band, Last Chance Dixieland Jazz Band, Good Tyme Jazz Band ve pekçok sanatçının yer aldığı festivalin bilet fiyatları 10 ile 50.-USD arasında.

NEW JERSEY

12-14 Nisan & 8-10 Ekim 1996
Cape May Jazz Festival
416 Portsmouth Road, Cape May NJ 08204
Tel: 609-884-7200
Fax: 609-884-7277
East Coast'un sanatçılarını konuk eden festivalin bilet fiyatı session başına 12.-USD'dan başlıyor.

18-19 Mayıs 1996
Modern Drummer's Festival
Weekend '96
12 Old Bridge Road
Cedar Grove, NJ 07009
Tel: 201-239-4140
Fax: 201-239-7139
Dünya çapındaki pekçok davulcunun biraraya gelip klinik/konser'ler düzenledikleri festival. Günlük katılım için 25.- iki günlük için 46.-USD ödeniyor.

7-9 Haziran 1996
Jazz Fest 1996
New Jersey Jazz Society
P.O.Box 410, Brookside NJ 07926
Tel: 212-786-1802 veya 201-543-4496
Mose Allison, Dorothy Donegan, Scott Hamilton, Derek Smith, Kenny Davern, Climax Jazz Band, John Bunch, Bucky Pizarelly, Randy Sandke, Ed Poleer, Tal Farlow ve pekçok sanatçı yer alıyor. Fiyatlar değişik.

Perşembe Geceleri 20 Haziran - 15 Ağustos 1996
Jazz In The Garden
49 Washington Street Newark NJ 07101
Tel: 201-596-6637
Fax: 201-642-0459
Girişi ücretsiz olan konserlerin sadece Perşembe geceleri 12:15'de başlayıp 1:15'e kadar sürdüğü festival. Branford Hayes, Keith Marks & Company, Bruce Eidem ve Houston Person & Etta James katılıyorlar.

13-14 Temmuz 1996
8th Annual Asbury Park Jazz Festival
1 Municipal Plaza, Asbury Park NJ 07712
Tel: 908-502-5728
Fax: 908-775-1483
Girişi ücretsiz açıkhava festivali.

NEW YORK

19-21 Nisan, 22-24 Ekim 1996
The Grand International
Ragtime-Jasstime Foundation
Box 92022, 2900 Warden Avenue, Scarborough
Ontario MIW 158
Tel: 416-494-7631
Ragtime ve traditional jazz festivali. sadece üyelerinin izleyebildiği bu festivalin giriş ücreti ise 25.-USD.

31 Mayıs - 2 Haziran 1996
Syracuse Jazz Fest
314 North Avenue, Syracuse NY 13206
Tel: 315-437-5627
Fax: 315-437-5627
Her zaman en ünlüleri ağırlamış festival yine ünlü isimlerle dolu olacak.

17-30 Haziran 1996
What Is Jazz? Festival
74 Leonard Street New York NY 10013
Tel: 212-219-3006
Fax: 212-219-3401
New York'un çeşitli klüp ve salonlarında yer alan 2 haftalık bir festival. Dışarıda yer alan etkinliklerin ücretsiz olduğu festivalde Ornette Coleman, David Murray, Cecil Taylor, Keith Jarrett, Charlie Haden, Henry Threadgill ve John Zorn.

21-29 Haziran 1996
JVC Jazz Festival - New York
311 West 74th Street
New York NY 10023
Tel: 212-496-9000
Fax: 212-799-3615
Ücretsiz girişten, 65.-USD'a kadar değişen bilet fiyatları olan bir festival.

29-30 Haziran 1996
Newport Jazz Festival At Saratoga
SPAC Saratoga Springs NY 12866
Tel: 518-584-9330
İki ayrı mekanda her türlü jazz.

29 Haziran - 1 Eylül 1996
Long Island Summer Festival
Friends of the Arts Inc.
P.O.Box 702, Locust Valley NY 11560
Tel: 516-922-0061
Fax: 516-922-0770
Piknik ve her tür müziğin yer aldığı iki günlük festival. Katılacak ünlüler arasında Michael Feinstein, the Neville Brothers, the Rippingtons, Preservation Hall Jazz Band, Harry Belafonte ve James Taylor var.

26-28 Temmuz 1996
Long Island Jazz Festival
Friends of the Arts Inc.
P.O.Box 702, Locust Valley NY 11560
Tel: 516-922-0061
Fax: 516-922-0770
15 ile 45.-USD arasında değişen girişleri olan festivalde Sonny Rollins, Ray Charles, Duke Ellington Orchestra, Dianne Reeves, Stanley Jordan, Joshua Redman ve Spyro Gyra var.

Temmuz Ortası - Ağustos Ortası 1996
Binghampton Summer Music Festival
P.O.Box 112 SUS,
Binghampton NY 13903
Tel: 607-777-4777
Fax: 607-777-6780
Bu yıl 11.si yapılacak olan festivalde en ünlü pop ve jazz gruplarının yer aldığı, girişlerin 10-20.-USD arasında olan Binghampton şehrinin yaz şenliği.

5-25 Ağustos 1996
Harlem Music Festival
P.O.Box 10, Manhattanville Station
New York NY 10027
Tel: 212-427-3315
Fax: 212-946-7563
Muhtelif iç ve dış mekanlarda jazz, blues, gospel, R&B, calypso, Latin ve Reggae gruplarının yer aldığı festival.

17-26 Ağustos 1996
Greenwich Village Jazz Festival
International Music Factory
55 Christopher Street, New York, NY 10014
Tel: 212-691-0045
Fax: 212-691-0039
Giriş fiyatlarının 40-50.-USD olduğu tarihi parkta yer alan 10 günlük bir festival.

31 Ağustos 1996
Artpark Jazz Festival
P.O.Box 371, Lewiston NY 14092
Tel: 716-754-9000
Fax: 716-754-2741
Joe Lovano, Dorothy Donegan ve pekçok sanatçının katılacağı 12.50 ile 25.50USD arasında değişen giriş ücretlerinin olduğu bir Niagara Nehri festivali.

7-8 Eylül 1996
Lake George Arts Project
310 Canada Street,
Lake George NY 12845
Tel: 518-668-2616
14:00'den 18:00'e kadar süren açıkhava festivaline bu yıl katılması beklenen sanatçılar arasında Warren Chiasson, Little Jimmy Scoot, Papo Vasquez, Dan Dobek, ve the Vanguard Jazz Orchestra.

17 Ekim 1996-23 Ocak,
6 Mart, 1 Mayıs 1997
Carnegie Hall Jazz Series
Festival Productions Inc.
311 West 74th Street,
New York NY 10023
Tel: 212-496-9000
Carnegie Hall Band ve müzik direktörü Jon Faddis'in yönettiği big-band repertuarlarının sergilendiği bir klüp festivali.

NORTH CAROLINA

18-19 Mayıs 1996
Artsplosure Spring Jazz & Art Festival
112 South Blount Street Raleigh NC 27601
Tel: 919-832-8699
Fax: 919-832-0890
South Blount'un en eğlenceli festivali. Caribbean Jazz Project, Dee Dee Bridgewater ve Kevin Mahogany katılan sanatçılar arasında.

NORTH DAKOTA

3-4 Ağustos 1996
River Jazz Fest
P.O.Box 5347, Fargo ND 58105
Tel: 701-241-8160 veya 701-231-8337
Fax: 701-241-1471
Konserler, klinikler ve workshoplar'ın olduğu her türlü eğitim etkinliklerinin de yer aldığı bir haftasonu jazz festivali.

OHIO

24-26 Mayıs 1996
Rhythm & Food Festival
A Taste of Columbus
Tel: 614-645-7995
Fax: 614-645-6278
Blues, zydeco, dixieland ve world music sanatçılarının yer aldığı ücretsiz girişli festival.

26-28 Temmuz 1996
Columbus Jazz & Rib Festival
Columbus Recreation&Parks Department
Music in the Air 549 Franklin Ave.,
Columbus OH 43215
Tel: 614-645-7995
Fax: 614-645-6278
Ücretsiz açıkhava jazz festivali.
27-29 Eylül 1996
Earlyjas Fall Festival
P.O.Box 1621 Kent OH 44240
Tel: 216-644-5957
Fax: 216-896-0338
Giriş ücretlerinin 15-20.-USD olduğu traditional jazz festivali.

OKLAHOMA

9-17 Ağustos 1996
BOK/Williams Jazz On Greenwood
P.O.521111, Tulsa OK 74152
Tel: 918-749-2808
Fax: 918-749-4729
Dave Brubeck, The Rippingtons ve Natalie Cole'un da yer aldığı festival.

31 Ağustos - 1 Eylül 1996
Dusk 'Til Dawn Blues Festival
Route 1, Box 311, Checotah OK 74426
Tel&Fax: 918-473-2411
Oniki iç ve dış mekanda 30 grubun, Oklahoma'lı Bluesman DC Minner's'dan blues ve R&B gruplarının da yer aldığı festival.

OREGON

3-4 Ağustos 1996
Mount Hood Festival of Jazz Presented By the Equity Group
Global Events Group
P.O.Box 3024, Portland OR 97208
Tel: 503-232-3000
Fax: 503-232-2336
Bu yıl 15.si düzenlenecek olan festivalin giriş ücreti günlük 27.50 USD.

11-13 Ekim 1996
Medford Jazz Jubilee
130 East Main Suite 201,
Medford OR 97501
Tel: 541-770-6972 veya 800-599-0039
Fax: 541-776-4808
Yüzden fazla etkinliğin, 11 büyük grubun yer aldığı dans, müzik, yiyecek, içecek festivali. Tiny Little, Igor, Alliotria, High Society ve Rhythm Rascals bu yılki sanatçı ve gruplardan.

PENNYSYLVANIA

24-27 Mayıs 1996
11th Annual Jam On The River
Philadelphia Convention & Visitor's Bureau
1515 Market Street, Philiadelphia PA 19102
Tel: 215-636-3406
Fax: 215-636-3327
Her tür müziğin, gospel, jazz ve pop, hatta R&B'nin yer aldığı yine bir tüketim festivali.

7-16 Haziran 1996
Mellon Jazz Festival
Festival Productions Inc.
311 West 74th Street New York NY 10023
Tel: 212-496-9000
10 günlük jazz festivalinde yerli ve yabancı pek çok grubun yer aldığı, biletlerin 10.-'dan 30.-USD'a kadar olduğu bir festival.

14-23 Haziran 1996
Mellon PSFS Jazz Festival
festival Productions Inc.
311 West 74th Street New York NY 10023
Tel: 212-496-9000
Yerli, yabancı pekçok müzisyenin yer aldığı bir festival.
Biletler 10 ile 35.-USD arasında.

21-23 Haziran 1996
16th Annual Central PA Mellon Jazz Festival
Central PA Friends of Jazz
P.O.Box 10738 Harrisburg PA 17105
Tel: 717-540-1010
Fax: 717-540-7735
Bu üç günlük festivalde daha çok yeni gruplara yer veriliyor. Jam-sessionlar, film gösterileri, klinikler yapılıyor.
Biletler 17.- ile 68.-USD arasında değişiyor.

10-18 Ağustos 1996
Musikfest
Bethlehem Musikfest Association
22 Bethlehem Plaza, Bethlehem PA 18108
Tel: 610-861-0678
Fax: 610-861-2644
600'den fazla etkinliğin yer aldığı festivalde Bach'dan bluegrass'a, folk'dan funk'a, rock'dan reggae'ye kadar her tür müzik yer alıyor.

30 Ağustos-1 Eylül 1996
Jazz At Seven Springs
Laurel Arts
P.O.Box 414, Somerset PA 15501
Tel: 814-443-2433
Fax: 814-443-2433
Tanınmış sanatçıların yer aldığı, dış mekanlardaki konserlerin ücretsiz, diğerlerinin ise 10 ile 20.-USD arasında değiştiği festival.

6-8 Eylül 1996
Delaware Water Gap Celebration of the Arts
P.O.Box Delaware Water Gap PA 18327
Tel: 717-424-2210
Bob Dorough, Phil Woods, John Coates Jr., ve Jazz Artists Repertory Orchestra'nın yer aldığı festivalde biletler 5.- ile 20.-USD arasında.

Mart Ortası 1997
Berks Jazz Fest (Reading, PA)
Berks Arts Council
P.O.Box 854, Reading PA 19603
Tel: 610-655-6374,
Fax: 610-655-6378
Yaklaşık bir hafta olan bu festivalde 40'dan fazla etkinlik yer alıyor.
Konserler, workshoplar yapılıyor.

RHODE ISLAND

13-19 Ağustos 1996
Queen Elizabeth II Newport Jazz Festival At Sea
Festival Productions Inc.
311 West 74th Street New York NY 10023
Tel: 212-496-9000
Fax: 212-799-3615
Queen Elizabeth II gemisinde bir jazz festivali.

16-18 Ağustos 1996
JVC Jazz Festival Newport
Festival Productions Inc.
311 West 74th Street New York,
NY 10023
Tel: 401-847-3700 veya 212-496-9000
Fax: 401-848-5014 veya 212-877-9916
Biletler 33.-USD.

SOUTH CAROLINA

24-26 Mayıs 1996
Main Street Jazz
1736 Main Street, Columbia SC 29201
Tel: 803-765-2325

Clark Terry, Ross Tompkins, Derek Smith, Eddie Daniels, Chris Potter, Tommy Newsom, Bernard Purdie, Ed Soph, Bucky Pizzarelly, Tal Farlow ve pekçok ünlü sanatçının katıldığı festival dünyanın en iyi mainstream jazz festivali.

10-20 Şubat 1997
Low Country Blues Bash
P.O.Box 291, Mount Pleasant SC 29465
Tel: 803-722-3263
Fax: 803-762-9124
Kırktan fazla etkinliğin yer aldığı blues festivali. Biletler ücretsiz olduğu gibi 10.-USD'a kadar değişebiliyor.

SOUTH DAKOTA

27 Temmuz 1996
Black Hills Jazz&Blues Festival
Rapid City Arts Council
713 7th Street, Rapid City SD 57701
Tel: 605-394-4101
Fax: 605-394-6121
Akşamları saat 17'00'de başlayan bu festivalde yerli yabancı jazz ve blues sanatçıları yer alıyor.

TENNESSEE

21-29 Haziran 1996
The Riverband Festival
Friends of the Festival Inc.
P.O.Box 886, Chattanooga TN 37401
Tel: 423-756-2212
Fax: 423-756-2719
Jen Cohen, Craig Chaquico, Kermit Ruffins, Nnenna Freelon, Tim Cunningham ve Arye Tyte'nin de yer aldığı bu festivalde 9 gün boyunca geniş festival alanından başka 5 ayrı sahnede bol bol jazz var.

TEXAS

10-16 Haziran 1996
Clarkesville-West End Jazz & Arts
1603 Kinney Avenue #1,
Austin TX 78704
Tel: 512-443-3638
Fax: 512-477-9344
Bir hafta boyunca süren ve Austin civarındaki tüm klüplerde yer alan bu etkinliklerde jazz, blues, world music ve gospel yer alıyor.

Temmuz veya Ağustos 1996
JVC Jazz Festival-Dallas
Festival Productions Inc.
311 West 74th Street, New York NY 10023
Tel: 212-496-9000
Fax: 212-799-3615
Bir günlük bir festival.
Biletler 25 ile 35.-USD arasında.

26-28 Temmuz 1996
36th Annual Texas Jazz Festival
Texas Jazz Festival Society
P.O.Box 424, Corpus Christi TX 78403
Tel: 512-883-4500
Amerikanın tanınmış jazz simalarının yer aldığı bu festivalde her türlü etkinlik var. Bir çeşit yine kültür ve sanat tüketimi festivali.

2-4 Ağustos 1996
6.th Annual Houston International Jazz Festival
Jazz Education Inc.
P.O.Box 8031, Houston TX 77288
Tel: 713-227-8706
Fax: 713-227-8706
Dört ayrı büyük etkinlikle gerçekleşen bu festivalde Opening Reception, Poolside Jam, Outdoor Festival ve Mayor's Jazz Brunch, adı aldında Houston Belediyesi'nin katkısıyla dünyanın ünlü jazz müzisyenlerini ağırlıyor.

VERMONT

4-9 Haziran 1996
Discover Jazz Festival
191 College Street, Burlington VT 05401
Tel: 802-863-7992
Fax: 802-864-3927
Bu altı günlük festivalde James Carter Quartet, Max Roach's M'BOOM, John Santos&the Macete Ensemble ve Big Joe Burrell&W.C.Clark gibi büyük isimlerin yanında pekçok jazz, blues, Latin ve gospel grupları da var.
Fiyatlar 2 ile 26.-USD arasında.

VIRGINIA

20-23 Haziran 1996
Hampton Jazz Festival
P.O.Box 126, Hampton VA 23669
Tel: 804-838-4203
Fax: 804-838-3521
Virginia'da bu yıl 29.su düzenlenen festivalde jazz, blues ve R&B'nin en iyi sanatçıları yer alıyor.
Biletler ise 35.50USD'dan başlıyor.

22-23 Haziran 1996
Wolf Trap's 1996
Jazz and Blues Festival
1624 Trap Road, Vienna VA 22182
Tel: 703-255-1900
Fax: 703-255-1918
Hot jazz ve cool blues haftasonu festivali. Biletler bitmiş görünüyor.

13-28 Temmuz 1996
The Big Gig
Downtown Presents
550 East Marshall Street, Suite 202, Richmond VA 23219
Tel: 804-643-2826
Fax: 804-648-6834
Her tür müziğin yer aldığı iki haftalık bir festival.

16-17 Ağustos 1996
Shenandoah Valley Music Festival
P.O.Box 12, Woodstock VA 22664
Tel: 800-459-3396
Fax: 540-459-3730
Sıcak Ağustos gecesi altında senfonik folk ve big band müziğiyle jazz'lı geceler Woodstock'luları bekliyor. Girişler 12 ile 15.-USD arasında değişiyor.

23-25 Ağustos 1996
14th Annual Town Point
Jazz&Blues Festival
120 West Main Street, Norfolk,
VA 23510
Tel: 804-441-2345
Fax: 804-441-5198
East Coast'un en sıcak jazz gecelerinden bir başkası. İki günlük bir jazz festivali.

WASHINGTON

16-19 Mayıs 1996
Wenatchee Valley Jazz Fest
P.O.Box 573 Wenatchee WA 98807
Tel: 509-662-1213
Fax: 509-665-9507
Bu yıl dördüncüsünün düzenlendiği festivalde jazz, blues, dixieland ve swing var. Biletler "early birds" için 30.-USD'dan başlıyor, 40.-/50.-USD'a kadar gidiyor.

U.S.West Cellular Jazz Port Townsend Centrum
P.O.Box 1158, Port Townsend WA 98368
Tel: 360-385-3102
Fax: 360-385-2470
West Coast'un 17 yıllık en önemli festivali. Geçmişte çalanlar arasında Dexter Gordon, Stan Getz, Roy Hargrove, Ray Brown gibi isimler olduğundan müzisyenler festivali adıyla anılan bu festival hala önemini koruyor.

26-28 Temmuz 1996
San Juan Island Jazz Festival
P.O.Box 1666 Friday Harbour WA 98250
Tel: 360-378-5509
Fax: 360-378-7796
15.- ile 25.-USD arasında bilet fiyatları olan her tür jazz'ın çalındığı festival, Friday Harbour civarındaki birkaç mekanda yer alıyor.

30 Ağustos-2 Eylül 1996
Bumbershoot The Seatle Arts Festival
One Reel
P.O.Box 9750 Seattle WA 98109
Tel: 206-622-5123
Fax: 206-622-5154
Bu yıl 26.sı yapılacak dört günlük festival tüm sanat dallarını kapsıyor.

15-31 Ekim 1996
Earshot Jazz Festival
3429 Fremont Place #309 Seattle WA 98103
Tel: 206-547-6763
Fax: 206-547-6286
Toshiko Akayoshi Big Band, Jane Ira Bloom, Oliver Lake, Dave Holland ve Sonny Rollins bu yıl çalması beklenen sanatçılardan. Bu yıl 8.si düzenleniyor ve biletler 8 ile 28.-USD arasında.

WISCONSIN

27-28 Nisan 1996
Capital City Jazz Festival
P.O.Box 8866, Madison WI 53708
Tel: 608-233-2702
Bilet fiyatlarının 17.- ile 60.-USD arasında değiştiği, pekçok müzisyenin katıldığı festival.

20-22 Eylül 1996
Ragtime Festival
Lake Superior Ragtime Society
4361 East White Pine Trail, Superior WI 54880
Tel: 715-394-4319
Konuk sanatçılar yanında festivalin en önemli özelliği, yerli amatör müzisyenlerin onlarla tanışıp workshoplar yapmasını sağlamak.
İki günlük haftasonu festivali.

29 Nisan - 1 Mayıs
Mary Lou Williams
Women In Jazz Festival
JFK Center for the Performing Arts
2700 F St., NW Washington DC 20566
Tel: 202-416-8847
Fax: 202-416-8802
Renee Rosnes Quartet, Geri Allen Trio, Terry Lynn Carrington, Diva, Dorothy Donegan, Rebecca Franks, Jane Ira Bloom, Shirley Horn Trio, Toshiko Akiyoshi Jazz Orchestra, Nnenna Freelon, Eliane Elias Trio, Marian McPartland, Dee Dee Bridgewater, Maria Schneider Jazz Orchestra ve pekçok kadın jazzcı'nın yer aldığı bir festival. Bizdeki kadın jazzcı'lara bilgi için, ilişki kurulacak ismi de verelim: Deirdre Kelly Lavrakas.

CANADA

5 Mayıs-25 Ağustos 1996
(Jazz Week 14-21 Temmuz)
International Festival of Domaine Forget
398, Les Bains, St.Irenee,
Charlevoix QC G0T 1V0
Tel: 418-452-8111
Fax: 418-452-3503
Quebec'e 90 mil uzaklığındaki bu yerde dünyaca tanınmış müzisyenlerin konserlerinden başka 30 klasik müzik konseri, müzik akademisi öğrencilerinin dans gösterileri de yer alıyor.
Bilet ücretleri 15 ile 23.-USD arasında değişiyor. Bu yılın sanatçıları arasında Kenny Wheeler, Peter Leitch, Jeri Brown, Lorraine Desmarais, Michel Donato, Jean Pierre Zanella, Camil Belisle var.

16-20 Mayıs 1996
Festival International Musique
Actuelle Victoriaville
P.O.Box 460, Victoriaville QC G6P 6T3
Tel: 819-752-7912
Fax: 819-758-4370
Beş günde 10 ülkeden 100'den fazla müzisyenin, 25 konserle yer aldığı, müzikal tiyatro ve multimedia gösterilerinin de yapıldığı bir etkinlik.

15-22 Haziran 1996
Jazz Winnipeg Festival
501-100 Arthur Street, Winnipeg,
MB R3B 143
Tel: 204-989-4656
Fax: 204-956-5280
Jazz, blues sanatçılarının yer aldığı biletler ise 25.-USD'a kadar değişkenlik gösteriyor.

21-30 Haziran 1996
Du Maurier Ltd. International Jazz
Festival Vancouver
Coastal Jazz and Blues Society
435 West Hastings Street, Vancouver
BC V6B 1L4
Tel: 604-682-0706
Fax: 604-682-0704
İkiyüzbinden fazla insanın izlediği, 900 müzisyenin katıldığı, 10 günlük biletli, biletsiz her türlü etkinliğin yer aldığı bir festival.

21-30 Haziran 1996
Jazzfest International '96
Victoria Canada
Victoria Jazz Society
P.O.Box 8542, Victoria BC V8W 3S2
Tel: 604-388-4423
Fax: 604-388-4407
Bu yıl 12.sinin düzenlendiği 60 konser, 250 jazz, blues ve world music müzisyeninin yer aldığı, biletlerin 10 ile 25.-USD arasında olduğu festival.

21 Haziran 1 Temmuz 1996
Calgary International Jazz Festival
P.O.Box 2735, Stn.M.Calgary
AB T2P 3C2
Tel: 403-233-2628
Fax: 403-233-2629
Bu yıl 17.sinin düzenlendiği jazz, blues ve world music konserlerinden başka, dans partileri, şehir cadde ve parklarında her türlü müzikal etkinliğin sergilendiği festival. Biletler 5.-USD'dan 35.-USD'a kadar değişiyor.

21 Haziran 1 Temmuz 1996
De Maurier Ltd. Downtown
Jazz Festival Toronto
Toronto Downtown Jazz Society
366 Adelaide Street East #230
Toronto ON H5A 3X9
Tel: 416-363-8717
Fax: 416-363-3365
Bu yıl 10.su düzenleniyor. 1500'den fazla sanatçının, tüm jazz türleri ile yer aldığı workshopların, film gösterilerinin yapıldığı, 35 ayrı jazz klübündeki dinletilere katılacak sanatçılardan bazıları arasında Phil Woods, Dee Dee Bridgewater, Wynton Marsalis, Rosemary Clooney ve Concorde All-Stars bulunuyor.

28 Haziran 7 Temmuz 1996
Jazz City International Jazz Festival
10516 - 77 Avenue,
Edmonton AB T6E 1N1
Tel: 403-432-7166
Fax: 403-433-3779
Akşam 21:00'e kadar olan açıkhava konserlerinden başka kapalı mekanlarda da biletli konserlerin düzenlendiği festival.

28 Haziran 8 Temmuz 1996
Le Festival International
De Jazz De Montreal
822 Sherbrooke Est.,
Montreal QC H2L 1K4
Tel: 514-523-3378 veya 514-871-1881
Fax: 514-525-5775
250 bin turistin katılımyla her yıl 1.5 milyon jazz severin izlediği, 15 ayrı mekanda 250 konserin düzenlendiği, etkinliklerin %60'ının hemen hemen ücretsiz olduğu dünyanın en büyük jazz fesivali. Bilet fiyatları 20.- ile 45.- Kanada Doları arasında.

3-20 Temmuz 1996
Banff Arts Festival Jazz
The Banff Centre
Box 1020, Stn. 23, Banff AB T0L 0C0
Tel: 403-762-6213 veya 1-800-413-8368
Fax: 403-762-6338
Hugh Fraser, Don Thompson, Abraham Adzenyah, Keith Copeland, Norma Winstone, Kenny Wheeler, Pat labarbera ve Ellen Rowe'un da katılanalr arasında olduğu festival.

19-27 Temmuz 1996
Du Maurier Ltd. Atlantic Jazz Festival
Jazz East
Box 33043, Halifax NS B3L 4T6
Tel: 902-492-2225
Fax: 902-492-2225
Dokuz günlük jazz, blues ve world music festivali. Konserlerden başka klinikler, workshoplar, pekçok sanatsal etkinliklerin yer aldığı festival.

19-28 Temmuz 1996
Ottawa International Jazz Festival
P.O.Box 3104, Station D, Ottawa ON
H1P 6H7
Tel: 613-594-3580
Fax: 613-594-5519
Geçen yıl 15. yılını kutlayan festival bir dixieland festivali görünümünde. Toplam 25.-USD ödeyerek tüm etkinlikler izlenebilir.

Ağustos 1996
JVC Jazz Festival Toronto
311 West 74th Street, New York NY
10023
Tel: 212-496-9000
Fax: 212-799-3615
Pekçok yerde düzenlenen bu etkinliklerde biletler 15.- ile 35.-USD arasında.

DİĞER FESTİVALLER

15-17 Şubat 1997
Mardi Gras San Felipe
2457 West Scott, Fresco CA 93711
Tel: 209-436-1354
Fax: 209-436-1602
Bir Meksika ve Amerikan Dixieland festivali. İki gece için iki kişilik otel fiyatları 200.-USD civarında.

Nisan 1996
Bluesfest Leverkusener
Alte Ziegelei 3, 51371 Leverkusen
Germany
Tel: 0214-2-40-79
Fax: 0214-2-40-80
Blues müziğin yer aldığı bir festival.

Nisan 1996
Workshop Freie Musik
Free Music Production
P.O.Box 100227, Berlin Germany 10562
Tel: 030-394-1756
Fax: 030-394-2503
Free, emprovize müzik ağırlıklı festival.

18-21 Nisan 1996
April Jazz Espoo
Ahertajantie 6 B, FIN 02100 Espoo
Finland
Tel: 358-0-455-003
Fax: 358-0-465-172
Çeşitli klüp ve mekanlarda yer alan, uluslararası pekçok sanatçının her tür jazzla ama özellikle vokal ve big bandlerin yer aldığı festival.

30 Nisan 1996
Jazz In Zentrum
Essener Str. G2B,
45470 Muelheim Germany
Tel: 49-208-31064
Fax: 49-208-34815
15 mekanda 15'den fazla grubun yer aldığı, biletli girişi olan bir gecelik festival.

14-19 Mayıs 1996
Jazz Ost West, International Jazz
Festival Nürnberg
Mail Box 210413, 91022 Nürnberg
Germany
Tel: 0049 911 364297
Fax: 0049 911 361690

16-18 Mayıs 1996
Drum Rhythm Festival/Amsterdam
Taking Care of Music
P.O.Box 3324, Delft Netherlands
2601 DH
Tel: 31-15-2148-900
Fax: 31-15-2148-393

16-19 Mayıs 1996
Jazz Festival Breda
P.O.Box 7277,
Breda Netherlands 6800 GG
Tel: 076-58120-90
Fax: 076-52052-52
13 ayrı mekanda 500 müzisyenin yer aldığı 350 saatlik klasik jazz, swing ve blues festivali.

17 Mayıs-2 Haziran 1996
Bath International Music Festival
Bath Festivals Trust
Linley House 1 Pierrepont Place
Bath England BAZ 5RN
Tel: 01225-462231
Fax: 01225 445551
Biletlerin 6 ile 25.- Pound arasında olduğu, jazz ve klasik müziğin en iyilerinin her zaman sahne aldığı

festivalde bu yıl, Sonny Rollins, Jan Garbarek, John Surman, Ornette Coleman, Mike Westbrook, Martial Solal ve Willem Breuker yer alıyorlar.

23-26 Mayıs 1996
Kainuu Jazz Spring
Kalliokatu 7, FIN 87100 Kajaani Finland
Tel: 358-86-6155514
Fax: 358-86-6155563
Uluslararası pekçok sanatçının pekçok türler yer aldığı festival.

24-27 Mayıs 1996
25th International New Jazz Festival Moers/Germany
P.O.Box 300120, 47426 Moers Germany
Tel: 0-2841-7741
Fax: 0-2841-76292
Çağdaş jazz'ın önde gelenleri, new music ve Alman müzisyenlerinin yer aldığı bir festival.

Haziran 1996
Jazz Across The Border
John Foster Dulles Allee, 10557 Berlin Germany
Tel: 0-301-39787-155
Fax: 0-301-394-8679
Avrupalı ve Amerikalı modern jazz ve world music müzisyenlerinin yer aldığı festival.

20-25 Haziran 1996
Parliament Superband Jazz Festival
Havyar Sokak No.54
Cihangir İstanbul 80060 Türkiye
Tel: 90-212-252 51 67
Fax: 90-212-245 41 76
Parliament'ın düzenlediği açıkhava festivali. Bilet fiyatları 12.-USD.
Bu yıl festivalde Wayne Shorter, Lester Bowie Brass Band, Al Jarreau ve David Sanborn yer alıyorlar.

14 Haziran-31 Ağustos 1996
Sommer Theater Schloss Auerbach "Jazz Im Schloss"
Bahnstrasse 15, 64625 bensheim Germany
Tel: 06251-2332
Fax: 06251-69139

21-30 Haziran 1996
Jazz A La Plantation
Na Martin Productions
P.O.Box 750339, New Orleans LA 70175
Tel: 504-899-4007
Fax: 504-899-0905
Caribbean, Martinique'de düzenlenen bu festivalde jazz, blues, gospel ve world music var.

24-30 Haziran 1996
Lakeside Blues Festival, Jarvenpaa
P.O.Box 143,
FIN 04401 Jarvenpaa Finland
Tel: 358-0-271-1305
Fax: 358-0-279-2550
Açık mekanda yer alan bir blues festivali.
27-30 Haziran 1996
Kalot Jazz & Blues, Torino Haparanda (Sweden)
Lukiokatu 10, FIN 95400 Torino Finland
Tel: 358-698-432424
Fax: 358-698-432612
Yerli, yabancı ve İskandinav pekçok jazz ve blues sanatçısının yer aldığı açık ve kapalı mekanlarda yer alan festival.

28 Haziran-7 Temmuz 1996
Glaskow International Jazz Festival U.K.
18 Albion Street, Glaskow UK G1 1LH
Tel: 0141-552-3552
Fax: 0141-552-3592
Dixieland, blues, bop'dan funk'a ve avant-garde'a kadar uzanan pekçok türde müzik ve Lalo Schifrin, James Morrison, Ray Brown, Tommy Smith, Chris Barber ve Benny Carter gibi ünlü müzisyenlerin de yer aldığı festival.

29 Haziran-6 Temmuz 1996
Imatra Big Band Festival
P.O.Box 22, FIN 55101 Imatra Finland
Tel: 358-54-681-6637
Fax: 358-54-681-6628
Her tür müziğin ama özellikle big band'lerin yer aldığı festival.

29 Haziran-15 Temmuz 1996
3rd International Istanbul Jazz Festival
Istanbul Foundation for Cultural Arts
ıstiklal Cad. No.146 Luvr Apt.
Beyoglu 80070 Istanbul Türkiye
Tel: 90-212-2496610
Fax: 90-212-2495667
3.sü düzenlenen bu yılki festivalde Keith Jarrett, Herbie Hancock, Jacky Terrason, Marcus Miller, Chick Corea, Wallace Roney, Joshua Redman, Paco De Lucia, Al Di Meola, John McLaughlin, Bob James, Lee Ritenour, House of Blues, Kevyn Lettau, Sergio Mendes, Kenny Garrett, Pat Metheny, McCoy Tyner, Randy Brecker, Cassandra Wilson, Keziah Jones, Rabih Abou-Khalil, Charlie Hunter, Brown&Zydeco, Diana Krall ve James Carter gibi ünlü uluslararası isimlerin yanında pekçok yerli sanatçı da yer alıyor.

Temmuz 1996
Jazz In July
Kant Str, 12A, Berlin Germany S0623
Tel: 0-30-3128086
Fax: 0-30-3122439
Her yıl tekrarlanan 3 haftalık bir klüp atmosferli, biletli girişi olan bir festival.

Temmuz İlk Hafta 1996
JVC Jazz Festival - Roma
Festival Productions Inc
311 West 74th Street New York NY 10023
Tel: 212-496-9000
Fax: 212-799-3615
Villa Celimontana bahçelerinde pekçok ünlü sanatçının yer alacağı biletlerin 20.-USD olduğu bir festival.

1-6 Temmuz 1996
Aarhus International Jazz Festival
Musikguset Aarhus
Thomas Jensen Alle,
Aarhus Denmark 8000
Tel: 45-8931-8200
Fax: 45-8619-43861
60'dan fazla konserin yer alacağı festivalde yerli yabancı, Avrupalı pekçok sanatçı yer alacak. Etkinlikler gündüz biletsiz, gece ise biletli.
1-7 Temmuz 1996
JVC Jazz Festival Torino
Festival Productions Inc
311 West 74th Street New York NY 10023
Tel: 212-496-9000
Fax: 212-799-3615
ıtalyanın muhteşem bahçelerinde jazz konserlerinin yer aldığı festival.
Yaklaşık 12.-USD giriş ücreti var.

4-7 Temmuz 1996
Baltic Jazz
Kalabacksvagen 1, FIN 25900
Taalintehdas Finland
Tel: 358-25-4662 107
Fax: 358-24-4662 167
Swing ve traditional jazz gruplarının yer aldığı festival.

5-14 Temmuz 1996
Copenhagen Jazz Festival
Kseld Langes Gade 4A,
Copenhagen DK 1367
tel: 45-3393-2013
Fax: 45-3393-4413
10 günlük festival periyodunda 450'den fazla konserin, park, bar, pub, konser salonları ve jazz klüpleri gibi pekçok mekanda yer aldığı festival.

5-20 Temmuz 1996
Montreux Jazz Festival
CP 1451, Montreux CH 1820
Tel: 41-21 963 4663
Fax: 41-21 963 4705
Bu yıl 30.sunun düzenlendiği festival Avrupa'nın en önemli festivallleri arasında. Jazz, blues, rock, funk, soul, reggae, Brazilian, Latin, country ve hemen her türün yer aldığı festival.

11-14 Temmuz 1996
Alandia Jazz 1996
Nachtigallensteg 3,
D-23611 Bad Schwartau Germany
Tel: 49-451-27705
Fax: 49-451-26491
Pekçok jazz ve müzisyeninin yer aldığı bir festival.

12-14 Temmuz 1996
North Sea Jazz Festival
P.O.Box 3325, 2601 DH Delft Holland
Tel: 31-15-2148 900
Fax: 31-15-2148 393
North Sea de dünyanın en büyük jazz festivallerinden. New Orleans jazz'ı, swing, bebop, fusion, jazz-rock, jazz-rap her tür müziğin yer aldığı bir festival.

12-21 Temmuz 1996
Umbria Jazz - Perugia Italy
Association Umbria Jazz
P.O.Box 228, Perugia Italy 06100
Tel: 39-75-5732432
Fax: 39-75-5722656
Katılacak pekçok müzisyenin arasında Keith Jarrett ve Sonny Rollins de görünüyor.

13-20 Temmuz 1996
Wigan International Jazz Festival
2 Musbury Avenue, Cheadle Hulmo, Cheshire U.K. SK87A1
Tel: 0161-485-6538
Fax: 0161-485-6538
Bilet fiyatlarının 8.-'den 18.-Pound'a kadar değiştiği katılacak sanatçılar arasında Metropolitan Jazz Orchestra of Chicago, Jessica Williams, Maynard Ferguson ve Woody Herman Orchestra'sının da bulunduğu festival.
13-21 Temmuz 1996
Pori International Jazz Festival
Etelaranta 6, FIN 28100 Pori Finland
Tel: 358-39-5505550
Fax: 358-39-5505525
Açık ve kapalı mekanlarda yerli yabancı pekçok sanatçının katıldığı festivalde bu yıl ülkemizden Önder Focan Group da yer alıyor. Ted Curson, Spirit of Life Ensamble, Jon Faddis All Stars, Judy Farrow, Trilok Gurtu, Andy Sommers, Larry Coryell, Marcus Miller, Peter Delano Quartet, Mark Isham Quintet, Isaac Hayes, Wayne Shorter Band, Bo Didley, Senem Diyici Quartet, Max Roach

Quartet, Bill Frisell Band, McCoy Tyner Trio, Michael Brecker, Herbie Hancock, Bob Dylan, Little Richard festivalin önemli isimleri.
20-21 Temmuz 1996
Belgium Rhythm 'N' Blues Festival
P.O.Box 43, Peer Belgium 3990
Tel: 32-0-11 631930
Fax: 32-0-11 634686
Her türlü sanatsal etkinliğin yer aldığı iki günlük festival.

22-28 Temmuz 1996
Pescara Jazz
Ente Manifestazioni Pescaresi
Via Liguaria 6, Pescara Italy 65122
Tel: 85-374198 veya 4210112
Fax: 85-4210757
1969'dan beri süregelen pekçok jazz devini konuk etmiş festival İtalya'nın en eski jazz festivali.

24-28 Temmuz 1996
Donostiano Jazzaldia-San Sebastian Jazz Festival
Reina Regente S/N,
San Sebastian Spain 2003
Tel: 34-43-481179
Fax: 34-43-481172
Yerli, yabancı pekçok sanatçının yer aldığı İspanya'nın önemli festivallerinden.

24-28 Temmuz 1996
Keitele Jazz
Humpinkatu 4A, FIN 44120
Aanekoski Finland
Tel: 358-45-520317
Fax: 358-45-520317
Daha çok yerli jazz sanatçılarının katıldığı bir başka Finlandiya festivali.

26-27 Temmuz 1996
Jazz On The Beach, Raahe
Kauppakatu 23, FIN 92100 Raahe Finland
Tel: 358-82-222938
Pekçok jazz türünün ve sanatçısının yer aldığı festival.

26-28 Temmuz 1996
Elojazz & Blues
Kaislatie 9 M2, FIN 90160 Oulu Finland
Tel: 358-81-3140 407
Fax: 358-81-3140 306
Çoğunlukla yerli sanatçıların katıldığı festival.

1-4 Ağustos 1996
Femo Jazz
P.O.Box 163, 4900 Nakskov Denmark
Tel: 0045-53 927012
Fax: 0045-53 922848
Avrupalı müzisyenlerin çoğunlukta olduğu ve New Orleans Dixieland, swing türlerine yer veren, tanıtımında 'no modern jazz' diyen festival.
9-17 Ağustos 1996
Jazz At The Market Place
Vesijarvenkatu 20, FIN 15140 Lahti Finland
Tel: 358-18 7520
Fax: 358-18 7810 820
Her türlü jazz ve müzisyenine yer veren festival.

12-15 Eylül 1996
Ruska-Swing, Kemijarvi
Oy Yleisradio Ab, PL 64, FIN 98101 Kemijarvi Finland
Tel: 358-692 813424
Fax: 358-692 813401
Genellikle yerli saantçıların yer aldığı swing ve traditional jazz festivali.

2-12 Ekim 1996 Akbank Uluslararası Jazz Festivali
Pozitif Productions
Havyar Sokak No.54 Cihangir, Istanbul 80060 Türkiye
Tel: 90-212-2525167
Fax: 90-212-2454176
Istanbul'un değişik mekanlarında konserlerin, workshopların, fotoğraf sergilerinin de yapıldığı festivale bu yıl katılacak sanatçılar arasında Vanessa Rubin, Horace Tapscott, Regina Carter, Donald Fox Duo, James Carter Quartet, Steve Turre, Sanctified Shells, John Surman Quartet, Chico Freeman Group ve Ornette Coleman Quartet var.

Ekim 1996
Leverkusen Jazztage
Alte Ziegelei 3, 51371 Leverkusen Germany
Tel: 0214-2-4079
Fax: 0214-2-4080
Her yıl 100'den fazla Avrupalı grup bu festivalde çalıyor.

Ekim-Kasım 1996
Australian Jazzyatra In India
Jazz India&Australian Council
26 B.G.Kher Marg, Bombay India 400006
Tel: 91-22 3641268
Fax: 91-22 3640859
Bombay, Calcutta ve New Delhi şehirlerinde ve sadece Avusturalyalı jazz gruplarını kapsayan bir turne jazz festivali. Paul Grabowski'nin yönettiği Australian Art Orchestra, Mike Nock Trio, Synergi Percussion Group, Clarion Fracture Zone, Mark Simmons Free Boppers, Artisans Workshop ve Scott Tinkler Quartet bu yıl yer alıyorlar.

4-5 Ekim 1996
9th Annual Curaçao Jazz Festival
Curaçao Jazz Foundation
P.O.Box 386, Curaçao Dutch Caribbean
Fax: 5999-658043
Bilet fiyatlarının 50.-USD olduğu ve bu yıl katılacak sanatçılar arasında Wynton Marsalis ve Roberto Parera'nın da yer aldığı festival.

16-20 Ekim 1996
Jazz Fest Berlin
Budapester Str. 50, Berlin Germany 10787
Tel: 4930-25489-0
Fax: 0930-25489-111

25-28 Ekim 1996
Guiness Cork International Jazz Festival-Ireland
18 Stephen's Lane, Dublin Ireland
Tel: Dublin 6765091
Fax: Dublin 6765803
Bebop, post-bop, fusion, mainstream, blues, R&B ve klasik jazz'ın yer aldığı, 30 ülkeden 700'den fazla müzisyenin katıldığı festival.

Kasım 1996
Efes Pilsen Blues Festivali
Pozitif Productions
Havyar Sokak No.54 Cihangir Istanbul 80060 Türkiye
Tel: 90-212-2535167
Fax: 90-212-2454176
Bilet fiyatlarının 12.-USD olduğu bar atmosferli blues festivali.

Kasım 1996
Total Music Meeting
Free Music Production
P.O.Box 100227 Berlin Germany 10562
Tel: 030-394 1756
Fax: 030-394 2503
1-3 Kasım 1996
Tampere Jazz Happening
Tullikamarinaukio 2, FIN 33100 Tampere Finland
Tel: 358-31 2196136
Fax: 358-31 2230121
Çağdaş ve modern jazz müzisyenlerinin yer aldığı festival.

1-4 Kasım 1996
Wangaratta Festival of Jazz & Blues
P.O.Box 860 Wangaratta
UK Australia 3677
Tel: 613-9898 6276
Fax: 613-9898 8487
Avustralya'nın önde gelen festivallerinden. Her tür jazz ve blues gruplarına yer veren festivalde yerli müzisyenlerin de ödülleri var.

7-9 Kasım 1996
Trinidad and Tobago Pan Jazz Festival
Administrative Building
Queen's Park, Port of Spain Trinidad
Tel: 809-622 6437 veya 809-627 1550
Fax: 809-622 5235 veya 809 627 1370
Bilet fiyatlarının 15.-USD olduğu traditional jazz müzisyenlerini biraraya getiren festival.

8-10 Kasım 1996
Finnish National Jazz Days
Finnish Jazz Federation
P.O.Box 54, FIN 00101 Helsinki Finland
Tel: 358-0-6854 879
Fax: 358-0-6854 299
Her tür jazz'ın yer aldığı festival.

21-24 Kasım 1996
Kaamosjazz, Jazz Under the Northern Lights
FIN 99695 Tankavaara Lapland
Tel: 358693 626158
Fax: 358-693626261
Çoğunlukla yerli sanatçıların yer aldığı festival.

24 Kasım 1996
4.Gospel Festival
Essener Str. G2B, 45470 Muelheim Germany
Tel: 49-208-31064
Fax: 49-208 34815
Avrupa'nın tek gospel festivali.

Kasım-Aralık 1996
Mostra De Jazz Europeu
Ciutat 2, Tortosa Spain 43500
Tel: 77-51-0438
Fax: 77-51 0439
Torsosa'dan iki-üç grubun yer aldığı haftasonu festivali.

Mart 1997
Amsterdam Blues Festival
P.O.Box 12530, 1100 AM Amsterdam Holland
Tel: 020-6961111
Fax: 020-6961111
Son Seals, Mighty Flyers ve Koko Taylor'ın yer aldığı festival.

Mart 1997
Jazzyatra 1997
Jazz India
26 B.G.Kher Marg, Bombay India 400 006
Tel: 91-22 3641268
Fax: 91-22 3640859
Amerikalı ve Avrupalı müzisyenlerin yer aldığı, girişin yaklaşık 30.-USD olduğu 4 günlük jazz festivali.

Jazz radyolar

		PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA	CUMARTESİ	PAZAR
AÇIK RADYO/94.9	06.00-07.00	**SABAHLIK** • Osman Tümay (Günün ilk saatlerine uygun her tür müzik)						
	09.30-11.00						**ASANSÖR** Aykut Altın Jazz	
	11.45-12.30	**JAZZ STANDARTLARI** • Atilla Aksoy-Artun Çinetçi (Jazzın ölümsüzleşmiş ama mumyalaşmamış besteleri, eski ve yeni yorumları ile)						
	13.00-14.00	**ÖĞLE VAKTİ** • Mehmet Güzelbeyoğlu (Acid Jazz) **ŞEKERLEME** • Yavuz Saklı						**YÖRÜNGE** Yavuz Baydar Modern Meditasyon
	14.00-15.00							**DALDAN DALA** Osman Tümay Çeşitlemeler
	20:00-21.00	**ARZIN MERKEZİNE SEYAHAT** Gökhan Akçura Blues - Rock	**GİTARESK** Jak Kohen Rock ve Blues (Müziğin lokomotif enstrümanı gitar ve gitar ustaları)		**SİYAH BEYAZ** Sarp Keskiner Blues	**YAŞAYAN BLUES** Eyüp İblağ Blues	**RUB - A - DUB** Cem Yegül Reggae, Afrika	
	21:00-22:00			**DAMARDAN** Uğur Yücel Dünya Müzikleri				**TAM TAM KAPTAN** Jazz / Ruggero Calich Andante Jazz
	22:00-23-00	**MAVİ NOTA** Cengiz Işılay Jazz ve Fusion	**GECE SİNEĞİ** Kaan Yüceil Acid Jazz		**MODERN MÜZİK** Nedim Tanyolaç Jazz - Rock		**KAPALI DEVRE** Müge Bütüner Parti Müzikleri	
	23.00-00.00	**DAVUL TOZU** Can Kozlu Jazz	**VOODOO ZONE** Cem Yegül Post-Bop	**CAZIRTI** Mehmet Uluğ Jazz ve Ötesi	**EKİNOKS** Hülya Tunçağ Jazz-Klasik, Jazz Etnik İlişkisi			**ÖBÜR DÜNYA** Ahmet Uluğ Melodik ve Armonik Boyutuyla
	00.00-01:00	**CAZ SAATİ** Volkan Terzioğlu Sabri Erdem Deneysel Jazz	**ÖTE MÜZİK** Yıldırım Arıcı Avant-Garde			**DÜNYA RADYOLARINDAN** Berlin Radyo Multikulti		
	16:00-17:00	**CAZDA ALTIN YILLAR** (İzmir Radyosu)	**DÜNYADA CAZ** (Ankara Radyosu)					
	17:20-18:00			**CAZ DÜNYASI** (Ankara Radyosu)		**TRT CAZ ORK.** (İstanbul Rad.)		
TRT3 / 88.2	20:00-21:00	**ŞU CAZ DEDİKLERİ** Ali Sönmez			**DÜNDEN BUGÜNE CAZ MÜZİĞİ** (Ankara Radyosu)			
	16:00-17:00							**CAZ DÜNYASINDAN** Teoman Baber
	17:20-18:00						**CAZ ŞARKICISI** (İzmir Radyosu)	
	20:00-21:00							**CAZ PANORAMASI** Ahmet Berker
HÜR FM / 92.5	21:00-22:00						**GÜNÜMÜZDE CAZ** Hülya Tunçağ	
	20:00-21:00						**CRR'DE BU HAFTA** Atıl İnaç	
	21:00-22:00						**MECAZ** Cihat Şener	**JAZZ SAATİ** Cihat Şener
	22:00-23:00			**SİHİRLİ HALI** Oldies&Goldies/ Hakan Çelik	**GECE MAVİSİ** (Blues) Kaan Çetintürk	**GRAMOFON CAFE** Atıl İnaç		
FOREKS 95.3	19:00-20:00			**ALTERNATİF** Levent Öget (Modern, Etnik Jazz, Dünya Müziği)				
CAPITOL 95.9	21:00-22:00	**JAZZİNO** Orhan Argun Bigband'ler, Vokalistler						
RADYO ODTÜ 103.1	21.00-22.00	**CAZNAME** Lale Hakman Jazz Akımları Jazz Müzisyenleri						

Tam 33 ülkede

TURKCELL

Hizmetinizde

Almanya
Avustralya
Avusturya
B.Arap Emirlikleri
Belçika
Bulgaristan
Cebelitarık
Danimarka
Estonya
Fas
Finlandiya
Fransa
Güney Afrika
Hollanda
Hong Kong
İngiltere
İrlanda
İspanya
İsveç
İsviçre
İtalya
İzlanda
Jersey
Katar
Letonya
Litvanya
Lüksemburg
Macaristan
Norveç
Portekiz
Rusya (Sadece Moskova)
Singapur
Yunanistan

TÜRKİYE'NİN CEP TELEFONU KARTI

TÜRK TELEKOM
TURKCELL

ART GRUP

Gece Mavisi
PARLIAMENT
Paylaşılan Anların Rengi
PARLIAMENT
RECESSED FILTER
CHARCOAL
100's
20 CLASS A CIGARETTES
Hafif,
modern.